

DEMIILE DIN POSTUL MARE

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
BUCUREȘTI - 2024

DEMIILE DIN POSTUL MARE

DEMIILE DIN POSTUL MARE

LUCRARE PUBLICATĂ CU BINECUVÂNTAREA
PREAFERICITULUI PĂRINTE
DANIEL
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
BUCUREȘTI - 2024

Redactor coordonator: Arhim. Chiril Lovin

Tehnoredactor: Violeta Negrea

Corectură: Justinian Constantinescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Deniile din Postul Mare / lucrare publicată cu binecuvântarea

Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. –

București : Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2024

ISBN 978-973-616-734-8

DENIA CANONULUI MARE

(săvârșită miercuri seara în a cincea săptămână
a Sfântului și Marelui Post)

După ce s-a tocat și s-au tras clopotele, adunându-ne în biserică, preotul, purtând epitrahilul, din fața Sfintei Mese, rostește binecuvântarea mică:

Binecuvântat este Dumnezeuul nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și se zic Rugăciunile începătoare:

Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul adevărului, Care pretutindenea ești și pe toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi **(de trei ori, cu trei închinăciuni)**.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluiește **(de trei ori)**, Slavă... Și acum...

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul zice ecfonisul:

Că a Ta este împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Doamne, miluiește (de 12 ori). Slavă..., Și acum...

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Însuși Hristos, Împăratul și Dumnezeu nostru (cu trei închinăciuni)!

Apoi se citesc acești psalmi, în timp ce preotul face cădirea mare:

Psalmul 19

Să te audă Domnul în ziua necazului, să te apere numele Dumnezeului lui Iacob. Trimite ție ajutor din lăcașul Său cel sfânt și din Sion să te sprijinească pe tine. Pomenească toată jertfa ta și arderea de tot a ta bineplăcută să-I fie. Dea ție Domnul după inima ta și tot sfatul tău să-l plinească. Bucura-ne-vom de mântuirea ta și întru numele Dumnezeului nostru ne vom mări. Plinească Domnul toate cererile tale. Acum am cunoscut că a mântuit Domnul pe unsul Său, cu puterea dreptei Sale. Auzi-l-va pe el din cerul cel sfânt al Lui. Unii se laudă cu căruțele lor, alții cu caii lor, iar noi ne lăudăm cu numele Domnului Dumnezeului nostru. Aceștia s-au împiedicat și au căzut, iar noi ne-am ridicat și ne-am îndreptat. Doamne, mântuiește pe împăratul și ne auzi pe noi, în orice zi Te vom chema.

Psalmul 20

Doamne, întru puterea Ta se va veseli împăratul și întru mântuirea Ta se va bucura foarte. După dorirea inimii lui i-ai dat lui și de voia buzelor lui nu l-ai lipsit pe el. Că l-ai întâmpinat pe el cu binecuvântările bunătății, pus-ai pe capul lui cunună de piatră scumpă. Viață a cerut de la Tine și i-ai dat lui lungime de zile, în veacul veacului. Mare este slava lui întru

mântuirea Ta, slavă și mare cuviință vei pune peste el. Că îi vei da lui binecuvântare în veacul veacului, veseli-l-vei pe dânsul întru bucurie cu fața Ta. Că împăratul nădăjduiește în Domnul și întru mila Celui Preaînalt nu se va clinti. Află-se mâna Ta peste toți vrăjmașii Tăi, dreapta Ta să afle pe toți cei ce Te urăsc pe Tine. Pune-i-vei pe ei ca un cuptor de foc în vremea arătării Tale; Domnul întru mânia Sa îi va tulbura pe ei, și-i va mânca pe ei focul. Rodul lor de pe pământ îl vei pierde și sămânța lor dintre fiii oamenilor. Că au gândit rele împotriva Ta, au cugetat sfaturi, care nu vor putea să stea. Că îi vei pune pe ei pe fugă și cu arcul Tău vei ținti capul lor. Înălță-Te, Doamne, întru tăria Ta; cânta-vom și vom lăuda puterile Tale.

Slavă..., Și acum..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru... **Preotul, din mijlocul bisericii:** Că a Ta este împărăția... **Cântărețul zice:** Amin. **Apoi aceste Tropare:**

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta. Biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și, cu Crucea Ta, păzește pe poporul Tău.

Slavă...,

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea Ta pe binecredincioșii creștini, dăruindu-le lor biruință asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruință.

Și acum..., **al Născătoarei de Dumnezeu:**

Ocrotitoare, neînfricăată și neînfruntată, nu trece cu vederea, ceea ce ești bună, rugăciunile noastre, întru tot lăudată Născătoare de Dumnezeu. Întărește viața cea de obște a dreptslăvitorilor creștini. Mântuiește pe cei pe care i-ai rânduit să conducă și le dă lor biruință din cer, pentru că ai născut pe Dumnezeu, ceea ce ești una binecuvântată.

Preotul, din fața Sfintei Mese, zice Ectenia aceasta, la care se răspunde: Doamne, miluiește (de trei ori).

Miluește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluește.

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, [pentru (Înalt-) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N)], pentru sănătatea și mântuirea lui.

La mănăstiri, aici se pomenesc starețul și soborul.

Încă ne rugăm pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni, pentru conducătorii țării noastre, pentru mai marii orașelor și ai satelor și pentru iubitoarea de Hristos armată, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Încă ne rugăm pentru toți frații noștri și pentru toți cucernicii și dreptslăvitorii creștini, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Ecfonis:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întru numele Domnului, binecuvintează, Părinte!

Preotul, cădind, zice:

Slavă Sfintei și celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Iar cântărețul cel rânduit (sau cel mai mare), cu evlavie și cu frică de Dumnezeu, rostește cei șase Psalmi (exapsalmul):

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire (de trei ori).

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta (de două ori).

(Preotul, cu capul descoperit, citește în fața Sfintei Mese primele șase rugăciuni ale Utreniei).

Psalmul 3

Doamne, cât s-au înmulțit cei ce mă necăjesc! Mulți se scoală asupra mea; mulți zic sufletului meu: «Nu este mântuire lui întru Dumnezeuul lui!». Iar Tu, Doamne, sprijinitorul meu ești, slava mea și Cel ce înalți capul meu. Cu glasul meu către Domnul am strigat și m-a auzit din muntele cel sfânt al Lui. Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini. Nu mă voi teme de mii de popoare, care împrejur mă împresoară. Scoală, Doamne, mântuiește-mă, Dumnezeuul meu, că Tu ai bătut pe toți cei ce mă vrăjmășesc în deșert; dinții păcătoșilor ai zdrobit. A Domnului este mântuirea și, peste poporul Tău, binecuvântarea Ta.

Și iarăși:

Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini.

Psalmul 37

Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă cerți. Că săgețile Tale s-au înfipt în mine și ai întărit peste mine mâna Ta. Nu este vindecare în trupul meu de la fața mâniei Tale; nu este pace în oasele mele din pricina păcatelor mele. Că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ca o sarcină grea apăsă-au peste mine. Umplutu-s-au de miros greu și au putrezit rănilile mele, din pricina nebuniei mele. Chinuitu-m-am și m-am gârbovit până în sfârșit, toată ziua mâhnindu-mă umblam. Că șalele mele s-au umplut de ocări și nu este vindecare în trupul meu. Necăjitu-m-am și m-am smerit foarte; răcnit-am din suspinarea inimii mele. Doamne, înaintea Ta este toată dorirea mea și suspinul meu de la Tine nu s-a ascuns. Inima mea s-a tulburat, părăsitu-m-a tăria mea și lumina ochilor mei, și aceasta nu este cu mine. Prietenii mei și vecinii mei în preajma mea s-au apropiat și au șezut; și cei de aproape ai mei departe au stat. Și se sileau cei ce căutau sufletul meu, și cei ce căutau cele rele mie grăiau deșertăciuni, și vicleșuguri toată ziua cugetau. Iar eu ca un surd nu auzeam și ca un mut ce

nu-și deschide gura sa. Și m-am făcut ca un om ce nu aude și nu are în gura lui muștrări. Că spre Tine, Doamne, am nădăjduit; Tu mă vei auzi, Doamne, Dumnezeul meu, că am zis, ca nu cumva să se bucure de mine vrăjmașii mei; și, când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semețit. Că eu spre bătaii gata sunt și durerea mea înaintea mea este pururea. Că fărădelegea mea eu o voi vesti și mă voi îngriji pentru păcatul meu. Iar vrăjmașii mei trăiesc și s-au întărit mai mult decât mine, și s-au înmulțit cei ce mă urăsc pe nedrept. Cei ce îmi răsplătesc rele pentru bune mă defăimau, că urmam bunătatea. Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeul meu, nu Te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Și iarăși:

Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeul meu, nu Te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Psalmul 62

Dumnezeule, Dumnezeul meu, pe Tine Te caut dis-de-diminează. Însetat-a de Tine sufletul meu, suspinat-a după Tine trupul meu, în pământ pustiu și neumblat și fără de apă. Așa în locul cel sfânt m-am arătat Ție, ca să văd puterea Ta și slava Ta. Că mai bună este mila Ta decât viața; buzele mele Te vor lăuda. Așa Te voi binecuvânta în viața mea și în numele Tău voi ridica mâinile mele. Ca de seu și de grăsime să se sature sufletul meu și cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea. De mi-am adus aminte de Tine în așternutul meu, în dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu, și, întru acoperământul aripilor Tale, mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta. Iar ei în deșert au căutat sufletul meu, intra-vor în cele mai de jos ale pământului; da-se-vor în mâinile sabiei; părți vulpilor vor fi. Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu; lăuda-se-va tot cel ce se jură întru El, că s-a astupat gura celor ce grăiesc nedreptăți.

Și iarăși:

În dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu, și, întru acoperământul aripilor Tale, mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeuule! (de trei ori, fără închinăciuni). Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

Preotul iese din Sfântul Altar, își descoperă capul și citește în taină ultimele șase rugăciuni ale Utreniei, înaintea ușilor împărătești.

Psalmul 87

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua și noaptea am strigat înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga mea, Doamne. Că s-a umplut de rele sufletul meu și viața mea de iad s-a apropiat. Socotit am fost cu cei ce se coboară în groapă; ajuns-am ca un om neajutorat, între cei morți slobod. Ca niște oameni răniți ce dorm în mormânt, de care nu Ți-ai mai adus aminte și care au fost lepădați de la mâna Ta. Pusu-m-au în groapa cea mai de jos, întru cele întunecate și în umbra morții. Asupra mea s-a întărit mânia Ta și toate valurile Tale le-ai adus peste mine. Depărtat-ai pe cunoscuții mei de la mine, ajuns-am urâciune lor. Închis am fost și n-am ieșit. Ochii mei au slăbit de suferință. Strigat-am către Tine, Doamne, toată ziua întins-am către Tine mâinile mele. Oare, morților vei face minuni? Sau cei morți se vor scula și Te vor lăuda pe Tine? Oare, va spune cineva în mormânt mila Ta și adevărul Tău în locul pierzării? Oare, se vor cunoaște întru întuneric minunile Tale și dreptatea Ta în pământ uitat? Iar eu către Tine, Doamne, am strigat și dimineața rugăciunea mea Te va întâmpina. Pentru ce, Doamne, lepezi sufletul meu și întorci fața Ta de la mine? Sărac sunt eu și în osteneli din tinerețile mele, înălțat am fost, dar m-am smerit și m-am mâhnit. Peste mine au trecut mâniile Tale și înfricoșările Tale m-au tulburat. Înconjuratu-m-au ca apa toată ziua și m-au cuprins deodată. Depărtat-ai de la mine pe prieten și pe vecin, iar pe cunoscuții mei din pricina ticăloșiei mele.

Și iarăși:

Doamne, Dumnezeu al mântuirii mele, ziua și noaptea am strigat înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga mea.

Psalmul 102

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate răsplătirile Lui. Pe Cel ce curățește toate fărădelegile tale; pe Cel ce vindecă toate bolile tale; pe Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta; pe Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări; pe Cel ce umple de bunătați dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale. Cel ce face milostenie, Domnul, și judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate. Cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel, voile Sale. Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-răbdător și mult-milostiv. Nu până în sfârșit Se va iuți; nici în veac Se va mânia. Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă, ci, cât este de departe cerul de pământ, atât este de mare mila Lui spre cei ce se tem de El. Pe cât sunt de departe răsăriturile de apusuri, depărtat-a de la noi fărădelegile noastre. În ce chip miluiește tatăl pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Că El a cunoscut zidirea noastră; adusu-Și-a aminte că țărână suntem. Omul, ca iarba, zilele lui, ca floarea câmpului; așa va înflori. Că duh a trecut printr-însul și nu va mai fi și nu se va mai cunoaște nici locul său. Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dânsul, și dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc legământul Lui și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele. Domnul în cer a gătit scaunul Său și împărăția Lui peste toți stăpânește. Binecuvântați pe Domnul toți îngerii Lui, cei puternici la vârtute, care faceți cuvântul Lui și auziți glasul cuvintelor Lui. Binecuvântați pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceți voia Lui. Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Lui; în tot locul stăpânirii Lui binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Și iarăși:

În tot locul stăpânirii Lui, binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Psalmul 142

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, într-adevărul Tău; auzi-mă, într-adevăr Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrajmașul prigonește sufletul meu și viața mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morții cei din veacuri. Mâhnit e duhul în mine și inima mea încremenită înlăuntrul meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu însetat de Tine ca un pământ fără de apă. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-Ți întoarce fața Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în groapă. Fă să aud dimineața mila Ta, că la Tine mi-e nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrăjmașii mei, că la Tine alerg, Doamne. Învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeuul meu. Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptății. Pentru numele Tău, Doamne, dăruiește-mi viață. Întru dreptatea Ta, scoate din necaz sufletul meu. Fă bună-tate de stârpește pe vrăjmașii mei și pierde pe toți cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Și iarăși:

Auzi-mă, Doamne, într-adevăr Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Auzi-mă, Doamne, într-adevăr Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptății.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeu!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție! (cu trei închinăciuni).

Apoi preotul (diaconul) zice ectenia mare:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru buna stare a sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră în ea, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române [pentru (Înalt-) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N)], pentru cinstita preoțime și cea întru Hristos diaconime, pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

La mănăstiri, aici se pomenesc starețul și soborul.

Pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni, pentru cârmuitorii țării noastre, pentru mai-marii orașelor și ai satelor și pentru iubitoarea de Hristos armată, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt lăcașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc în ele, Domnului să ne rugăm.

Pentru buna întocmire a văzduhului, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc pe uscat, pe ape și prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeu, cu harul Tău.

Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne!

Preotul rostește ecfonisul:

Că Ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Apoi se cântă: Aliluia (de trei ori), după glasul de rând, cu aceste patru stihuri (Isaia 26: 9, 11, 15):

Stih 1: De noapte mânecă duhul meu către Tine, Dumnezeu, pentru că luminează sunt poruncile Tale pe pământ.

Stih 2: Dreptate vă învățați, toți cei ce locuiți pe pământ.

Stih 3: Pizmuire va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul pe cei potrivnici va mânca.

Stih 4: Adaugă lor rele, Doamne, adaugă rele celor măriți ai pământului.

Cântările treimice pe cele opt glasuri

GLASUL 1

Cu trupești închipuiri, către mintea cea netrupească și fără materie a puterilor celor fără de trup ridicându-ne și, prin cântare întreit-sfântă a Dumnezeirii celei în trei ipostasuri, primind strălucire, ca heruvimii să strigăm către Unul Dumnezeu: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeul nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...,

Cu toate puterile cerești, ca heruvimii să strigăm Celui ce este întru cei de sus, întreit-sfântă laudă înălțându-I: Sfânt, Sfânt, Sfânt

ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Sculându-ne din somn, cădem înaintea Ta, Bunule, și cântare îngerească strigăm Ție, Puternice: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

GLASUL AL 2-LEA

Puterilor celor de sus urmând pe pământ, cântare de biruință aducem Ție, Bunule: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...

Nezidită fire, Făcătorul tuturor, buzele noastre le deschide, ca să vestim lauda Ta, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Din pat și din somn m-ai ridicat, Doamne, mintea mea o luminează, inima mea și buzele mele le deschide, ca să Te laud pe Tine, Sfântă Treime: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

GLASUL AL 3-LEA

Treime de o ființă și nedespărțită, Unime în trei ipostasuri și împreună-vecuitoare, Ție, ca unui singur Dumnezeu, cântare îngerească strigăm: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...,

Pe Tatăl cel fără de început, pe Fiul cel împreună fără de început, pe Duhul cel împreună-vecuitor, Dumnezeirea cea una, ca heruvimii a slăvi îndrăznind, zicem: Sfânt, Sfânt, Sfânt, ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Fără de veste Judecătorul va veni și faptele fiecăruia se vor descoperi; deci, cu frică să strigăm în miezul nopții: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

GLASUL AL 4-LEA

Noi, cei muritori, îndrăznind să aducem cântarea slugilor Tale celor ce sunt duhuri, zicem: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...,

Precum cetele îngerilor acum în cer, așa și stările oamenilor pe pământ, cu frică, cântare de biruință aducem Ție, Bunule: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Pe Părintele Tău cel fără de început și pe Tine, Hristoase Dumnezeule, și pe Duhul cel Preasfânt, ca heruvimii a slăvi îndrăznind, zicem: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

GLASUL AL 5-LEA

Vremea cântării este și ceasul rugăciunii. Cu osârdie să strigăm către Unul Dumnezeu: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...,

Îndrăznind a ne asemana oștilor Tale celor înțeleghătoare, Treime, Ceea ce ești fără de început, cu guri nevrednice strigăm: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Cel ce în pânțele fecioresc ai încăput și de sânurile Tatălui nu Te-ai despărțit, Hristoase Dumnezeule, cu îngerii primește-ne și

pe noi, care strigăm Ție: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

GLASUL AL 6-LEA

Heruvimii, stând înaintea cu frică, și serafimii, spăimântându-se cu cutremur, întreit sfântă cântare aduc cu glas fără de tăcere. Cu care și noi păcătoșii strigăm: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...,

Cu guri fără de trup, cu doxologii fără tăcere, cei cu câte șase aripi cântă Ție întreit sfântă cântare, Dumnezeu nostru; iar noi, cei de pe pământ, cu buze nevrednice laudă Ție înălțăm: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Pe Unimea Dumnezeirii în Treime, în unire neamestecată O slăvim și cântare îngerească strigăm: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

GLASUL AL 7-LEA

Cel ce ești lăudat de heruvimi cu putere preaînaltă și cu dumnezeiască slavă de îngeri închinat, primește-ne și pe noi, cei de pe pământ, care, cu buze nevrednice, laudă Ție înălțăm: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...,

Ca pe un somn lepădând lenea, suflete, îndreptare spre lauda Judecătorului arată și cu frică strigă: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Dumnezeirii celei neapropiate, Treimii celei într-o Unime, întreit-sfânta laudă a serafimilor înălțând, cu frică să strigăm:

Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

GLASUL AL 8-LEA

Spre cer inimile având, cetelor îngerești să urmăm și, cu frică, la Cel ce nu ia mită să cădem, laudă de biruință strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; *pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, miluiește-ne pe noi.*

Slavă...,

Heruvimii, neîndrăznind a privi la Tine, zburând, strigă cu înălțare de vers cântarea dumnezeiască a glasului celui întreit-sfânt; cu care și noi strigăm Ție: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Fiind robiți de mulțimea greșelilor noastre și neîndrăznind a privi la înălțimea Ta, plecăm sufletul și trupul și cu îngerii cântare strigăm Ție: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

După Cântările treimice ale glasului de rând nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a opta (a se vedea în Anexe, pagina 272). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată Sedelnele Octoihului pe glasul de rând:

SEDELNELE UTRENIEI DE JOI

PE CELE OPT GLASURI

GLASUL 1

Cu mreața cuvântului rupând pescarii împletiturile ritorilor, prin trestia Crucii au luminat neamurile, ca să Te slăvească cu dreaptă credință pe Tine Dumnezeu adevărat. Pentru aceasta și cântare aducem Ție, Celui ce i-ai întărit pe ei: Slavă Tatălui și Fiului, slavă Duhului celui de o ființă, slavă Celui ce printr-înșii a luminat lumea.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Înțelepților pescari ai lumii, cei ce ați luat de la Dumnezeu a fi milostivi, rugați-vă și acum pentru noi, cei ce strigăm: Doamne mântuiește pe poporul Tău și cetățile Tale și ne scoate din răutățile care cuprind sufletele noastre, pentru Apostolii Tăi.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Pe Cel ce este fără de mamă în cer, mai presus de gând și de auzire L-ai născut pe pământ fără tată; pe Acela roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, pentru sufletele noastre.

GLASUL 2

Cel ce ai înțelepțit pe pescari mai mult decât pe ritori și i-ai trimis ca pe niște propovăduitori în tot pământul, cu negrăită iubirea Ta de oameni, Hristoase Dumnezeule, prin ei întărește Biserica Ta și trimite credincioșilor binecuvântarea Ta, Cel ce ești singurul milostiv și iubitor de oameni.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Pescuit-au pe păgâni pescarii și au învățat marginile lumii să se închine iubirii Tale de oameni, Hristoase Dumnezeule. Prin care întărește Biserica Ta și trimite credincioșilor binecuvântarea Ta; Cel ce ești singurul Care întru sfinți Te odihnești.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Pe tine te mărim, Născătoare de Dumnezeu, grăind: Bucură-te, norul luminii celei neapuse, care ai purtat în brațe pe Domnul slavei.

GLASUL 3

Dumnezeiești propovăduitori ai adevărului și învățători ai Bisericii v-ați arătat voi, Apostoli, cei ce ați fost voi înșivă văzători ai Cuvântului; că ați călcat rătăcirea idolească și ați propovăduit cu glas mare Treimea, pe Care rugați-O, fericiților, să dăruiască nouă mare milă.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Veniți toți să laudăm pe Apostoli, ca pe niște cârmuitori, că au izgonit rătăcirea idolească și pe oameni i-au adus iarăși la

Lumina vieții și a slăvi Treimea i-au învățat. Pentru aceasta, toți credincioșii, săvârșind cinstită pomenirea lor, slăvim pe Mântuitorul.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Ca o viță nelucrată ai odrăslit, Fecioară, pe Strugurele cel preafrumos, Cel ce izvorăște nouă vinul cel de mântuire, care veselește sufletele și trupurile tuturor. Pentru aceasta pe tine, ca pe o pricină a celor bune fericindu-te, pururea împreună cu îngerul strigăm ție: Bucură-te, ceea ce ești plină de har!

GLASUL 4

Luminători ai arătat la marginile lumii pe ucenicii Tăi, Hristoase, care strălucesc cu propovăduirea Ta, luminând sufletele noastre, și ai întunecat printr-înșii rătăcirea idolească, luminând lumea cu învățăturile dreptei credințe. Pentru rugăciunile lor, mântuiește sufletele noastre.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Precum a povățuit Moise pe Israel din robie prin Marea Roșie, cu dreapta Ta, Stăpâne, cufundând pe Faraon, așa și înțelepții Tăi ucenici, cu minunile au despărțit marea necredinței cea amară și au povățuit poporul spre Tine, Cuvinte cel fără de început, Unule Iubitorule de oameni.

Slavă... Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Pe Cuvântul Tatălui, Hristos Dumnezeu nostru, din tine întrupat L-am cunoscut, de Dumnezeu Născătoare, Fecioară, ceea ce ești una curată, una binecuvântată. Pentru aceasta, neîncetat laudându-te, pe tine te mărim.

GLASUL 5

Pe înțelepții Apostoli, ca pe înșiși văzătorii Cuvântului și ca pe slujitorii lui Hristos, să-i laudăm toți pământenii în cântări duhovnicești și laude. Că aceștia îndelung se roagă lui Hristos pentru noi, cei ce laudăm sfântă pomenirea lor și ne închinăm la moaștele lor.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Pe Apostolii Domnului cu un glas să-i lăudăm, ca pe cei ce s-au arătat luminători lumii; că pe păgâni i-au vânat la dreapta credință și luminându-ne pe noi au propovăduit lămurit să cinstim pe Sfânta Treime, Cea unită în ființă și despărțită în fețe.

Slavă... Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Mireasă care nu știi de nuntă și pururea Fecioară, împreună cu îngerii te lăudăm neîncetat, că prin tine ne-a făcut lucruri mari Fiul tău și Dumnezeu; Care, fiind mai înainte de veci din Tatăl, a binevoit a încăpea în pântecele tău, ca să izbăvească din înșelăciune neamul nostru.

GLASUL 6

Precum ai venit în mijlocul ucenicilor Tăi, Mântuitorule, pace dându-le lor, așa vino și la noi și ne mântuiește.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Ucenicii Tăi, Iisuse, trimiși fiind la marginile pământului și vânând pe păgâni pentru dreapta credință, ca pe niște pești i-au adus la bunătatea Ta, Doamne. Și printr-înșii grăim către Tine: Iubitorule de oameni, dăruiește poporului Tău mare milă.

Slavă... Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Sfântă Stăpână, Maica lui Hristos, Dumnezeul nostru, cea care ai născut în chip de negrait pe Făcătorul tuturor, roagă-te totdeauna cu Sfinții Aposoli bunătății Lui, să ne izbăvească pe noi din patimi și să ne dea iertare de păcate.

GLASUL 7

Lucrători ai țarinei Tale ai arătat pe Apostolii Tăi, Cuvinte, care au tăiat idolii; și propovăduindu-Te pe tine, Stăpâne, între păgâni, cu dreaptă credință Te-au slăvit.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Făcând pomenirea Apostolilor celor prealăudați, noi, fiii Bisericii, să slăvim cu laude de cântări pe Hristos; că ei, cu propovă-

duirea pocăinței, au mântuit pe cei vinovați de păcat; ei, izgonitorii înșelăciunii, luminătorii lumii și rugători pentru lumea toată.

Slavă... Și acum..., *a Născătoarei de Dumnezeu:*

Bucură-te, cea din care trup S-a făcut Cuvântul fără schimbare și S-a sălăsluit întru noi! **Bucură-te** cinstită, bucuria apostolilor și a mucenicilor și mântuirea credincioșilor! **Bucură-te**, Maica lui Hristos Dumnezeu!

GLASUL 8

Binecuvântat ești, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce preaînțelepți pe pescari ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt, și printr-înșii lumea ai vânat, Iubitorule de oameni, slavă Ție.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Podobie: Pe Înțelepciunea și Cuvântul...

Pe luminătorii și călăuzitorii lumii, pe cei ce au fost început al mântuirii noastre, pe dumnezeieștii ucenici ai Domnului să-i lăudăm, că ne-au strălucit lumină nouă, celor ce eram în întuneric, și tuturor au arătat pe Soarele slavei; pentru aceasta și răstăcirea idolească au pierdut-o, propovăduind Treimea într-o Dumnezeuire. Deci să ne rugăm către dânsii: Apostoli ai lui Hristos-Dumnezeu, iertare de greșeli cereți, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră.

Slavă... Și acum..., *a Născătoarei de Dumnezeu:*

Bucură-te, ceea ce prin îngeri ai primit bucuria lumii! **Bucură-te**, ceea ce ai născut pe Făcătorul tău și Domnul! **Bucură-te**, ceea ce te-ai învrednicit a fi Maică a lui Hristos-Dumnezeu!

[După Sedelne, se citește prima parte din *Viața Cuvioasei Maicii noastre Maria Egipteanca* (a se vedea în anexă, pagina 277). Citețul enunță titlul lecturii, zicând: *Viața Cuvioasei Maicii noastre Maria Egipteanca*, scrisă de Sfântul Sofronie, patriarhul Ierusalimului. Binecuvintează, părinte, ca să citesc! **Preotul:** Pentru rugăciunile Cuvioasei Maicii noastre Maria Egipteanca, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi. **Citețul:** Amin. Bun lucru este a ascunde taina împăratului... și citește prima parte a *Vieții Sfintei*].

Doamne, miluiește (de trei ori). Slavă..., Și acum...

Psalmul 50

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta. Și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Spală-mă întru totul de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc, și păcatul meu înaintea mea este pururea. Ție unuia am greșit, și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu. Că, iată, întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea. Că, iată, adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai mult decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce fața Ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta, și Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fărădelege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda Ta. Că, de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi; jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

După Psalmul 50 nu se zice nici rugăciunea Mântuiește, Dumnezeule..., nici ecfonisul: Cu mila și cu îndurărilor..., ci se cântă îndată Irmosul primei Cântări din Canonul Mare, care se zice rar, cu glas umilit și cu inimă înfrântă, făcând la fiecare tropar câte 3 închinăciuni.

CANONUL CEL MARE

Alcătuire a Sfântului Ierarh Andrei Criteanul Ierusalimiteanul

Cântarea 1, glasul al 6-lea

Irmosul:

Ajutor și acoperitor s-a făcut mie spre mântuire. Acesta este Dumnezeuul meu și-L voi slăvi pe El; Dumnezeuul părintelui meu și-L voi înălța pe El, căci cu slavă S-a preaslăvit (de două ori).

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă!

De unde voi începe a plânge faptele vieții mele celei ticăloase? Ce începere voi pune, Hristoase, acestei tânguiri de acum? Ci, ca un milostiv, dă-mi iertare greșelilor.

Vino, ticăloase suflete, împreună cu trupul tău, de te mărturisește la Ziditorul tuturor. Și îndepărtează-te de acum de nebunia cea mai dinainte și adu lui Dumnezeu lacrimi de pocăință.

Râvnind neascultării lui Adam celui întâi-zidit, m-am cunoscut pe mine dezbrăcat de Dumnezeu, de împărăție și de fericirea cea veșnică, pentru păcatele mele.

Vai, ticăloase suflete! Pentru ce te-ai asemănat Evei celei din-tâi? Că ai privit rău și te-ai rănit amar și te-ai atins de pom și ai gustat cu îndrăzneală mâncarea cea nechibzuită.

În locul Evei celei trupești, s-a făcut mie Evă înțelegătoare gândul cel cu poftă trupească, arătându-mi cele plăcute și gustând pururea din băutura cea amară.

După dreptate a fost alungat Adam din Eden, nepăzind singura Ta poruncă, Mântuitorule. Dar eu, care am nesocotit totdeauna cuvintele Tale dătătoare de viață, ce voi pătimi?

Covârșind eu de bunăvoie uciderea lui Cain, m-am făcut cu știință ucigaș al sufletului, trăind numai după trup și războindu-mă împotriva lui, cu faptele mele cele rele.

Nu m-am asemănat, Iisuse, dreptății lui Abel. Daruri bine-primate nu Ți-am adus niciodată, nici fapte dumnezeiești, nici jertfă curată, nici viață fără prihană.

Precum Cain, așa și noi, ticăloase suflete, am adus fapte murdare Făcătorului tuturor și jertfă vrednică de mustrare și viață netrebnică; pentru acestea ne-am și osândit împreună.

Ziditorule, făcându-mă lut viu, ai pus în mine trup și oase și suflare și viață; dar, o, Făcătorul meu, Mântuitorul meu și Judecătorul meu, primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc.

Mărturisesc Ție, Mântuitorule, păcatele pe care le-am făcut și rănila sufletului și ale trupului meu, pe care tâlhărește le-au pus înlăuntrul meu gândurile cele ucigătoare.

Deși am greșit, Mântuitorule, dar știu că ești iubitor de oameni; bați cu milă și Te milostivești fierbinte; pe cel ce plânge îl vezi și alergi, ca un părinte, chemând pe cel răătăcit.

Pe mine cel lepădat înaintea ușilor Tale, Mântuitorule, măcar la bătrânețe nu mă lăsa în iad, deșert, ci, mai înainte de sfârșit, ca un iubitor de oameni, dă-mi iertare greșelilor.

Eu sunt cel căzut între tâlhari, în gândurile mele; cu totul sunt rănit acum de ele și plin de bube; dar, Tu însuți venind de față, Hristoase Mântuitorule, vindecă-mă.

Preotul, văzându-mă mai înainte, a trecut pe lângă mine, iar levitul, văzându-mă gol în nenorocire, nu m-a luat în seamă; dar Tu, Iisuse, Cel ce ai răsărit din Maria, venind de față, miluiește-mă.

Mielule al lui Dumnezeu, Cel ce ai ridicat păcatele tuturor, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca un milostiv, dă-mi lacrimi de umilință.

Este vremea pocăinței! Mă apropii de Tine, Făcătorul meu; ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca un milostiv, dă-mi iertare de greșeli.

Să nu te scârbești de mine, Mântuitorule, să nu mă lepezi de la fața Ta; ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca un milostiv, dă-mi iertare de greșeli.

Greșelile mele cele de voie și cele fără de voie, Mântuitorule, cele vădite și cele ascunse, cele știute și cele neștiute, pe toate iertându-le, ca un Dumnezeu, curățește-mă și mă mântuiește.

Din tinerețe am lepădat poruncile Tale, Mântuitorule, și mi-am petrecut toată viața în pofte, neîngrijindu-mă și lenevind-mă; pentru aceasta strig Ție, Mântuitorule: Măcar la sfârșit, mântuiește-mă!

Bogăția sufletului cheltuind-o în desfrânări, pustiu sunt de virtuțile drepte credințe și, flămânzind, strig: Părinte al îndurărilor, înainte de sfârșit, miluiește-mă!

Înainte Ta cad, Iisuse; greșit-am Ție, milostivește-Te spre mine; ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca un Dumnezeu îndurător, primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc.

Să nu intri cu mine la judecată, vădind faptele mele, cercețând cuvintele și îndreptând pornirile; ci, cu îndurările Tale, trecând cu vederea răutățile mele, mântuiește-mă, Atotputernice.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Dăruiește-mi har luminător, din osârdia ta cea dumnezeiască, de sus, ca să scap de întunericul patimilor și să laud din inimă faptele cele frumoase ale vieții tale, Marie!

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Plecându-Te dumnezeieștilor legi ale lui Hristos, la El ai venit, lăsând pornirile desfătărilor cele neoprite, iar toată virtutea, ca pe una singură, cu multă cucernicie săvârșind-o.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Prin rugăciunile tale, scapă-ne de patimile cele de necinste și te rugăm să ne arăți părtași acum Împărăției lui Hristos, pe noi, cei ce te laudăm pe tine, Andrei strălucite, cu credință și cu dragoste.

Slavă..., a Treimii:

Treime mai presus de ființă, Căreia ne închinăm într-o Unime, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o milostivă, dă-mi lacrimi de umilință.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea și ocrotirea celor ce te laudă, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o Stăpână curată, primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc.

Și iarăși se cântă irmosul: Ajutor și acoperitor...

Cântarea a 2-a

Irmosul:

Ia aminte, cerule, și voi grăi; și voi lăuda pe Hristos, Care a venit din Fecioară cu trup **(de două ori)**.

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeuule, miluiește-mă!

Ia aminte, cerule, și voi grăi; pământule, ascultă glasul celui ce se pocăiește față de Dumnezeu și-L laudă pe El.

Ia aminte, Dumnezeuule, Mântuitorul meu, cu ochiul Tău cel blând, și primește mărturisirea mea cea plină de căldură.

Mai mult decât toți oamenii, eu însumi am greșit Ție; dar milostivește-Te, Mântuitorule, ca un Dumnezeu, spre făptura Ta.

Viforul răutăților m-a cuprins, milostive Doamne; dar, ca lui Petru, întinde-mi și mie mâna Ta.

Lacrimile desfrânatei și eu le vărs înaintea Ta, Milostive; milostivește-Te spre mine, Mântuitorule, cu îndurarea Ta.

Întunecatu-mi-am frumusețea sufletului cu plăcerile poftelor și toată mintea țărână mi-am făcut-o.

Ruptu-mi-am acum veșmântul cel dintâi, pe care mi l-ai țesut dintru început, Ziditorule, și, pentru aceasta, zac acum gol.

Îmbrăcatu-m-am acum în haină ruptă, pe care mi-a țesut-o șarpele cu sfătuirea, și mă rușinez.

Căutat-am la frumusețea pomului și mi s-a amăgit mintea; de aceea, zac gol și mă rușinez.

Lucrat-au pe spatele meu toți mai-marii răutăților, întinzând asupra mea fărădelegea lor.

Pierdutu-mi-am frumusețea cea întâi-zidită și bună-cuviința mea; și acum zac gol și mă rușinez.

Cusutu-mi-a haine de piele păcatul, golindu-mă de haina cea dintâi, țesută de Dumnezeu.

Îmbrăcat sunt cu îmbrăcăminte de rușine, ca și cu niște frunze de smochin, spre vădirea patimilor celor de bunăvoia mea.

Îmbrăcatu-m-am urât cu haină împestrițată și sângerată rușinos, prin curgerea vieții celei cu patimi și iubitoare de desfătări.

Pătat-am haina trupului meu și am întinat cu totul podoaba cea după chipul și după asemănarea Ta, Mântuitorule.

Căzut-am sub povara patimilor și în stricăciunea cea materialnică, iar, pentru aceasta, acum vrăjmașul mă necăjește.

Viață iubitoare de cele materiale și iubitoare de averi alegând eu în loc de sărăcie, Mântuitorule, m-am împresurat acum cu grele legături.

Împodobitu-mi-am chipul trupului cu îmbrăcămintea de multe feluri a gândurilor rușinoase și sunt osândit.

Îngrijitu-m-am cu stăruință numai de podoaba mea cea din afară, neluând în seamă cortul dinlăuntru, cel după chipul lui Dumnezeu.

Făcându-mi chip urâtenia patimilor mele, prin poftă iubitoare de plăceri, mi-am stricat frumusețea minții.

Îngropat-am, Mântuitorule, cu patimile, frumusețea chipului celui dintâi; dar, ca pe drahmă, oarecând, căutându-mă, așa mă află.

Păcătuit-am ca și desfrânata și strig Ție: Eu însumi am greșit! Primește, Mântuitorule, ca mir și lacrimile mele.

Alunecat-am în desfrânare ca David și m-am umplut de noroi; dar Tu, Mântuitorule, spală-mă și pe mine cu lacrimile mele.

Ca vameșul strig Ție: Miluiește-mă, Mântuitorule, miluiește-mă! că nimeni dintre cei din Adam n-a greșit Ție ca mine.

Nici lacrimi, nici pocăință nu am, nici umilință; ci Tu însuși dăruiește-mi-le pe acestea, Mântuitorule, ca un Dumnezeu.

Ușa Ta să nu mi-o închizi atunci, Doamne, Doamne, ci să o deschizi mie, celui ce mă pocăiesc înaintea Ta.

Iubitorule de oameni, Cel ce voiești ca toți să se mântuiască, Tu iarăși mă cheamă, ca un bun, și mă primește pe mine, cel ce mă pocăiesc.

Ascultă suspinele sufletului meu și primește picăturile ochilor mei, Doamne, și mă mântuiește.

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

A Născătoarei de Dumnezeu:

Curată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce numai tu ești prealăudată, roagă-te stăruitor ca să ne mântuim.

Al doilea canon

Irmosul:

Vedeți, vedeți, că Eu sunt Dumnezeu, Care am plouat mană și am izvorât apă din piatră de demult, în pustie, poporului Meu, numai cu dreapta și cu tăria Mea.

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă!

Vedeți, vedeți, că Eu sunt Dumnezeu! Ascultă, suflete al meu, pe Domnul, Cel ce strigă, și depărtează-te de la păcatul cel dintâi; și teme-te, ca de un Judecător și Dumnezeu.

Cui te-ai asemănat, suflete mult-păcătos? Vai! Lui Cain celui dintâi și lui Lameh aceleia, ucigându-ți cu pietre trupul prin fapte rele și omorându-ți mintea cu pornirile cele nebunești.

Pe toți cei mai înainte de Lege întrecându-i, o, suflete, lui Set nu te-ai asemănat, nici lui Enos ai urmat, nici lui Enoh prin mutarea la cer, nici lui Noe; ci te-ai arătat sărac de viața dreptilor.

Tu singur, suflete al meu, ai deschis zăvoarele mâniei Dumnezeului tău și, ca pe tot pământul, ți-ai înecat trupul și faptele și viața; și ai rămas afară de corabia cea mântuitoare.

Bărbat am ucis spre rană mie și tânăr spre vătămare! Lameh plângând a strigat. Iar tu nu te cutremuri, o, suflete al meu, întinându-ți trupul și mintea pătându-ți.

O, cum am râvnit lui Lameh, celui mai înainte ucigaș! Sufletul ca pe un bărbat, mintea ca pe un tânăr și trupul ca pe un frate mi-am omorât, ca și Cain ucigașul, cu pornirile cele poftitoare de plăceri.

Turn ți-ai închipuit să zidești, o, suflete, și întăritură să faci poftelor tale, de n-ar fi oprit Ziditorul voile tale și de n-ar fi surpat până la pământ meșteșugirile tale.

Plouat-a Domnul, oarecând, foc din cer, arzând fărădelegea cea înfierbântată a sodomiților; iar tu ți-ai aprins focul gheenei întru care va să arzi, o, suflete.

Rănit-m-am, vătămat-m-am! Iată, săgețile vrăjmașului mi-au străpuns sufletul și trupul. Iată, vătăăturile și bubele și zdrun-

cinăturile strigă, vădind rănilor patimilor mele celor de voie alese.

Cunoașteți și vedeți că Eu sunt Dumnezeu, Cel ce cunosc inimile, înfrânez cugetele și vădesc faptele, ard păcatele, fac judecată dreaptă celui orfan și celui smerit și celui sărac.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Întins-ai mâinile tale către îndurătorul Dumnezeu, Marie, afundată în adâncul răutăților, și ți-a întins mâna Sa de ajutor cu milostivire, ca și lui Petru, căutând cu adevărat întoarcerea ta.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Cu toată osârdia și cu dragoste ai alergat către Hristos, urând calea cea dintâi a păcatului, în pustile cele neumblate hrănindu-te și poruncile Lui cele dumnezeiești curat săvârșindu-le.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Să vedem, să vedem, o, suflete, iubirea de oameni a Stăpânului Dumnezeu; pentru aceasta, mai înainte de sfârșit să cădem înaintea Lui cu lacrimi, strigând: Pentru rugăciunile Sfântului Andrei, Mântuitorule, miluiește-ne pe noi!

Slavă..., a Treimii:

Treime fără de început și nezidită, Unime nedespărțită, primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, și mă mântuiește pe mine, cel ce am greșit; a Ta zidire sunt, nu mă trece cu vederea, ci iartă-mă și mă izbăvește de osânda focului.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Preacurată Stăpână, Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor ce aleargă la tine și limanul celor înviforați, pe Făcătorul cel milostiv, Fiul tău, fă-L îndurător și mie, prin rugăciunile tale.

Și iarăși se zice irmosul al doilea: Vedeți, vedeți...

Cântarea a 3-a

Irmosul:

Pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Hristoase, întărește Biserica Ta (de două ori).

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeuule, miluiește-mă!

Foc de la Domnul plouând Domnul de demult, a ars pământul Sodomei.

În munte scapă, suflete, ca Lot oarecând și mergi de te izbăvește în Sigor.

Fugi de aprindere, o, suflete! Fugi de arderea Sodomei! Fugi de pieirea cea din dumnezeiasca văpaie!

Mărturisesc înaintea Ta, Mântuitorule: Păcătuit-am, păcătuit-am Ție fără măsură; dar lasă-mi, iartă-mi, ca un Milostiv.

Păcătuit-am Ție, eu singur păcătuit-am mai mult decât toți; Hristoase Mântuitorule, nu mă trece cu vederea.

Tu ești Păstorul cel bun; caută-mă pe mine, mielul, și, rătăcit fiind eu, nu mă trece cu vederea.

Tu ești dulcele Iisus, Tu ești Ziditorul meu; întru Tine, Mântuitorule, mă voi îndrepta.

A Treimii:

Stih: Preasfântă Treime, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

O, Treime-Unime, Dumnezeuule, mântuiește-ne pe noi de înșelăciune și de ispite și de primejdii!

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Bucură-te, pânțec primitor de Dumnezeu! Bucură-te, tronul Domnului! Bucură-te, Maica vieții noastre!

Al doilea Canon

Irmosul:

Întărește, Doamne, pe piatra poruncilor Tale, inima mea care se clatină; că Tu singur ești sfânt și Domn (de două ori).

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeuule, miluiește-mă!

Izvor de viață Te-am câștigat pe Tine, Surpătorul morții, și strig Ție din inima mea mai înainte de sfârșit: Greșit-am! Milostivește-Te și mă mântuiește!

Păcătoșilor din vremea lui Noe am urmat, Mântuitorule, moștenind osândirea acelora, întru cufundarea potopului.

Greșit-am, Doamne, greșit-am Ție! Milostivește-Te spre mine! Că nu este cineva între oameni, dintre cei ce au greșit, pe care să nu-l fi întrecut eu cu greșelile!

Lui Ham aceluia, batjocoritorul de tată, urmând, suflete, n-ai acoperit rușinea aproapelui, cu fața înapoi întorcându-te.

Binecuvântarea lui Sem nu ai moștenit-o, ticăloase suflete, și loc întins de sălășluire n-ai luat, ca Iafet, în pământul iertării.

Din pământul Haran, adică din păcat, ieși, suflete al meu, și vino la pământul care izvorăște nestricăciune pururea vie, pe care Avraam l-a moștenit.

De Avraam ai auzit, suflete al meu, care și-a părăsit oarecând pământul părinților și s-a făcut pribeag. Urmează și tu alegerii aceluia.

La stejarul din Mamvri, ospătând patriarhul pe îngerii, a luat la bătrânețe rodul făgăduinței.

Întelegând despre Isaac, ticăloase suflete al meu, că, în chip tainic, a fost adus cu totul jertfă nouă Domnului, urmează voinței lui.

Priveghează, suflete al meu! Auzit-ai de Ismael, că a fost izgonit ca un fiu din slujnică; vezi, ca nu cumva, păcătuind, să suferi ceva asemănător.

Agarei, egiptencei celei de demult, te-ai asemănat, suflete, făcându-te rob de bunăvoia ta și născând semeția, ca pe un nou Ismael.

Scara lui Iacob o știi, suflete al meu, care s-a arătat de la pământ spre cele cerești; pentru ce n-ai avut treaptă tare, credința cea dreaptă?

Urmează lui Melchisedec, celui ce a fost preot al lui Dumnezeu și împărat, aflat între oameni, dar înstrăinat de viața lumii, că acesta este asemănare a lui Hristos.

Să nu te faci stâlp de sare, suflete, întorcându-te înapoi; să te înfricoșeze pilda Sodomei; sus, în Sigor, mântuiește-te!

De arderea păcatului fugi, suflete al meu, ca și Lot! Fugi de Sodoma și de Gomora; fugi de flacăra a toată pofta cea nebunească!

Strig Ție: Miluiește-mă, Doamne, miluiește-mă, când vei veni cu îngerii Tăi, să răsplătești tuturor după vrednicia faptelor.

**Rugăciunea celor ce Te laudă, Stăpâne, nu o lepăda; ci, milos-
tivește-Te, Iubitorule de oameni, și dă iertare celor ce se roagă
Ție cu credință.**

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

**Cuprins sunt de tulburarea valurilor și de furtuna păcatelor.
Dar, tu, Maică, izbăvește-mă acum și mă scoate la limanul dum-
nezeieștii pocăințe!**

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

**Rugăciune cu osârdie aducând și acum, Cuvioasă, către preami-
lostiva Născătoare de Dumnezeu, cu mijlocirile tale deschide-mi
dumnezeieștile intrări.**

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

**Prin rugăciunile tale, dăruiește-mi și mie iertare datoriiilor, o,
Andrei, arhiereule al Cretei, că tu ești învățător preaales al
pocăinței.**

Slavă..., **a Treimii:**

**Unime neamestecată și nezidită, Fire fără de început, Care
ești laudată în Treimea Ipostasurilor, mântuiește-ne pe noi, cei
ce ne închinăm stăpânirii Tale cu credință.**

Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

**Pe Fiul cel fără de ani din Tatăl, sub ani L-ai născut, neștiind
de bărbat, Născătoare de Dumnezeu, - minune străină! - că, alăp-
tând, ai rămas fecioară.**

Și iar irmosul: Întărește, Doamne...

**Se rostește ectenia mică (cu ecfonisul: Că Tu ești Dumnezeul nostru...),
după care se citesc Sedelnele Apostolilor, ale Triodului, alcătuirea lui
Iosif, glasul al 8-lea, podobie: *Înviat-ai din morți...***

Luminători de Dumnezeu luminați, cei ce înșivă ați fost
văzători ai Mântuitorului, luminați-ne pe noi, cei ce sun-
tem în întunericul vieții, ca să umblăm acum, ca în zi, cu bunăcu-
viință, întru lumina postului, alungând patimile cele de noapte,

și să vedem și noi luminatele Pătimiri ale lui Hristos, bucurându-ne.

Slavă..., altă Sedeală, glasul al 8-lea, podobie: *Porunca cea cu taină...*

Apostoli, cei doisprezece de Dumnezeu aleși, aduceți acum rugăciune lui Hristos, ca să trecem toți curgerea postului, să-vârșind rugăciuni cu umilință și virtuți cu osârdie; ca, în acest chip, să ajungem să vedem Învierea cea slăvită a lui Hristos Dumnezeu, slavă și laudă aducând.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Născătoare de Dumnezeu, roagă-te împreună cu Apostolii, Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu, Celui necuprins, Care S-a născut în chip de negrăit din tine mai presus de gând, să dăruiască lumii pace curată, să ne dea nouă iertare păcatelor mai înainte de sfârșit și să învrednicească pe robii tăi împărăției cerești, pentru bunătatea Sa cea preamultă.

[Apoi se citește a doua parte din viața Cuvioasei Maria Egipteanca (a se vedea în Anexe, pagina 288)].

După aceasta, Tricântarea Triodului, fără metanii:

Cântarea a 4-a, glasul al 8-lea:

Prima Tricântare a Sfinților Apostoli

Irmosul:

Auzit-am, Doamne, glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și am slăvit puterea Ta, Stăpâne.

Stih: Sfinților Apostoli, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Apostolii lui Hristos cei luminați, care au viețuit cu înfrânare, ușurează nouă vremea postului, cu dumnezeieștile lor mijlociri.

Organul cel cu douăsprezece coarde, ceata cea dumnezeiască a ucenicilor, a cântat cântarea de mântuire, tulburând cântările cele viclene.

Cu ploile duhului ați adăpat toată lumea, alungând, preafericiților, seceta mulțimii zeilor.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Mântuiește-mă pe mine, cel care mă smeresc, care am viețuit cu mândrie, tu care ai născut pe Cel ce a înălțat firea cea smerită, Preacurată.

A doua Tricântare a Sfinților Apostoli, același glas:**Irmos:** *Auzit-am, Doamne...***Stih:** Sfinților Apostoli, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Preacinstită ceată a Apostolilor, îndeamnă-te a ruga pe Ziditorul tuturor ca să ne miluiască pe noi, care te lăudăm pe tine.

Fiind ca niște lucrători ai lui Hristos, Apostoli, și lucrând cu dumnezeiescul Cuvânt toată lumea, I-ați adus totdeauna roade.

Vie v-ați făcut lui Hristos, Celui cu adevărat iubit; că ați izvorât în lume vinul Duhului, Apostoli.

A Treimii:**Stih:** Preasfântă Treime, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Sfântă Treime asemănătoare, Care ești mai presus stăpânitoare, cea preaputernică, Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, Dumnezeule, luminează și viață, păzește turma Ta.

A Născătoarei de Dumnezeu:**Stih:** Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Bucură-te, tronul în chipul focului! Bucură-te, sfeșnic purtător de făclie! Bucură-te, muntele sfințirii, chivotul vieții, cortul Sfintei Sfintelor!

Apoi se continuă citirea Canonului Mare:**Cântarea a 4-a****Irmosul:**

Auzit-a prorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut, că aveai să Te naști din Fecioară și oamenilor să Te arăți, și a grăit: Auzit-am glasul Tău și m-am temut. Slavă puterii Tale, Doamne **(de două ori)**.

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă!

Lucrurile Tale nu le trece cu vederea, zidirea Ta nu o părăsi, Drepte Judecătorule; chiar dacă am păcătuit nu doar ca un om, ci mai mult decât toți oamenii, Iubitorule de oameni, dar ai putere, ca un Domn al tuturor, a ierta păcatele.

Se apropie, suflete, sfârșitul, se apropie și nu te îngrijești, nu te pregătești; vremea se scurtează, deșteaptă-te; aproape, lângă

uși este Judecătorul; ca un vis, ca o floare trece vremea vieții. Pentru ce în deșert ne tulburăm?

Deșteaptă-te, o, suflete al meu! Ia seama la faptele tale pe care le-ai făcut și adu-le la vedere; varsă picături de lacrimi; spune cu îndrăzneală lui Hristos faptele și cugetele tale și te îndreptează.

N-a fost în viață păcat, nici fărădelege, nici răutate, pe care să nu le fi săvârșit eu, Mântuitorule, cu mintea și cu cuvântul, cu voința și cu gândul, cu știința și cu fapta păcătuind, ca altul nimeni nici odinioară.

De acesta am fost judecat, de acesta am fost osândit, eu, ticălosul, adică de cugetul meu, față de care nimic nu este în lume mai puternic; Judecătorule, Mântuitorule și Cunoscătorul meu, cruță-mă, izbăvește-mă și mă mântuiește pe mine, robul Tău.

Scara pe care a văzut-o de demult marele între patriarhi, Iacob, suflete al meu, este arătarea sporirii prin lucrare și a înălțării prin cunoaștere; deci, de voiești să viețuiești întru lucrare, cunoștință și vedere duhovnicească, înnoiește-te.

Arșița zilei a răbdat-o patriarhul Iacob, fiind nevoit, și frigul nopții l-a suferit, făcând câștig în toate zilele; păstorind, trudindu-se și slujind, ca să-și ia amândouă femeile.

Prin cele două femei înțelege fapta și cunoașterea cea din vedere duhovnicească; prin Lia fapta, ca una ce a fost cu mulți copii; iar prin Rahila, cunoașterea, ca una pentru care s-a făcut multă osteneală. Că, fără de osteneli, nici fapta, nici vederea nu se vor săvârși, suflete.

Priveghează, o, suflete al meu, și te fă desăvârșit, ca Iacob, cel mare între patriarhi; ca să dobândești fapta și cunoștința; ca să te faci minte văzătoare de Dumnezeu, să ajungi cu privirea în norul cel neapus și să te faci neguțător de lucruri mari.

Pe cei doisprezece patriarhi născându-i cel mare între patriarhi, ți-a făcut ție tainic, suflete al meu, scară spre suirea cea prin fapte, pe fiii săi, ca pe niște temeiuri și trepte și suișuri preaînțelepțește așezându-i.

Lui Isav celui urât asemănându-te, suflete, ai dat amăgitorului tău vrednicia de întâi-născut, a frumuseții celei dintâi; de la binecuvântarea părintească ai căzut și îndoit te-ai amăgit, ticăloșule, cu fapta și cu gândirea; pentru aceasta, acum pocăiește-te.

Edom s-a chemat Isav, pentru marea înverșunare a amestecării cu femeii. Căci, cu neînfrânarea pururea aprinzându-se și cu plăcerile întinându-se, Edom s-a numit, care înseamnă înfierbântarea sufletului celui iubitor de păcate.

De Iov cel de pe gunoi auzind, o, suflete al meu, că a fost socotit drept, n-ai râvnit răbdării aceuia, n-ai avut tăria gândului său, întru toate pe care le-ai cunoscut, în cele ce ai știut și în cele ce ai fost ispitit; ci te-ai arătat lipsit de răbdare.

Cel ce era mai înainte pe tron, acum se vede gol pe gunoi și plin de răni! Cel cu mulți fii și vestit, dintr-odată a rămas lipsit de fii și de casă, dar socotea gunoiul palat și rănilile mărgăritar.

Cel împodobit cu împărătească vrednicie, cu diademă și cu porfiră, omul cel cu multă avere și dreptul cel îndestulat de bogăție și de turme, degrabă săracind, de bogăție și de slavă și de împărăție a fost lipsit.

Dacă acela, care a fost drept și fără prihană mai mult decât toți, n-a scăpat de cursele și vicleșugurile înșelătorului, dar tu, fiind iubitor de păcate, ticăloase suflete, ce vei face de se va întâmpla să vină asupra ta ceva din cele negândite?

Trupul mi-am spurcat, duhul mi-am întinat, peste tot m-am rănit; dar, ca un doctor, Hristoase, amândouă prin pocăință mi le tămăduiește. Spală-le, curățește-le, Mântuitorul meu, arată-le mai curate decât zăpada.

Trupul Tău și Sângele pentru toți Ți-ai pus, Cuvinte, răstignindu-Te: Trupul, ca să mă înnoiești, iar Sângele ca să mă speli. Duhul Ți-ai dat ca să mă aduci, Hristoase, Părintelui Tău.

Săvârșit-ai mântuirea în mijlocul pământului, Făcătorule, ca să ne mântuim; de bunăvoie pe lemnul Crucii Te-ai răstignit și Edenul, cel ce se încuiase, s-a deschis; cele de sus și cele de jos, făptura și toate neamurile mântuindu-se, se închină Ție.

Să-mi fie scaldătoare Sângele Tău, totodată și băutură a iertării apa ce a izvorât din coasta Ta, ca să mă curățesc prin amândouă, ungându-mă și bând, ca pe o ungere și băutură, Cuvinte, cuvintele Tale cele de viață.

Gol sunt spre a intra în camera Mirelui, gol sunt și spre a merge la nuntă și la cină: candela mi s-a stins, fiind fără de untdelemn; camera mi s-a închis, dormind eu; cina s-a mâncat, iar eu, fiind legat de mâini și de picioare, am fost lepădat afară.

Biserica a câștigat pahar coasta Ta cea purtătoare de viață, din care a izvorât nouă îndoitul izvor, al iertării și al cunoștinței; spre închipuirea celor două Legi ale Tale, cea veche și cea nouă, Mântuitorul nostru.

Timpul vieții mele este scurt și plin de dureri și de vicleșug, dar întru pocăință primește-mă și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu mă fac câștig și mâncare celui străin; Mântuitorule, Tu însuși mă miluiește.

Falnic sunt acum și semeț cu inima, în deșert și în zadar. Să nu mă osândești împreună cu fariseul, ci, mai degrabă, dă-mi smerenia vameșului, unule Milostive, drepte Judecătorule, și cu acesta împreună mă numără.

Știu, Milostive, că am greșit, ocărând vasul trupului meu; ci întru pocăință primește-mă și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu ajung câștig, nici mâncare celui străin. Ci Tu însuși, Mântuitorule, miluiește-mă.

Însumi idol m-am făcut, murdărindu-mi cu poftele sufletul meu, ci, întru pocăință mă primește și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu mă fac câștig, nici mâncare celui străin. Ci Tu însuși, Mântuitorule, miluiește-mă.

N-am auzit glasul Tău, n-am ascultat Scriptura Ta, Dătătorule de lege; ci, întru pocăință, primește-mă și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu ajung câștig, nici mâncare celui străin. Ci Tu însuși, Mântuitorule, miluiește-mă.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Trăind viață fără de trup, Cuvioasă, fiind cu trup, ai luat mare har de la Dumnezeu cu adevărat, ca să ocrotești pe cei ce te cinstesc cu credință. Pentru aceasta, ne rugăm Ție: Izbăvește-ne, prin mijlocirile tale, de toate încercările.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Întru adânc de necuviințe mari pogorându-te, nu te-ai oprit acolo, ci te-ai suit cu gând mai bun, în chip lămurit, la virtutea cea desăvârșită prin faptă, minunând, Cuvioasă Maică Marie, firea îngerească.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Andrei, lauda Părinților, nu ne uita, stând înaintea Treimii celei Preasfinte și dumnezeiești, ca să ne izbăvim de osânda iadului noi, cei ce te chemăm pe tine, dumnezeiescule ocrotitor, cel ce ești strălucirea Cretei.

Slavă..., **a Treimii:**

Nedespărțită în ființă, neamestecată în fețe, Te teologhiesc pe Tine, Dumnezeire una în Treime, Ceea ce ești întocmai cu împărăția și întocmai cu tronul, strigând Ție cântarea cea mare, ce se cântă întreit întru cele de sus.

Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Și ai născut, și ești fecioară, și ai rămas întru amândouă, cu firea, Fecioară. Cel ce S-a născut înnoiește legile firii, iar pântecul a născut fără să simtă dureri. Unde Dumnezeu voiește, se biruiește rânduiala firii; că El face câte voiește.

Și iarăși se cântă irmosul: Auzit-a prorocul de venirea Ta...

Cântarea a 5-a

Irmosul:

Dis-de-dimineată, Iubitorule de oameni, mă rog luminează-mă și mă îndreptează la poruncile Tale și mă învață, Mântuitorule, să fac voia Ta (de două ori).

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă!

În noapte viața mi-am petrecut-o pururea; că întuneric s-a făcut mie și negură adâncă noaptea păcatului; ci, ca pe un fiu al zilei arată-mă pe mine, Mântuitorule.

Lui Ruben asemănându-mă eu, ticălosul, făcut-am sfat necuvios și călcător de lege asupra lui Dumnezeu Celui preaînalt, întinându-mi patul meu, precum acela pe al tatălui său.

Mărturisesc Ție, Hristoase Împărate: păcătuit-am, păcătuit-am, ca mai înainte frații lui Iosif, vânzând rodul curăției și al înțelepciunii.

De cei de un sânge a fost dat, a fost vândut în robie dulcele suflet, cel drept, spre închipuirea Domnului; iar tu, suflete, cu totul te-ai vândut răutăților tale.

Lui Iosif celui drept și minții lui celei curate, urmează, ticăloase și neiscusite suflete, și nu te desfrâna cu pornirile cele nebunești, făcând fărădelege pururea.

Deși s-a sălășluit în groapă oarecând Iosif, Stăpâne Doamne, dar spre închipuirea îngropării și a Învierii Tale a fost aceasta; iar eu ce-Ți voi aduce Ție în acest chip vreodată?

Auzit-ai de coșul în care era pus pruncul Moise, o, suflete, cel purtat de apele și de valurile râului, că în el a fost păzit de demult ca într-o cămară, scăpând de fapta cea amară a voii lui Faraon.

De ai auzit, ticăloase suflete, de moașele care ucideau oarecând partea bărbătească cea nevârstnică, hrănește-te acum cu înțelepciunea, ca marele Moise.

Nu ți-ai omorât mintea lovind-o, precum marele Moise pe egipteanul, ticăloase suflete; și cum te vei sălășlui, spune-mi, în pustietatea patimilor prin pocăință?

În pustietăți a locuit marele Moise. Vino, dar, suflete, și urmează vieții lui, ca să te învrednicești a vedea și arătarea lui Dumnezeu cea din rug.

Toiagul lui Moise te închipuiește, suflete, care a lovit marea și a închegat adâncul, cu însemnarea dumnezeieștii Cruci, prin care vei putea și tu să săvârșești lucruri mari.

Aaron a adus lui Dumnezeu foc fără prihană, fără vicleșug; iar Ofni și Finees, ca și tine, suflete, au adus lui Dumnezeu viață străină și întinată.

Greu la minte m-am făcut, Stăpâne, ca și Faraon cel cumplit; Ianis și Iamvris la suflet și la trup, cufundat cu gândul! Ci, ajută-mi mie, Mântuitorule!

Cu lut mi-am amestecat mintea, eu, ticălosul. De aceea, te rog: Spală-mă, Stăpâne, în baia lacrimilor mele, făcând haina trupu-lui meu albă, precum zăpada.

De voi cerceta faptele mele, Mântuitorule, mă văd pe mine însumi întrecând pe tot omul cu păcatele; că întru cunoștință gândind am greșit, iar nu întru necunoștință.

Cruță, cruță, Doamne, zidirea Ta! Păcătuit-am, iartă-mă, Cel ce ești însuși din fire curat, că afară de Tine nimeni altul nu este fără pată.

Pentru mine ai luat chipul meu, Dumnezeu fiind; arătat-ai minuni vindecând pe cei leproși și întărind pe cei slăbănogi; ai oprit curgerea de sânge, Mântuitorule, celei ce s-a atins de marginea hainelor Tale.

Celei ce avea curgere de sânge urmează, ticălosule suflete, îndrăznește, ține-te de haina lui Hristos, ca să te izbăvești de bătai și să auzi de la Dânsul: Credința ta te-a mântuit!

Celei gârbovite urmează, o, suflete! Apropie-te, cazi la picioarele lui Iisus, ca să te îndreptezi, să umbli drept în căile Domnului.

Deși ești fântână adâncă, Stăpâne, izvorăște-mi ape din preacuratele Tale vine, ca, bând ca și samarineanca, să nu mai însetez; că izvoare de viață izvorăști.

Siloam să-mi fie mie lacrimile mele, Stăpâne Doamne, ca să-mi spăl și eu luminile sufletului și să Te văd cu gândul pe Tine, Lumina cea mai înainte de veci.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Cu neasemănată dragoste, întru tot fericită, dorind să te închini lemnului Crucii, te-ai învrednicit de dorire; învrednicește-mă, dar, și pe mine să dobândesc slava cea de sus.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Repejunea Iordanului trecând-o, ai aflat odihnă, fugind de plăcerea trupească cea aducătoare de durere; din care și pe noi scoate-ne, Cuvioasă, prin rugăciunile tale.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Ca pe un păstor preaales, înțelepte Andrei, pe tine cel preacinstit, cu dragoste multă și cu frică te rog, ca să dobândesc mântuire și viață veșnică, prin rugăciunile tale.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tine, Treime, Te slăvim, pe Unul Dumnezeu: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Părinte, Fiule și Duhule, Ființă neîmpărțită, Unime căreia pururea ne închinăm.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Din tine S-a îmbrăcat întru a mea frământătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, Maică Fecioară, ceea ce ești neîntinată și nu știi de bărbat, și a unit cu Sine firea omenească.

Și iarăși irmosul: Dis-de-dimineată...

Cântarea a 6-a

Irmosul:

Strigat-am cu toată inima mea către milostivul Dumnezeu și m-a auzit din iadul cel mai de jos și a scos din stricăciune viața mea (de două ori).

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă!

Lacrimi din ochii mei, Mântuitorule, și suspine din adânc curat Îți aduc, strigând Ție din inimă: Dumnezeule, păcăduit-am Ție, milostivește-Te spre mine!

Înstrăinatu-te-ai, suflete, de Domnul tău, ca Datan și ca Aviron; dar, din toată inima strigă: Iartă-mă!, ca să nu te împresoare prăpastia pământului.

Ca o junincă sălbatică, te-ai asemănat, suflete, lui Efraim; dar, ca o căprioară, păzește-ți viața de curse, întraripându-te cu lucrarea, cu gândirea și cu vederea duhovnicească.

Mâna lui Moise ne va face să credem, suflete, cum că Dumnezeu poate să albească și să curățească viața cea leproasă; nu te deznădăjdui, dar, cu toate că ești lepros.

Valurile păcatelor mele, Mântuitorule, ca în Marea Roșie întorcându-se, m-au acoperit degrab, ca oarecând pe egipteni și pe mai-marii lor.

Voie slobodă fără recunoștință ai avut, suflete, ca și Israel mai înainte; că, mai mult decât dumnezeiasca mană, ai ales neînțelepțește lăcomia patimilor, cea iubitoare de plăceri.

Cărnurile de porc și căldările și bucatele egiptene le-ai voit mai mult decât pe cele cerești, suflete al meu, ca și nemulțumitorul popor, de demult, în pustie.

Fântânile cananeeștilor gânduri mai mult le-ai cinstit, suflete, decât vâna pietrei, din care râul înțelepciunii revarsă apele teologiei.

Când a lovit Moise, sluga Ta, piatra cu toiagul, cu închipuire mai înainte a însemnat coasta Ta cea de viață făcătoare, din care toți scoatem băutură de viață, Mântuitorule.

Cercetează, suflete, și iscodește ca Iosua, fiul lui Navi, ce fel este pământul făgăduinței și locuiește în el cu bună legiuire.

Ridică-te și împotrivește-te patimilor trupești, ca Iosua asupra lui Amalec; biruind pururea gândurile cele înșelătoare, ca și pe gavaoniți.

Treci peste firea cea curgătoare a vremii, ca mai înainte chivotul, și te fă moștenitor pământului aceuia al făgăduinței, suflete; Dumnezeu poruncește!

Precum ai izbăvit pe Petru, cel ce a strigat: Scapă-mă! Așa, apucând înainte, Mântuitorule, izbăvește-mă și pe mine de fiară, întinzându-Ți mâna Ta, și mă scoate din adâncul păcatului.

Pe Tine Te știu liman liniștit, Stăpâne, Stăpâne Hristoase! Deci, apucând înainte, izbăvește-mă din adâncurile păcatului cele neumblate și din deznădăjduire.

Eu sunt, Mântuitorule, drahma cea împărătească, pe care ai pierdut-o de demult; dar, aprinzând făclie pe Înaintemergătorul Tău, Cuvinte, caută și află chipul Tău.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Ca să stingi văpaia patimilor, arzându-ți sufletul, ai izvorât pururea pâraie de lacrimi, Marie, al căror har dă-mi-l și mie, robului tău.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Nepătimire cerească ai dobândit, cu viețuirea cea preaînaltă de pe pământ, Maică; pentru aceasta, roagă-te să se mântuiască din patimi, prin rugăciunile tale, cei ce te laudă.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Cunoscându-te păstor și arhiereu al Cretei și rugător pentru lume pe tine, Andrei, alerg și strig ție: Scoate-mă, Părinte, din adâncul păcatului!

Slavă..., a Treimii:

„Treime sunt neamestecată, nedespărțită; despartită după Fete, și Unime sunt din Fire unită”, zice Tatăl, și Fiul, și dumnezeiescul Duh.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pântecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca și noi; deci, ca pe un Ziditor al tuturor, roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca, prin rugăciunile tale, să ne îndreptăm.

Și iarăși irmosul: Strigat-am cu toată inima mea...

Apoi se rostește ectenia mică (cu ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii...), după care se zic:

C O N D A C, glasul al 6-lea

Alcătuire a Sfântului Roman Melodul

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfârșitul se apropie și te vei tulbura. Deșteaptă-te, dar, ca să se

milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce pretutindenii este și toate le plinește.

ICOS

Cămara cea de vindecare a lui Hristos văzând-o deschisă, privind și sănătatea care izvorăște din aceasta lui Adam, diavolul s-a chinuit și s-a rănit și ca în primejdie s-a tânguit, strigând către prietenii săi: Ce voi face Fiului Mariei? Mă ucide Cel născut în Betleem, Cel ce pretutindenii este și toate le plinește.

SINAXAR

După Sinaxarul din Minei, se citește și acesta, al Triodului:

În această zi, în Joia din săptămâna a cincea a Postului Mare, după o veche tradiție, cântăm slujba Marelui Canon de umilință.

Acest canon, cel mai mare într-adevăr dintre toate canoanele, l-a scris cu mult meșteșug cel între Sfinți părintele nostru Andrei, arhiepiscopul Cretei, numit și Ierusalimiteanul. Acesta era originar din Damasc. La vârsta de paisprezece ani, după ce a fost dat la școală și a învățat toate științele care-i dădeau o educație desăvârșită, s-a dus la Ierusalim și a îmbrățișat viața monahală. Trăind în cuvioșie și bine plăcând lui Dumnezeu, într-o viață liniștită, a lăsat Bisericii lui Dumnezeu și alte multe scrieri folositoare vieții, cuvântări și canoane, dar a fost mai cu deosebire iscusit în cuvântări de laudă în cinstea sfinților, a Maicii Domnului și a Domnului nostru Iisus Hristos. Împreună cu alte multe canoane, a alcătuit și acest Mare Canon, plin de foarte mare umilință. Culegând și strângând la un loc toată istoria Vechiului și Noului Testament, a alcătuit cântarea aceasta de la Adam până la înălțarea lui Hristos și predica Apostolilor. Prin Canonul acesta, îndeamnă tot sufletul să râvnească și să urmeze, după putere, toate faptele bune ale istoriei Vechiului și Noului Testament, să fugă de toate faptele rele și să alerge totdeauna la Dumnezeu, prin pocăință, prin lacrimi și mărturisire și prin alte fapte bine plăcute lui Dumnezeu. Atât este de curgător și de armonios acest Mare Canon, încât poate să moaie și cea mai învârtosată inimă și să o deștepte spre săvârșirea binelui, chiar

numai dacă-l cântă cineva cu inima zdrobită și cu potrivită luare-aminte. Andrei Criteanul a alcătuit acest Canon pe timpul când și marele Sofronie, patriarhul Ierusalimului, a scris viața Mariei Egipteanca. În adevăr, și această viață ne pune înaintea o mare pildă de umilință și dă multă mângâiere celor ce greșesc și păcătuiesc, numai dacă ar voi să se depărteze de rele.

S-a rânduit să se cânte și să se citească Marele Canon și viața Cuvioasei Maria Egipteanca în ziua aceasta pentru următoarea pricină: Pentru că Sfântul Post de patruzeci de zile se apropie de sfârșit și pentru ca nu cumva oamenii, lenevind-se, să se îngrijească mai puțin de nevoințele cele duhovnicești și să se depărteze cu totul de a trăi în cumpătare, marele Andrei, ca un adevărat învățător, prin cântările Marelui Canon, în care istorisește virtuțile marilor bărbați, precum și întoarcerea la credință a celor răi, pregătește pe cei care se nevoiesc cu postul să se poarte cu mai mult curaj și să se îndrepte cu bărbăție spre nevoințele postului ce-l mai au în față.

Sfântul Sofronie, prin minunata povestire despre viața Mariei Egipteanca, înduplecă pe oameni să ajungă din nou cumpătați, îi ridică spre Dumnezeu, îi sfătuiește să nu mai cadă și să nu deznădăjduiască, chiar dacă au căzut înaintea în unele păcate. Și, într-adevăr, povestirea vieții Mariei Egipteanca înfățișează cât este de mare iubirea de oameni și dragostea lui Dumnezeu față de cei care doresc din tot sufletul să se îndepărteze de păcatele lor de mai înainte.

Canonul Sfântului Andrei Criteanul se numește Canonul Mare poate și datorită ideilor și gândurilor înalte ce le cuprinde, căci, într-adevăr, alcătuitoarea lui este iscusită și l-a compus într-un chip nespus de frumos, dar și pentru că acest canon, spre deosebire de celelalte canoane, care au câte treizeci de tropare și chiar mai puține, are două sute cincizeci de tropare și fiecare din tropare pricinuieste nespusă plăcere. Prin urmare, cu foarte bună socoteală și potrivit a fost așezat în marele post de patruzeci de zile acest Mare Canon, care are multă umilință.

Părintele nostru Andrei a fost cel dintâi care a adus la Constantinopol acest preafrumos și Mare Canon, odată cu viața Cuvioasei Maria, când a fost trimis de Teodor, patriarhul Ierusalimului, să fie de ajutor la al șaselea Sinod ecumenic. Cu acest prilej, a luptat în chipul cel mai strălucit împotriva monoteliților și, cu toate că era simplu monah, a fost rânduit în clerul Bisericii din Constantinopol. Apoi a fost făcut diacon și a fost însărcinat cu purtarea de grijă a orfanilor. După puțină vreme, a ajuns arhiepiscopul Cretei, bine chivernisind eparhia sa. Mai pe urmă, pe când era aproape de locul numit Ieriso din Mitilina, s-a mutat la Domnul.

Pentru rugăciunile Sfântului Ierarh Andrei, Hristoase Dumnezeu, miluiește-ne pe noi. Amin.

După aceasta, se cântă, la Fericiri, tropare ale Canonului Mare, cu închinăciuni, glasul al 6-lea:

Stih: Întru împărăția Ta, când vei veni, pomenește-ne pe noi, Doamne!

Pe tâlharul l-ai făcut, Hristoase, locuitor Raiului, pe cel ce a strigat pe Cruce către Tine: Pomenește-mă! Învrednicește-mă și pe mine, nevrednicul, de pocăința acestuia.

Stih: Fericiți cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor.

Auzit-ai, suflete al meu, de Manoe, că a ajuns la arătare dumnezeiască și a luat atunci rodul făgăduinței din cea stearpă; să urmăm drepte credințe a acestuia.

Stih: Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Râvnind lenevirii lui Samson, suflete, ți-ai tuns tăria lucrurilor tale, dându-ți celor de alt neam viața întreagă și fericită, pentru iubirea plăcerii.

Stih: Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Cel ce a biruit mai înainte cu falca măgarului pe cei de alt neam, acum se află prădat de desfrâu; ci fugi, suflete al meu, de asemănarea, de fapta și de slăbirea lui.

Stih: Fericiți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.

Barac și Ieftae, căpetenii de oaste, au fost aleși judecătorii lui Israel, împreună cu Debora cea cu minte bărbătească. Deci, îmbărbătându-te, suflete, întărește-te cu vitejiile acelora.

Stih: Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

Pe Iaila cea vitează ai cunoscut-o, suflete al meu, care a ucis cu țepușa pe Sisera mai înainte, și a făcut mântuire; auzi de lemnul, prin care ție Crucea se însemnează.

Stih: Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Jertfește, suflete, jertfă de laudă, adu fapta bună ca pe o fiică mai curată decât a lui Ieftae; și junghie, ca pe o jertfă Domnului tău, patimile cele trupești.

Stih: Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Înțelege, suflete al meu, ce este lâna lui Ghedeon; primește rouă din cer și te pleacă, precum câinele, să bei apa care curge din lege prin stoarcerea Scripturii.

Stih: Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.

Osânda lui Eli preotul ai luat-o, suflete al meu, pentru lipsa minții, suferind a lucra într-o tine patimile, ca și acela pe feciorii cei fără de lege.

Stih: Fericiți veți fi când, din pricina Mea, vă vor ocări pe voi și vă vor prigoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.

După cum scrie în cartea Judecătorilor, levitul cu socoteală și-a împărțit femeia la cele douăsprezece seminții, suflete al meu, ca să vădească întinăciunea cea fără de lege a neamului lui Veniamin.

Stih: Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Iubitoarea de înțelepciune Ana, rugându-se, numai buzele și-a mișcat spre laudă, iar glasul ei nu se auzea; și, de aceea, deși era stearpă, a născut fiu vrednic de rugăciunea ei.

Stih: Pomeneste-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru împărăția Ta.

S-a numărat între judecători feciorul Anei, marele Samuel, pe care Armatem l-a crescut în casa Domnului. Aceluia râvnește, suflete al meu, și judecă lucrurile tale mai înainte decât pe ale altora.

Stih: Pomeneste-ne pe noi, Stăpâne, când vei veni întru împărăția Ta.

Ales fiind David împărat, împărătește a fost uns din corn cu dumnezeiescul mir. Deci și tu, suflete al meu, de poștești împărăția cea de sus, în loc de mir, unge-te cu lacrimi.

Stih: Pomenește-ne pe noi, Sfinte, când vei veni întru împărăția Ta.

Miluieste zidirea Ta, Milostive; milostivește-Te spre făptura mâinilor Tale și dă iertare tuturor păcătoșilor și mie, celui ce am călcat poruncile tale mai mult decât toți.

Slavă..., **a Treimii:**

Pentru nașterea cea fără de început și pentru purcedere, mă închin Tatălui, Cel ce a născut, slăvesc pe Fiul cel născut, laud pe Duhul Sfânt, Cel ce strălucește împreună cu Tatăl și cu Fiul.

Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Nașterii tale celei mai presus de fire ne închinăm, nedespărțind slava cea după fire a Pruncului tău, Născătoare de Dumnezeu; că Cel ce este unul după ipostas, este mărturisit îndoit după fire.

Cântarea a 7-a

Irmosul:

Greșit-am, fărădelege am săvârșit, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, nici am păzit, nici am făcut precum ne-ai poruncit nouă; dar nu ne părăsi pe noi până în sfârșit, Dumnezeul părinților (**de două ori**).

Stih: Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă!

Păcătuit-am, greșit-am și am călcat porunca Ta; că întru păcate am fost zămislit și am adăugat rănilor mele rană. Ci Tu mă miluieste, ca un îndurător, Dumnezeul părinților.

Cele ascunse ale inimii mele le-am mărturisit Ție, Judecătorul meu. Vezi smerenia mea, vezi și necazul meu și ia aminte acum la judecata mea; și Tu mă miluieste, ca un îndurător, Dumnezeul părinților.

Saul oarecând, dacă a pierdut asinele tatălui său, suflete, degrabă a aflat în schimb împărăția; dar păzește-te să nu greșești,

alegând mai degrabă poftele tale cele dobitocești, decât împărăția lui Hristos.

David, dumnezeiescul părinte, de a și greșit oarecând îndoit, suflete al meu, cu săgeata desfrâului săgetându-se și cu sulița robindu-se pentru pedeapsa uciderii; dar tu cu mai grele lucruri boleşti, din pornirile cele de voia ta.

Împreunat-a David oarecând nelegiuirea cu nelegiuire, că a amestecat desfrâul cu uciderea; dar, îndată, îndoită pocăință a arătat. Iar tu, suflete, mai viclene lucruri ai făcut, necăindu-te către Dumnezeu.

David oarecând a însemnat cântarea, scriind-o ca într-o icoană, prin care își muștră fapta săvârșită, strigând: Miluiește-mă, că Ție unuia am greșit, Dumnezeului tuturor; Însuți mă curățește!

Purtat fiind chivotul în car, când s-au întors junincile, îndată ce s-a atins Uza de el, a fost certat de mânia lui Dumnezeu. Deci, de îndrăzneala aceluia fugind, suflete, cinstește bine cele dumnezeiești.

Auzit-ai de Abesalom cum s-a ridicat împotriva firii. Cunoscut-ai faptele lui cele întinate, cu care a batjocorit patul lui David, tatăl său; dar și tu ai urmat pornirilor lui pline de patimi și iubitoare de plăceri.

Supus-ai trupului tău vrednicia ta cea nerobită și, ca pe alt Ahitofel aflând pe vrăjmașul, suflete, te-ai plecat după sfaturile lui; dar le-a risipit pe acestea Însuși Hristos, ca tu să te mântuiești cu adevărat.

Solomon cel minunat, cel plin de harul înțelepciunii, făcând rău oarecând înaintea lui Dumnezeu, s-a depărtat de la El; căruia și tu ți-ai asemănat păcătoasa ta viață, suflete.

De plăcerile patimilor sale fiind ademenit, s-a întinat, vai mie, iubitorul înțelepciunii, iubitor de femei desfrânate făcându-se și înstrăinat de la Dumnezeu; căruia tu, o, suflete, ai urmat cu gândul, prin dezmierdări rușinoase.

Lui Roboam, celui ce n-a ascultat sfatul tatălui său, ai râvnit, suflete, împreună și lui Ieroboam, slugii celei prearele, care s-a răzvrătit oarecând; dar fugi de asemănarea lor și strigă lui Dumnezeu: Păcătuit-am, miluiește-mă!

Necurățiilor lui Ahav ai râvnit, suflete al meu! Vai mie! Te-ai făcut lăcaș întinăciunilor trupești și vas urât al patimilor. Dar din adâncul tău suspină și spune lui Dumnezeu păcatele tale.

A ars, oarecând, Ilie pe cei de două ori câte cincizeci, când a junghiat și pe prorocii cei de rușine ai Izabelei, spre musturarea lui Ahav. Dar fugi, suflete, de asemănarea celor doi și te întărește.

Încuiatu-s-a ție cerul, suflete, și foamete de la Dumnezeu te-a cuprins, că nu te-ai plecat cuvintelor lui Ilie Tesviteanul, ca și Ahav oarecând; deci, văduvei din Sarepta asemănându-te, hrănește sufletul prorocului.

Păcatele lui Manase ți-ai îngrămădit cu voința, suflete, punând ca pe niște urâciuni patimile și înmulțind cele dezgustătoare; dar, pocăinței lui râvnind cu căldură, câștigă-ți umilință.

Cad înaintea Ta și aduc Ție, ca pe niște lacrimi, cuvintele mele: Păcătuit-am cum a greșit desfrânata și am făcut fărădelege ca nimeni altul pe pământ. Dar fie-Ți milă, Stăpâne, de făptura Ta și iarăși mă cheamă!

Am întinat chipul Tău și am stricat porunca Ta; toată frumusețea mi s-a întunecat și cu patimile mi s-a stins făclia, Mântuitorule. Dar, îndurându-Te, *dă-mi iarăși bucurie*, precum cântă David.

Întoarce-te, căiește-te, descoperă cele ascunse; grăiește lui Dumnezeu, Cel ce știe toate: Tu singur cunoști, Mântuitorule, cele ascunse ale mele; deci, Tu Însuți *miluiește-mă, după mare mila Ta*, precum cântă David.

Stinsu-s-au zilele mele, ca visul celui ce se deșteaptă. Pentru aceasta, ca Iezechia lăcrimez pe patul meu, ca să mi se adauge ani de viață. Dar care Isaie va mijloci pentru mine? Fără numai Dumnezeuul tuturor.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Strigând către Preacurată Maica lui Dumnezeu mai înainte, ai izgonit turbarea poftelor celor cu sila supărătoare și ai rușinat pe vrăjmașul cel ce te-a făcut să cazi în cursă. Ci dă-mi acum ajutor în necazuri și mie, robului tău.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Hristos, pe Care L-ai iubit, de Care ai dorit, pe urma Căruia ai mers, Acesta a aflat pocăința și ți-a dăruit-o, ca singur Dumnezeu milostiv; pe Care roagă-L neîncetat, să ne izbăvească pe noi de patimi și de primejdii.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Pe piatra credinței întărește-mă, îngrădindu-mă cu frica cea dumnezeiască și, te rog, dăruiește-mi acum pocăință, prin rugăciunile tale, Părinte Andrei, izbăvindu-mă de cursa vrăjmașilor care mă caută pe mine.

Slavă..., **a Treimii:**

Treime neamestecată, nedespărțită, de o ființă și o fire; lumini și lumină, și trei sfinte și Unul sfânt, este lăudat Dumnezeu-Treimea. Deci, laudă și slăvește, suflete, Viață și Vieți, pe Dumnezeuul tuturor.

Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Te laudăm, te binecuvântăm și ne închinăm ție, Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Unul din Treimea cea nedespărțită, pe Fiul și Dumnezeu; și tu însăși ne-ai deschis nouă, celor de pe pământ, cele cerești.

Și iarăși irmosul: Greșit-am, fărădelege am făcut...

Aici se adaugă Cântarea a 8-a a celor două Tricântări ale Triodului:

Prima Tricântare a Sfinților Apostoli

Cântarea a 8-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

Pe Împăratul slavei, Cel fără început, de Care se înfricoșează puterile cerești și se cutremură cetele îngerilor, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Stih: Sfinților Apostoli, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Ca niște cărbuni ai focului celui fără materie, ardeți patimile mele cele împădurite, aprinzând întru mine acum dorul dragostei celei dumnezeiești, Apostolilor.

Să cinstim trâmbițele cele cu glasuri bune ale Cuvântului, prin care au căzut zidurile cele neîntărite ale vrăjmașului și s-au întărit zidurile cunoștinței de Dumnezeu.

Sfărâmați chipurile patimilor sufletului meu, cei ce ați sfărâmat capiștile și idoli vrăjmașului, Apostoli ai Domnului, cei ce sunteți biserici sfinite.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Încăput-ai pe Cel neîncăput din fire; purtat-ai pe Cel ce poartă toate; alăptat-ai, curată, pe Cel ce hrănește făptura, pe Hristos dătătorul de viață.

A doua Tricântare a Sfinților Apostoli

Irmos același: *Pe Împăratul slavei...*

Stih: Sfinților Apostoli, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Cu meșteșugirea cea înaltă a Duhului, ați zidit toată Biserica, Apostoli ai lui Hristos; în aceasta, binecuvântați pe Hristos în veci.

Trâmbițând cu trâmbița dogmelor, au surpat Apostolii toată înșelăciunea idolească, preainălțând pe Hristos întru toți vecii.

Apostoli ce sunteți bună adunare, păzitori ai lumii, cetățeni cerești, izbăviți-ne din primejdii pe noi, care vă laudăm pururea.

A Treimii:

Stih: Preasfântă Treime, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Dumnezeiască Stăpânie cea întreit însovită și prealuminată, fire de o slavă și de un tron, Părinte atotefăcătorule, Fiule și Duhule cel dumnezeiesc, pe Tine Te laud în veci.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Ca pe un tron cinstit și prea înălțat să laudăm neîncetat, popoare, pe Maica lui Dumnezeu, pe ceea ce singură este după naștere Maică și Fecioară.

Apoi se continuă citirea Canonului Mare:

Cântarea a 8-a

Irmosul:

Pe Cel pe Care-L slăvesc oștile cerești și de Care se cutremură heruvimii și serafimii, toată suflarea și zidirea, lăudați-L, binecuvântați-L și-L preaînălțați întru toți vecii (de două ori).

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeuule, miluiește-mă!

Miluiește-mă pe mine, cel ce am păcătuit, Mântuitorule, ridică-mi mintea mea spre întoarcere. Primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc; miluiește-mă pe mine, cel ce strig: Greșit-am Ție, mântuiește-mă; nelegiuit-am, miluiește-mă!

Ilie, cel ce a fost purtat în car, suindu-se în carul virtuților, s-a înălțat ca spre ceruri oarecând, mai presus de cele pământești; deci, la suirea acestuia cugetă, suflete al meu.

Curgerea Iordanului, oarecând, a stat de o parte și de alta, prin lovirea cu cojocul lui Ilie de către Elisei; iar tu, o, suflete al meu, acestui dar nu te-ai învrednicit, din pricina neînfrânării.

Elisei, luând oarecând cojocul lui Ilie, a primit de la Domnul har îndoit; iar tu, o, suflete al meu, de acest har nu te-ai împărtășit, din pricina neînfrânării.

Șunamiteanca, oarecând, a primit pe cel drept cu gând bun; iar tu, o, suflete, n-ai adus în casa ta nici străin, nici călător. Pentru aceasta, tu vei fi lepădat afară din cămară, tânguindu-te.

Minții celei întinate a lui Ghiezi pururea te-ai asemănat, ticăloase suflete; a cărui iubire de argint leapăd-o măcar la bătrânețe. Fugi de focul gheenei, depărtându-te de răutățile tale.

Tu, suflete, lui Ozia râvnind, lepra lui întru tine îndoit ai luat-o; că cele necuvioase cugești și cele fără de lege faci; părăsește cele ce ai și aleargă la pocăință.

De niniviteni ai auzit, suflete, că s-au pocăit către Dumnezeu cu sac și cu cenușă; acestora n-ai urmat, ci te-ai arătat mai rău decât toți cei ce au greșit mai înainte de Lege și după Lege.

De Ieremia, cel din groapa cu noroi, ai auzit, suflete, care a plâns cu tânguire cetatea Sionului și lacrimi a vărsat. Urmează vieții lui, celei însoțite de plângere, și te vei mântui.

Iona a fugit în Tars, știind dinainte întoarcerea ninivitenilor; că a cunoscut, ca un proroc, milostivirea lui Dumnezeu; dar se ferea să nu mintă prorocia lui.

De Daniel ai auzit, o, suflete, cum a astupat gurile fiarelor în groapă; ai înțeles cum tinerii cei ce au fost cu Azaria au stins prin credință văpaia cuptorului cea arzătoare.

Pe toți cei din Legea Veche i-am adus-ție, suflete, spre pildă; urmează faptelor iubite de Dumnezeu ale dreptilor și fugi de păcatele celor răi.

Drepte Judecătorule, Mântuitorule, miluiește-mă și mă izbăvește de foc și de groaza de care voi fi cuprins la judecată, după dreptate; iartă-mă mai înainte de sfârșit, prin fapte bune și prin pocăință.

Ca tâlharul strig Ție: Pomenește-mă! Ca Petru plâng cu amar: Iartă-mă, Mântuitorule! Strig ca vameșul, lăcrimez ca păcătoasa. Primește-mi tânguirea ca oarecând pe a cananeencei.

Tămăduiește putreziciunea smeritului meu suflet, Mântuitorule, unule Tămăduitorule. Pune-mi doctorie vindecătoare în loc de untdelemn și vin, faptele de pocăință și umilința cu lacrimi.

Cananeencei urmând și eu, strig: Miluiește-mă, Fiul lui David! Mă ating de marginea hainei Tale, ca aceea căreia-i curgea sânge; plâng ca Marta și ca Maria pentru Lazăr.

Alabastru cu lacrimi turnând pe capul Tău, Mântuitorule, ca niște mir, strig ca păcătoasa care cerea milă, rugăciune aduc și cer să iau iertare.

Chiar dacă n-a păcătuit nimeni ca mine, totuși primește-mă, milostive Mântuitorule, și pe mine, care cu frică mă pocăiesc și cu dragoste strig: Păcătuit-am Ție unuia; nelegiuit-am, miluiește-mă!

Cruță, Mântuitorule, zidirea Ta și, ca un păstor, caută-mă pe mine, oaia cea pierdută, și, rătăcit fiind eu, răpește-mă de la lup, și mă fă oaie în pășunea oilor Tale.

Când vei ședea ca un Judecător milostiv și vei arăta slava Ta cea înfricoșătoare, Hristoase, o, ce frică va fi atunci! Cuptorul arzând și toți temându-se de înfricoșătoria judecată a Ta.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Maica Luminii celei neapuse, pe tine luminându-te, te-a dezlegat de întunericul păcatelor; pentru care, primind tu harul Duhului, luminează, Marie, pe cei ce te laudă cu credință.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Minune nouă cu adevărat văzând în tine, Maică, dumnezeiescul Zosima s-a înspăimântat, că inger în trup vedea; și cu totul de uimire s-a umplut, laudând pe Hristos în veci.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Ca unul ce ai îndrăznire către Domnul, cinstite Andrei, lauda Cretei, pe tine te rog: Roagă-te să aflu acum dezlegare de legătura fărădelegii, prin solirile tale, cel ce ești învățător al pocăinței și slava cuvioșilor.

A Treimii:

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Părinte fără de început, Fiule cel împreună fără de început, Mângâietorul cel bun - Duhule cel drept; Născătorule al lui Dumnezeu-Cuvântul, Cuvinte al Tatălui celui fără de început, Duhule cel viu și făcător, Treime-Unime, miluiește-mă.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Ca din porfiră s-a țesut trupul lui Emanuil înlăuntru în pântecele tău, Preacurată, ceea ce ești porfiră înțelegătoare; pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinstim.

Stih: Să laudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Și iarăși irmosul: Pe Cel pe Care-L slăvesc...

Preotul (diaconul):

Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Strana cântă stihurile Cântării Maicii Domnului și Ceea ce ești mai cinstită..., în timp ce se face căderea mare.

Strana:

CÂNTAREA PREASFINTEI NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU

(Luca 1: 46-55)

Strana:

Stih 1: Mărește sufletul meu pe Domnul și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu.

După fiecare stih, se cântă:

Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Stih 2: Că a căutat spre smerenia roabei Sale, că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.

Ceea ce ești mai cinstită...

Stih 3: Că mi-a făcut mie mărire Cel puternic și sfânt este numele Lui și mila Lui în neam și în neam spre cei ce se tem de El.

Ceea ce ești mai cinstită...

Stih 4: Făcut-a tărie cu brațul Său Domnul, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor.

Ceea ce ești mai cinstită...

Stih 5: Pogorât-a pe cei puternici de pe scaune și a ridicat pe cei smeriți; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați, iar pe cei bogați i-a scos afară deșerți.

Ceea ce ești mai cinstită...

Stih 6: A sprijinit pe Israel, sluga Sa, ca să pomenească mila, precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

Ceea ce ești mai cinstită...

Apoi Cântarea a 9-a a celor două Tricântări ale Triodului:**Cântarea a 9-a, glasul al 8-lea:****Prima Tricântare a Sfinților Apostoli****Irmosul:**

Cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu, te mărturisim pe tine, Fecioară curată, cei mântuiți prin tine, cu cetele cele fără de trupuri mărimdu-te pe tine.

Stih: Sfinților Apostoli, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Apostoli, cei ce v-ați arătat izvoare de ape mântuitoare, răcoriți sufletul meu cel topit de setea păcatului.

Pe mine, cel ce înot în noianul pierzării și sunt cufundat, mântuiește-mă, Doamne, cu dreapta Ta, ca și pe Petru.

Ca cei ce sunteți sarea învățăturilor celor dulci, uscați putreziciunea gândului meu și alungați întunericul necunoștinței.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Ca una ce ai născut Bucuria, dă-mi plângere prin care să pot afla mângâiere, dumnezeiască Stăpână, în ziua ce va să fie.

A doua Tricântare a Sfinților Apostoli:**Irmosul: *Pe tine, ceea ce ești...***

Stih: Sfinților Apostoli, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Cu cântări te slăvim pe tine, adunare lăudată a Apostolilor, că v-ați arătat lumii luminători, alungând înșelăciunea.

Cu mreața voastră cea evanghelică, vânând pești cuvântători, Îi aduceți pururea merinde lui Hristos, fericiților Apostoli.

Aduceți-vă aminte de noi, Apostoli, în rugăciunea voastră către Dumnezeu, ca să ne izbăvim de toată încercarea, rugămu-vă noi, care vă lăudăm cu dragoste.

A Treimii:

Stih: Preasfântă Treime, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Pe Tine, Unimea cea în trei Fețe, Tată și Fiule și Duhule, pe un Dumnezeu de o Ființă laud; pe Treimea cea de o putere și fără început.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Pe tine, Născătoare de Prunc și Fecioară, toate neamurile te ferim, ca cei ce ne-am izbăvit prin tine din blestem; că ai născut pe Domnul, bucuria noastră.

Apoi se continuă citirea Canonului Mare:

Cântarea a 9-a

Irmosul:

Nașterea din zămislireă cea fără de sămânță este netâlcuită; Rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat; că nașterea lui Dumnezeu înnoiește firile. Pentru aceasta, pe tine toate neamurile, ca pe o Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credință te mărim **(de două ori)**.

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă!

Mintea s-a rănit, trupul s-a trândăvit, duhul bolește; cuvântul a slăbit, viața s-a omorât, sfârșitul este lângă uși. Pentru aceasta, ticălosul meu suflet, ce vei face când va veni Judecătorul să cerceteze faptele tale?

Adușu-ți-am aminte, suflete, de la Moise facerea lumii și toată Scriptura cea așezată de acela; care îți spune ție despre cei drepti și despre cei nedrepti; dintre care celor de al doilea, adică celor nedrepti, ai urmat, o, suflete, păcătuind lui Dumnezeu, iar nu celor dintâi.

Lega a slăbit, Evanghelia nu lucrează și toată Scriptura în tine nu este luată în seamă; prorocii au slăbit și tot cuvântul Celui Drept. Și rănilile tale, o, suflete al meu, s-au înmulțit, nefiind doctor care să te vindece.

Pildele Scripturii celei noi îți aduc ție, ca să te ducă pe tine, suflete, spre umilință; râvnește, așadar, dreptilor, iar de păcătoși te leapădă și înduplecă pe Hristos prin rugăciunile tale, prin post, prin curăție și prin smerenie.

Hristos S-a făcut Prunc, asemenea mie făcându-Se după trup, și toate câte sunt ale firii, cu voia le-a săvârșit, afară de păcat, arătându-ți ție, o, suflete, pilda și chipul smereniei Sale.

Hristos S-a făcut Om, chemând la pocăință pe tâlhari și pe desfrânate. Suflete, pocăiește-te, că s-a deschis ușa Împărăției acum, iar fariseii și vameșii și desfrânații merg mai înainte, pocăindu-se.

Hristos pe magi i-a mântuit, pe păstori i-a chemat, mulțimea pruncilor a făcut-o mucenici, pe bătrânul l-a slăvit și pe văduva cea bătrână; căroră n-ai râvnit, suflete, nici faptelor, nici vieții; dar vai ție, când vei fi judecat!

Postind Domnul patruzeci de zile în pustie, mai pe urmă a flămânzit, arătând firea cea omenească. Suflete, nu te lenevi; de va năvăli asupra ta vrăjmașul, alungă-l prin rugăciuni și prin postire, departe de la picioarele tale.

Hristos era ispitit, diavolul Îl ispitea, arătându-I pietrele ca să le facă pâini. În munte L-a suit să vadă toate împărățiile lumii într-o clipă. Teme-te, o, suflete, de înșelăciune; trezește-te, roagă-te în tot ceasul lui Dumnezeu.

Turtureaua cea iubitoare de pustie, sfeșnicul lui Hristos, *glasul celui ce strigă* a glăsuț, predicând pocăința: Irod a săvârșit fărădelege cu Irodiada. Vezi, dar, suflete al meu, să nu te prinzi în cursele celor fără de lege, ci degrabă îmbrățișează pocăința.

În pustie a locuit Înaintemergătorul harului, iar Iudeea toată și Samaria auzind, au alergat și și-au mărturisit păcatele lor bucurosi, botezându-se; căroră tu, suflete, n-ai urmat.

Nunta cinstită este și patul neîntinat, că Hristos pe amândouă le-a binecuvântat mai înainte, la nunta din Cana Galileei ospătându-Se trupește și apa în vin preschimbând, arătând întâia minune, ca tu să te schimbi, o, suflete.

Hristos a întărit pe slăbănogul cel ce și-a ridicat patul, iar pe tinerii morți i-a înviat: pe fiul văduvei și pe al sutașului, iar, samarinencei arătându-Se, a închipuit mai înainte ție, suflete, închinarea cea în Duh.

Pe cea căreia-i curgea sânge a tămăduit-o Domnul cu atingerea de haina Lui; pe cei leproși i-a curățit, pe orbi i-a luminat și pe cei șchiopi i-a îndreptat; pe surzi, pe muți și pe cea gârbovită până la pământ, i-a vindecat prin cuvânt, ca tu să te mântuiești, ticăloase suflete.

Bolile tămăduind, săracilor a binevestit Hristos-Cuvântul. Pe șchiopi i-a vindecat, împreună cu vameșii a mâncat și cu păcăto-

șii S-a amestecat; sufletul fiicei lui Iair, celei moarte mai dinainte, l-a întors cu atingerea mâinii.

Vameșul s-a mântuit și păcătoasa s-a înțeleptit, iar fariseul, lăudându-se, s-a osândit; că vameșul striga: Milostivește-Te! și păcătoasa: Miluiește-mă!, iar fariseul se îngâmfa, strigând: Dumnezeu, mulțumescu-Ți! și celelalte graiuri ale nebuniei lui.

Zaheu vameș a fost, dar s-a mântuit; fariseul Simon s-a înșelat și păcătoasa și-a luat dezlegare de iertare de la Cel ce are putere a ierta păcatele; pe Care fă-L milostiv, ție, suflete.

N-ai râvnit păcătoasei, o, ticălosul meu suflet, care, luând alabastrul cu mir, cu lacrimi a uns picioarele Domnului și cu părul le-a șters; că a rupt zapisul păcatelor ei celor de demult.

Cetățile cărora le-a adus Hristos Evanghelia, dar nu au primit-o, știi, suflete al meu, cum au fost blestemate; teme-te de pildă, să nu te faci ca acelea; pe care, asemănându-le Stăpânul cu Sodoma, până la iad le-a osândit.

Să nu te arăți, o, suflete al meu, mai rău prin deznădăjduire, ci auzi de credința cananeencei, pentru care, la cuvântul lui Dumnezeu, s-a tămăduit fiica ei. Strigă și tu din adâncul inimii, ca și aceea lui Hristos: Fiul lui David, mântuiește-mă și pe mine!

Milostivește-Te, mântuiește-mă, Fiul lui David, miluiește-mă, Cel ce ai tămăduit prin cuvântul Tău pe cei îndrăciți și, cu glasul cel milostiv, ca și tâlharului, grăiește-mi: Amin zic ție, cu Mine vei fi în rai, când voi veni întru slava Mea.

Un tâlhar Te-a hulit, iar un tâlhar Te-a cunoscut Dumnezeu. Că amândoi împreună pe cruce erau răstigniți. Dar, o, mult Milostive, ca și tâlharului celui credincios, care Te-a cunoscut pe Tine Dumnezeu, deschide-mi și mie ușa slăvitei Tale împărății.

Făptura s-a mâhnit văzându-Te răstignit; munții și pietrele de frică s-au despicat, pământul s-a cutremurat și iadul s-a golit; și s-a întunecat lumina zilei, văzându-Te pe Tine, Iisuse, cu trupul pe Cruce pironit.

Roade vrednice de pocăință nu cere de la mine; că tăria mea întru mine a lipsit. Dăruiește-mi inimă pururea umilită și sărăcie

cu duhul; ca să-Ți aduc acestea ca pe o jertfă primită, unele Mântuitorule.

Judecătorul și Cunoscătorul meu, Cel ce vei veni iarăși cu îngerii să judeci lumea toată, atunci, văzându-mă cu ochiul Tău cel blând, să Te milostivești și să mă miluiești, Iisuse, pe mine, care am greșit mai mult decât toată firea omenească.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Toate cetele îngerești și adunările omenești le-ai uimit cu viața ta cea minunată; ca cei fără de trup viețuind și firea covârșind; pentru care, ca și cum ai fi fost fără materie, te-ai suit cu picioarele pe apă, Marie, și Iordanul ai trecut.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Fă milostiv pe Ziditorul pentru noi, cei ce te lăudăm pe tine, Cuvioasă Maică, să ne izbăvească de răutăți și de necazurile ce ne împresoară. Ca, izbăvindu-ne din încercări, să slăvim neîncetat pe Domnul, Cel ce te-a slăvit pe tine.

Stih: Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Andrei cinstite și Părinte de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugându-te pentru cei ce te laudă, ca să fim izbăviți de toată mânia, necazul și stricăciunea și de greșeli, noi, cei ce pururea cinstim pomenirea ta cu credință.

Slavă..., a Treimii:

Treime de o ființă, Unime în trei Ipostasuri, pe Tine Te lăudăm; pe Tatăl slăvind, pe Fiul cinstind și Duhului închinându-ne, unui Dumnezeu într-o fire cu adevărat; Viață și Vieți, împărăției celei fără de sfârșit.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Cetatea ta păzește-o, Preacurată Născătoare de Dumnezeu; că în tine aceasta cu credință împărățind, în tine se și întărește și, prin tine biruind, înfrânge toată încercarea, dezarmează pe vrăjmași și îndreptează pe supușii ei.

Și iarăși irmosul:

Nașterea din zămislirea cea fără de sămânță este netâlcuită; Rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat; că nașterea lui

Dumnezeu înnoiește firile. Pentru aceasta, pe tine toate neamurile, ca pe o Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credință te mărim.

Îndată se rostește ectenia mică (și ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm...).

Urmează, la strană, cântarea Luminândeii glasului de rând (de trei ori).

LUMINÂNDELE POSTULUI MARE

Se cântă de trei ori, pe glasul de rând, schimbând finalul.

GLASUL 1

Cel ce răsari lumină, Doamne, curățește sufletul meu de tot păcatul, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

A doua oară, se zice, în orice zi:

Pentru rugăciunile tuturor sfinților, și mă mântuiește.

A treia oară, se zice, în orice zi:

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, și mă mântuiește.

GLASUL AL 2-LEA

Lumina Ta cea pururea veșnică trimite-o, Hristoase Dumnezeule, și luminează ochii cei de taină ai inimii mele, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

GLASUL AL 3-LEA

Trimite lumina Ta, Hristoase Dumnezeule și luminează inima mea, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

GLASUL AL 4-LEA

Cel ce răsari lumină lumii Tale, sufletul meu cel ce este întru întuneric, curățește-l de tot păcatul, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

GLASUL AL 5-LEA

Dătătorule de lumină, Doamne, trimite lumina Ta și luminează inima mea, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

GLASUL AL 6-LEA

Doamne, trimite sufletelor noastre lumina Ta cea pururea veșnică, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

GLASUL AL 7-LEA

Ridică-mă, Doamne, spre lauda Ta, și mă învață să fac voia Ta, Sfinte, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

GLASUL AL 8-LEA

Lumină fiind, Hristoase, luminează-mă întru Tine, pentru rugăciunile Sfinților Apostoli, și mă mântuiește.

Și îndată citim: Psalmii Laudelor

Psalmul 148

Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El toate puterile Lui. Lăudați-L pe El, soarele și luna, lăudați-L pe El, toate stelele și lumina. Lăudați-L pe El, cerurile cerurilor, și apa cea mai presus de ceruri să laude numele Domnului. Că El a zis și s-au făcut, El a poruncit și s-au zidit. Pusu-le-a pe ele în veac și în veacul veacului; lege le-a pus și nu o vor trece. Lăudați pe Domnul cei de pe pământ: balaurii și toate adâncurile. Focul, grindina, zăpada, gheața, viforul, toate îndepliniți cuvântul Lui. Munții și toate dealurile, pomii cei roditori și toți cedrii. Fiarele și toate animalele, târâtoarele și păsările cele zburătoare. Împărații pământului și toate popoarele, căpeteniile și toți judecătorii pământului. Tinerii și fecioarele, bătrânii cu cei mai tineri să laude numele Domnului, că numai numele Lui s-a înălțat. Lauda Lui pe pământ și în cer. Și va înălța fruntea poporului Său. Cântare tuturor cuvioșilor Lui, fiilor lui Israel, poporului ce se apropie de El.

Psalmul 149

Cântați Domnului cântare nouă; lauda Lui în adunarea celor cuvioși. Să se veselească Israel de Cel ce l-a făcut pe el și fiii Sionului să se bucure de Împăratul lor. Să laude numele

Lui în horă; în timpane și în psaltire să-I cânte Lui. Că iubește Domnul poporul Său și va înălța pe cei blânzi și-i va izbăvi. Se vor lăuda cuvioșii întru slavă și se vor bucura în așternuturile lor. Laudele Domnului în gura lor și săbii cu două tăișuri în mâinile lor. Ca să se răzbune pe neamuri și să pedepsească pe popoare. Ca să lege pe împărații lor în obezi și pe cei slăviți ai lor în cătușe de fier. Ca să facă între dânșii judecată scrisă. Slava aceasta este a tuturor cuvioșilor Săi.

Psalmul 150

Lăudați pe Dumnezeu întru sfinții Lui; lăudați-L pe El întru tăria puterii Lui. Lăudați-L pe El întru puterile Lui; lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui. Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe El în psaltire și în alăută. Lăudați-l pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe El în strune și în organe. Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

După Psalmii Laudelor, citețul zice așa:

Ție slavă se cuvine, Doamne, Dumnezeuul nostru, și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul (diaconul), fără să deschidă ușile împărătești, zice din Sfântul Altar:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Citețul rostește (nu cântă):

Doxologia zilelor de rând

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire. Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție, pentru slava Ta cea mare. Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte atot-țiitorule, Doamne Fiule Unule-Născut Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte. Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii. Primește rugăciunea noastră Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi. Că Tu ești Unul

Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție. Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi precum am nădăjduit întru Tine. Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia cererilor:

Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață Domnului.

Strana: Doamne, miluiește.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Ziua toată desăvârșită, sfântă, în pace și fără de păcat, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător (călăuzitor), păzitor al sufletelor și al trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, să cerem.

Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții să o pomenim.

Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul zice ecfonisul:

Că Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul, întorcându-se spre apus:

Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul (sau diaconul):

Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Iar preotul, plecându-și capul, citește rugăciunea aceasta în taină:

Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești și spre cei smeriți privești și, cu ochiul Tău cel a toate văzător, privești peste toată făptura, Ție am plecat grumajii sufletului și ai trupului nostru și ne rugăm Ție, Sfinte al sfinților: Întinde mâna Ta cea nevăzută, din sfântul Tău lăcaș, și ne binecuvintează pe toți; și orice am greșit, cu voie sau fără de voie, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni, iartă, dăruindu-ne bună-tățile Tale cele din lume și cele mai presus de lume.

Preotul zice ecfonisul:

Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeuul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, de două ori, glasul al 8-lea:

Căzând în căile tâlhărești, suflete al meu, greu te-ai rănit de păcatele tale, dându-te vrăjmașilor celor nebuni; ci, având vreme, acum cu umilință strigă: Nădejdea celor fără de nădejde, viața celor deznădăjduiți, Mântuitorule, ridică-mă și mă mântuiește!

Stih 1: Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta, Doamne, și ne-am bucurat și ne-am veselit în toate zilele vieții noastre. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pe noi, pentru anii în care am văzut rele. Și caută spre robii Tăi și spre lucrurile Tale și îndreptează pe fiii lor.

Și iarăși se cântă stihira, glasul al 8-lea: Căzând în căile tâlhărești...

Stih 2: Și să fie lumina Domnului Dumnezeuului nostru peste noi, și lucrurile mâinilor noastre le îndreptează.

A Mucenicilor:

Cu platoșa credinței îmbrăcându-vă bine și cu chipul Crucii întrarmându-vă, ostași puternici v-ați arătat; bărbătește ați stat împotriva tiranilor și înșelăciunea diavolului ați surpat; biruitori făcându-vă, cununilor v-ați învrednicit. Rugați-vă totdeauna pentru noi, ca să mântuiască sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Primește graiurile robilor tăi, Preacurată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, și te roagă neîncetat să ne dăruiască dezlegare de păcate și pace.

Apoi se citește:

Bine este a ne mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte, a vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea (de două ori, cu metanii).

Preotul:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește (**de trei ori**). Părinte, binecuvintează!

Preotul, cu fața către credincioși, zice otpustul:

Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici, ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli, ale Sfântului Ierarh Andrei, Arhiepiscopul Cretei, ale Sfintei Cuvioasei Maicii noastre Maria Egipteanca, ale Sfântului (ocrotitor al bisericii**), ale Sfinților (**zilei**), a căror pomenire săvârșim, ale Sfinților și Dreptilor dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana și pentru ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.**

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...

Preotul: Că a Ta este împărăția... și se citește troparul acesta:

În biserica slavei tale stând, în cer a sta ni se pare; Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești ușă cerească, deschide-ne nouă ușa milei tale.

Doamne, miluiește (de 40 de ori), Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii... Întru numele Domnului, binecuvintează, Părinte!

Preotul, din fața Sfintei Mese:

Cel ce este binecuvântat, Hristos, Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin. Și citește:

Împărate ceresc, pe binecredinciosul nostru popor ocrotește-l, credința o întărește, pe cei răi îi împlânzește, lumea o împacă, sfânt lăcașul acesta bine-l păzește, pe cei mai înainte răposați, părinții și frații noștri, în lăcașurile dreptilor îi așază, iar pe noi întru pocăință și mărturisire ne primește, ca un bun și iubitor de oameni.

Apoi preotul zice, în mijlocul bisericii, Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul o dată (cu trei metanii, dar fără stihuri):

Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânie și al grăirii în deșert, nu mi-l da mie (o metanie).

Iar duhul curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie, slugii Tale (o metanie).

Așa, Doamne, Împărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșelile mele și să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin (o metanie).

[La mănăstiri se zice îndată: Veniți să ne închinăm... și se citește Ceasul I fără Catismă. Troparul Ceasului se citește, iar, după Tatăl nostru..., se citește Condacul: Suflete al meu... La final, Rugăciunea Sfântului Efrem doar cu trei metanii, apoi se citește: Hristoase, Lumina cea adevărată... Urmează Apărătoare Doamnă... și otpustul mare, cum se arată mai departe:]

DENIA ACATISTULUI BUNEI-VESTIRI

(vineri seara, în a cincea săptămână a Sfântului și Marelui Post)

După ce s-a tocat și s-au tras clopotele, adunându-ne în biserică, preotul, purtând epitrahilul, din fața Sfintei Mese, rostește binecuvântarea mică: Binecuvântat este Dumnezeu nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Și se începe Utrenia, precum mai înainte s-a scris la Denia Canonului Mare. După cei șase Psalmi, se rostește ectenia mare (paginile 5-15).

După ectenia mare, se cântă Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 8-lea, cu aceste patru stihuri (Psalm 117: 1, 11, 17, 22-23):

Stih 1: Mărturisiți-vă Domnului că este bun, că în veac este mila Lui.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului.

Stih 2: Înconjurând m-au înconjurat și, în numele Domnului, i-am înfrânt pe ei.

Stih 3: Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului.

Stih 4: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului; de la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat întru ochii noștri.

Apoi se cântă troparul Acatistului, de trei ori, rar, pe glasul al 8-lea:

Porunca cea cu taină luând-o întru cunoștință cel fără trup, în casa lui Iosif, degrab a stat înainte, zicând celei ce nu știa de nuntă: Cel ce a plecat, cu pogorârea, cerurile încape fără

schimbare tot întru tine; pe Care și văzându-L în pântecel tău luând chip de rob, mă spăimântez a striga ție: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

După tropar, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a 16-a (a se vedea în Anexe, pagina 303), la sfârșitul căreia] se rostește ectenia mică: Iară și iară..., Apără, mântuiește..., Pe Preasfânta, curata..., Pe noi înșine și unii pe alții..., apoi ecfonisul: Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului...

Apoi, în timp ce preotul (protosul) face cădere mare, se cântă pe larg Condacul, glasul al 8-lea:

Apărătoare Doamnă, pentru biruință mulțumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ție, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăvește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ție: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Acatistul se rostește de către preot, în fața icoanei Maicii Domnului sau a Bunei-Vestiri. În timpul Acatistului, preotul este îmbrăcat cu epitrahilul și felonul, iar credincioșii nu stau în străni, ci se roagă stând în picioare.

Icosul 1:

Îngerul cel întâi-stătător din cer a fost trimis să-i zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! Și, împreună cu glasul cel netrupesc, văzându-Te pe Tine, Doamne, întrupat, s-a înspăimântat și i-a stat înaintea, strigând către ea unele ca acestea:

Bucură-te, cea prin care răsare bucuria;

Bucură-te, cea prin care piere blestemul;

Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;

Bucură-te, izbăvirea de lacrimi a Evei;

Bucură-te, înălțime, întru care cu anevoie se suie gândurile omenești;

Bucură-te, adâncime, care nu te poți vedea lesne nici cu ochii îngerești;

Bucură-te, ceea ce ești tronul Împăratului;

Bucură-te, ceea ce porți pe Purtătorul a toate;

Bucură-te, steaua, care arăți Soarele;

Bucură-te, pântecel dumnezeiesții Întrupări;

Bucură-te, cea prin care se înnoiește făptura;
Bucură-te, cea prin care prunc Se face Făcătorul;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 2-lea:

Văzându-se pe sine întru curăție, cea Sfântă a zis lui Gavriil cu îndrăznire: Neobișnuitul tău glas se arată cu anevoie de primit sufletului meu; că naștere cu zămislire fără sămânță cum îmi vestești?, strigând: Aliluia!

Icosul al 2-lea:

Înțelegerea cea neînțeleasă căutând Fecioara să o înțeleagă, I-a strigat către cel ce slujea: Din pânțecă curat, cum este cu putință să se nască fiu, spune-mi? Iar el a zis către ea cu frică, strigând însă așa:

Bucură-te, tănuitoarea sfatului celui nespus;
Bucură-te, încredințarea celor ce au trebuință de tăcere;
Bucură-te, începutul minunilor lui Hristos;
Bucură-te, cea dintâi între dogmele Lui;
Bucură-te, scara cerească pe care S-a pogorât Dumnezeu;
Bucură-te, podul care-i treci pe cei de pe pământ la cer;
Bucură-te, minune mult vestită de îngeri;
Bucură-te, ceea ce ești rană de mult plâns diavolilor;
Bucură-te, ceea ce ai născut Lumina în chip de negrăit;
Bucură-te, ceea ce n-ai învățat pe nimeni în ce chip a fost;
Bucură-te, ceea ce întreci cunoașterea înțelepților;
Bucură-te, ceea ce luminezi gândurile credincioșilor;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 3-lea:

Puterea Celui Preaînalt a umbrit-o atunci, spre zămislire, pe cea neispită de nuntă; și pânțecul ei cel bine-roditor l-a arătat ca pe un pământ bun tuturor celor ce vor să secere mântuire, când vor cânta așa: Aliluia!

Icosul al 3-lea:

Având Fecioara primit în pân-tece pe Dumnezeu, a alergat la Elisabeta; iar pruncul aceleia, îndată cunoscându-i închinarea, s-a bucurat și, prin săltările în pân-tece, ca prin niște cântări, striga către Născătoarea de Dumnezeu:

Bucură-te, vița Mlădiței celei neveștejite;
 Bucură-te, ogorul Rodului celui nestricat;
 Bucură-te, ceea ce ai crescut pe Lucrătorul cel iubitor de oameni;
 Bucură-te, ceea ce ai sădit pe Săditorul vieții noastre;
 Bucură-te, brazdă care odrăslești îndurări din belșug;
 Bucură-te, masă care porți curățire cu îndestulare;
 Bucură-te, ceea ce faci să înflorească raiul desfătării;
 Bucură-te, ceea ce pregătești liman de adăpostire sufletelor;
 Bucură-te, tămâia cea bine-primită a rugăciunii;
 Bucură-te, curățirea adusă întregii lumi;
 Bucură-te, bunăvoința lui Dumnezeu către cei muritori;
 Bucură-te, îndrăznirea celor muritori către Dumnezeu;
 Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 4-lea:

Vifor de gânduri îndoielnice având întru sine, înțeleptul Iosif s-a tulburat, uitându-se la tine, cea neamestecată cu nunta, gândind că ești furată de nuntă, tu, ceea ce ești fără de prihană; dar, când a cunoscut că zămislirea ta este de la Duhul Sfânt, a zis: Aliluia!

Apoi iarăși se cântă Condacul: Apărătoare Doamnă...

[La mănăstiri, se citește prima stare din cuvântul Acatistului (în Anexe, pagina 308). Apoi îndată Catisma a 17-a (în Anexe, pagina 314)]. Apoi se rostește ectenia mică: Iară și iară..., Apără, mântuiește..., Pe Preasfânta, curata..., Pe noi înșine și unii pe alții..., **apoi ecfonisul**: Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

Apoi, în timp ce preotul (preotul al doilea, dacă este sobor) face cădere mică, se cântă Condacul, glasul al 8-lea:

Apărătoare Doamnă, pentru biruință mulțumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ție, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi.

Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăvește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ție: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Și citim alte trei Icoase și trei Condace:

Icosul al 4-lea:

Auzit-au păstorii pe îngeri lăudând venirea lui Hristos în trup și, alergând ca la un Păstor, L-au văzut pe Acesta ca pe un Miel fără prihană, păscând în brațele Mariei, pe care au lăudat-o, zicând:

Bucură-te, Maica Mielului și a Păstorului;

Bucură-te, staulul oilor celor cuvântătoare;

Bucură-te, izbăvitoare de vrăjmașii cei nevăzuți;

Bucură-te, deschizătoare a ușilor Raiului;

Bucură-te, cea prin care cele cerești se bucură cu cele pământești;

Bucură-te, cea prin care cele pământești dănuiesc împreună cu cele cerești;

Bucură-te, gura cea fără de tăcere a apostolilor;

Bucură-te, îndrăznirea cea nebiruită a purtătorilor de chinuri;

Bucură-te, sprijinul cel tare al credinței;

Bucură-te, cunoașterea cea luminată a harului;

Bucură-te, cea prin care a fost golit iadul;

Bucură-te, cea prin care noi ne-am îmbrăcat cu slavă;

Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 5-lea:

Steaua cea cu dumnezeiască mergere văzând-o magii, au mers pe urma luminii ei; și, având-o, ca pe o făclie, căutau cu ea pe Împăratul cel tare; și, ajungând la Cel neajuns, s-au bucurat, strigându-I: Aliluia!

Icosul al 5-lea:

Văzut-au fiii haldeilor în mâinile Fecioarei pe Cel ce a zidit pe oameni cu mâna; și, cunoscându-L a fi Stăpân, deși luase chip de rob, s-au sârguit cu daruri a-I sluji Lui și a striga celei binecuvântate:

Bucură-te, Maica Stelei celei neapuse;

Bucură-te, zorii Zilei celei de taină;
Bucură-te, ceea ce ai stins cuptorul înșelăciunii;
Bucură-te, ceea ce luminezi pe tăinuitorii Treimii;
Bucură-te, ceea ce ai înlăturat din dregătorie pe tiranul cel fără de omenie;

Bucură-te, ceea ce ai arătat pe Domnul Hristos, Iubitorul de oameni;

Bucură-te, ceea ce ne-ai răscumpărat din slujirea păgânească;
Bucură-te, ceea ce ne izbăvești de viețuirea cea neîntinată;
Bucură-te, ceea ce ai stins închinarea la foc;
Bucură-te, ceea ce ne izbăvești de văpaia patimilor;
Bucură-te, călăuzitoarea credincioșilor către curăție;
Bucură-te, veselia tuturor din neam în neam;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 6-lea:

Propovăduitori purtători de Dumnezeu făcându-se magii, s-au întors în Babilon, împlinind prorocia Ta; și, vestindu-Te tuturor pe Tine, Hristoase, l-au lăsat pe Irod ca pe un mincinos, că nu știa să cânte: Aliluia!

Icosul al 6-lea:

Făcând să strălucească în Egipt lumina adevărului, Mântuitorule, ai izgonit întunericul minciunii; că idolii lui, nerăbdând tăria Ta, au căzut, iar cei ce s-au izbăvit de ei strigau către Născătoarea de Dumnezeu:

Bucură-te, îndreptarea oamenilor;
Bucură-te, căderea demonilor;
Bucură-te, ceea ce ai călcat stăpânirea înșelăciunii;
Bucură-te, ceea ce ai vădit rățacirea idolească;
Bucură-te, mare care ai înecat netrupescul faraon;
Bucură-te, piatră care ai adăpat pe cei însetați de viață;
Bucură-te, stâlp de foc, care călăuzești pe cei din întuneric;
Bucură-te, acoperământul lumii, cel mai lat decât norul;
Bucură-te, hrana cea în loc de mană;
Bucură-te, slujitoarea desfătării celei sfinte;

Bucură-te, pământul făgăduinței;
Bucură-te, izvorătoare de miere și lapte;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 7-lea:

Vrând Simeon să se mute din acest veac înșelător, Te-ai dat lui ca un prunc, dar Te-ai făcut cunoscut lui și ca Dumnezeu desăvârșit. Pentru aceea, s-a mirat de înțelepciunea Ta cea nespusă, strigând: Aliluia!

Apoi iarăși se cântă Condacul: Apărătoare Doamnă...

[Și se citește a doua parte a cuvântului Acatistului (în Anexe pagina 320).]
Doamne, miluiește (de trei ori). Slavă..., Și acum...

Psalmul 50

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta. Și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Spală-mă întru totul de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc, și păcatul meu înaintea mea este pururea. Ție unuia am greșit, și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu. Că, iată, întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-am născut maica mea. Că, iată, adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai mult decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce fața Ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta, și Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fărădelege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda Ta. Că, de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi; jertfa lui Dumnezeu:

duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

După Psalmul 50 nu se zice nici rugăciunea Mântuiește, Dumnezeule..., nici ecfonisul: Cu mila și cu îndurările..., ci se încep îndată:

CANOANELE

Canonul hramului, cu irmosul pe 6, și al Acatistului Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe 6, alcătuirea Sfântului Iosif Imnograful. Iar, de la Cântarea a 6-a, se lasă Canonul hramului și se zice Canonul Acatistului pe 6 și Patrucântarea Triodului pe 8. Iar, de este hramul Născătoare de Dumnezeu, se cântă Canonul Acatistului Născătoare de Dumnezeu, cu irmosul pe 12; irmosul de două ori și troparele pe 10.

Cântarea 1, glasul al 4-lea:

Irmosul:

Deschide-voi gura mea, și se va umple de Duhul și cuvânt răspunde-voi împărătesei Maici, și mă voi arăta luminat prăznuind și voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Pe tine, cartea lui Hristos cea însuflețită, pecetluită cu Duhul, văzându-te marele Arhanghel, Curată, a strigat către tine: Bucură-te, ceea ce ești lăcaș bucuriei, prin care se strică blestemul strămoașei!

Bucură-te, Fecioară, mireasă dumnezeiască, îndreptarea lui Adam și omorârea iadului; bucură-te, palatul Împăratului tuturor, cea cu totul fără prihană; bucură-te, tronul cel de foc al Celui ce este atotțiitor.

Slavă...

Bucură-te, floarea cea neveștejită, singura care ai crescut Mărul cel cu miros bun! Bucură-te, ceea ce ai născut mirosul cel bun al Împăratului tuturor! Bucură-te, mântuirea lumii, ceea ce nu știi de nuntă!

Și acum...

Bucură-te, comoara curăției, prin care ne-am ridicat din cădere-noastră! Bucură-te, Stăpână, ceea ce ești crin cu dulce miros, care umpli de bună mireasmă pe credincioși; tămâia cea cu miros bun și mirul cel de mult preț!

Catavasie: Deschide-voi gura mea...

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Pe ai tăi cântăreți, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești izvor viu și îndestulat, care s-au adunat în ceată duhovnicească, întărește-i și, întru dumnezeiască slava ta, cununilor slavei învrednicește-i.

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Ceea ce ai răsărit Spicul cel dumnezeiesc cu adevărat, ca o țarină nearată, bucură-te! Bucură-te, masa cea însuflețită, întru care a încăput Pâinea vieții! Bucură-te, Stăpână, care ești izvorul Apei vieții cel nedeșertat!

Bucură-te, ceea ce ai născut credincioșilor pe Cel fără de prihană! Bucură-te mieluseaua, care ai născut pe Mielușelul lui Dumnezeu, Care a ridicat păcatele a toată lumea! Bucură-te, curățitoare caldă!

Slavă...

Bucură-te, luceafărul dimineții cel prealuminat, care singură ai purtat pe Soarele Hristos; bucură-te ceea ce ești lăcașul Luminii, care ai stricat întunericul și ai izgonit de pretutindeni pe demonii cei întunecați!

Și acum...

Bucură-te, ceea ce ești singura ușă prin care a trecut singur Cuvântul, Stăpână, care ai sfărâmat, cu nașterea ta, încuietorile și ușile iadului! Bucură-te, dumnezeiască intrare a celor ce se mântuiesc, ceea ce ești cu totul lăudată!

Catavasie: Pe ai tăi cântăreți...

Apoi ectenia mică și ecfonisul: Că Tu ești Dumnezeu nostru și Ție slavă înălțăm...

Apoi se cântă Condacul: Apărătoare Doamnă... **Și preotul face cădire mică, apoi rostește următoarele trei icoase și trei condace:**

Icosul al 7-lea:

Arătându-Se nouă, celor făcuți de El, Făcătorul a toate a arătat faptură nouă, răsărind din pântecul cel fără de sămânță, pe care l-a păzit nestricat, precum a fost; ca noi, văzând minunea, să o lăudăm, strigând:

Bucură-te, floarea nestricăciunii;

Bucură-te, cununa înfrânării;

Bucură-te, ceea ce strălucit ai preînchipuit Învierea;

Bucură-te, ceea ce ai arătat viața îngerească;

Bucură-te, pomul cel cu rod luminos, din care se hrănesc cei credincioși;

Bucură-te, copacul cel umbros, sub care mulți se adăpostesc;

Bucură-te, ceea ce ai purtat în pântec pe Povățuitorul celor rătăciți;

Bucură-te, ceea ce ai născut pe Răscumpărătorul celor robiți;

Bucură-te, împlânzirea Dreptului Judecător;

Bucură-te, iertarea multora dintre cei ce greșesc;

Bucură-te, haina celor goi de îndrăzneală;

Bucură-te, dragostea care biruiește toată dorirea;

Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară.

Condacul al 8-lea:

Văzând naștere străină, să ne înstrăinăm din lume, mutându-ne mintea la cer; că, pentru aceasta, Dumnezeu cel preaînalt pe pământ S-a arătat om smerit, vrând să-i atragă la înălțime pe cei ce strigă Lui: Aliluia!

Icosul al 8-lea:

Cu totul era întru cele de jos, dar nici de cele de sus nu S-a depărtat Cuvântul cel necuprins, că nu a fost mutare din loc, ci pogorâre dumnezeiască și naștere din Fecioara primitoare de Dumnezeu, care aude acestea:

Bucură-te, încăperea lui Dumnezeu celui neîncăput;
Bucură-te, ușa tainei celei de cinste;
Bucură-te, auzire cu nepricepere pentru cei necredincioși;
Bucură-te, laudă fără de îndoială a credincioșilor;
Bucură-te, purtătoarea preasfântă a Celui ce este pe heruvimi;
Bucură-te, sălașul cel preabun al Celui ce este pe serafimi;
Bucură-te, ceea ce ai adunat cele potrivnice la un loc;
Bucură-te, ceea ce ai unit fecioria și nașterea;
Bucură-te, cea prin care s-a dezlegat călcarea poruncii;
Bucură-te, cea prin care s-a deschis Raiul;
Bucură-te, cheia împărăției lui Hristos;
Bucură-te, nădejdea bunătăților celor veșnice;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 9-lea:

Toată firea îngerească s-a minunat de lucrarea cea mare a Întrupării Tale; că pe Dumnezeu cel neapropiat L-a văzut om apropiat tuturor, viețuind împreună cu noi și auzind de la toți: Aliluia!

Icosul al 9-lea:

Pe ritorii cei mult-vorbitori îi vedem, Născătoare de Dumnezeu, ca pe niște pești fără de glas; că nu se pricep să spună în ce chip și fecioară ai rămas și ai putut naște. Iar noi, minunându-ne de o taină ca aceasta, cu credință strigăm:

Bucură-te, sălașul Înțelepciunii lui Dumnezeu;
Bucură-te, vistieria purtării Lui de grijă;
Bucură-te, ceea ce pe filosofi îi arăți neînțelepți;
Bucură-te, ceea ce ai vădit pe cei meșteri la cuvânt a fi necuvântători;
Bucură-te, cea prin care și-au pierdut mințile întrebătorii cei cumpliți;
Bucură-te, cea prin care s-au veștejit făcătorii de basme;
Bucură-te, ceea ce ai risipit vorbele cele încurcate ale atenie-
nilor;
Bucură-te, ceea ce ai umplut mrejele pescarilor;

Bucură-te, ceea ce ne-ai scos din adâncul necunoștinței;
Bucură-te, ceea ce pe mulți i-ai luminat la minte;
Bucură-te, corabia celor ce vor să se mântuiască;
Bucură-te, limanul celor ce călătoresc pe marea vieții;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 10-lea:

Vrând să mântuiască lumea, Împodobitorul tuturor a venit la ea, precum Însuși făgăduise; și, Păstor fiind ca un Dumnezeu, pentru noi S-a arătat om ca noi, chemând cu asemănarea pe cel asemenea; și, ca un Dumnezeu, aude: Aliluia!

Și iarăși se cântă Condacul: Apărătoare Doamnă...

Apoi Sedealna, glasul 1, podobie: *Mormântul Tău...*

Voievodul cel mare al îngerilor celor fără de trupuri, venind în cetatea Nazaret și stând înaintea ta, ți-a vestit, Curată, pe Împăratul și Domnul veacurilor, zicând către tine: Bucură-te, binecuvântată Marie, adâncimea cea necuprinsă și netălmăcită, chemarea oamenilor.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

[Apoi se citește a treia parte din cuvântul despre Acatist (a se vedea anexa, pagina 321)]

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Cel ce șade întru slavă, pe tronul Dumnezeirii, pe nor ușor a venit Iisus, Dumnezeu cel Preaînalt, și a mântuit pe cei ce strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale!

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

În glasuri de cântări, cu credință strigăm către tine, ceea ce ești cu totul lăudată: Bucură-te, munte gras și închegat cu Duhul! Bucură-te, sfeșnic și năstrapă care îndulcește simțurile tuturor credincioșilor!

Bucură-te, Preacurată Stăpână, care ești curățirea lumii; bucură-te, scară care a înălțat cu harul pe toți de pe pământ!

Bucură-te, pod, care cu adevărat treci din moarte la viață pe toți cei ce te laudă pe tine!

Bucură-te, Preacurată, ceea ce ești mai înaltă decât cerurile, care fără de osteneală ai purtat în pântecele tău Temelia pământului; bucură-te, purpură, care ai vopsit din sângele tău veșmântul cel dumnezeiesc al Împăratului puterilor!

Slavă...

Bucură-te, Stăpână, care ai născut cu adevărat pe Dătătorul de lege, Care curățește în dar fărădelegile tuturor; adâncimea cea necuprinsă cu mintea, înălțimea cea nespusă, ceea ce nu știi de nuntă, prin care noi toți ne-am îndumnezeit!

Și acum...

Pe tine, ceea ce ai împletit lumii cununa cea neîmpletită de mână, te laudăm, strigând către tine: Bucură-te, Fecioară, păzitoarea tuturor, îngrădirea, întărirea și scăparea cea sfințită!

Catavasie: Cel ce șade întru slavă...

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască slava ta; că tu, Fecioară neispită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu, Cel peste toate, și ai născut pe Fiul cel fără de ani, Cel ce dăruiește mântuire tuturor celor ce te laudă pe tine.»

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Bucură-te, Preanevinovată, care ai născut Calea vieții și ai mântuit lumea din potopul păcatului! Bucură-te, mireasă dumnezeiască, ceea ce ești auzire și grai înfricoșător! Bucură-te, lăcașul Stăpânului făpturii!

Bucură-te, Preacurată, ceea ce ești tăria și întărirea oamenilor, loc de sfințire a slavei, omorâre a iadului, cămară de mire cu totul luminoasă! Bucură-te, bucuria îngerilor! Bucură-te, ajutătoarea celor ce se roagă ție cu credință!

Bucură-te, Stăpână, carul Cuvântului cel în chipul focului, raiule însuflețit, care ai în mijloc Pomul vieții, pe Domnul, a Căruia dulceță înviază pe cei ce se împărtășesc cu credință și au fost supuși stricăciunii.

Slavă...

Întăriți fiind cu puterea ta, cu credință grăim ție: Bucură-te, cetatea Împăratului tuturor, de care s-au grăit lămurit cele preamărite și vrednice de auzire, muntele cel netăiat! Bucură-te, adâncul cel nemăsurat!

Și acum...

Ceea ce ești sălaș desfătat al Cuvântului, bucură-te! Bucură-te, Preacurată, scoica ce ai scos Mărgăritarul cel dumnezeiesc! Bucură-te, împăcarea cea către Dumnezeu, cu totul minunată, a tuturor celor ce pururea te fericesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu!

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate...

Aici încetează Canonul hramului Sfântului.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Înțeleptii lui Dumnezeu, care faceți acest praznic dumnezeiesc și cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniți să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut dintr-însa.»

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Ceea ce ești cămară neîntinată a Cuvântului și pricină îndumnezeirii tuturor, bucură-te, Preacurată, chemarea prorocilor! Bucură-te, podoaba apostolilor!

Din tine a picurat roua care a stins văpaia mulțimii zeilor; pentru aceea, grăim ție: Bucură-te, lână plină de rouă, pe care, Fecioară, Ghedeon mai înainte a văzut-o!

Iată, Fecioară, grăim ție: Bucură-te! Fii nouă adăpostire și liniște, celor ce ne învăluim întru adâncul necazurilor și al tuturor smintelilor potrivnicului!

Ceea ce ești pricina bucuriei, umple de har gândul nostru, ca să grăim ție: Bucură-te, rugul cel nears și norul cel cu totul luminos, care neîncetat umbrești pe cei credincioși!

Apoi se începe Patrucântarea întâi.

Cântarea a 6-a, glasul al 6-lea:

Irmos: Marea vieții văzând-o...

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Luptând Mucenicii și, ca niște pietre alese, prăvălindu-se pe pământ, toată zidirea vrăjmașului de tot au surpat-o și s-au făcut biserici ale Dumnezeului celui viu.

Rugămu-vă pe voi, Mucenicilor, care ați săvârșit călătoria cea bună, întăriți-ne să alergăm bine călătoria postului, strălucind cu săvârșirea virtuților.

A morților:

Stih: Doamne, odihnește cu dreptii pe adormiții robii Tăi!

Pe robii Tăi, Stăpâne, care s-au mutat de pe pământ la Tine, Cel Preabun, fă-i părtași împărăției Tale, cu sfintele mijlociri ale dumnezeieștilor Mucenici, mult-Îndurate!

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Ceea ce ești una întru tot lăudată, roagă pe Cuvântul cel preasfânt să dea iertare de păcate și împărțirea dumnezeieștilor daruri, celor ce te lăudăm cu credință, Maică Fecioară!

A doua Patrucântare, glasul al 5-lea:

Irmos: Din chit pe prorocul...

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Săvârșind pomenirea Mucenicilor, să înălțăm cântări Domnului, astăzi dumnezeiește veselindu-ne.

De săbii și de foc netemându-vă, și îndrăznind întru credință, Mucenicilor, cu ea ați spăimântat pe tirani.

Slavă..., a Treimii:

Treime după fețe, Te laud; Unimii celei după Ființă, mă închin; Ție, Părinte și Fiule și Duhule Sfinte.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Lauda îngerilor și a oamenilor ești, Fecioară, că ai născut pe Hristos, Mântuitorul sufletelor noastre.

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Luând viață în locul morții, săltați locuind în lăcașurile cele cerești, prealăudaților Mucenici ai lui Hristos Dumnezeu.

Stih: Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și seminția lor va moșteni pământul.

Cel ce stăpânești moartea și viața, odihnește cu sfinții Tăi, Hristoase, pe cei ce s-au mutat din viață cu credință.

Irmosul, glasul al 5-lea:

Din chit pe prorocul l-ai izbăvit, iar pe mine scoate-mă din adâncul păcatelor, Doamne, și mă mântuiește».

Apoi ectenia mică și ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului..., se cântă iarăși pe larg **Condacul:** Apărătoare Doamnă... **Preotul face cădirea mare, apoi rostește icoasele și condacele rămase:**

Icosul al 10-lea:

Zid de apărare ești fecioarelor, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, precum și tuturor celor ce aleargă la tine; că Făcătorul cerului și al pământului te-a pregătit pe tine, Curată, spre a locui în pânțele tale, învățând pe toți să strige ție:

Bucură-te, stâlpul fecioriei;

Bucură-te, ușa mântuirii;

Bucură-te, începătura zidirii din nou celei înțeleghătoare;

Bucură-te, dătătura bunătății dumnezeiești;

Bucură-te, că tu ai născut din nou pe cei zămisliți întru rușine;

Bucură-te, că tu ai povățuit pe cei cu mintea împătimită;

Bucură-te, ceea ce ai stricat pe stricătorul gândurilor;

Bucură-te, ceea ce ai născut pe Semănătorul curăției;

Bucură-te, camera nunții celei fără de sămânță;

Bucură-te, ceea ce ai unit cu Domnul pe cei credincioși;
 Bucură-te, cea singură între fecioare bună hrănitore de prunc;
 Bucură-te, ceea ce aduci Mirelui Hristos sufletele sfinte;
 Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 11-lea:

Împărate Sfinte, de Ți-am aduce cântări la număr întocmai
 ca nisipul, nimic vrednic nu săvârșim; că se biruiește toată
 cântarea care se îndreaptă către mulțimea îndurărilor Tale, pe
 care le-ai dat celor ce strigă Ție: Aliluia!

Icosul al 11-lea:

Făclie primitoare de lumină, care strălucește celor din întuneric, o vedem pe Preasfânta Fecioară; că, aprinzând în sine Lumina cea nematerialnică, povățuiește spre cunoașterea lui Dumnezeu pe toți, luminându-le mintea cu strălucirea ei și primind cinstire prin cântarea aceasta:

Bucură-te, raza Soarelui celui duhovnicesc;
 Bucură-te, strălucirea Luminii celei neapuse;
 Bucură-te, fulgerul care luminezi sufletele;
 Bucură-te, ceea ce îi îngrozești pe vrăjmași ca un tunet;
 Bucură-te, cea din care a răsărit Strălucirea cea cu multă lumină;

Bucură-te, ceea ce ai izvorât râul cel cu ape multe;
 Bucură-te, ceea ce ne-ai înfățișat chipul cristelniței;
 Bucură-te, ceea ce curățești întinăciunea păcatului;
 Bucură-te, baie care speli conștiința;
 Bucură-te, paharul care dai gust bucuriei;
 Bucură-te, mirosul bunei miresme al lui Hristos;
 Bucură-te, viața veseliei celei de taină;
 Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 12-lea:

Vrând să ierte cu harul Său datoriile noastre cele de demult, Dezlegătorul tuturor datoriilor omenesti a venit singur la cei ce se îndepărtaseră de harul Lui și, rupând zapisul, aude de la toți: Aliluia!

Icosul al 12-lea:

Cântând nașterea ta, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, te
lăudăm toți ca pe o biserică însuflețită, că, locuind în
pântecele tău Domnul, Care ține toate cu mâna, a sfințit, a slăvit
și a învățat pe toți să-ți strige ție:

Bucură-te, cortul lui Dumnezeu-Cuvântul;
Bucură-te, sfântă, mai mare decât sfânta sfintelor;
Bucură-te, chivot poleit cu Duhul;
Bucură-te, comoara neîmpuținată a vieții;
Bucură-te, coroana scumpă a împăraților binecredincioși;
Bucură-te, lauda de cinste a preoților evlavioși;
Bucură-te, turnul Bisericii cel neclintit;
Bucură-te, zidul împărăției cel nebiruit;
Bucură-te, cea prin care se înalță biruințele;
Bucură-te, cea prin care cad vrăjmașii;
Bucură-te, tămăduirea trupului meu;
Bucură-te, mântuirea sufletului meu;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 13-lea:

O, Maică prealăudată, care ai născut pe Cuvântul cel mai
sfânt decât toți sfinții, primind acest dar de acum,
izbăvește din orice ispită și scoate din chinul ce va să fie pe toți
cei ce împreună cântă: Aliluia!

Acest Condac se zice de trei ori. Și iarăși se rostește icosul întâi: Îngerul
cel mai întâi-stătător... Și condacul: Apărătoare Doamnă...

S I N A X A R

Sinaxarul din Minei, apoi acesta:

În această zi, în sâmbăta din săptămâna a cincea a Postului
Mare, se prăznuiește imnul Acatist al Preasfintei Stăpânei noastre,
Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria.

Pe timpul domniei lui Heraclie, împăratul Bizanțului, Cosroe, împăratul perșilor, a văzut că împărăția bizantinilor este prea slăbită în urma domniei împăratului Foca, tiranul. De aceea, a trimis pe unul din satrapii săi, pe nume Sarvar, cu multe mii de ostași, ca să-i supună lui Răsăritul. Cosroe și mai înainte dusesese la pieire ca la o sută de mii de creștini. Cucerind, deci, satrapul Sarvar tot Răsăritul, a ajuns chiar până la Hrisopole, numit azi Scutari.

Împăratul Heraclie, pentru că avea lipsă de bani în vistieria statului, a topit vasele sfinte ale bisericilor, cu făgăduința că va da înapoi mai multe și mai scumpe sfinte vase. Heraclie pornește deci cu corăbiile prin Marea Neagră și intră în ținuturile Persiei; nimicește Persia; iar Cosroe, împreună cu întreaga sa oaste, este bătut cumplit. Nu după multă vreme, Sirois, fiul lui Cosroe, s-a răsculat împotriva tatălui său, a luat conducerea împărăției, omorând pe Cosroe, tatăl lui, și a făcut pace cu Heraclie.

Hagan, conducătorul misienilor și al sciților, când a aflat că împăratul Heraclie străbătea Marea Neagră spre a se duce în Persia, a rupt pacea cu bizantinii. A strâns nenumărate oști și a năvălit din părțile de miazănoapte asupra Constantinopolului, scoțând strigăte de hulă împotriva lui Dumnezeu. Marea s-a umplut îndată de corăbii și uscatul de pedestri și călăreți. Patriarhul Serghie îndemna poporul Constantinopolului să nu-și piardă curajul, ci să-și pună din tot sufletul întreaga nădejde în Dumnezeu și în Preacurata Maică, Născătoarea de Dumnezeu. La fel și Bonos patriciul, care era pe atunci în fruntea cetății, pregătea tot ce trebuia pentru izgonirea vrăjmașilor. «Trebuie, spunea el, ca împreună cu ajutorul cel de sus să facem și noi cele ce se cuvin». Patriarhul, purtând împreună cu tot poporul dumnezeiasca icoană a Maicii Domnului, mergea împrejurul cetății, pe deasupra zidurilor. Iar când Sarvar dinspre răsărit și Hagan dinspre apus au început să asedieze cetatea, patriarhul umbla pe deasupra zidurilor cetății, purtând icoana cea nefăcută de mână a lui Hristos și cinstitele și de viață făcătoarele lemne ale Crucii. Hagan a năvălit pe uscat asupra zidurilor cetății Constantino-

polului cu o mulțime nenumărată de ostași, bine înarmați încât trebuia să lupte un soldat bizantin cu zece soldați sciți. Dar nebiruita Apărătoare a ajutat ca cei mai mulți dintre sciți să fie uciși de puținii ostași ce se găseau în biserica „Izvorul Tămăduirii”. De aceea, bizantinii, prinzând îndrăzneală, îi biruiau mereu sub conducerea Maicii lui Dumnezeu, cea nebiruită. Cu toate că sciții au văzut că sunt respinși, au cerut locuitorilor Constantinopolului să ceară pace; dar ei n-au vrut. Atunci Hagan le-a spus: «Nu vă înșelați cu Dumnezeu în Care credeți! Neapărat mâine voi lua cetatea voastră!». Auzind această amenințare, locuitorii cetății și-au întins mâinile către Dumnezeu. Hagan și Sarvar s-au înțeles să atace și pe uscat și pe mare. Dar au fost atât de cumplit bătuti de bizantini, încât nu mai dovedeau cei vii să îngroape morții. Corăbiile cele făcute dintr-un singur lemn, pline cu soldați, care se îndreptau, prin golful numit Cornul de Aur, spre biserica din Vlaherne a Născătoarei de Dumnezeu, din pricina unei puternice furtuni ce s-a pornit pe neașteptate pe mare, au fost sfărâmate și scufundate împreună cu toate cele ce se aflau pe ele. Și se putea vedea minunata lucrare a Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, căci pe mulți i-a aruncat la țărmul mării, lângă Vlaherne. Poporul, deschizând iute porțile, cu femei și cu copii, năvălind vitejește asupra lor, i-a ucis pe toți, fără deosebire. Conducătorii vrăjmașilor s-au întors, plângând și tânguindu-se. Poporul cel iubitor de Dumnezeu al Constantinopolului, a făcut privegheri și a cântat toată noaptea imnul Acatist, dând mulțumire Maicii Domnului pentru că l-a ocrotit și a biruit pe dușmani prin puterea ei cea mai presus de fire.

Și, de atunci, spre pomenirea acestei biruințe și a minunii acesteia mai presus de fire, Biserica a rânduit să se închine Maicii Domnului această sărbătoare. L-au numit Acatist, pentru că întreg poporul și clerul Constantinopolului au cântat atunci acest imn stând în picioare.

După trecerea a treizeci și șase de ani, în timpul împăratului Constantin Pogonatul, agarenii, venind cu nenumărată oaste, au

atacat din nou Constantinopolul. Și au asediat cetatea vreme de șapte ani, timp în care au iernat în părțile Cizicului, și au murit mulți de-ai lor. Apoi au plecat și s-au întors cu corăbiile lor; când au ajuns la locul numit Sileo, cu ajutorul Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, au fost toți înecați în mare.

Dar a mai făcut Născătoarea de Dumnezeu și o a treia minune. Pe timpul lui Leon Isaurul, mahomedanii, urmașii lui Agar, în număr mare, au nimicit mai întâi împărăția perșilor, apoi Egiptul și Libia, și au atacat pe indieni, etiopieni și spanioli. Mai pe urmă au pornit cu opt sute de corăbii pline de ostași și împotriva orașelor Împărăției. Au înconjurat Constantinopolul și aveau de gând să-l nimicească îndată. Poporul credincios al cetății a luat cinstitul lemn al Sfintei și de viață făcătoarei Cruci și cinstita icoană a Maicii lui Dumnezeu-Călăuzitoarea și au mers de jur împrejurul cetății, rugând pe Dumnezeu cu lacrimi să se îndure de ei. Agarenilor le-a venit în gând să-și împartă oastea în două părți: o parte a pornit-o împotriva bulgarilor, unde au căzut mai mult de douăzeci de mii, iar altă parte a rămas ca să cucerească Constantinopolul. Fiind însă împiedicați de un lanț de fier care se întindea de la Galata până la zidurile cetății, au ocolit și au ajuns aproape de locul numit Sosten. Acolo a izbucnit un vânt de la miazănoapte, încât cele mai multe dintre corăbiile lor s-au sfărâmat și s-au înecat. Cei care au mai rămas au suportat pe mare foamete, încât au mâncat și carne omenească și muiau bălegar și-l mâncau. Apoi au plecat și, când au ajuns în Marea Egee, toate corăbiile lor împreună cu toți ai lor s-au scufundat, căci pornindu-se furtună puternică și agitând marea, a scufundat corăbiile lor și, așa, nenumărate corăbii au pierit și au rămas numai trei ca să dea de veste.

Așadar, prăznuim sărbătoarea de astăzi pentru toate aceste minuni mai presus de fire ale Preacuratei Maicii lui Dumnezeu. Se numește Acatist pentru că întreg poporul a cântat în noaptea aceea imnul Maicii Cuvântului stând în picioare și pentru că la

toate celelalte icoase obișnuim să ședem, în timp ce icoasele acestea ale Maicii lui Dumnezeu le ascultăm toți în picioare.

Pentru rugăciunile Apărătoarei și nebiruitei Maicii Tale, Hristoase Dumnezeule, scapă-ne și pe noi de nenorocirile ce ne înconjoară și ne miluiește pe noi, ca un singur Iubitor de oameni.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

N-au slujit făpturii înțeleptii de Dumnezeu, decât numai Făcătorului; ci, groaza focului bărbătește călcând-o, bucurându-se, cântau: Prealăudate Dumnezeul părinților noștri și Doamne, binecuvântat ești.»

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Pe tine te laudăm grăind: Bucură-te, carul Soarelui celui înțelegător și vița cea adevărată, care ai crescut Strugurele cel copt, din Care curge vinul ce veselește sufletele celor ce te slăvesc pe tine cu credință.

Ceea ce ai născut pe Vindecătorul tuturor oamenilor, bucură-te, mireasă dumnezeiască, toiagul cel de taină, care ai înflorit Floarea cea neveștejită! Bucură-te, Stăpână, prin care ne umplem de bucurie și moștenim viața!

Nu poate, Stăpână, limba ritoricească, să te laude pe tine; că te-ai înălțat mai presus de serafimi, născând pe Împăratul Hristos, pe Care roagă-L să ne izbăvească din toată nevoia pe noi, cei ce ne închinăm ție cu credință.

Marginile lumii te laudă pe tine, te fericesc și cu dragoste cântă ție: Bucură-te, carte în care a fost scris Cuvântul cu puterea Tatălui, ceea ce ești curată; pe Care roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca să scrie în cartea vieții pe robii tăi.

Plecăm genunchii inimii noastre noi, robii tăi, și ne rugăm ție: Pleacă urechea ta, ceea ce ești curată, și ne miluiește pe noi, cei ce suntem cufundați pururea în necazuri; și apără de toată robia vrăjmașului cetatea ta, Născătoare de Dumnezeu.

Patrucântarea întâi, glasul al 6-lea:

Irmos: Dătător de rouă...

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Prealuminata adunare a dumnezeieștilor Tăi Mucenici, mult-Milostive, întru lumina Ta cea neapusă acum viețuiesc; pentru rugăciunile lor, dăruiește tuturor luminare și iertarea păcatelor, Hristoase.

Cât este de frumoasă vremea postului pe care ne-ai dat-o nouă, Doamne! Întru care milostivește-Te spre sufletele noastre ca un bun; pentru rugăciunile Sfinților Mucenici, care au iubit Pătimirile Tale cele frumoase și cinstite.

A morților:

Stih: Doamne, odihnește cu dreptii pe adormiții robii Tăi!

Pe robii Tăi, care au trecut viforul vieții cel cu multă durere, îndreptează-i la limanul vieții, Stăpâne, ca să strige cu toți aleșii Tăi: Binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri!

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Ceea ce ai născut pe Dătătorul legii, roagă-L, pururea Fecioară, să ridice acum toate fărădelegile celor ce binevoiesc a săvârși nevointa dumnezeiescului post.

A doua Patrucântare, glasul al 5-lea:

Irmos: Binecuvântat ești, Dumnezeule...

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Binecuvântat ești, Dumnezeule, Care ai arătat viteji pe Mucenicii care au pătimit pentru Tine, Cel ce ești prealăudat și preaslăvit.

Binecuvântat ești, Dumnezeule, Care ai dat nouă rugători către Tine pe purtătorii de lupte, Cel ce ești prealăudat și preaslăvit.

Slavă..., a Treimii:

Binecuvântat ești, Dumnezeule, Care ești cunoscut Unul după fire și în trei Persoane, Cel prealăudat și preaslăvit.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Binecuvântat ești, Dumnezeule, Cel ce Te-ai născut fără sămânță și pe ceea ce Te-a născut ai arătat-o curată, Cel prealăudat și preaslăvit.

Stih: Prin sfinții care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale.

Binecuvântat ești, Dumnezeule, Cel ce ai astupat gurile fiarelor și ai stins focul, spre lauda sfinților Tăi, Cel prealăudat și preaslăvit.

Stih: Fericiți sunt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Binecuvântat ești, Dumnezeule, cel ce ai mutat de la moarte la viața cea fără sfârșit pe cei ce Ți-au slujit cu credință în viață.

Irmosul, glasul al 5-lea:

Binecuvântat ești, Dumnezeule, Cel ce vezi adâncurile și șezi pe tronul slavei, Cel prealăudat și preaslăvit.»

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Pe tinerii cei binecredincioși, în cuptor, nașterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit; atunci fiind închipuită, iar acum lucrată, pe toată lumea ridică să-Ți cânte Ție: pe Domnul, lucrurile, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.»

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

În pânțele ai primit pe Cuvântul, ai purtat pe Cel ce poartă toate și ai hrănit cu lapte, ceea ce ești curată, pe Cel ce hrănește toată lumea cu bunăvoie, Căruia cântăm, Curată: pe Domnul, lucrurile, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Moise a cunoscut în rug taina cea mare a nașterii tale, Preasfântă Curată Fecioară, iar tinerii mai înainte au închipuit această mai luminat, în mijlocul focului stând și fiind nearși; pentru aceea, te lăudăm pe tine întru toți vecii.

Noi, cei care mai înainte, pentru înșelăciune, eram dezbrăcați, acum ne-am îmbrăcat în haina nestricăciunii prin nașterea ta; iar

cei ce ședeam întru întunericul păcatelor am văzut lumină, Fecioară, ceea ce ești lăcaș Luminii; pentru aceea, te lăudăm întru toți vecii.

Cei morți prin tine viază, că ai născut viața cea într-un Ipostas. Cei ce mai înainte erau muți acum grăiesc bine; leproșii se curățesc, bolile se alungă și mulțimea duhurilor celor din văzduh se biruiește, Fecioară, ceea ce ești mântuirea oamenilor.

Ceea ce ai născut Mântuirea lumii, prin care ne-am ridicat de pe pământ la înălțime, bucură-te, cea cu totul binecuvântată, care ești acoperământ și putere, zid și tărie celor ce cântă, Curată: Pe Domnul, lucrurile, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Patrucântarea întâi, glasul al 6-lea

Irmos: Din văpaie, cuvioșilor...

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Mințile cele cerești s-au preaminat de isprăvile sfinților mucenici; pentru rugăciunile lor, fă minunate, cu îmbelșugare, întru noi, Stăpâne îndurate, milele Tale.

Cei ce ați călcat focul cu roua cea dumnezeiască, luptătorii Domnului cei vrednici de minune, izbăviți-ne de focul pedepsei, prin rugăciunile voastre cele fierbinți către Stăpânul.

A morților:

Stih: Doamne, odihnește cu dreptii pe adormiții robii Tăi!

Preabunule Cuvinte, pe cei ce s-au mutat de la noi în dreapta credință, învrednicește-i vieții cerești și strălucirii celei sfinte, prin rugăciunile mucenicilor celor buni biruitori.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Cu rugăciunile celei ce Te-a născut pe Tine, Îndurate, ale Sfinților Mucenici și ale Apostolilor Tăi, luminează sufletele noastre, ca să Te slăvim pe Tine întru bucuria sufletului, în toți vecii.

A doua Patrucântare, glasul al 5-lea

Irmos: Pe Făcătorul a toată făptura...

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Sfinte cete ale Mucenicilor, aduceți-vă aminte de cei ce vă laudă pe voi cu dragoste și preaînălță pe Hristos în veci.

Cu sabia fiind tăiați Mucenicii, se bucurau laudând pe Hristos și preaînălțându-L întru toți vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

În chip neînțeles se împarte Treimea și rămâne neîmpărțită ca un Dumnezeu. Pe Aceasta O preaînălțăm întru toți vecii.

Și acum...,

a Născătoarei de Dumnezeu:

Fecioara a născut Prunc; căci Dumnezeu S-a făcut Om dintr-însa. Tot trupul să-L laude întru toți vecii!

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Stâlpi ai vitejiei s-au arătat Mucenicii, veselindu-se pentru căderea diavolului, laudând pe Hristos și preaînălțându-L întru toți vecii.

Stih: Sufletele lor întru bunătați se vor sălăslui și seminția lor va moșteni pământul.

Învrednicește, Doamne, de sânul lui Avraam pe robii Tăi, care cu credință și cu nădejde s-au mutat la Tine.

Irmosul, glasul al 5-lea:

Să laudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Pe Făcătorul a toată făptura, de Care se înspăimântă îngerii, laudați-L popoare și-L preaînălțați întru toți vecii.»

Preotul (diaconul):

Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Strana cântă stihurile Cântării Maicii Domnului și Ceea ce ești mai cinstită..., în timp ce se face căderea mare.

Strana:

CÂNTAREA PREASFINTEI NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU

(Luca 1: 46-55)

Stih 1: Mărește sufletul meu pe Domnul și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu.

După fiecare stih, se cântă:

Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Stih 2: Că a căutat spre smerenia roabei Sale, că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.

Stih 3: Că mi-a făcut mie mărire Cel puternic și sfânt este numele Lui și mila Lui în neam și în neam spre cei ce se tem de El.

Stih 4: Făcut-a tărie cu brațul Său Domnul, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor.

Stih 5: Pogorât-a pe cei puternici de pe scaune și a ridicat pe cei smeriți; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați, iar pe cei bogați i-a scos afară deșerti.

Stih 6: A sprijinit pe Israel, sluga Sa, ca să pomenească mila, precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

Cântarea a 9-a:

Imosul:

Tot neamul pământesc să salte cu duhul, fiind luminat, și să prăznuiască firea minților celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu și să cânte: Bucură-te, preafericită Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară!».

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Izbăvește-ne pe noi, Fecioară, de ispite, de năvălirile vrăjmașilor și de orice altă pedeapsă, care vine asupra oamenilor pentru mulțimea greșelilor lor, ca să cântăm ție noi, credincioșii:

Bucură-te, cea prin care noi ne facem părtași bucuriei celei de-a pururea!

Te-ai arătat luminarea și întărirea noastră; pentru aceasta, cântăm ție: Bucură-te, steaua cea neapusă, care ai adus în lume pe Soarele cel mare! Bucură-te, Curată, care ai deschis raiul cel încuiat! Bucură-te, stâlpul cel de foc, care îndrumi firea omenească la viața cea de sus!

Să stăm cu evlavie în casa Dumnezeului nostru și să cântăm: Bucură-te, Stăpâna lumii! Bucură-te, Marie, Doamna noastră a tuturor! Bucură-te, cea ce singura între femei ești fără prihană și bună! Bucură-te, vasul care a primit mirul cel nedeșertat, ce s-a vărsat asupra ta!

Porumbiță, care ai născut pe Cel milostiv, bucură-te, pururea Fecioară! Bucură-te, lauda tuturor cuvioșilor! Bucură-te, cununa mucenicilor! Bucură-te, frumusețea cea dumnezeiască a tuturor dreptilor și mântuirea noastră, a credincioșilor!

Fie-ți milă, Doamne, de moștenirea Ta și treci cu vederea acum toate păcatele noastre, având rugătoare spre aceasta către Tine, pe cea ce Te-a născut pe pământ fără de sămânță, pe Tine, Hristoase, Care ai binevoit a lua firea omenească, pentru mare mila Ta.

Patrucântarea întâi, glasul al 6-lea

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea...

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Ca lumina, ca soarele răsărind, Mucenicii au luminat tot pământul cu razele dreptei credințe și cu strălucirile minunilor și au făcut să piară întunericul mulțimii zeilor. Cu ale căror rugăciuni, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Oaste nebiruită a Mucenicilor, întărește-ne pe noi pe toți, ca bine să ne nevoim și să săvârșim curgerea postului; ca, săvârșind lucrul dumnezeieștii vieți, să ne facem părtași vieții, bucurându-ne.

A morților:

Stih: Doamne, odihnește cu dreptii pe adormiții robii Tăi!

Să ajungă bunătatea Ta, Doamne, pe cei ce s-au mutat de la noi cu înfricoșătoarea Ta poruncă; să-i înconjoare pe ei mila Ta și să-i îndrepteze la lăcașurile cele luminate de lumina feței Tale.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Prin glasul îngerului ai născut, Născătoare de Dumnezeu, în chip de negrăit, pe Vestitorul voii Tatălui. Deci, primește glasurile robilor tăi, pe care le aducem în vremea postului, și le du lui Dumnezeu ca pe o tămâie.

A doua Patrucântare, glasul al 5-lea**Irmos: Isaie, dănuiește...**

Stih: Sfinților Mucenici, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Săvârșind praznic mucenicesc, să săltăm astăzi în cântări, popoare, cântând lui Hristos, Dătătorul de răsplată, Care le-a dăruit lor biruință asupra vrăjmașilor; pe Acesta cu laude să-L slăvim.

Cu unghii de fier fiind sfâșiați și cu săbii fiindu-vă tăiate măduarele, v-ați unit cu Hristos prin dragoste, prealăudaților Mucenici. Pentru aceasta, bucurându-vă acum în ceruri, rugați-vă pentru noi toți.

Slavă..., a Treimii:

Te laud, Treime de o ființă, Ceea ce ești fără de început, cinstită, de viață începătoare, nedespărțită Unime: Părinte, Cel ce ești nenăscut, Cuvinte și Fiule cel născut și Duhule Sfinte; mântuiește-ne pe noi, cei ce Te laudăm pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Mai presus de minte este nașterea ta, Maica lui Dumnezeu; că întru tine zămislirea s-a făcut fără de bărbat, iar nașterea întru feciorie. Dumnezeu este Cel ce S-a născut, pe Care mărimdu-L, pe tine, Fecioară, te ferim.

Stih: Prin sfinții care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale.

Oastea Mucenicilor cea vitează a Împăratului și Dumnezeului tuturor, în cântări să o încununăm, popoare, că aceia au biruit lămurit taberele diavolești. Pe aceștia, laudându-i, slăvim pe Stăpânul.

Stih: Fericiți sunt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Când vei învia toată făptura pentru a fi judecată, Hristoase, miluiește pe credincioșii robii Tăi, pe care i-ai luat acum; iartă greșelile lor cele din viață și odihnește-i în veci cu sfinții Tăi.

Irmosul, glasul al 5-lea:

Isaie, dănuiește! Fecioara a avut în pânțece, și a născut Fiu pe Emanuel, pe Dumnezeu și Omul; Răsăritul este numele Lui, pe Care slăvindu-L, pe Fecioara o ferim».

Preotul (diaconul) rostește ectenia mică, apoi se zice ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

L U M I N Â N D A, glasul al 2-lea

Podobie: Femei, auziți glas...

Taina cea din veci se cunoaște astăzi; că Dumnezeu-Cuvântul Se face Fiu al Fecioarei Maria pentru milostivire și Gavriil vestește bucuria vestirii celei bune, cu care împreună să cântăm toți: Bucură-te, Maica Domnului! (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul al 4-lea, podobie: Ca pe un viteaz...

Taina cea ascunsă și neștiută de îngeri, Arhanghelului Gavriil i se încredințează și către tine acum vine, ceea ce ești una bună și porumbiță curată și chemarea neamului nostru, și strigă către tine, Preasfântă: Bucură-te și te pregătește, prin cuvântul acesta, să primești pe Dumnezeu-Cuvântul în pânțelele tău (de două ori)!

Palat purtător de lumină Ți s-a gătit Ție, Stăpâne, pânțelele cel neprihănit al dumnezeieștii Fiice. Pogoară-Te, vino la dânsa și miluiește făptura Ta, împotriva căreia a dus război vrăjmașul și care a fost ținută în robie de cel viclean și a pierdut frumusețea cea dintâi și așteaptă pogorârea Ta cea mântuitoare.

Gavriil Arhanghelul de față vine către tine și zice ție, ceea ce ești cu totul nevinovată: Bucură-te, dezlegarea blestemului și

ridicarea celor căzuți! Bucură-te, ceea ce singură ai fost aleasă lui Dumnezeu! Bucură-te, norul cel însuflețit al Soarelui, care primești în pânțele pe Cel neîncăput, Care Se va sălășlui în pânțelele tău!

Slavă..., Și acum..., **idiomela, glasul al 4-lea:**

A auzit Născătoarea de Dumnezeu limba pe care nu o știa, că grăia către ea Arhanghelul cuvintele Bunei Vestiri. Deci, primind vestirea cu credință, Te-a zămislit pe Tine, Dumnezeule cel mai înainte de veci. Pentru aceea și noi, bucurându-ne, grăim Ție: Dumnezeule, Cel ce Te-ai întrupat dintr-înșă fără schimbare, dăruiește lumii pace și sufletelor noastre mare milă.

Apoi preotul (diaconul), deschizând ușile împărătești, zice:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Strana cântă Doxologia mare:

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție pentru slava Ta cea mare.

Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte atotțiitorule, Doamne Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte.

Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii.

Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi.

Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi.

Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin.

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine.

Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale (de trei ori).

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție.

Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeuul meu.

Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină.

Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi (de trei ori).

Slavă..., Și acum..., Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Apoi mai pe larg:

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Apoi se cântă o dată troparul, glasul al 8-lea:

Porunca cea cu taină luând-o întru cunoștință cel fără trup, în casa lui Iosif degrab a stat înainte, zicând celei ce nu știa de nuntă: Cel ce a plecat, cu pogorârea, cerurile încape fără schimbare tot întru tine; pe Care și văzându-L în pântecul tău luând chip de rob, mă spăimântează a striga ție: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Preotul (diaconul) zice Ectenia întreită:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române [pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N)], pentru sănătatea și mântuirea lui.

La mănăstiri, aici se pomenesc starețul și soborul.

Încă ne rugăm pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni, pentru conducătorii țării noastre, pentru mai-marii orașelor și ai satelor și pentru iubitoarea de Hristos armată, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Încă ne rugăm pentru frații noștri: ieromonahi, preoți, ierodiaconi, diaconi, monahi și monahii și pentru toți cei întru Hristos frați ai noștri.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții ctitori ai acestei sfinte biserici (mănăstiri) și pentru toți cei mai înainte adormiți părinți și frați ai noștri, dreptslăvitori creștini, care odihnesc aici și pretutindeni.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu enoriași (închinători), ctitori și binefăcători ai acestui sfânt lăcaș.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfântă și întru tot cinstită biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă și pentru poporul care stă înaintea și așteaptă de la Tine mare și bogată milă.

Preotul zice ecfonisul:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi preotul (diaconul) rostește ectenia cererilor:

Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață, Domnului.

Strana: Doamne, miluiește.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeu, cu harul Tău.

Ziua toată desăvârșită, sfântă, în pace și fără de păcat, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător (călăuzitor), păzitor al sufletelor și al trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, să cerem.

Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții să o pomenim.

Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul zice ecfonisul:

Că Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

Preotul (diaconul): Capetele noastre, Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul citește în taină, plecându-și capul:

Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești și spre cei smeriți privești și, cu ochiul Tău cel a toate văzător, privești peste toată făptura, Ție am plecat grumajii sufletului și ai trupului nostru și ne rugăm Ție, Sfinte al sfinților: Întinde mâna Ta cea nevăzută, din sfântul Tău lăcaș, și ne binecuvintează pe toți; și orice am greșit, cu voie sau fără de voie, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni, iartă, dăruindu-ne bunătățile Tale cele din lume și cele mai presus de lume.

Preotul zice cu glas tare ecfonisul:

Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul (preotul): Întelepciune!

Strana: Binecuvintează.

Preotul:

Cel ce este binecuvântat, Hristos Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întărește, Dumnezeule, sfânta și dreapta credință a dreptslăvitorilor creștini și Sfântă Biserica Ta o păzește în veacul veacului.

Preotul, plecându-se către icoana Maicii Domnului, zice:

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Strana: Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Preotul, plecându-se către icoana Mântuitorului:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește **(de trei ori)**. Părinte, binecuvintează.

Preotul face otpustul:

Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici, ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli, ale Sfinților, slăviților și bunilor biruitori Mucenici, ale Cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinți ai noștri, ale Sfântului **(ocrotitor al bisericii), ale Sfinților **(zilei)**, a căror pomenire săvârșim, ale Sfinților și Dreptilor dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana și pentru ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.**

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

DENIA DIN SEARA DUMINICII FLORIILOR

(Utrenia din Sfânta și Marea Luni)

Se face începutul ca la slujba Deniei Canonului Mare, până la ectenia mare (paginile 5-15). După ectenia mare, strana cântă: Aliluia pe glasul al 8-lea, cu glas mare și cântare dulce, cu stihurile acestea:

Stih 1: De noapte mânecă duhul meu către Tine, Dumnezeu, pentru că luminează sunt poruncile Tale pe pământ.

Aliluia, aliluia, aliluia!

Stih 2: Dreptate vă învățați toți cei ce locuiți pe pământ.

Stih 3: Pizmuire va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul pe cei potrivnici va mânca.

Stih 4: Adaugă lor rele, Doamne, adaugă rele celor măriți ai pământului.

Apoi se cântă Troparul, glasul al 8-lea:

Iată, Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; dar nevrednic este iarăși cel pe care-l va afla lenevindu-se. Vezi, dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreuiezi, ca să nu te dai morții și afară de împărăție să te încui, ci te deșteaptă, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi (de trei ori).

După Tropar nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a patra (a se vedea în Anexe, pagina 326). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna întâi, glasul 1, podobie: Mormântul Tău...

Cinstitele Pătimiri au răsărit lumii astăzi ca niște lumini de mântuire, că Hristos merge să pătimească din bunătatea Sa. Cel ce cuprinde toate cu palma primește a fi răstignit pe lemn, ca să mântuiască pe om.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

După prima Sedealnă nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a cincea (a se vedea în Anexe, pagina 332). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna a doua, glasul 1, podobie: Mormântul Tău...

Judecătorule cel nevăzut, cum Te-ai văzut cu trup și mergi să fii ucis de oameni fără de lege, judecând judecata noastră cu Pătımirea Ta? Pentru aceasta, laudă, cinste și slavă înălțând puterii Tale, Cuvântule, cu un glas le aducem Ție.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

După a doua Sedealnă nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a șasea (a se vedea în Anexe, pagina 337). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna a treia, glasul al 8-lea, podobie: Pe Înțelepciunea...

Ziua aceasta aduce luminat începutul Pătimirilor Domnului; veniți, dar, iubitorilor de prăznuire, să-L întâmpinăm întru cântări; că Ziditorul merge să primească răstignire, întrebări și bătai, judecat fiind de Pilat, și încă lovit fiind de rob cu palma peste cap. Toate va să le rabde, ca să mântuiască pe om. Pentru aceasta, să zicem: Iubitorule de oameni, Hristoase Dumnezeule, dăruiește iertare de greșeli celor ce se închină cu credință preacuratelor Tale Pătimiri.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

[După *Tipicul Sfântului Sava*, aici se adaugă o lectură din *Tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur la Evanghelia zilei (Omilia 67 la Matei)*]

Apoi preotul își ia felonul și deschide ușile împărătești. Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Matei citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește Sfânta Evanghelie dintre ușile împărătești (Matei 21: 18-44):

În vremea aceea, pe când Se întorcea în cetate, Iisus a flămânzit; și, văzând un smochin lângă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decât numai frunze și a zis lui: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Și smochinul s-a uscat îndată. Văzând aceasta, ucenicii s-au minunat, zicând: Cum s-a uscat smochinul îndată? Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință și nu vă veți îndoi, veți face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci și muntelui acestuia de veți zice: Ridică-te și aruncă-te în mare, va fi așa. Și toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi. Iar după ce a intrat în templu, s-au apropiat de El, pe când învăța, arhierii și bătrânii poporului și au zis: Cu ce putere faci acestea? Și cine Ți-a dat puterea aceasta? Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvânt, la care, de-Mi veți răspunde, și Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea: Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: Dacă vom zice: din cer, ne va spune: De ce, dar, n-ați crezut lui? Iar dacă vom zice: de la

oameni, ne temem de popor, fiindcă toți îl socotesc pe Ioan pro-
roc. Și, răspunzând ei lui Iisus, au zis: Nu știm. Zis-a lor și El:
Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea. Dar ce vi se pare?
Un om avea doi fii. Și, ducându-se la cel dintâi, i-a zis: Fiule,
du-te astăzi și lucrează în via mea. Însă el, răspunzând, a zis:
Nu vreau, dar mai apoi, părându-i rău, s-a dus. Mergând la al
doilea, i-a zis tot așa. Acesta, răspunzând, a zis: Mă duc, doam-
ne, dar nu s-a dus. Care dintre aceștia doi a făcut voia tatălui?
Zis-au Lui: Cel dintâi. Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că
vameșii și desfrânatele vor merge înaintea voastră în Împărăția
lui Dumnezeu. Că a venit Ioan la voi în calea dreptății și n-ați
crezut în el, dar vameșii și desfrânatele au crezut, iar voi ați
văzut și nu v-ați căit nici după aceea, ca să credeți în el. Ascul-
tați altă pildă: Era un om oarecare stăpân al casei sale, care a
sădit vie. A împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un
turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe. Când a sosit
vremea roadelor, a trimis pe slujitorii săi la lucrători ca să ia
roadele. Dar lucrătorii, punând mâna pe slujitori, pe unul l-au
bătut, pe altul l-au omorât, iar pe altul l-au ucis cu pietre. Din
nou a trimis alți slujitori, mai mulți decât cei dintâi, și au făcut
cu ei tot așa. La urmă, a trimis la ei pe fiul său, zicând: Se vor
rușina de fiul meu. Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între
ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm și să avem noi
moștenirea lui. Și, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie și
l-au ucis. Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor
lucrători? I-au răspuns: Pe aceștia răi, cu rău îi va pierde, iar via
o va da altor lucrători, care vor da roadele la vremea lor. Zis-a
lor Iisus: Oare n-ați citit vreodată în Scripturi: «Piatra pe care
au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiu-
lui. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în
ochii noștri»? De aceea, vă spun că Împărăția lui Dumnezeu se
va lua de la voi și se va da neamului care va face roadele ei.
Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va
cădea îl va zdrobi.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se citește Psalmul 50 (pagina 24).

Preotul, din altar (sau diaconul, din fața icoanei Mântuitorului), zice:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă și cu îndurări, înalță fruntea dreptslăvitorilor creștini și trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria; cu puterea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor și cereștilor netrupești Puteri; pentru rugăciunile cinstitului și slăvitului Proroc, Înaintemergătorul și Botezătorul Ioan; ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli; ale Sfinților și slăviților buni biruitori Mucenici; ale Sfinților Cuvioși și de Dumnezeu purtători Părinți ai noștri; ale Sfinților (N), a căror pomenire săvârșim; ale Sfinților și Drepților dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana și pentru rugăciunile tuturor Sfinților, rugămu-ne, mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi, păcătoșii, care ne rugăm Ție, și ne miluiește pe noi.

Strana: Doamne, miluiește (de 12 ori).

Preotul zice ecfonisul:

Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de oameni ale Unuia-Născut Fiului Tău, cu Care ești binecuvântat, împreună cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

TRICÂNTAREA

Alcătuire a Sfântului Cosma de Maiuma

Irmosul de două ori și troparele pe 12.

Cântarea 1, glasul al 2-lea:

Irmosul:

Celui ce, cu dumnezeiasca Sa poruncă, a uscat marea cea neumblată și cu valuri, și a povățuit pe poporul israelit să treacă prin ea pedestru, Domnului să-I cântăm, căci cu slavă S-a preaslăvit.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Negrăită este smerenia Cuvântului lui Dumnezeu, că Hristos însuși este Dumnezeu și om; Dumnezeu, nu răpire a fi socotindu-Se, când Se aseamănă în chip de rob, arătând ucenicilor căci cu slavă S-a preaslăvit.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Însumi am venit să slujesc lui Adam celui ce sărăcise, cu al cărui chip M-am îmbrăcat de bunăvoie Eu, Ziditorul, bogat fiind cu Dumnezeirea, și să-Mi pun sufletul răscumpărare pentru el, Cel ce sunt nepătimitor cu Dumnezeirea.

Și iarăși Irmosul, apoi se zice ectenia mică și ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului... **Strana:** Amin. **Apoi se citește:**

C O N D A C, glasul al 8-lea

Podobie: *Ca pe o pârgă a firii...*

Iacov plângea pentru lipsa lui Iosif, și viteazul ședea în căruță, ca un împărat fiind cinstit; că plăcerilor egiptencei atunci nefăcându-se rob, a fost slăvit în schimb de Cel ce vede inimile oamenilor și dă cunună nestricăcioasă.

I C O S

Peste tânguire să mai adăugăm acum tânguire, și să vărsăm lacrimi, plângând împreună cu Iacov pe Iosif, cel vrednic de laudă și înțelept, pe cel ce s-a robit cu trupul, iar sufletul și l-a păzit nerobit și a domnit peste tot Egiptul. Că Dumnezeu dă robilor Săi cunună nestricăcioasă.

S I N A X A R **ÎN SFÂNTA ȘI MAREA ZI LUNI**

Sinaxarul din Minei, apoi acesta:

În Sfânta și Marea Luni se face pomenire de fericitul Iosif cel preafrumos și de smochinul care s-a uscat prin blestemul Domnului.

Stihuri la preafrumosul Iosif:

Iosif cel curat

Noian de bunătăți s-a arătat.

*Grâu a împărțit
Și drept stăpânitor el s-a vădit.*

Stihuri la smochinul cel uscat:

*Smochin de roade duhovnicești lipsit
Pe sinagogă Hristos o a vădit.
Hristos o blestemă și o usucă;
Boala ei de noi departe să se ducă!*

În această zi, cea dintâi din Săptămâna Pătimirilor Domnului nostru Iisus Hristos, facem pomenirea Dreptului și fericitului Iosif celui preafrumos, pentru că el este preînchipuirea lui Hristos. Iosif a fost un fiu mai mic al patriarhului Iacov, născut din Rahila. Invidiat de frații săi din pricina unor visuri, a fost aruncat de ei mai întâi într-o groapă. Iacov a fost înșelat de fiii lui printr-un veșmânt înmuiat în sânge, spunându-i că Iosif a fost mâncat de fiarele sălbătice. Dar ei l-au fost vândut ismaeliților cu treizeci de arginți, iar aceștia, la rândul lor, l-au vândut lui Putifar, mai-marele eunucilor faraonului Egiptului. Pentru că stăpâna lui s-a mâniat pe el din pricina curăției lui, căci el nu a vrut să săvârșească păcat cu ea, el a fugit, lăsând în mâna ei haina lui. Aceasta l-a grăit de rău stăpânului său, astfel că Iosif a primit temniță grea și lanțuri. Apoi, în urma tălmăcirii unor visuri, a fost scos din închisoare, înfățișat faraonului și a fost pus domn peste tot Egiptul. Când foametea s-a întins în Canaan, frații lui Iosif au venit în Egipt să cumpere grâu și, cu acest prilej, Iosif s-a făcut cunoscut lor. Trăind în chip minunat toată viața lui, a murit în Egipt și s-a arătat om plin de înțelepciune și de multe fapte bune. Iosif era prefigurarea Mântuitorului; pentru că și Hristos a fost urât de iudeii cei de același neam cu El, a fost vândut de ucenicul Lui pe treizeci de arginți, a fost pus în groapă întunecoasă, adică în mormânt; sculându-Se însă de acolo, prin puterea Sa, împărățește peste Egipt, adică peste tot păcatul, îl învinge cu putere, conduce toată lumea și, ca un Iubitor de oameni, ne răscumpără prin darea Hranei celei de taină, dându-Se pe Sine pentru noi și

hrănindu-ne cu Pâinea cerească, trupul Lui cel purtător de viață.

În aceeași zi facem pomenire și de minunea uscării smochinului, despre care amintesc Sfinții Evangheliști Matei și Marcu după Intrarea Domnului cu stâlپări în Ierusalim. Marcu spune: «Iar a doua zi ieșind ei din Betania, Domnul a flămânzit. Și, văzând un smochin de departe, având frunze, a mers să vadă de va găsi ceva în el. Venind la el, n-a găsit nimic decât frunze, că nu era încă vremea smochinelor. Și a zis Iisus smochinului: Nimeni să nu mai mănânce rod din tine în veac». Iar Matei spune: «Iar a doua zi, întorcându-se în cetate, a flămânzit. Și, văzând un smochin lângă cale, a venit la el și n-a găsit nimic în el decât numai frunze. Și i-a zis lui: În veci să nu se mai facă rod în tine. Și îndată s-a uscat smochinul».

Sinagoga iudeilor este asemenea unui smochin, în care Mântuitorul n-a găsit rod potrivit, ci numai umbra legii; de aceea a luat și legea de la ei și i-a făcut cu totul nevrednici. Dar, dacă cineva ar întreba: De ce un pom înverzit s-a uscat prin blestem, dacă n-a greșit cu nimic?, unul ca acesta să afle că iudeii, care-L vedeau pe Hristos că făcea tuturor numai bine și că n-a făcut nimănui nici cel mai mic rău, socoteau că are numai puterea de a face bine, și nicidecum puterea de a pedepsi. Însă Stăpânul Hristos, ca să convingă, deci, poporul cel nerecunoscător, că are putere îndestulătoare și spre a pedepsi, n-a vrut să arate asupra oamenilor puterea Sa de a pedepsi, ci prin ceva ce are o fire neînsuflețită și nesimțitoare.

Mai este însă și o pricină tainică a uscării smochinului, după cum zice Cuviosul Isidor Pelusiotul. Pomul călcării poruncii a fost smochinul. Din frunzele lui și-au făcut acoperământ strămoșii noștri călcători de poruncă. Din pricină că n-a fost blestemat atunci, a fost blestemat acum de Hristos, ca un iubitor de oameni, ca să nu mai facă rod, care este pricina păcatului. Iar că păcatul se aseamănă cu smochina este lucru destul de limpede:

are dulceața plăcerii, lipiciunea păcatului, iar în urmă, usturimea și iuțimea conștiinței.

Istoria smochinului a fost așezată aici pentru a ne îndemna la umilință, după cum istoria lui Iosif a fost așezată pentru a ne înfățișa pe Hristos. Fiecare suflet lipsit de roadă duhovnicească este un smochin. Dacă Domnul nu găsește în el rod, a doua zi, adică după viața aceasta de acum, îl usucă prin blestem și-l trimite în focul veșnic. Smochinul uscat din Sfânta Evanghelie este ca un stâlp cu totul uscat, care îngrozește pe cei care nu fac rod potrivit de virtute.

Pentru rugăciunile Dreptului Iosif celui preafrumos, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi. Amin.

Cântarea a 8-a

Irmosul:

Infrișoșatu-s-a focul cel neîncetat, ce se hrănise cu multă uscătură, și s-a îndepărtat de nespurcatul trup, cel într-o podoabă cu sufletul, al tinerilor celor curați; și, văpaia cea pururea vie potolindu-se, cântare veșnică se cântă: Pe Domnul, toate lucrurile, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Atunci vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, de veți păzi poruncile Mele, zis-a Mântuitorul prietenilor Săi, mergând la Pătimire; pace să aveți între voi și cu toți și, gândind la cele smerite, vă veți înălța și, Domn pe Mine cunoscându-Mă, lăudați-Mă și Mă preaînălțați întru toți vecii.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Rânduiala voastră, a celor de un neam, să fie potrivnică obiceiului păgânesc; că socotința după voia fiecăruia este tiranie, nu partea Mea. Deci, cel ce voiește între voi să fie mai ales, să se facă mai mic decât toți ceilalți; și, Domn pe Mine cunoscându-Mă, lăudați-Mă și Mă preaînălțați întru toți vecii.

Stih:

Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Și iarăși Irmosul: Înfricoșatu-s-a focul...

Preotul (diaconul): Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Nu se cântă: Ceea ce ești mai cinstită..., **ci Troparele Cântării a noua, în timp ce se face cădere mare:**

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Mărit-ai, Hristoase, pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, dintru care, Ziditorul nostru, în trup pătimitor asemenea nouă Te-ai îmbrăcat, Dezlegătorul greșelilor noastre. Pe dânsa fericind-o toate neamurile, pe Tine Te slăvim.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Cel ce ești Înțelepciunea a toate, zis-ai mai înainte Apostolilor Tăi: Toată întinăciunea cea din patimi lepădând, luați cunoștință înțeleaptă, vrednică de dumnezeiasca Împărăție, întru care veți fi slăviți, strălucind mai luminat decât soarele.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Zis-ai, Doamne, ucenicilor Tăi: Uitându-vă la Mine, să nu gândiți cu mândrie, ci să vă plecați spre cele smerite. Beți paharul Meu, pe care Eu îl beau, și veți fi slăviți cu Mine întru Împărăția Tatălui Meu.

Și iarăși Irmosul: Mărit-ai, Hristoase, pe Născătoarea... **Și o metanie până la pământ.**

Apoi se zice ectenia mică și ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului... **Strana:** Amin. **Apoi se cântă rar și cu cântare dulce:**

LUMINÂNDA

Glasul al 3-lea, însăși podobia:

Cămara Ta, Mântuitorul meu, o văd împodobită și îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, și mă mântuiește.

LAUDELE

Glasul 1:

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Ție se cuvine cântare, Dumnezeu!

Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El, toate puterile Lui. Ție se cuvine cântare, Dumnezeu!

Stih 1: Lăudați-L pe El întru puterile Lui; lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui.

Se pun stihirile pe 4, glasul 1, însuși glasul:

Mergând Domnul spre Pătimirea cea de bunăvoie, a zis Apostolilor pe cale: Iată, ne suim în Ierusalim și Se va da Fiul Omului precum scrie despre El. Să venim, dar, și noi cu gânduri curate, să mergem împreună cu Dânsul și împreună să ne răstignim, și să murim pentru Dânsul dinspre desfătărilor lumești, ca să și viețuim împreună cu Dânsul și să-L auzim pe El zicând: De acum nu Mă voi mai sui în Ierusalimul cel pământesc, ca să pătimesc, ci Mă voi sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeu Meu și Dumnezeu vostru, și împreună vă voi înălța pe voi la Ierusalimul cel de sus, întru Împărăția cerurilor.

Stih 2: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Mergând Domnul spre Pătimirea...

Stih 3: Lăudați-l pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe El în strune și în organe.

Glasul al 5-lea:

Ajungând noi, credincioșii, la Pătimirea cea mântuitoare a lui Hristos Dumnezeu, să slăvim îndelungă-răbdarea Lui cea nespusă; ca, prin milostivirea Lui, să ne ridice cu El și pe noi, cei omorâți de păcat, ca un bun și iubitor de oameni.

Stih 4: Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Ajungând noi, credincioșii...

Slavă..., Și acum..., glasul al 5-lea:

Doamne, venind spre Pătimire și întărind pe ucenicii Tăi, ai zis, deosebi luându-i pe dânșii: Cum nu vă aduceți aminte de cuvintele Mele, pe care mai înainte le-am spus vouă, că este scris că tot prorocul nu va fi ucis în altă parte, fără numai în Ierusalim? Acum, dar, a venit vremea despre care am spus vouă, că, iată, Mă dau în mâinile păcătoșilor să Mă batjocorească; iar ei, pe Cruce răstignindu-Mă și dându-Mă îngropării, Mă vor socoti ca pe un mort de ocară. Însă îndrăzniți, că a treia zi Mă voi scula, spre bucuria credincioșilor și spre viața veșnică.

Apoi preotul (diaconul) zice din fața Sfintei Mese, fără să deschidă ușile împărătești:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Citețul rostește (nu cântă):

Doxologia zilelor de rând

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoie. Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție, pentru slava Ta cea mare. Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte atot-țiitorule, Doamne Fiule Unule-Născut Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte. Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii. Primește rugăciunea noastră Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi. Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție. Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Invrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi precum am nădărdit întru Tine. Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia cererilor (paginile 67-69): Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață Domnului... **Preotul zice ecfonisul:** Că Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul (sau diaconul): Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul citește în taină rugăciunea plecării capetelor: Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești..., **apoi zice, cu voce tare, ecfonisul:** Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

LA STIHOAVNĂ

Stihira, glasul al 5-lea, însuși glasul:

Doamne, nepricepând mama fiilor lui Zevedeu taina cea nespusă a rânduiei Tale, a cerut de la Tine să dăruiești fiilor ei cinstea împărăției celei vremelnice. Dar, în locul aceleia, ai făgăduit prietenilor Tăi să bea paharul morții; care pahar mai înainte de a-l bea, Însuși ai zis că este curățitor de păcate. Pentru aceasta, grăim Ție: Mântuirea sufletelor noastre, slavă Ție!

Stih: Umplutu-ne-am dimineata de mila Ta, Doamne, și ne-am bucurat și ne-am veselit în toate zilele vieții noastre. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pe noi, pentru anii în care am văzut rele. Și caută spre robii Tăi și spre lucrurile Tale și îndreptează pe fiii lor.

Doamne, învățând pe ucenicii Tăi să gândească cele desăvârșite, le-ai zis să nu se asemenea păgânilor, care-i stăpânesc pe cei mai mici, că „nu va fi așa între voi, ucenicii Mei, că din voia Mea sunt sărac; ci cel mai mare dintre voi să fie slujitorul tuturor; și cel ce stăpânește să fie ca cel stăpânit; și cel ales a fi mai întâi să fie ca cel mai de jos. Că și Eu însumi am venit să slujesc lui Adam, celui ce sărăcise, și să-Mi dau sufletul răscumpărare pentru mulți, care Îmi cântă: Slavă Ție!”

Glasul al 8-lea:

Stih: Și să fie lumina Domnului Dumnezeuului nostru peste noi și lucrurile mâinilor noastre le îndreptează.

Temându-ne, fraților, de pedeapsa smochinului celui uscat pentru nerodire, să aducem roade vrednice de pocăință lui Hristos, Celui ce ne dăruiește mare milă.

Slavă..., Și acum..., **glasul al 8-lea:**

A doua Evă aflând șarpele pe egipteanca, se silea să împiedice pe Iosif prin cuvinte lingușitoare; dar el, lăsându-și haina, a fugit de păcat. Și, fiind gol, nu s-a rușinat, ca și cel întâi-zidit mai înainte de călcarea poruncii. Pentru rugăciunile lui, Hristoase, miluiește-ne pe noi.

Apoi se citește:

Bine este a ne mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte, a vesti dimineata mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea (de două ori, cu metanii).

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...

Preotul: Că a Ta este împărăția... **și se citește troparul acesta:**

În biserica slavei tale stând, în cer a sta ni se pare; Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești ușă cerească, deschide-ne nouă ușă milei tale.

Doamne, miluiește (de 40 de ori), Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii... Întru numele Domnului, binecuvintează, Părinte!

Preotul, din fața Sfintei Mese:

Cel ce este binecuvântat, Hristos, Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin. Și citește:

Împărate ceresc, pe binecredinciosul nostru popor ocrotește-l, credința o întărește, pe cei răi îi îmblânzește, lumea o împacă, sfânt lăcașul acesta bine-l păzește, pe cei mai înainte răposați, părinții și frații noștri, în lăcașurile dreptilor îi așază, iar pe noi întru pocăință și mărturisire ne primește, ca un bun și iubitor de oameni.

Apoi preotul zice, în mijlocul bisericii, Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul:

Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânie și al grăirii în deșert, nu mi-l da mie (o metanie).

Iar duhul curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie, slugii Tale (o metanie).

Așa, Doamne, Împărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșelile mele și să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin (o metanie).

Apoi facem 12 închinăciuni, zicând de trei ori aceste patru stihuri:

Stih 1: Dumnezeuule, milostiv fii mie, păcătosului!

Stih 2: Dumnezeuule, curățește-mă pe mine, păcătosul!

Stih 3: Cel ce m-ai zidit, Dumnezeuule, mântuiește-mă!

Stih 4: Fără de număr am greșit, Doamne, iartă-mă!

Apoi se rostește iarăși Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul (Doamne și Stăpânul vieții mele...) cu o singură metanie la sfârșit.

[La mănăstiri se zice îndată: Veniți să ne închinăm... și se citește Ceasul I fără Catismă. Troparul Ceasului se citește, iar, după Tatăl nos-

tru..., se citește **Condacul**: Iacov plângea... La final, se face otpustul mare, cum se arată mai departe:]

Preotul:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeu, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește (**de trei ori**). Părinte, binecuvintează!

Preotul, cu fața către credincioși, zice otpustul:

Cel ce a venit spre Pătimirea cea de bunăvoie pentru mântuirea noastră, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

DENIA DE LUNI SEARA ÎN SĂPTĂMÂNA MARE

(Utrenia din Sfânta și Marea Marți)

Se face începutul ca la slujba Deniei Canonului Mare, până la ectenia mare (paginile 5-15). După ectenia mare, strana cântă: Aliluia pe glasul al 8-lea, cu glas mare și cântare dulce, cu stihurile acestea:

Stih 1: De noapte mânecă duhul meu către Tine, Dumnezeu, pentru că luminează sunt poruncile Tale pe pământ.

Aliluia, aliluia, aliluia!

Stih 2: Dreptate vă învățați toți cei ce locuiți pe pământ.

Stih 3: Pizmuire va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul pe cei potrivnici va mânca.

Stih 4: Aducă lor rele, Doamne, aduică rele celor măriți ai pământului.

Apoi se cântă Troparul, glasul al 8-lea:

Iată, Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; dar nevrednic este iarăși cel pe care-l va afla lenevind-se. Vezi, dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreuezi, ca să nu te dai morții și afară de împărăție să te încui, ci te deșteaptă, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi (de trei ori).

După Tropar nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii,

zice: Și acum..., și citește Catisma a noua (a se vedea în Anexe, pagina 345). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna întâi, glasul al 4-lea,
podobie: *Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce...*

Pe Mirele, fraților, să-L iubim, candelile noastre să le îngrijim, în virtuți strălucind și în credință dreaptă, ca să intrăm împreună cu Dânsul la nuntă pregătiți, ca fecioarele cele înțelepte ale Domnului; că Mirele, ca un Dumnezeu, dă tuturor în dar cunună nestricăcioasă.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

După prima Sedealnă nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a zecea (a se vedea în Anexe, pagina 351. După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna a doua, glasul al 4-lea,
podobie: *Spăimântatu-s-a Iosif...*

Sfat al fărădelegii asupra Ta, Mântuitorule, adunând din invidie, cu viclenie, preoții și cărturarii, au îndemnat pe Iuda spre vânzare. Pentru aceasta, ieșind fără de rușine, a grăit asupra Ta mulțimii celei fără de lege, zicând: Ce-mi veți da mie și eu Îl voi da pe El în mâinile voastre? Mântuiește, Doamne, sufletele noastre, de osânda acestuia.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

După a doua Sedealnă nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a unsprezecea (a se vedea în Anexe, pagina 357). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna a treia, glasul al 8-lea,
podobie: *Pe Înțelepciunea...*

Iuda, cel cu mintea iubitoare de argint, s-a întărâtat asupra Învățătorului, vrăjmașul; s-a sfătuit și a gândit vânzarea, a căzut din lumină, primind întunericul; a tocmit prețul și a vândut pe Cel fără de preț. Pentru aceasta, a și aflat răsplătire, pre-

cum a făcut ticălosul: spânzurare și moarte cu durere. Izbăvește-ne, Hristoase Dumnezeule, de partea aceluia, dăruindu-ne iertare de greșeli nouă, celor ce prăznuim, cu dragoste, preacuratele Tale Pătimiri.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

[După *Tipicul Sfântului Sava*, aici se adaugă o lectură din *Tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur la Evanghelia zilei (Omilii 70 la Matei)*]

Apoi preotul își ia felonul și deschide ușile împărătești. Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Matei citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește Sfânta Evanghelie dintre ușile împărătești (*Matei 22: 15–46; 23: 1–39*):

În vremea aceea, au ținut sfat fariseii ca să-L prindă pe Iisus în cuvânt. Și au trimis la El pe ucenicii lor, împreună cu irodianii, zicând: Învățătorule, știm că ești omul adevărului și într-adevăr înveți calea lui Dumnezeu și nu-Ți pasă de nimeni, pentru că nu cauți la fața oamenilor. Spune-ne deci nouă: Ce Ți se pare? Se cuvine să dăm dajdie cezarului sau nu? Iar Iisus, cunoscând viclenia lor, le-a răspuns: Ce Mă ispitiți, fățarnicilor? Arătați-Mi banul de dajdie. Iar ei I-au adus un dinar. Iisus le-a zis: Al cui e chipul acesta și inscripția de pe el? Răspuns-au ei: Ale cezarului. Atunci a zis lor: Dați, deci, cezarului cele ce sunt ale cezarului, și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu. Auzind acestea, s-au minunat și, lăsându-L, s-au dus. În ziua aceea, s-au apropiat de El saducheii, cei ce zic că nu

este înviere, și L-au întrebat, zicând: Învățătorule, Moise a zis: «Dacă cineva moare neavând copii, fratele lui să ia de soție pe cea văduvă și să ridice urmași fratelui său». Deci, erau la noi șapte frați; și cel dintâi s-a însurat și a murit și, neavând urmaș, a lăsat pe femeia sa fratelui său. Asemenea și al doilea și al treilea, până la al șaptelea. În urma tuturor, a murit și femeia. La înviere, deci, a căruia dintre cei șapte va fi femeia? Căci toți au avut-o de soție. Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă rătăciți neștiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. Căci la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer. Iar despre învierea morților, n-ați citit, oare, ce vi s-a spus vouă de Dumnezeu, zicând: «Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov»? Nu este Dumnezeul morților, ci al viilor. Iar mulțimile, ascultându-L, erau uimite de învățătura Lui. Și, auzind fariseii că a închis gura saducheilor, s-au adunat laolaltă. Unul dintre ei, învățător de Lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat: Învățătorule, care poruncă este mai mare în Lege? El i-a răspuns: «Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău». Aceasta este marea și întâia poruncă. Iar a doua, la fel ca aceasta: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși». În aceste două porunci se cuprind toată Legea și pro-rocii. Și fiind adunați fariseii, i-a întrebat Iisus, zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este? Zis-au Lui: Al lui David. Răspuns-a lor Iisus: Cum, deci, David în duh Îl numește pe El Domn, zicând: «Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale»? Deci dacă David Îl numește pe El Domn, cum este fiu al lui? Și nimeni nu putea să-I răspundă cuvânt și nici n-a mai îndrăznit cineva din ziua aceea să-L mai întrebe. Atunci a vorbit Iisus mulțimilor și ucenicilor Săi, zicând: Cărturarii și fariseii au șezut în scaunul lui Moise; deci toate câte vă vor zice vouă faceți-le și păziți-le, dar după faptele lor nu faceți, că ei zic, dar nu fac. Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să

le miște. Toate faptele lor le fac ca să fie priviți de oameni; căci își lătesc filacteriile și își măresc ciucurii de pe poale. Și le place să stea în capul mesei la ospete și în băncile dintâi, în sinagogi, și să li se plece lumea în piețe și să fie numiți de oameni: Rabbi. Voi însă să nu vă numiți rabbi, că unul este Învățătorul vostru: Hristos, iar voi toți sunteți frați. Și tată al vostru să nu numiți pe pământ, că Tatăl vostru Unul este, Cel din ceruri. Nici învățători să nu vă numiți, că Învățătorul vostru este Unul: Hristos. Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru. Cine se va înălța pe sine se va smeri, și cine se va smeri pe sine se va înălța. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți Împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că mâncați casele văduvelor și cu fățarnicie vă rugați îndelung; pentru aceasta mai multă osândă veți lua. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjurați marea și uscatul ca să faceți un ucenic și, dacă l-ați făcut, îl faceți fiu al gheenei de două ori mai mult decât voi. Vai vouă, călăuze oarbe, care ziceți: Cel ce se va jura pe templu nu este cu nimic legat, dar cel ce se va jura pe aurul templului este legat. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul? Ziceți iar: Cel ce se va jura pe altar cu nimic nu este legat, dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este legat. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul? Deci, cel ce se jură pe altar se jură pe el și pe toate câte sunt deasupra lui. Și cel ce se jură pe templu se jură pe el și pe Cel care locuiește în el. Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe el. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimen, dar ați lăsat părțile mai grele ale Legii: judecata, mila și credința; pe acestea trebuia să le faceți și pe acelea să nu le lăsați; călăuze oarbe, care strecurați țânțarul și înghițiți cămila! Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățați partea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire și de lăcomie. Fariseule orb! Curăță

întâi partea dinăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea din afară. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că semănați cu mormintele cele văruite, care pe din afară se arată frumoase, însă înăuntru sunt pline de oase de morți și de toată necurăția. Așa și voi, pe din afară vă arătați drepti oamenilor, însă înăuntru sunteți plini de fățarnicie și de fărâdelege. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zidiți mormintele prorocilor și împodobiți pe ale dreptilor și ziceți: De am fi fost noi în zilele părinților noștri, n-am fi fost părtași cu ei la vărsarea sângelui prorocilor. Astfel dar, mărturisiți voi înșivă că sunteți fii ai celor ce au ucis pe proroci. Dar voi întreceți măsura părinților voștri! Șerpi, pui de vipere, cum veți scăpa de osânda gheenei? De aceea, iată, Eu trimit la voi proroci și înțelepți și cărturari; dintre ei veți ucide și veți răstigni; dintre ei veți biciui în sinagogi și-i veți urmări din cetate în cetate, ca să cadă asupra voastră tot sângele dreptilor care s-a vărsat pe pământ, de la sângele dreptului Abel până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-ați ucis între templu și altar. Adevărat grăiesc vouă: Vor veni acestea toate asupra acestui neam. Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine; de câte ori am voit să adun pe fiii tăi după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu ați voit. Iată, casa voastră vi se lasă pustie; căci vă zic vouă: De acum nu Mă veți mai vedea până când nu veți zice: «Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului».

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se citește Psalmul 50 (pagina 24).

Preotul, din altar (sau diaconul, din fața icoanei Mântuitorului), zice:

Mântuiește, Dumnezeu, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă și cu îndurări, înalță fruntea dreptslăvitorilor creștini și trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria; cu puterea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci;

cu ocrotirile cinstitelor și cereștilor netrupești Puteri; pentru rugăciunile cinstitului și slăvitului Proroc, Înaintemergătorul și Botezătorul Ioan; ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli; ale Sfinților și slăviților buni biruitori Mucenici; ale Sfinților Cuvioși și de Dumnezeu purtători Părinți ai noștri; ale Sfinților (N), a căror pomenire săvârșim; ale Sfinților și Drepților dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana și pentru rugăciunile tuturor Sfinților, rugămu-ne, mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi, păcătoșii, care ne rugăm Ție, și ne miluiește pe noi.

Strana: Doamne, miluiește (de 12 ori).

Preotul zice ecfonisul:

Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de oameni ale Unuia-Născut Fiului Tău, cu Care ești binecuvântat, împreună cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin

Îndată se zice și ectenia mică (Iară și iară...) și ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

C O N D A C, glasul al 2-lea, podobie: *Cele de sus căutând...*

La ceasul sfârșitului gândind, suflete, și de tăierea smochinului temându-te, talantul cel dat ție, cu iubire de osteneală lucrează-l, ticăloase, priveghind și grăind: Să nu rămânem afară din camera lui Hristos!

I C O S

Pentru ce te lenevești, ticălosul meu suflet? Pentru ce ți se nălucesc fără de vreme griji netrebnice? Pentru ce zăbovești cu lucruri trecătoare? Ceasul cel de apoi acum este, și ne vom despărți de la acestea de aici. Până când ai vreme, trezește-te, grăind: Greșit-am Ție, Mântuitorul meu, să nu mă tai ca pe smochinul cel neroditor; ci, ca un Îndurat, milostivește-Te, Hristoase, spre mine, cel ce grăiesc cu frică: Să nu rămân afară din camera lui Hristos!

S I N A X A R

ÎN SFÂNTA ȘI MAREA MARȚI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfânta și Marea Marți se face pomenire de cele zece fecioare din Sfânta Evanghelie.

S t i h u r i:

*Marea Marți pe cele zece fecioare înainte ne pune
Și ele biruință aduc dreptului Stăpân.*

Pe când Domnul nostru Iisus Hristos Se suia la Ierusalim și Se ducea spre Pătimire, a spus ucenicilor Săi mai multe pilde. Unele dintre ele sunt îndreptate către iudei. Pilda celor zece fecioare însă a spus-o pentru a ne îndemna spre milostenie și, în același timp, spre a ne învăța să fim pregătiți oricând pentru sfârșitul vieții.

Domnul a vorbit mult despre fecioare, căci fecioria are mare vrednicie și este într-adevăr cinstită; dar, pentru ca nu cumva cineva, trăind în feciorie, să nu se îngrijească și de celelalte virtuți și, mai cu seamă, de milostenie, prin care se vădește strălucirea fecioriei, Domnul spune pilda aceasta. Pe cinci dintre ele le numește înțelepte, căci împreună cu fecioria au avut și îmbelșugatul untdelemn al milosteniei. Pe celelalte cinci le numește nebune sau neînțelepte, căci, deși ele aveau virtutea fecioriei, nu aveau în aceeași măsură și milostenia. Deci sunt numite nebune chiar dacă au săvârșit cea mai mare virtute, dar nu s-au îngrijit de cea mai însemnată, așa că în nimic nu se deosebesc de desfrânate. Desfrânatele sunt biruite de trup, iar ele au fost biruite de bani. Pe când trecea noaptea acestei vieți, au adormit toate fecioarele, adică au murit. Într-adevăr, moartea se numește somn. Pe când dormeau ele, strigăt mare s-a făcut la miezul nopții; cele care aveau untdelemn din belșug au intrat cu Mirele, la deschiderea ușilor, iar cele nebune, pentru că nu aveau untdelemn din belșug, îl căutau după ce s-au sculat din

somn. Cele înțelepte, deși voiau, n-au putut să le dea untdelemn în clipa intrării, așa că le-au răspuns, zicând: «Nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă; duceți-vă la cei ce vând – adică la săraci – și cumpărați». Dar nu era ușor lucru, căci după moarte, asta nu mai este cu putință. Același lucru îl arată lămurit Iisus și în parabola despre bogatul nemilostiv și săracul Lazăr. Fecioarele nebune se apropie fără lumină și, bătând în ușă, strigă așa: «Doamne, Doamne, deschide-ne nouă!». Iar Însuși Domnul le dă acest răspuns înfricoșător, zicându-le: «Duceți-vă de la Mine, nu vă cunosc pe voi! Căci cum veți putea vedea pe Mire dacă nu aveți ca zestre milostenia?».

Pentru aceasta, deci, au rânduit purtătorii de Dumnezeu Părinți să se așeze în această zi pilda celor zece fecioare, ca să ne îndemne să veghem neconținut și să fim gata să ieșim în întâmpinarea adevăratului Mire, Hristos, prin fapte bune, dar mai cu seamă prin milostenie, pentru că neștiute sunt ziua și ceasul sfârșitului vieții. Tot astfel, prin istoria vieții lui Iosif, să trăim în curăție, iar prin minunea uscării smochinului, să aducem rod duhovnicesc. Dacă vom săvârși o singură virtute, cea mai mare chiar, și nu ne vom îngriji de celelalte, și mai cu seamă de milă, nu vom intra cu Hristos în odihna veșnică, ci vom fi întorși rușinați. Și, într-adevăr, nu-i lucru mai lipsit de sfințenie și mai plin de rușine decât ca fecioria să fie biruită de bani.

Dar, o, Hristoase, numără-ne împreună cu fecioarele cele înțelepte, rânduieste-ne în aleasa Ta turmă și ne mântuiește pe noi. Amin.

CANONUL

Alcătuire a Sfântului Cosma de Maiuma

Acest Canon are numai două Cântări

Irmosul de două ori, troparele pe 12 și apoi iarăși Irmosul în amândouă stranele împreună.

Cântarea a 8-a, glasul al 2-lea:**Irmosul:**

Poruncii tiranice cei trei cuvioși tineri nesupunându-se, în cuptor fiind aruncați, au mărturisit pe Dumnezeu, cântând: Binecuvântați, lucrurile Domnului, pe Domnul!»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Să lepădăm lenea departe de la noi și să întâmpinăm pe Hristos, Mirele cel fără de moarte, cu făclii luminoase și cu cântări, strigând: Binecuvântați, lucrurile Domnului, pe Domnul!

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Să avem din destul în vasele sufletului nostru untdelemn de împărtășire, ca, nefăcând vremea răsplătirilor vreme de cumpărare, să cântăm: Binecuvântați, lucrurile Domnului, pe Domnul!

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Câți ați luat talantul de la Dumnezeu, înmulțiți-vă harul încă pe atâta, cu ajutorul lui Hristos, Celui ce l-a dat, cântând: Binecuvântați, lucrurile Domnului, pe Domnul!

Stih:

Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Și iarăși Irmosul: Poruncii tiranice...

Preotul (diaconul): Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Nu se cântă: Ceea ce ești mai cinstită..., **ci Troparele Cântării a noua, în timp ce se face cădere mare:**

Cântarea a 9-a:**Irmosul:**

Ceea ce pe Dumnezeu cel neîncăput L-ai încăput în pânțece și bucurie lumii ai născut, pe tine te lăudăm, Preasfântă Fecioară.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Zis-ai ucenicilor, Bunule: Privegheați, că nu știți ceasul în care va veni Domnul, să răsplătească fiecăruia.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

La a doua venire a Ta, cea înfricoșătoare, Stăpâne, să mă rânduiești între oile cele de-a dreapta, trecând cu vederea mulțimea greșelilor mele.

Apoi se cântă din nou Irmosul: Ceea ce pe Dumnezeu... Și o metanie până la pământ.

Apoi se zice ectenia mică și ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului... Strana: Amin. Apoi se cântă rar și cu cântare dulce:

LUMINÂNDA

Glasul al 3-lea, însăși podobia:

Cămara Ta, Mântuitorul meu, o văd împodobită și îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, și mă mântuiește.

LAUDELE

Glasul 1:

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Ție se cuvine cântare, Dumnezeuule!

Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El, toate puterile Lui. Ție se cuvine cântare, Dumnezeuule!

Stih 1: Lăudați-L pe El întru puterile Lui; lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui.

Se pun stihirile pe 4, glasul 1, însuși glasul:

Întru strălucirile sfinților Tăi cum voi intra eu, nevrednicul? Că, de voi cuteza să intru împreună în cămară, haina mă vădește că nu este de nuntă și legat mă vor scoate îngerii afară. Curățește, Doamne, întinăciunea sufletului meu, și mă mântuiește, ca un iubitor de oameni.

Stih 2: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Întru strălucirile sfinților...

Stih 3: Lăudați-l pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe El în strune și în organe.

Glasul al 2-lea:

De lenea sufletului meu dormitând eu, Mire Hristoase, n-am agonisit candelă aprinsă din virtuți și m-am asemănat fecioarelor celor neînțelepte, trândăvind în vremea lucrării. Stăpâne, nu-mi închide milostivirile îndurărilor Tale, ci, scuturând somnul meu cel întunecat, scoală-mă și mă primește în camera Ta, împreună cu fecioarele cele înțelepte, unde este glasul cel curat al celor ce prăznuiesc și cântă neîncetat: Doamne, slavă Ție!

Stih 4: Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

De lenea sufletului meu...

Slavă..., Și acum..., **glasul al 4-lea:**

Auzind, suflete, de osânda celui ce a ascuns talantul, nu ascunde cuvântul lui Dumnezeu, ci vestește minunile Lui, ca, înmulțind harul, să intri întru bucuria Domnului tău.

Apoi preotul (diaconul) zice din fața Sfintei Mese, fără să deschidă ușile împărătești:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Citețul rostește (nu cântă):

Doxologia zilelor de rând

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire. Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție, pentru slava Ta cea mare. Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte atotțiitorule, Doamne Fiule Unule-Născut Iisuse Hristoase și Du-hule Sfinte. Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii. Primește rugăciunea noastră, Cel ce sezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi. Că Tu ești Unul

Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție. Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi precum am nădăjduit întru Tine. Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia cererilor (paginile 67-69): Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață Domnului... **Preotul zice ecfonisul:** Că Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor! **Strana:** Și duhului tău.

Preotul (sau diaconul): Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul citește în taină rugăciunea plecării capetelor: Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești..., **apoi zice, cu voce tare, ecfonisul:** Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

LA STIHOAVNĂ

Idiomele, glasul al 6-lea:

Veniți, credincioșilor, să lucrăm Stăpânului cu osârdie, că împarte slugilor bogăție; și fiecare din noi să înmulțim talantul harului după măsură. Unul să aducă înțelepciune prin fapte bune, iar altul să săvârșească slujba luminării; credinciosul să împărtășească din cuvântul său celui ce nu știe tainele și altul să-și împartă bogăția săracilor. Că așa vom înmulți împrumutul. Și, ca niște economi credincioși ai harului, ne vom învrednici de bucuria Stăpânului. De care învrednicește-ne pe noi, Hristoase Dumnezeu, ca un iubitor de oameni.

Stih: Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta, Doamne, și ne-am bucurat și ne-am veselit în toate zilele vieții noastre. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pe noi, pentru anii în care am văzut rele. Și caută spre robii Tăi și spre lucrurile Tale și îndreptează pe fiii lor.

Când vei veni întru slavă, Iisuse, cu puterile îngerești, și vei ședea pe scaunul de judecată, să nu mă desparți pe mine, Păstorule cel bun; că știi căile cele de-a dreapta, iar cele de-a stânga sunt strâmbe. Deci, să nu mă pierzi împreună cu caprele, pe mine, cel înțelenit în păcat. Ci, numărându-mă între oile cele de-a dreapta, să mă mântuiești, ca un iubitor de oameni.

Stih: Și să fie lumina Domnului Dumnezeuului nostru peste noi și lucrurile mâinilor noastre le îndreptează.

Mire, Cel ce ești mai frumos cu podoaba decât toți oamenii, Care ne-ai chemat pe noi la ospățul cel duhovnicesc al nunții Tale, dezbracă-mă de chipul cel ticălos al greșelilor mele, prin împărtășirea Pătimirilor Tale, și, împodobindu-mă cu haina slavei frumuseții Tale, fă-mă împreună-șezător luminat la masa împărăției Tale, ca un milostiv.

Slavă..., Și acum..., glasul al 7-lea:

Iată că își încredințează Stăpânul talantul Său ție, suflete al meu. Primește darul cu frică, împrumută pe Cel ce ți l-a dat, împarte-l la săraci și câștigă prieten pe Domnul, ca să stai de-a

dreapta Lui, când va veni cu slavă și vei auzi glasul cel fericit: Intră, slugă, întru bucuria Domnului tău. Căreia mă învrednicește pe mine cel rătăcit, Mântuitorule, pentru mare mila Ta.

Apoi se citește:

Bine este a ne mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte, a vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea (de două ori, cu metanii).

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...

Preotul: Că a Ta este împărăția... și se citește troparul acesta:

În biserica slavei tale stând, în cer a sta ni se pare; Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești ușă cerească, deschide-ne nouă ușa milei tale.

Doamne, miluiește (de 40 de ori), Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii... Întru numele Domnului, binecuvintează, Părinte!

Preotul, din fața Sfintei Mese:

Cel ce este binecuvântat, Hristos, Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin. Și citește:

Împărate ceresc, pe binecredinciosul nostru popor ocrotește-l, credința o întărește, pe cei răi îi îmblânzește, lumea o împacă, sfânt lăcașul acesta bine-l păzește, pe cei mai înainte răposați, părinții și frații noștri, în lăcașurile dreptilor îi așază, iar pe noi întru pocăință și mărturisire ne primește, ca un bun și iubitor de oameni.

Apoi preotul zice, în mijlocul bisericii, Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul:

Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânie și al grăirii în deșert, nu mi-l da mie (o metanie).

Iar duhul curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie, slugii Tale (o metanie).

Așa, Doamne, Împărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșelile mele și să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin (o metanie).

Apoi facem 12 închinăciuni, zicând de trei ori aceste patru stihuri:

Stih 1: Dumnezeu, milostiv fii mie, păcătosului!

Stih 2: Dumnezeu, curățește-mă pe mine, păcătosul!

Stih 3: Cel ce m-ai zidit, Dumnezeu, mântuiește-mă!

Stih 4: Fără de număr am greșit, Doamne, iartă-mă!

Apoi se rostește iarăși **Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul** (Doamne și Stăpânul vieții mele...) cu o singură metanie la sfârșit.

[La mănăstiri se zice îndată: Veniți să ne închinăm... și se citește Ceasul I fără Catismă. Troparul Ceasului se citește, iar, după Tatăl nostru..., se citește Condacul: La ceasul sfârșitului... La final, se face otpustul mare, cum se arată mai departe:]

Preotul:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeu, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește (de trei ori). Părinte, binecuvintează!

Preotul, cu fața către credincioși, zice otpustul:

Cel ce a venit spre Pătimirea cea de bunăvoie pentru mântuirea noastră, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeu nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

DENIA DE MARȚI SEARA ÎN SĂPTĂMÂNĂ MARE

(Utrenia din Sfânta și Marea Miercuri)

Se face începutul ca la slujba Deniei Canonului Mare, până la ectenia mare (paginile 5-15). După ectenia mare, strana cântă: Aliluia pe glasul al 8-lea, cu glas mare și cântare dulce, cu stihurile acestea:

Stih 1: De noapte mânecă duhul meu către Tine, Dumnezeu, pentru că luminează sunt poruncile Tale pe pământ.

Aliluia, aliluia, aliluia!

Stih 2: Dreptate vă învățați toți cei ce locuiți pe pământ.

Stih 3: Pizmuire va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul pe cei potrivnici va mânca.

Stih 4: Adaugă lor rele, Doamne, adaugă rele celor măriți ai pământului.

Apoi se cântă Troparul, glasul al 8-lea:

Iată, Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; dar nevrednic este iarăși cel pe care-l va afla lenevind-se. Vezi, dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreuezi, ca să nu te dai morții și afară de împărăție să te încui, ci te deșteaptă, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Dumnezeu; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi (de trei ori).

După Tropar nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a 14-a (a se vedea în Anexe, pagina 365). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna întâi, glasul al 3-lea,
podobie: *De frumusețea fecioriei tale...*

Păcătoasa a venit la Tine, vărsând mir cu lacrimi pe picioarele Tale, Iubitorule de oameni, și s-a vindecat, cu porunca Ta, de mirosul cel greu al răutăților; iar ucenicul cel nemulțumitor, suflând împotriva harului Tău, l-a lepădat și s-a amestecat cu noroiul, vânzându-Te pentru dragostea banilor. Slavă, Hristoase, milostivirii Tale!

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

După prima Sedealnă nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a 15-a (a se vedea în Anexe, pagina 370). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna a doua, glasul al 4-lea,
podobie: *Degrad ne întâmpină...*

Iuda cel înșelător, poftind iubirea de argint, a gândit cu vicleșug să Te vândă, Doamne, pe Tine, Comoara vieții. Pentru aceasta și îmbătându-se, a alergat la iudei și a zis călcătorilor de lege: Ce vreți să-mi dați și eu Îl voi da pe El vouă, ca să-L răstigniți?

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

După a doua Sedealnă nu se rostește ectenie, [la mănăstiri se zice la strană: Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., iar citețul din mijlocul bisericii, zice: Și acum..., și citește Catisma a 16-a (a se vedea în Anexe, pagina 375). După Catismă nu se rostește ectenie,] ci se cântă îndată:

Sedealna a treia, glasul 1,
podobie: *Mormântul Tău...*

Păcătoasa, ștergând cu căldură preacuratele Tale picioare, cu părul capului ei, și din adânc suspinând, a grăit cu plângere: Îndurate, nu mă lepăda, nici nu mă urî, Dumnezeuul meu, ci mă primește pe mine, ceea ce mă pocăiesc, și mă mântuiește, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

[După *Tipicul Sfântului Sava*, aici se adaugă o lectură din Tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur la Evanghelia zilei (Omilia 80 la Matei)]

Apoi preotul își ia felonul și deschide ușile împărătești. Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Ioan citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește Sfânta Evanghelie dintre ușile împărătești (Ioan 12: 17-50):

În vremea aceea, mulțimea care fusese cu Iisus mărturisea cum l-a strigat pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din morți. De aceea l-a și întâmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta. Deci, fariseii ziceau între ei: Vedeți că nimic nu folosiți! Iată, lumea s-a dus după El. Și erau niște elini, din cei ce se suiseră să se închine la sărbătoare. Deci, aceștia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileei, și l-au rugat zicând: Doamne, voim să vedem pe Iisus. Filip a venit și i-a spus lui Andrei, iar Andrei și Filip au venit și l-au spus lui Iisus. Iar Iisus le-a răspuns, zicând: A venit ceasul ca să fie prea-slăvit Fiul Omului. Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă. Cel ce își iubește sufletul îl va pierde; iar cel ce își urăște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viața veșnică. Dacă-Mi slujește cineva, să-Mi urmeze, și unde sunt Eu, acolo va fi și slujitorul Meu. Dacă-Mi slujește cineva, Tatăl Meu îl va cinsti. Acum sufletul Meu e tulburat, și ce voi zice? Părinte, izbăvește-Mă de ceasul acesta?

Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta. Părinte, preaslăvește-Ți numele! Atunci a venit glas din cer: Și L-am preaslăvit și iarăși Îl voi preaslăvi. Iar mulțimea care era de față și auzea, zicea: A fost tunet! Alții ziceau: Înger I-a vorbit! Iisus a răspuns și a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi. Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară. Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, îi voi trage pe toți la Mine. Iar aceasta zicea arătând cu ce moarte avea să moară. I-a răspuns, deci, mulțimea: Noi am auzit din Lege că Hristos rămâne în veac; și cum zici Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălțat? Cine este Acesta, Fiul Omului? Deci le-a zis Iisus: Încă puțină vreme Lumina este cu voi. Umblați cât aveți Lumina, ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge. Cât aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii. Acestea le-a vorbit Iisus și, plecând, S-a ascuns de ei. Și, deși a făcut atâtea minuni înaintea lor, ei tot nu credeau în El, ca să se împlinească cuvântul prorocului Isaia, pe care l-a zis: «Doamne, cine a crezut în ceea ce a auzit de la noi? Și brațul Domnului cui s-a descoperit?». De aceea nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia: «Au orbit ochii lor și s-a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii și să nu înțeleagă cu inima și ca nu cumva să se întoarcă, și Eu să-i vindec». Acestea a zis Isaia când a văzut slava Lui și a grăit despre El. Totuși și dintre căpetenii mulți au crezut în El, dar nu mărturiseau din pricina fariseilor, ca să nu fie izgoniți din sinagogă; căci au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu. Iar Iisus a strigat și a zis: Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. Și cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Eu, Lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămână în întuneric. Și dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec; căci n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea. Cine Mă nesocotește pe Mine și nu primește cuvintele Mele are judecător ca să-l judece: cuvântul pe care l-am spus, acela îl va judeca în ziua cea de apoi. Pentru că Eu n-am

vorbit de la Mine, ci Tatăl care M-a trimis, Acesta Mi-a dat poruncă ce să spun și ce să vorbesc. Și știu că porunca Lui este viață veșnică. Deci, cele ce vorbesc Eu, precum Mi-a spus Mie Tatăl, așa vorbesc.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se citește Psalmul 50 (pagina 24).

Preotul, din altar (sau diaconul, din fața icoanei Mântuitorului), zice:

Mântuiește, Dumnezeu, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă și cu îndurări, înalță fruntea dreptslăvitorilor creștini și trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria; cu puterea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor și cereștilor netrupești Puteri; pentru rugăciunile cinstitului și slăvitului Proroc, Înaintemergătorul și Botezătorul Ioan; ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli; ale Sfinților și slăviților buni biruitori Mucenici; ale Sfinților Cuvioși și de Dumnezeu purtători Părinți ai noștri; ale Sfinților (N), a căror pomenire săvârșim; ale Sfinților și Drepților dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana și pentru rugăciunile tuturor Sfinților, rugămu-ne, mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi, păcătoșii, care ne rugăm Ție, și ne miluiește pe noi.

Strana: Doamne, miluiește (de 12 ori).

Preotul zice ecfonisul:

Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de oameni ale Unuia-Născut Fiului Tău, cu Care ești binecuvântat, împreună cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin

TRICÂNTAREA

Alcătuire a Sfântului Cosma de Maiuma

Irmosul de două ori și troparele pe 12; apoi iarăși Irmosul, în amândouă stranele împreună.

Cântarea a 3-a, glasul al 2-lea:

Irmosul:

Pe piatra credinței întărindu-mă, lărgit-ai gura mea asupra vrăjmașilor mei; că s-a veselit duhul meu a cânta: Nu este sfânt ca Dumnezeuul nostru și nu este drept afară de Tine, Doamne!»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

În deșert și cu minte înrăutățită se adună adunarea celor fără de lege, ca să Te dovedească vrednic de pierzare pe Tine, Hristoase Mântuitorule; Căruia cântăm: Tu ești Dumnezeuul nostru și nu este sfânt afară de Tine, Doamne.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Sfatul cel cumplit al celor fără de lege, fiind cu suflet împotrivor lui Dumnezeu, se sfătuiește să ucidă ca pe un nedrept pe Hristos cel drept; Căruia cântăm: Tu ești Dumnezeuul nostru, și nu este Sfânt afară de Tine, Doamne.

Se cântă din nou Irmosul, apoi se zice ectenia mică (Iară și iară...) și ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

**CONDAC, glasul al 4-lea,
podobie: Cel ce Te-ai înălțat...**

Mai mult decât desfrânata făcând fărădelege, ploi de lacrimi nicicum nu Ți-am adus, Bunule; dar, cu tăcere rugându-mă, cad către Tine, sărutând cu dragoste preacuratele Tale picioare, ca să-mi dai iertare de greșeli, ca un Stăpân, mie, celui ce grăiesc: Mântuitorule, de întinăciunea faptelor mele curățește-mă!

I C O S

Femeia care era mai înainte desfrânată, degrab s-a arătat înțeleaptă, urând lucrurile păcatului celui rușinos și plăcerile trupului; aducându-și aminte de rușinea cea mare și de osânda pedepsei, pe care o vor răbda desfrânatele și risipitorii, dintre care cel dintâi fiind eu, mă îngrozesc; dar petrec în obiceiul cel rău, eu, nebunul. Iar femeia cea desfrânată temându-se și sânguinându-se, a venit degrabă, grăind către Izbăvitorul: Iubitorule de oameni și Îndurate, de întinăciunea faptelor mele curățește-mă!

S I N A X A R

ÎN SFÂNTA ȘI MAREA MIERCURI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfânta și Marea Miercuri, dumnezeieștii Părinți au hotărât să se facă pomenire de femeia cea păcătoasă, care a uns cu mir pe Domnul, pentru că lucrul acesta s-a întâmplat puțin înainte de mântuitoarea Pătimire.

S t i h u r i:

*Femeia ce-a turnat mir pe-al lui Hristos trup,
Smirna și aloea a preînchipuit.*

Când Iisus S-a suit în Ierusalim și era în casa lui Simon leprosul, o femeie păcătoasă, s-a apropiat de El și a turnat pe capul Lui acel mir de mare preț. Pomenirea ei s-a pus în această zi, pentru ca, după cuvântul Mântuitorului, să se propovăduiască pretutindenea și tuturor, fapta ei cea plină de multă învățătură. Ce-a îndemnat-o, oare, la aceasta? Dragostea pe care ea a văzut că o are Hristos pentru toți, prietenia Lui cu toți oamenii și mai cu seamă faptul de acum, când L-a văzut că intră în casa unui lepros, pe care legea îl socotea necurat și porunea să fie îndepărtat dintre oameni. Se gândea deci femeia că-i va vindeca și boala ei, după cum a vindecat-o pe a aceluia. Și într-adevăr, pe când ședea la masă, a turnat pe capul Lui mir în valoare de trei sute de dinari. Ucenicii, dar mai ales Iuda, au certat-o. Hristos însă i-a luat apărarea ca să nu îndepărteze gândul ei cel bun. După aceea, Hristos face pomenire de îngroparea Sa spre a întoarce pe Iuda de la vânzare și a învrednici pe femeie de marea cinste de a se propovădui pretutindeni, în toată lumea, fapta ei bună. Trebuie să se știe că femeia aceasta pare a fi una și aceeași la toți Evangheliștii, dar nu este așa. După cum spune dumnezeiescul Ioan Gură de Aur, la cei dintâi trei Evangheliști este vorba de una și aceeași femeie, numită îndeobște femeia cea păcătoasă. La Evanghelistul Ioan însă nu e vorba de această femeie, ci de altă femeie, care are o viață curată, Maria, sora lui Lazăr, pe care n-ar fi iubit-o Hristos de-ar fi fost o păcătoasă.

Maria, spre deosebire de celelalte, cu șase zile înainte de Paști, pe când Domnul ședea la masă în casa ei din Betania, a întrebuintat mir și l-a turnat pe dumnezeieștile Lui picioare și I le-a șters cu părul capului ei, arătând față de Hristos un respect neșpus de mare, oferindu-i mirul ca lui Dumnezeu. Ea știa bine că la jertfe se aducea untdelemn lui Dumnezeu; preoții se sfințeau cu mir, iar Iacov, altădată, a uns cu untdelemn stâlpul înălțat lui Dumnezeu. I-a adus Lui acest mir și l-a dăruit Învățătorului ca lui Dumnezeu, pentru că l-a înviat din morți pe fratele ei. Din pricina aceasta, nici Domnul nu-i făgăduiește vreo răsplată. Într-adevăr, cu acest prilej, numai Iuda murmură, din pricina iubirii sale de arginți.

Cealaltă femeie, adică cea păcătoasă, după cum au istorisit Sfinții Evangheliști Matei și Marcu, a turnat acel mir de preț pe capul lui Iisus, cu două zile înainte de Paști, pe când Iisus era tot în Ierusalim și tot pe când stătea la masă, dar în casa lui Simon leprosul. Pe această femeie păcătoasă și ucenicii s-au supărat, pentru că se gândeau bine la dorința lui Hristos de a face milostenie. Mai mult: acestei femei păcătoase i s-a dat și răsplata de a se duce vestea despre fapta ei bună în toată lumea.

Prin urmare, unii spun că este vorba de una și aceeași femeie, pe când înțeleptul Hrisostom spune că este vorba de două femei.

Sunt însă unii care spun că e vorba de trei femei: două cele amintite mai sus, care l-au turnat mir pe cap nu cu mult înainte de Pătimire, iar o a treia cu mult înainte de acestea, dar, mai bine spus, prima care a turnat mir pe picioarele lui Hristos, aproape pe la mijlocul predicării evanghelice; ea era și desfrânată și, deci, păcătoasă. Aceasta a venit în casa fariseului Simon, și nu a lui Simon leprosul; a turnat mir numai pe picioarele lui Hristos; de fapta ei s-a scandalizat numai fariseul; și, în sfârșit, ei îi dăruiește Mântuitorul iertarea păcatelor. Despre această păcătoasă amintește numai dumnezeiescul Luca, pe la mijlocul Evangheliei sale, după cum s-a spus mai sus. Căci, după ce

istorisește fapta acestei femei păcătoase, adaugă îndată aceste cuvinte: «După aceasta, Iisus a mers prin orașe și sate, binevestind și propovăduind Împărăția lui Dumnezeu». Din aceste cuvinte se vede că fapta acestei femei păcătoase nu s-a întâmplat în timpul Pătimirilor. Prin urmare, și din pricina timpului, și din pricina celor ce L-au primit pe Hristos, și din pricina persoanelor și din pricina caselor, dar încă și din pricina chipului în care au turnat mirul, urmează că au fost trei femei: două păcătoase, iar a treia, sora lui Lazăr, Maria, care strălucea printr-o viață curată. În privința caselor: una este casa fariseului Simon, alta casa lui Simon leprosul în Betania, și alta iarăși casa surorilor lui Lazăr, Maria și Marta, tot în Betania. Din acestea rezultă iarăși că Hristos a luat parte la două cine în Betania: una cu șase zile înainte de Paști, în casa lui Lazăr, când a mâncat împreună cu El și Lazăr, după cum istorisește fiul tunetului, grăind așa: «Cu șase zile înainte de Paști, a venit Iisus în Betania, unde era Lazăr, cel ce murise și pe care Hristos l-a înviat din morți. Și I-au făcut Lui acolo cină și Marta slujea, iar Lazăr era unul din cei ce ședeau cu El la masă. Iar Maria, luând o litră de nard curat de mare preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters picioarele Lui cu părul capului ei». Cealaltă cină I s-a făcut Lui cu două zile înainte de Paști, pe când Hristos era tot în Betania, în casa lui Simon leprosul; atunci s-a apropiat de El femeia păcătoasă și a turnat mirul cel de mare preț. Că aceasta s-a petrecut cu două zile înainte de Paști, o arată Sfântul Evanghelist Matei, când scrie că Hristos a spus ucenicilor: «Știți că după două zile sunt Paștile». Iar mai jos puțin, Sfântul Evanghelist Matei adaugă: «Și, fiind Iisus în Betania în casa lui Simon leprosul, s-a apropiat de el o femeie păcătoasă, având un alabastru cu mir de mare preț și l-a turnat pe capul Lui pe când ședea la masă». Tot așa spune și Marcu: «Și după două zile erau Paștile și Azimile; și pe când era în Betania în casa lui Simon leprosul și ședea la masă, a venit o femeie» și celelalte.

Sunt și unii care susțin că femeia care a uns cu mir pe Domnul, despre care vorbesc cei patru Evangheliști, este una și

aceeași persoană. Ei socotesc că Simon fariseul și Simon leprosul sunt una și aceeași persoană și fac din el tatăl lui Lazăr și al surorilor sale, Maria și Marta. Mai susțin că este una și aceeași cină; apoi, că este una și aceeași casă, cea din Betania, a lui Simon, care a pregătit foișorul cel așternut, unde a avut loc Cina cea de taină.

Părerea acestora însă nu este dreaptă. I s-au dat lui Hristos două cine în Betania, în afară de Ierusalim; una cu șase zile, iar alta cu două zile înainte de Paștile evreilor, după cum s-a spus. Atunci, și femeile au adus lui Hristos mir și l-au turnat pe El în chipuri diferite. Cina cea de taină și foișorul cel așternut au fost pregătite în Ierusalim și cu o zi înainte de Paștile evreilor și de pătimirea lui Hristos. Unii spun că au pregătit cina în casa unui om necunoscut; alții, că au pregătit-o în Sfântul Sion, în casa ucenicului Ioan, cel care și-a rezemat capul pe pieptul lui Iisus. Aici, într-adevăr, au fost ascunși ucenicii de frica iudeilor; aici, după Înviere, a pus Toma degetul în coasta lui Hristos; aici a avut loc Pogorârea Sfântului Duh în ziua Cincizecimii, și încă alte fapte nespuse și tainice.

Se pare însă, și este adevărat, că este mai exactă susținerea lui Hrisostom, că două sunt femeile care au turnat mir pe trupul lui Hristos. Una despre care vorbesc cei trei Evangheliști, o femeie desfrânată și păcătoasă; ea a turnat mir pe capul lui Iisus. Alta, cea din Evanghelia după Ioan, este Maria, sora lui Lazăr; ea a adus mir și l-a turnat numai pe dumnezeieștile picioare ale lui Hristos. Altele sunt cinele din Betania, și alta este Cina cea de taină. Și se vede asta din aceea că, după ce se istorisește fapta femeii păcătoase, Mântuitorul trimite pe ucenici în Ierusalim ca să pregătească Paștile: «Mergeți, le-a spus El, în cetate la cutare și spuneți-i: Învățătorul zice: La tine vreau să fac Paștile cu ucenicii». Și iarăși: «Și vă va întâmpina un om cu un ulcior cu apă... și el vă va arăta un foișor mare așternut. Acolo pregătiți-l. Iar ei plecând... au aflat precum le zisese și au pregătit Paștile», adică Paștile evreilor, care băteau

la ușa. Și Mântuitorul a venit și le-a sărbătorit împreună cu ucenicii Lui, după cum zice dumnezeiescul Hrisostom. Apoi, după ce s-a făcut Cina cea de taină și după ce între timp a spălat picioarele ucenicilor, s-a așezat din nou la masă și ne-a înfățișat pe aceeași masă Paștile nostru, după cum spune Ioan Gură de Aur. Dumnezeieștii Evangheliști, Ioan împreună cu Marcu, au arătat și cum era mirul. L-au numit «curat și de mare preț». Prin «curat» este obiceiul să se arate ceea ce este nefalsificat și neamestecat. Poate că acest cuvânt era numele celui mai bun mir și de mare preț. Marcu adaugă că femeia, în grabă, a spart vasul, care era strâmt la gură; un astfel de vas îl numește alabastru. Acest vas, după Sfântul Epifanie, era de sticlă și făcut fără toartă; un astfel de vas se numește amforă. Mirul acela era făcut din multe materii: flori de smirnă, scorțișoară bine miroitoare, stânjenei, trestie aromată și untdelemn.

Dar Tu, Hristoase Dumnezeule, Cel ce ai fost uns cu mir duhovnicesc, slobozește-ne de patimile ce vin asupra noastră și ne miluiește pe noi, ca un singur bun și iubitor de oameni. Amin.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Cuvântul tiranului fiind biruitor, de șapte ori cuptorul a fost ars oarecând; în care tinerii nu s-au ars, porunca regelui călcând, ci au cântat: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați în toți vecii.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Turnând femeia mir scump pe împărătescul Tău creștet, cel dumnezeiesc și înfricoșător, Hristoase, a cuprins tălpile Tale cele neîntinate cu mâini întinate și a grăit: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul lăudați-L, și-L preaînălțați în toți vecii.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Cu lacrimi a spălat picioarele Ziditorului cea vinovată cu păcatele și le-a șters cu părul său; pentru aceasta, nu a pierdut

izbăvirea faptelor ei din viață, ci a grăit: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul lăudați-L, și-L preaînălțați în toți vecii.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Săvârșitu-s-a izbăvirea celei recunoscătoare prin mântuitoarele milostiviri și din izvorul lacrimilor, cu care spălându-se prin mărturisire nu s-a rușinat, ci a grăit: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul lăudați-L, și-L preaînălțați în toți vecii.

Stih:

Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Și iarăși Irmosul: Cuvântul tiranului...

Preotul (diaconul): Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Nu se cântă: Ceea ce ești mai cinstită..., **ci Troparele Cântării a noua, în timp ce se face cădere mare:**

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Cu suflete curate și cu buze neîntinate, veniți să mărim pe cea nepătată și preacurată, pe Maica lui Emanuel, prin ea aducând rugăciuni Celui ce S-a născut dintr-însa. Milostivește-Te spre sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule, și ne mântuiește pe noi!»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Arătându-se nemulțumitor, viclean și pizmaș, Iuda cel rău a vândut harul cel vrednic de Dumnezeu, prin care s-a dezlegat datoria păcatelor, vânzând harul cel iubitor de Dumnezeu. Milostivește-Te spre sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule, și ne miluiește pe noi.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Iuda, lepădându-se de prietenia lui Hristos pentru aur, mergând a zis mai-marilor celor fără de lege: Ce-mi veți da mie, și eu voi da vouă precum voiți pe Hristos, pe Care Îl căutați?

Milostivește-Te spre sufletele noastre, Hristoase Dumnezeu, și ne mântuiește.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

O, iubirea ta de bani cea orbitoare, neîmpăcatule, din care ai luat uitare de cele ce ai învățat! Că însăși lumea toată nu este de un preț cu sufletul, și din deznădejde te-ai sugrumat, însuși spânzurându-te, vânzătorule. Milostivește-Te spre sufletele noastre, Hristoase Dumnezeu, și ne mântuiește.

Și iarăși Irmosul: Cu suflete curate... **Și o metanie până la pământ.**

Apoi se zice ectenia mică și ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului... **Strana:** Amin. **Apoi se cântă rar și cu cântare dulce:**

LUMINÂNDA

Glasul al 3-lea, însăși podobia:

Cămara Ta, Mântuitorul meu, o văd împodobită și îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, și mă mântuiește.

LAUDELE

Glasul 1:

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Ție se cuvine cântare, Dumnezeu!

Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El, toate puterile Lui. Ție se cuvine cântare, Dumnezeu!

Stih 1: Lăudați-L pe El întru puterile Lui; lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui.

Se pun stihirile pe 4, glasul 1, însuși glasul:

Pe Tine, Fiul Fecioarei, cunoscându-Te păcătoasa că ești Dumnezeu, a zis cu plângere, rugându-se, ca una ce făcuse lucruri vrednice de lacrimi: Dezleagă-mi datoria, precum mi-am dezlegat și eu părul; iubește-mă pe mine, ceea ce Te iubesc, care

după dreptate eram defăimată, și Te voi propovădui, alături de vameși, Făcătorule de bine, Iubitorule de oameni.

Stih 2: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Mirul cel de mult preț l-a amestecat păătoasa cu lacrimi și l-a turnat peste preacuratele Tale picioare, sărutându-le. Precum pe aceea îndată ai îndreptat-o, dăruiește-ne și nouă iertare, Cel ce ai pățimit pentru noi și ne mântuiește.

Stih 3: Lăudați-l pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe El în strune și în organe.

Când păătoasa aducea mirul, atunci s-a înțeles ucenicul cu cei fără de lege. Aceea se bucura turnând mirul cel de mult preț, iar el se grăbea să vândă pe Cel fără de preț; aceea a cunoscut pe Stăpânul; iar acesta se despărțea de Stăpânul; aceea se mântuia, iar Iuda se făcea rob vrăjmașului. Rea este lenevirea, mare este pocăința, pe care dăruiește-o mie, Mântuitorule, Cel ce ai pățimit pentru noi, și ne mântuiește.

Stih 4: Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Vai de ticăloșia lui Iuda! Văzut-a pe păătoasa sărutând tălpile Mântuitorului și a gândit cu vicleșug la sărutarea vânzării. Aceea și-a dezlegat părul, iar acesta s-a legat cu mânia, aducând, în loc de mir, răutatea cea urât-mirositoare; că pizma nu știe să cinstească lucrul cel de folos. Vai de ticăloșia lui Iuda, de care izbăvește, Dumnezeuule, sufletele noastre.

Slavă..., **glasul al 2-lea:**

Păătoasa a alergat la mir, să cumpere mir de mult preț, să ungă pe Făcătorul de bine și a strigat către vânzătorul de mir: Dă-mi mir, ca să ung și eu pe Cel ce a șters toate păcatele mele!

Și acum..., **glasul al 6-lea:**

Cea cufundată în păcate, Te-a aflat pe Tine liman de mântuire și, îndată, turnându-Ți mirul, cu lacrimi a grăit: Iată, Cel

ce aduce pocăința păcătoșilor! Deci, mântuiește-mă, Stăpâne, din noianul păcatului, pentru mare mila Ta.

Apoi preotul (diaconul) zice din fața Sfintei Mese, fără să deschidă ușile împărătești:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Citețul rostește (nu cântă):

Doxologia zilelor de rând

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoie. Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție, pentru slava Ta cea mare. Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte atot-țiitorule, Doamne Fiule Unule-Născut Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte. Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii. Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi. Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție. Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi precum am nădăjduit întru Tine. Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu

le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia cererilor (paginile 67-69): Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață Domnului... **Preotul zice ecfonisul:** Că Dumnezeu milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul (sau diaconul): Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul citește în taină rugăciunea plecării capetelor: Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești..., **apoi zice, cu voce tare, ecfonisul:** Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeu nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

LA STIHOAVNĂ

Stihiri, glasul al 6-lea:

Astăzi a venit Hristos în casa fariseului, și apropiindu-se o femeie păcătoasă, s-a aruncat la picioarele Lui, grăind: Vezi pe cea cufundată în păcate, pe cea deznădăjduită pentru fapte, pe cea nelepădată de către bunătatea Ta; și dă-mi, Doamne, iertare de cele rele și mă mântuiește.

Stih: Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta, Doamne, și ne-am bucurat și ne-am veselit în toate zilele vieții noastre. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pe noi, pentru anii în care am văzut rele. Și caută spre robii Tăi și spre lucrurile Tale și îndreptează pe fiii lor.

Întins-a păcătoasa părul său Ție, Stăpânului, întins-a și Iuda mâinile sale la cei fără de lege. Aceea ca să ia iertare, iar acesta ca să ia arginți. Pentru aceasta, grăim către Tine, Cel ce ai fost vândut și ne-ai mântuit pe noi: Doamne, slavă Ție!

Stih: Și să fie lumina Domnului Dumnezeuului nostru peste noi și lucrurile mâinilor noastre le îndreptează.

Venit-a la Tine femeia cea necurată și întinată, vărsând lacrimi pe picioarele Tale, Mântuitorule, dinainte vestind Pătimirea Ta. Cum mă voi uita la Tine, Stăpâne? Că Tu ai venit să mântuiești pe păcătoasă. Ridică-mă din adânc pe mine cea moartă, Cel ce ai ridicat din mormânt pe Lazăr, cel mort de patru zile. Primește-mă pe mine, ticăloasa, Doamne, și mă mântuiește.

Stih: Mărturisi-mă-voi Ție cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Cea defăimată pentru viață și recunoscută pentru întoarcere, purtând miresme, s-a apropiat de Tine, grăind: Să nu mă lepezi pe mine păcătoasa, Cel ce Te-ai născut din Fecioară; să nu treci cu vederea lacrimile mele, Cel ce ești bucuria îngerilor, ci mă primește pe mine, cea care mă pocăiesc, pe care nu m-ai lepădat când păcătuiam, Doamne, pentru mare mila Ta.

Slavă..., Și acum...

Idiomela, glasul al 8-lea, alcătuire a Cuvioasei Casiana:

Doamne, femeia cea ce căzuse în păcate multe, simțind Dumnezeirea Ta, luând rânduială de mironosiță și tânguindu-se, a adus Ție mir mai înainte de îngropare, zicând: Vai mie! Că noapte îmi este mie înfierbântarea desfrânării, și întunecată și fără de lună pofta păcatului. Primește izvoarele lacrimilor mele, Cel ce scoți cu norii apă din mare; pleacă-Te spre suspinele inimii mele, Cel ce ai plecat cerurile cu nespusa plecăciune; ca să sărut preacuratele Tale picioare și să le șterg pe ele iarăși cu părul capului meu, al căror sunet auzindu-l cu urechile Eva în rai spre seară, de frică s-a ascuns. Cine va cerceta mulțimea păcatelor mele și adâncurile judecăților Tale, Mântuitorule de suflete, Izbăvitorul meu? Să nu mă treci cu vederea pe mine, roaba Ta, Cel ce ai nemăsurată milă.

Apoi se citește:

Bine este a ne mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte, a vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea (de două ori, cu metanii).

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...

Preotul: Că a Ta este împărăția... **și se citește troparul acesta:**

În biserica slavei tale stând, în cer a sta ni se pare; Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești ușă cerească, deschide-ne nouă ușa milei tale.

Doamne, miluiește (de 40 de ori), Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii... Întru numele Domnului, binecuvintează, Părinte!

Preotul, din fața Sfintei Mese:

Cel ce este binecuvântat, Hristos, Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin. **Și citește:**

Împărate ceresc, pe binecredinciosul nostru popor ocrotește-l, credința o întărește, pe cei răi îi îmblânzește, lumea o împacă, sfânt lăcașul acesta bine-l păzește, pe cei mai înainte răposați, părinții și frații noștri, în lăcașurile dreptilor îi așază, iar pe noi întru pocăință și mărturisire ne primește, ca un bun și iubitor de oameni.

Apoi preotul zice, în mijlocul bisericii, Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul:

Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânie și al grăirii în deșert, nu mi-l da mie (o metanie).

Iar duhul curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie, slugii Tale (o metanie).

Așa, Doamne, Împărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșelile mele și să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin (o metanie).

Apoi facem 12 închinăciuni, zicând de trei ori aceste patru stihuri:

Stih 1: Dumnezeu, milostiv fii mie, păcătosului!

Stih 2: Dumnezeu, curățește-mă pe mine, păcătosul!

Stih 3: Cel ce m-ai zidit, Dumnezeu, mântuiește-mă!

Stih 4: Fără de număr am greșit, Doamne, iartă-mă!

Apoi se rostește iarăși Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul (Doamne și Stăpânul vieții mele...) cu o singură metanie la sfârșit.

[La mănăstiri se zice îndată: Veniți să ne închinăm... și se citește Ceasul I fără Catismă. Troparul Ceasului se citește, iar, după Tatăl nostru..., se citește Condacul: Mai mult decât desfrânata... La final, se face otpustul mare, cum se arată mai departe:]

Preotul:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeu, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește **(de trei ori)**. Părinte, binecuvintează!

Preotul, cu fața către credincioși, zice otpustul:

Cel ce a venit spre Pătimirea cea de bunăvoie pentru mântuirea noastră, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

DENIA DE MIERCURI SEARA ÎN SĂPTĂMÂNA MARE

(Utrenia din Sfânta și Marea Joi)

Se face începutul ca la slujba Deniei Canonului Mare, până la ectenia mare (paginile 5-15). După ectenia mare, strana cântă: **Aliluia** pe glasul al 8-lea, cu glas mare și cântare dulce, cu stihurile acestea:

Stih 1: De noapte mânecă duhul meu către Tine, Dumnezeu, pentru că luminează sunt poruncile Tale pe pământ.

Aliluia, aliluia, aliluia!

Stih 2: Dreptate vă învățați toți cei ce locuiți pe pământ.

Stih 3: Pizmuire va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul pe cei potrivnici va mânca.

Stih 4: Aducă lor rele, Doamne, aduică rele celor măriți ai pământului.

Apoi se cântă, de trei ori, **Troparul, glasul al 8-lea:**

Când slăviții ucenici, la spălarea de la Cină, s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint bolnăvindu-se, s-a întunecat și judecătorilor celor fără de lege pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Vezi, iubitorule de avuții, pe cel ce pentru acestea spânzurare și-a agonisit! Fugi de sufletul nesățios, care a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cel ce ești spre toți bun, Doamne, slavă Ție!

[După *Tipicul Sfântului Sava*, aici se adaugă o lectură din *Tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur la Evanghelia zilei (Omilia 82 la Matei)*]

Apoi preotul își ia felonul și deschide ușile împărătești. Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Luca citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește Sfânta Evanghelie dintre ușile împărătești (Luca 22: 1–39):

În vremea aceea, se apropia sărbătoarea Azimelor, care se cheama Paști. Iar arhieriei și cărturarii căutau cum să-L omoare pe Iisus; căci se temeau de popor. Și Satana a intrat în Iuda, cel numit Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece. Și, ducându-se, el a vorbit cu arhieriei, cu cărturarii și cu căpeteniile oastei, cum să-L dea în mâinile lor. Atunci ei s-au bucurat și s-au învoit să-i dea bani, iar el a primit și căuta prilej să-L dea lor fără știrea mulțimii. Și a sosit ziua Azimelor, în care trebuiau să se jertfească Paștile. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, zicând: Mergeți și ne pregătiți Paștile, ca să mâncăm. Atunci ei I-au zis: Unde voiești să pregătim? Iar El le-a zis: Iată, când veți intra în cetate, vă va întâmpina un om ducând un ulcior cu apă; mergeți după el în casa în care va intra, și spuneți stăpânului casei: Învățătorul îți zice: Unde este încăperea în care să mâncăm Paștile cu ucenicii Mei? Și acela vă va arăta un foișor mare, așternut; acolo să pregătiți. Iar ei, ducându-se, au aflat precum le spusese și au pregătit Paștile. Iar când a sosit ceasul, S-a așezat la masă împreună cu apostolii Săi. Și a zis către ei: Cu dor am dorit să mâncăm cu voi acest Paști, mai înainte ca Eu să pătimesc. Căci zic vouă că de acum nu-l voi mai mânca

până când nu va fi desăvârșit în Împărăția lui Dumnezeu. Și, luând paharul, mulțumind, a zis: Luați acesta și împărțiți-l între voi; că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul viței până ce nu va veni Împărăția lui Dumnezeu. Și, luând pâinea, mulțumind, a frânt și le-a dat lor, zicând: Acesta este Trupul Meu, care se dă pentru voi; aceasta să faceți întru pomenirea Mea. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi. Dar, iată, mâna celui ce Mă vinde este cu Mine la masă. Și Fiul Omului merge precum a fost orânduit, dar vai omului aceluia prin care este vândut! Iar ei au început să se întrebe unul pe altul cine dintre ei ar fi acela care avea să facă aceasta. Apoi s-a iscat între ei și o neînțelegere: cine dintre ei se pare că e mai mare? Iar El le-a zis: Împărații neamurilor domnesc peste ele și cei ce le stăpânesc se numesc binefăcători. Dar între voi să nu fie astfel, ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai mic, și căpetenia, ca acela care slujește. Căci cine este mai mare: cel care stă la masă sau cel care slujește? Oare, nu cel ce stă la masă? Iar Eu, în mijlocul vostru, sunt ca unul care slujește. Și voi sunteți aceia care ați rămas cu Mine în încercările Mele. Și Eu vă rânduiesc vouă Împărăție, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu, ca să mâncați și să beți la masa Mea în Împărăția Mea și să ședeți pe tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Și a zis Domnul: Simone, Simone, iată Satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu; iar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară credința ta. Și tu, oarecând întorcându-te, întărește pe frații tăi. Iar el l-a zis: Doamne, cu Tine sunt gata să merg și în temniță și la moarte. Atunci i-a zis Iisus : Zic ție, Petre, nu va cânta astăzi cocoșul până ce de trei ori te vei lepăda de Mine, că nu Mă cunoști. După aceea, i-a întrebat: Când v-am trimis pe voi fără pungă, fără traistă și fără încălțăminte, ați avut lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic. Atunci El le-a spus: Acum însă cel ce are pungă să o ia, tot așa și traista, și cel ce nu are sabie să-și vândă haina și să-și cumpere. Căci vă spun că trebuie să se împlinească întru Mine scriptura aceasta: «Și cu cei fără de lege a fost socotit», căci cele despre Mine au ajuns la sfârșit. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Zis-a lor: Sunt de

ajuns. Și, ieșind, S-a dus după obicei în Muntele Măslinilor și ucenicii I-au urmat.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se citește Psalmul 50 (pagina 24).

Nu se zice rugăciunea: Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău..., **nici ecfonisul:** Cu mila și cu îndurările..., **ci îndată se începe:**

CANONUL

Alcătuire a Sfântului Cosma de Maiuma

Irmosul de două ori și troparele pe 6.

Cântarea 1, glasul al 6-lea

Irmosul:

Cu tăiere s-a tăiat Marea Roșie și adâncul cel hrănit cu valuri s-a uscat, aceeași deodată făcându-se celor fără de arme trecere și celor preaîntrarmați mormânt. Și cântare cuvenită lui Dumnezeu s-a cântat, căci cu slavă S-a preaslăvit Hristos, Dumnezeul nostru.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Înțelepciunea lui Dumnezeu cea nemăsurată, pricinuitoare a toate și dătătoare de viață, Și-a zidit casă din Maică preacurată, care nu știe de bărbat; că, îmbrăcându-Se cu lăcaș trupesc, cu slavă S-a preaslăvit Hristos, Dumnezeul nostru.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Taine învățând pe prietenii Săi, gătește masă hrănitoare de suflete, băutură dumnezeiască fiind cu adevărat Înțelepciunea lui Dumnezeu, și drege pahar celor credincioși. Să ne apropiem cu dreaptă credință și să grăim: Cu slavă S-a preaslăvit Hristos, Dumnezeul nostru.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Să auzim, toți credincioșii, pe Înțelepciunea lui Dumnezeu cea nezidită și firească, ceea ce cheamă cu înaltă propovăduire; că strigă: Gustați și, cunoscând că Eu sunt bun, ziceți: Cu slavă S-a preaslăvit Hristos Dumnezeul nostru!

Apoi iarăși se cântă Irmosul, în amândouă stranele împreună.

Cântarea a 3-a

Irmosul:

Domn fiind a toate și Ziditor Dumnezeu, zidirea Lui a unit-o cu Sine Cel fără de patimă, sărăcind; și Însuși El fiind Paștile, S-a jertfit pe Sine pentru cei pentru care avea să moară, grăind: Mâncați trupul Meu și întru credință vă veți întări.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Cu paharul Tău cel de veselie, Bunule, care este spre mântuirea a tot neamul omenesc, ai adăpat pe ucenicii Tăi; că singur Te-ai jertfit pe Tine, grăind: Beți sângele Meu și întru credință vă veți întări.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Zis-ai mai înainte ucenicilor Tăi, Îndelung-răbdătorule: Bărbatul cel nebun, care va fi între voi vânzător, nu va cunoaște acestea, și însuși, neînțelegător fiind, nu va pricepe; însă voi rămâneți în Mine și în credință veți fi întăriți.

Apoi iarăși se cântă Irmosul, în amândouă stranele împreună. Preotul (diaconul) zice ectenia mică (Iară și iară...). Preotul rostește ecfonisul: Că Tu ești Dumnezeu nostru și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

S E D E A L N A, glasul 1, podobie: *Mormântul Tău...*

Cel ce a făcut lacurile, izvoarele și mările, învățându-ne smerenia cea mai bună, S-a încins cu ștergar și a spălat picioarele ucenicilor, smerindu-Se din prisosința milostivirii și înălțându-ne din adâncurile răutății, Unul Iubitorul de oameni.

Slavă..., glasul al 3-lea, podobie: *Pentru mărturisirea...*

Smerindu-Te din milostivirea Ta, ai spălat picioarele ucenicilor Tăi și spre calea cea dumnezeiască i-ai îndreptat; iar Petru, neîngăduind a fi spălat, îndată s-a plecat dumnezeieștii porunci și, fiind spălat, cu osârdie se roagă Ție, să ne dăruiești nouă mare milă.

Și acum..., glasul al 4-lea, podobie: *Arătat-Te-ai astăzi...*

Mâncând, Stăpâne, cu ucenicii Tăi, le-ai arătat în taină preasfântă junghierea Ta, prin care ne-am izbăvit din stricăciune, cei ce cinstim Pătimirile Tale cele sfinte.

Cântarea a 4-a

Irmosul:

Mai înainte văzând prorocul taina Ta cea negrăită, Hristoase, a grăit: Pus-ai dragoste tare spre întărire, Părinte îndurate; că pe Fiul Unul-Născut, Bunule, curățire în lume L-ai trimis.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Venind, Hristoase, spre Pătimirea ce izvorăște nepătimire tuturor celor din Adam, ai zis prietenilor Tăi: Dorit-am să mănânc cu voi Paștile acestea; pentru că pe Mine, Cel Unul-Născut, curățire în lume Tatăl M-a trimis.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Bând din pahar, zis-ai ucenicilor Tăi, Cel ce ești fără de moarte: Nu voi mai bea din rodul viței, cât voi viețui cu voi; pentru că pe Mine, Cel Unul-Născut, curățire în lume Tatăl M-a trimis.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Băutură nouă, mai presus de cuvânt, voi bea într-o împărăția Mea, zis-ai, Hristoase, prietenilor Tăi, căci ca un Dumnezeu cu voi, ca și cu niște dumnezei voi fi. Pentru că pe Mine cel Unul-Născut, curățire în lume Tatăl M-a trimis.

Cântarea a 5-a

Irmosul:

Cu legătura dragostei fiind legați Apostolii și dându-se pe sine lui Hristos, Celui ce stăpânește toate, li s-au spălat picioarele cele frumoase, bine-vestind pace tuturor.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Întelepciunea lui Dumnezeu, Care ține apa cea neținută în văzduh, care înfrânează adâncurile și oprește mările, a turnat apă în vas și a spălat picioarele slugilor, Stăpânul.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Arătat-a ucenicilor Stăpânul chip de smerenie, că El, Cel ce îmbracă cerul cu nori, S-a încins cu ștergarul și Și-a plecat genunchii pentru a spăla picioarele slugilor; în a Cărei mână este suflarea tuturor celor ce sunt.

Cântarea a 6-a

Irmosul:

Adâncul cel mai de jos al păcatelor m-a înconjurat și, viforul nemairăbdându-l, ca Ionă strig către Tine, Stăpâne: Din stricăciune scoate-mă!»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Domn și Învățător Mă chemați, o, ucenicilor, precum și sunt, zis-ai, Mântuitorule. Pentru aceasta urmați pildei, precum ați văzut la Mine.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Neavând cineva întinăciune, nu trebuie a i se spăla picioarele; și voi, ucenicilor, sunteți curați, dar nu toți; că pornirea unuia dintre voi nebunește se întărește.

Apoi iarăși se cântă Irmosul. Preotul (diaconul) zice ectenia mică (Iară și iară...). Preotul rostește ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

C O N D A C, glasul al 2-lea, podobie: Cele de sus căutând...

Pâinea luând-o în mâini vânzătorul, pe ascuns pe acestea le-a întins și a luat prețul Celui ce a zidit cu mâinile Sale pe om; și neîndreptat a rămas Iuda, sluga și înșelătorul.

I C O S

Apropiindu-ne toți cu frică de Masa cea de taină, să primim Pâinea cu suflete curate, rămânând împreună cu Stăpânul, ca să vedem cum spală picioarele ucenicilor și le șterge cu ștergarul, și să facem precum am văzut, plecându-ne unul altuia; că Hristos așa a poruncit Apostolilor Săi și mai înainte le-a zis: Așa să faceți! Dar Iuda n-a ascultat aceasta, sluga și înșelătorul.

S I N A X A R ÎN SFÂNTA ȘI MAREA JOI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfânta și Marea Joi, dumnezeieștii Părinți, care pe toate le-au rânduit bine, urmând predaniilor dumnezeieștilor Apostoli și Sfintelor Evanghelii, ne-au lăsat spre prăznuire patru lucruri: sfânta spălare a picioarelor, Cina cea de Taină, adică încredințarea înfricoșătoarelor Taine, rugăciunea cea mai presus de fire și vânzarea Domnului.

Stihuri la sfânta spălare a picioarelor:

*Dumnezeu, ale ucenicilor picioare seara le-a spălat.
Al cărui picior altădată, prin Eden, la amiază a umblat.*

Stihuri la Cina cea de Taină:

*Îndoită-i cina: și Paștile legii, dar și Paști nou,
Căci Domnul aduce nouă, spre hrănire, Sângele și Trupul Său.*

Stihuri la rugăciunea cea mai presus de fire:

*Tu Te rogi, Hristoase, Dumnezeul meu,
Picături de sânge-s pe-ntreg chipul Tău!
Pari că Tu ascuți de-a morții învoieli,
Dar pui toate acestea pe dușman roșeli!*

Stihuri la vânzarea Domnului:

*La ce trebuie săbii, oameni rătăciți?
De ce cu toiege la Domnul veniți?
Oare nu de voie în lume-a venit
Și prin a Sa moarte El ne-a mântuit?*

Paștile evreiesc avea să se serbeze vineri seara; deci, era potrivit ca adevărul să urmeze preînchipuirii, adică atunci să se jertfească și Paștile nostru, Hristos. După cum spun dumnezeieștii Părinți, Domnul a luat-o înainte și a sărbătorit Paștile iudaic, împreună cu ucenicii Săi, joi seara. Într-adevăr, la evrei se socotește o singură zi și seara de joi și toată vinerea. După cum au spus unii, Domnul a sărbătorit atunci împreună cu

ucenicii Lui Paștile Legii Vechi. Unul din cei care susțin aceasta este și dumnezeiescul Ioan Gură de Aur. Ucenicii au stat mai întâi în picioare, încinși cu brâul, încălțați, cu toiegele în mână, gata de drum; și au îndeplinit și toate celelalte porunci ale Legii, pentru ca nu cumva Domnul să pară că este un călcător de lege. Zevedeu a pregătit tot ce trebuia pentru sărbătorirea Paștelui. Marele Atanasie spune, deși alții sunt de altă părere, că Zevedeu era acela care ducea ulciorul cu apă. La urmă, arătând ucenicilor Săi cele mai înalte porunci, a încredințat în foișor, pe când se lăsa noaptea, taina Paștelui nostru. «Iar dacă s-a făcut seară, Iisus S-a așezat la masă cu cei doisprezece ucenici». Vedeți deci că acesta nu era Paștile iudaic, căci era cină, pâine, băutură și sta jos la masă și toate mâncărurile erau pregătite la foc? Înainte de a începe cina, așa spune dumnezeiescul Hrisostom, «S-a sculat de la cină, Și-a dezbrăcat haina cea de deasupra și a turnat apă în vasul de spălat». Și El singur a spălat picioarele tuturor. Prin aceasta, a vrut să-l facă pe Iuda să se rușineze, iar celorlalți să le aducă aminte să nu umble după întâietăți. După ce le-a spălat picioarele, îi îndemna la aceasta, zicând: «Cel ce vrea să fie întâiul să fie slujitor tuturor», dându-Se El Însuși pildă. Se pare că Hristos a spălat picioarele lui Iuda înaintea celorlalți Apostoli. În urma tuturor a venit și la Petru. Acesta, având mai multă dragoste de Hristos, nu L-a lăsat să-i spele picioarele; dar, la urmă, I-a îngăduit să-i spele nu numai picioarele, ci și mâinile și capul. Așadar, după ce le-a spălat picioarele, arătând, prin smerenia Sa, o înălțime sufletească neobișnuită, Iisus S-a îmbrăcat din nou cu haina Sa, S-a așezat la masă și i-a sfătuit pe ucenici să se iubească unii pe alții și să nu umble după întâietăți. La sfârșitul mesei amintește și despre vânzător. Iisus îi spune încet numai lui Ioan: «Acela este căruia Eu întingând pâinea i-o voi da». Mântuitorul i-a spus în șoaptă lui Ioan, căci dacă ar fi aflat Petru, ca unul ce era mai înflăcărat decât toți ceilalți, l-ar fi ucis pe Iuda. Iar Matei spune: «Cel ce a întins mâna odată cu mine în blid». Și așa s-a întâmplat. După puțin timp, luând pâinea, a zis: «Luați, mân-

cați, acesta este trupul Meu». La fel și paharul, zicând: «Beți din acesta toți, acesta este sângele Meu al Legii celei Noi. Aceasta s-o faceți întru pomenirea Mea». Cu toate că a făcut acestea, totuși a mâncat și a băut cu ei. Domnul numește trupul Lui pâine, și nu azimă. Deci, să ia aminte cei ce folosesc azimă la Sfânta Jertfă. După cină a intrat satana în Iuda; mai înainte îl încercase numai, dar acum s-a sălășluit de tot în el. Și dumnezeiasca Scriptură spune că s-a dus și s-a învoit cu arhieriei să-L vândă pe Iisus pe treizeci de arginți.

La sfârșitul cinei, Hristos S-a dus cu ucenicii în Muntele Măslinilor, într-un loc numit Ghetsimani. Printre multe altele, Iisus le-a spus: «Voi cu toții vă veți sminti în noaptea aceasta». Petru a zis: «Dacă se vor sminti cu toții, eu nu mă voi lepăda de tine!». Era întuneric, adică în puterea nopții. Și Hristos i-a răspuns lui Petru: «Înainte de a cânta cocoșul a doua oară, te vei lepăda de Mine de trei ori». Într-adevăr, cocoșul, ca să dea de știre, nu cântă numai o dată, ci de două și de trei ori. Aceasta s-a și întâmplat, căci Dumnezeu vădind slăbiciunea firii omenești, Petru a fost cuprins de o frică nemăsurată. Pentru aceasta, Domnul i-a încredințat lui Petru lumea, ca să fie iertător cu cei păcătoși, de vreme ce el însuși a cunoscut cât de ușor este plecată firea omenească spre păcat. Întreita lepădare a lui Petru închipuiește păcatul tuturor oamenilor înaintea lui Dumnezeu. Prima lepădare înfățișează porunca pe care a călcat-o Adam; a doua, călcarea Legii scrise; iar a treia, însăși întruparea Cuvântului. Mântuitorul a iertat lepădările lui Petru, mai târziu, prin întreita lui pocăință, prin întreita întrebare ce i-a pus: «Petre, Mă iubești?».

În cele din urmă, Hristos ca om, arătându-Se om, spune ucenicilor: «Întristat este sufletul Meu până la moarte!». S-a depărtat apoi de ei și S-a rugat, zicând de trei ori: «Părinte, dacă este cu putință, să treacă paharul acesta de la Mine; dar nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu. Facă-se voia Ta!». A spus aceste cuvinte ca om, iar pe de altă parte ca să înșele pe diavol, pentru

ca diavolul să-L socotească numai om, temându-se ca nu cumva prin moartea pe Cruce să zădărnicească taina. Când S-a întors la ucenicii Săi, i-a găsit cufundați în somn. Îndreptându-Se către Petru, i-a spus așa: «Nici un ceas n-ați putut să privegheați împreună cu Mine?», ceea ce înseamnă, cu alte cuvinte: «Dormi și tu împreună cu ceilalți, tu, care ai spus că ai să lupți pentru Mine până la moarte?». Trecând apoi dincolo de Pârâul Cedrilor, unde era o grădină, s-a așezat acolo împreună cu ucenicii Lui.

Domnul obișnuia să vină adeseori aici. De aceea, Iuda cunoștea locul. Iuda luând câțiva soldați din cohortă, urmat de mulțime, a venit la Iisus. Ca semn de recunoaștere le-a dat sărutarea. Iuda a dat acest semn pentru că de multe ori când iudeii încercau să-L prindă, El pleca nevăzut din mijlocul lor. Dar acum Iisus mai întâi a mers la ei și le-a spus: «Pe cine căutați?». Și nu-L recunoșteau, deși nu-i împiedica noaptea, pentru că Scriptura spune că erau luminați și aveau făclii aprinse. De frică, au căzut la pământ și s-au dat înapoi. Ei s-au apropiat din nou și Hristos iar i-a întrebat. Iuda L-a sărutat, dar Iisus i-a zis: «Prietene, pentru ce ai venit?». Cu alte cuvinte, i-a zis: «Potrivită vreme este pentru ceea ce ai venit». Apoi spune din nou: «Ca la un tâlhar ați venit să Mă prindeți, cu săbii și cu bețe». Toate acestea s-au petrecut noaptea, ca să nu se facă răscoală în popor. Atunci, înflăcăratul Petru și-a scos cuțitul – căci aveau la ei cuțite, fiind după cină – a lovit pe Malhus, sluga arhiereului, și i-a tăiat urechea dreaptă. Tăierea urechii drepte a slugii arhiereului lasă să se înțeleagă că arhiereul nu asculta de lege și nici nu învăța bine legea. Hristos îl rușinează pe Petru, spunându-i că nu este bine ca un bărbat duhovnicesc să folosească cuțitul, și-i vindecă urechea lui Malhus. Prinzându-L deci pe Iisus, L-au dus legat la curtea arhiereului Ana, care era socrul lui Caiafa. Acolo erau adunați toți cei care cugetau cele rele împotriva lui Hristos, farisei și cărturari. Aici a avut loc convorbirea dintre Petru și servitoare, precum și lepădarea lui Petru. Între timp, trecând noaptea, cocoșul a cântat a treia oară. Petru și-a adus

aminte și a plâns cu amar. La ivirea zorilor L-au dus pe Hristos de la Ana la arhiereul Caiafa; aici a fost scuipat în față și au fost trimiși martori mincinoși. Când s-a luminat bine de ziuă, Caiafa L-a trimis la Pilat. Iar cei care L-au adus, spune Scriptura, «n-au intrat în pretoriu ca să nu se spurce, ci să poată mânca Paștile». Rezultă, deci, că arhiereii și fariseii au săvârșit atunci o încălcare a Legii, după cum spune dumnezeiescul Hrisostom, mutând Paștile, căci ei trebuiau să mănânce Paștile în noaptea aceea; l-au amânat însă pentru a ucide pe Hristos. Hristos a arătat înainte de Cina cea de Taină că atunci trebuia să mănânce Paștile. El a mâncat Paștile Legii noaptea, și apoi a făcut cunoscut Paștile cel desăvârșit. Și într-adevăr, după cum s-a spus, trebuia ca adevărul să vină după preînchipuirea Legii. Ioan spune că toate acestea s-au întâmplat joi și joi noaptea, înainte ca ei să prăznuiască Paștile. Pentru aceasta, și noi tot joi prăznuim și facem pomenire de acele fapte înfricoșătoare și cu neputință de rostit prin cuvinte.

Cu nespusa Ta milostivire, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a

Irmosul:

Tinerii din Babilon, de văpaia cuptorului nu s-au spăimântat, ci, în mijlocul văpăii aruncați fiind, rourați au cântat: Bine-cuvântat ești, Doamne, Dumnezeul Părinților noștri.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Clătinând cu capul Iuda, cele rele mai înainte gândind, s-a întăritat, vreme cu prilej căutând, să dea pe Judecătorul la osândă, Care este Domnul tuturor și Dumnezeul Părinților noștri.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Prietenilor - a zis Hristos -, unul din voi Mă va vinde! Iar ei, uitând veselia, au fost cuprinși de întristare și de frică, zicând: Spune, cine este acela, Dumnezeule al Părinților noștri?

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Celui ce întinde împreună cu Mine mâna în blid cu necuvință, mai bine i-ar fi fost de n-ar fi trecut prin ușile vieții nicio-dată. Pe acesta, cine era, l-a arătat Dumnezeuul Părinților noștri.

Cântarea a 8-a

Irmosul:

Pentru legile părintești, fericiții tineri din Babilon mai înainte fiind în primejdie, au nesocotit porunca cea nebunească a celui ce împărățea; și, unindu-se cu focul de care nu s-au ars, Celui ce stăpânește I-au adus cântare vrednică: Pe Domnul lăudați-L, lucrurile, și-L preaînălțați întru toți vecii.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Fericiții Apostoli, cei ce au mâncat împreună cu Cuvântul în Sion și, împreună fiind cu El, I-au urmat Păstorului ca niște miei, și împreună fiind cu Hristos, de Care nu S-au despărțit, cu dumnezeiescul cuvânt hrănindu-se, cu mulțumire au cântat: Pe Domnul lăudați-L, lucrurile, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Legea prieteniei uitând-o Iscarioteanul cel cu nume rău, și-a gătit spre vindere picioarele ce i s-au spălat și, mâncând Pâinea Ta, adică Trupul cel dumnezeiesc, a ridicat vicleșug asupra Ta, Hristoase, și n-a înțeles să zică: Pe Domnul lăudați-L, lucrurile, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Neînțelegătorul a luat Trupul Tău cel dezlegător de păcat și dumnezeiescul Sânge care s-a vărsat pentru lume; dar nu s-a rușinat bând din acela pe care-L vânduse cu preț, nici de răutate nu s-a scârbit și n-a înțeles să strige: Pe Domnul lăudați-L, lucrurile, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Stih: Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Apoi iarăși Irmosul: Pentru legile părintești...

Preotul (diaconul): Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Nu se cântă: Ceea ce ești mai cinstită..., **ci Troparele Cântării a noua, în timp ce se face cădere mare:**

Cântarea a 9-a

Irmosul:

Din ospățul Stăpânului și din masa cea nemuritoare, veniți, credincioșilor, la loc înalt, cu gânduri înalte, să ne îndulcim, pe Cuvântul cel Preaînalt din cuvântul Său cunoscându-L, pe Care Îl mărim.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Zis-a ucenicilor Cuvântul, în taină învățându-i: Mergeți în loc înalt, unde gândul se întărește, de gătiți Paștile prin cuvântul adevărului cel fără de aluat, și întărirea harului să o măriți.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Tatăl M-a născut mai înainte de veci pe Mine, Înțelepciunea cea împreună-lucrătoare; și M-a zidit începătură căilor Lui, spre lucrurile ce se săvârșesc acum cu taină; că Eu, fiind Cuvânt din fire nezidit, primesc numirile trupului pe care l-am luat acum.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Precum sunt om din fire, iar nu după închipuire, așa și firea ce s-a unit cu Mine Dumnezeu este, prin chipul comunicării însușirilor. Pentru aceasta, să Mă cunoașteți pe Mine un singur Hristos, Care păstrez cele din care, în care și care sunt.

Apoi iarăși se cântă Irmosul, în amândouă stranele împreună. Preotul (diaconul) zice ectenia mică (Iară și iară...). Preotul rostește ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

LUMINÂND A, glasul al 3-lea:

Cămara Ta, Mântuitorul meu, o văd împodobită și îmbrăcăminte nu am, ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, și mă mântuiește (de trei ori).

LAUDELE

Glasul al 2-lea:

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Ție se cuvine cântare, Dumnezeule!

Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El, toate puterile Lui. Ție se cuvine cântare, Dumnezeu!

Stih 1: Lăudați-L pe El întru puterile Lui; lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui.

Se pun stihirile pe 4, glasul al 2-lea, însuși glasul:

Se adună acum soborul iudeilor, ca să dea lui Pilat pe Ziditorul și Făcătorul tuturor. O, nelegiuții, o, necredincioșii! Că rânduiesc spre judecată pe Cel ce vine să judece viii și morții; pe Cel ce vindecă patimile, Îl pregătesc spre Pătimire. Doamne, îndelung-Răbdătorule, mare este mila Ta, slavă Ție!

Stih 2: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Iuda cel fără de lege, Doamne, care și-a întins mâna în blid la cină, împreună cu Tine, și-a întins mâinile fără de lege ca să ia arginții; și cel ce socotea prețul mirului, nu s-a temut a Te vinde pe Tine, Cel fără de preț; cel ce și-a întins picioarele să i le speli Tu, Stăpânul, Te-a sărutat cu vicleșug, ca să Te dea celor fără de lege. Și lepădându-se din ceata Apostolilor, și aruncând cei treizeci de arginți, n-a văzut Învierea Ta cea de a treia zi, prin care miluiește-ne pe noi.

Stih 3: Lăudați-l pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe El în strune și în organe.

Iuda vânzătorul, viclean fiind, cu sărutare vicleană a dat pe Mântuitorul Domnul; pe Stăpânul tuturor ca pe un rob L-a vândut iudeilor. Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Unul cel mult-Milostiv.

Stih 4: Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Iuda sluga și vicleanul, ucenicul și potrivnicul, prieten și diavol, din fapte s-a arătat că urma Învățătorului, dar întru sine cugeta vânzarea. Că zicea în sine: Să-L dau pe Acesta și voi dobândi banii ce se adună. Încerca să vândă și mirul, și pe Iisus

să-L prindă cu vicleșug. Dat-a sărutare și a vândut pe Hristos. Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Cel ce este singur mult-Milostiv și iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., glasul al 2-lea:

Cel pe Care Isaia mai înainte Miel L-a numit vestindu-L, Acela vine spre junghiere de bunăvoie, și Și-a dat spatele spre bătaie și obrazul spre lovire cu palmele și fața nu Și-a întors de la rușinea scuișărilor, și a fost osândit la moarte de ocară. Toate de bunăvoie le-a primit Cel fără de păcat, ca să dăruiască tuturor învierea cea din morți.

Apoi preotul (diaconul) zice din fața Sfintei Mese, fără să deschidă ușile împărătești:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Citețul rostește (nu cântă):

Doxologia zilelor de rând

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoie. Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție, pentru slava Ta cea mare. Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte atot-țiitorule, Doamne Fiule Unule-Născut Iisuse Hristoase și Du-hule Sfinte. Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii. Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi. Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție. Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi precum am nădăjduit întru Tine. Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia cererilor (paginile 67-69): Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață Domnului... **Preotul zice ecfonisul:** Că Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul (sau diaconul): Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul citește în taină rugăciunea plecării capetelor: Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești..., **apoi zice, cu voce tare, ecfonisul:** Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Astăzi s-a adunat soborul cel viclean împotriva lui Hristos, și s-au sfătuit asupra Lui cele deșarte, ca să dea lui Pilat spre moarte pe Cel nevinovat. Astăzi a pus asupra-și, Iuda, sugrumare pentru bani, și s-a lipsit de amândouă viețile: de aceasta trecătoare și de cea dumnezeiască. Astăzi Caiafa a profețit fără

de voie, zicând: Mai bine este să piară unul pentru popor. Că a venit să pătimească pentru păcatele noastre, ca să ne libereze pe noi din robia vrăjmașului, ca un bun și iubitor de oameni.

Stih: Cel ce a mâncat pâinea Mea, a ridicat împotriva Mea călcâiul (*Psalms 40: 9*).

Astăzi își ascunde Iuda fața cea iubitoare de săraci, și își descoperă chipul lăcomiei; nu se mai îngrijește de săraci, nu mai vinde încă mirul celei păcătoase, ci Mirul cel ceresc și din El dobândește argint. Aleargă la iudei, zicând celor fără de lege: Ce-mi veți da mie, și eu voi da pe El vouă? O, iubire de bani a vânzătorului! Face vânzare lesne de cumpărat. După gândul cumpărătorilor face neguțătoria Celui ce este vândut; nu se scumpește la preț, ci-L vinde ca pe un rob fugar. Că obiceiul furilor este să lepede cele de cinste. Acum ucenicul a aruncat câinilor cele sfinte; că turbarea iubirii de argint l-a făcut a se întărâta asupra Stăpânului său; de a cărei ispită să fugim, grăind: Îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ție!

Stih: Ieșea afară și grăia; împreună împotriva Mea șopteau toți vrăjmașii Mei (*Psalms 40: 6-7*).

Năravul tău este plin de vicleșug, Iuda cel fără de lege; că bolnăvindu-te de iubirea de argint, ai câștigat urâciune de oameni. Că de vreme ce iubeai bogăția, pentru ce ai mers la Cel ce învață despre sărăcie? Iar de-L și iubeai pe Dânsul, pentru ce ai vândut pe Cel fără de preț, dându-L spre ucidere? Spăimân-tează-te soare, suspină pământule, și clătinându-te, strigă: Cel ce nu ții minte răul, Doamne, slavă Ție.

Stih: Cuvânt nelegiuit spuneau împotriva Mea (*Psalms 40: 8*).

Nimeni să nu fie necunoscător de cina Stăpânului, o, credincioșilor! Nimeni să nu vină acum la masă cu vicleșug ca Iuda. Că acela primind pâinea, s-a lipsit de Pâinea vieții, fiind numai chip de ucenic, iar cu fapta ucigător; de față cu iudeii veselindu-se, și cu Apostolii împreună-petrecând. Urând săruta și sărutând vindea pe Cel ce ne-a răscumpărat pe noi din blestem, pe Dumnezeu și Mântuitorul sufletelor noastre.

Slavă..., același glas:

Năravul tău este plin de vicleșug... **(vezi mai sus)**

Și acum..., glasul al 5-lea:

Făcând cunoscători în cele de taină pe ucenicii Tăi, Doamne, i-ai învățat, zicând: O, prietenilor! Vedeți să nu vă despartă de Mine vreo frică; pentru că, deși pătimesc, dar pentru lume pătimesc. Să nu vă smintiți, deci, în privința Mea, că n-am venit să-Mi slujească cineva Mie, ci să slujesc Eu și să-Mi pun sufletul răscumpărare pentru lume. De-Mi sunteți, deci, prieteni, urmați-Mi Mie: cel ce voiește să fie întâi, să fie cel din urmă; stăpânul, ca sluga. Rămâneți în Mine, ca să aduceți struguri, că Eu sunt Vița vieții.

Apoi se citește:

Bine este a ne mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte, a vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea (o dată, fără metanii).

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...

Preotul: Că a Ta este împărația... și se cântă Troparul, glasul al 8-lea:

Când slăviții ucenici, la spălarea de la Cină, s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint bolnăvindu-se, s-a întunecat și judecătorilor celor fără de lege pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Vezi, iubitorule de avuții, pe cel ce pentru acestea spânzurare și-a agonisit! Fugi de sufletul nesățios, care a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cel ce ești spre toți bun, Doamne, slavă Ție!

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia întreită (paginile 103-104): Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește... **Preotul zice ecfonisul:** Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul (preotul): Înțelepciune! Strana: Binecuvintează.

Preotul:

Cel ce este binecuvântat, Hristos Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întărește, Dumnezeule, sfânta și dreapta credință a dreptslăvitorilor creștini și Sfântă Biserica Ta o păzește în veacul veacului.

Preotul, plecându-se către icoana Maicii Domnului, zice: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Strana: Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

[La mănăstiri se zice îndată: Veniți să ne închinăm... și se citește Ceasul I fără Catismă. Troparul: Când slăviții ucenici..., iar, după Tatăl nostru..., se citește Condacul: Pâinea luând-o în mâini... La final, se face otpustul mare, cum se arată mai departe:]

Preotul, plecându-se către icoana Mântuitorului:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește (de trei ori). Părinte, binecuvintează.

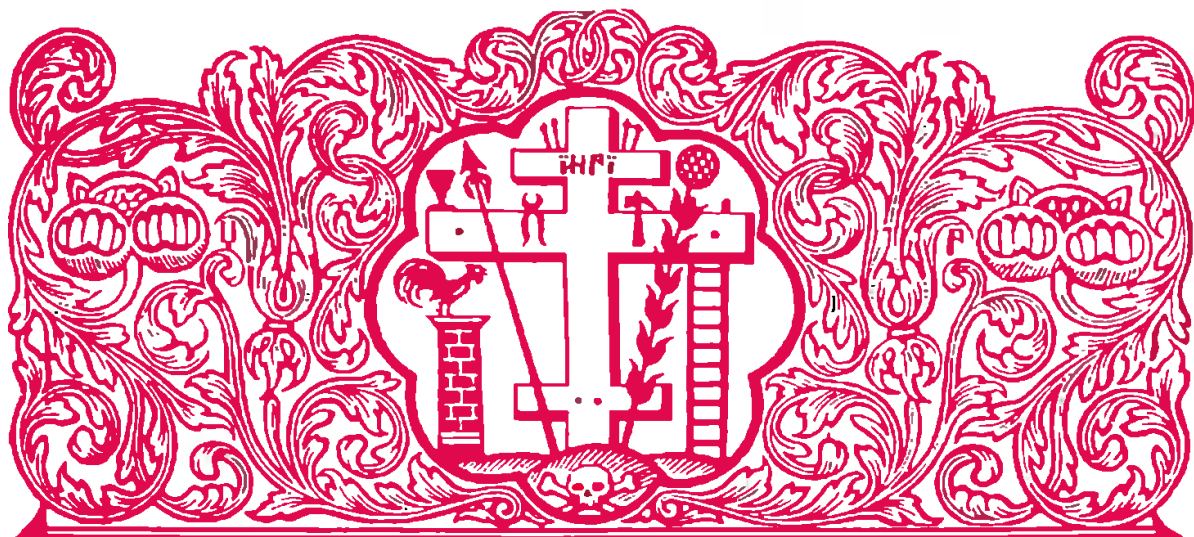
Apoi preotul zice Otpustul:

Cel ce, pentru nemăsurata Lui bunătate, când a spălat picioarele ucenicilor, calea cea mai bună ne-a arătat a fi smereția, și până la Cruce și îngropare S-a smerit pentru noi, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

DENIA CELOR DOUĂSPREZECE EVANGHELII

adică Utrenia din Sfânta și Marea Vineri,
săvârșită Joi seara, numită și

**SLUJBA SFINTELOR ȘI MÂNTUITOARELOR PĂTIMIRI
ALE DOMNULUI, DUMNEZEULUI ȘI MÂNTUITORULUI
NOSTRU IISUS HRISTOS**

Se face începutul ca la slujba Deniei Canonului Mare, până la ectenia mare (paginile 5-15). După ectenia mare, strana cântă: Aliluia pe glasul al 8-lea, cu glas mare și cântare dulce, cu stihurile acestea:

Stih 1: De noapte mânecă duhul meu către Tine, Dumnezeu, pentru că luminează sunt poruncile Tale pe pământ.

Aliluia, aliluia, aliluia!

Stih 2: Dreptate vă învățați toți cei ce locuiți pe pământ.

Stih 3: Pizmuire va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul pe cei potrivnici va mânca.

Stih 4: Aducă lor rele, Doamne, aduică rele celor măriți ai pământului.

Apoi se cântă, de trei ori, Troparul, glasul al 8-lea:

Când slăviții ucenici, la spălarea de la Cină, s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint bolnăvindu-se, s-a întunecat și judecătorilor celor fără de lege pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Vezi, iubitorule de avuții,

pe cel ce pentru acestea spânzurare și-a agonisit! Fugi de sufletul nesățios, care a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cel ce ești spre toți bun, Doamne, slavă Ție!¹

[Apoi Ectenia mică, cu ecfonisul: *Că a Ta este stăpânirea..., și eclesiarhul împarte făclii fraților.*]²

EVANGHELIA I

Apoi preotul își ia felonul și deschide ușile împărătești. Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Ioan citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie de la Ioan, numită *Așezământul Sfințelor Pătimiri (Ioan 13: 31 – 18: 1)*:

Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Acum a fost preaslăvit Fiul Omului și Dumnezeu a fost preaslăvit întru El. Iar dacă Dumnezeu a fost preaslăvit întru El și Dumnezeu Îl va preaslăvi întru El și îndată Îl va preaslăvi. Fiilor, încă puțin timp sunt cu voi. Voi Mă veți căuta, dar, după cum am spus iudeilor – că unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni –, vă spun vouă acum. Poruncă nouă dau

¹ Tipicul Mare prevede o cădere mare în timpul cântării, de trei ori, a Troparului, în vederea citirii primei Evanghelii. La Evangheliile 2-7 se menționează căderea numai a altarului (în timp ce se cântă de două ori Sedealna, la care nu se șade, din respect pentru cădere), iar înainte de ultima Evanghelie, iarăși cădere mare. În practică, aceste cădiri se omit, făcându-se doar cădirile mari ale Utreniei (la început și la Cântarea a 9-a).

² Ecteniile mici dinainte de Evangheliile Sfințelor Pătimiri nu sunt menționate în Triod, nici în Tipicele noi grecești, nici în Tipicul bisericesc (1976) al Patriarhiei Române, fiind omise în practică, din pricina lungimii foarte mari a acestei Denii. Totuși, le vom menționa între paranteze, întrucât sunt amintite de Tipicul mare și de Liturghierul românesc (ed. 2012, pp. 384-385).

vouă: Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții. Doamne, L-a întrebat Simon-Petru, unde Te duci? Răspuns-a Iisus: Unde Mă duc Eu, tu nu poți să urmezi Mie acum, dar mai târziu Îmi vei urma. Petru l-a zis: Doamne, de ce nu pot să urmez Ție acum? Sufletul meu îl voi da pentru Tine. Iisus i-a răspuns: Vei pune sufletul tău pentru Mine? Adevărat, adevărat zic ție că nu va cânta cocoșul până ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori. Să nu se tulbure inima voastră; credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine. În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt. Iar dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Mă duc să vă pregătesc loc. Și, dacă Mă voi duce și vă voi pregăti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sunt Eu. Și unde Mă duc Eu, voi știți și știți și calea. Toma l-a zis: Doamne, nu știm unde Te duci; și cum putem ști calea? Iisus i-a zis: Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine. Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine, și pe Tatăl Meu L-ați fi cunoscut; dar de acum Îl cunoașteți pe El și L-ați și văzut. Filip l-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne este de ajuns. Iisus i-a zis: De atâta vreme sunt cu voi și nu M-ați cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl? Nu crezi tu că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le grăiesc de la Mine, ci Tatăl – Care rămâne întru Mine – face lucrările Lui. Credeți Mie că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl întru Mine, iar de nu, credeți-Mă pentru lucrările acestea. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu și mai mari decât acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. Și orice veți cere întru numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul. Dacă veți cere ceva în numele Meu, Eu voi face. De Mă iubiți, păziți poruncile Mele. Și Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mângâietor va da vouă, ca să fie cu voi în veac, Duhul Adevărului, pe Care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaște; voi Îl cunoașteți, că rămâne la voi și în voi va fi! Nu vă voi lăsa orfani; voi veni la voi. Încă puțin timp și lumea nu Mă va mai vedea; voi

însă Mă veți vedea, pentru că Eu sunt viu și voi veți fi vii. În ziua aceea veți cunoaște că Eu sunt întru Tatăl Meu și voi în Mine și Eu în voi. Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui. I-a zis Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce înseamnă că Te vei arăta nouă și nu lumii? Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi și vom veni la el și vom face locaș la el. Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele. Dar cuvântul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis. Acestea vi le-am spus, fiind cu voi; dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl în numele Meu, Acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate cele ce v-am spus Eu. Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoșeze. Ați auzit că v-am spus: Mă duc și voi veni la voi. De M-ați iubi, v-ați bucura că Mă duc la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decât Mine. Și acum v-am spus acestea înainte de a se întâmpla, ca să credeți când se vor întâmpla. Nu voi mai vorbi multe cu voi, căci vine stăpânitorul acestei lumi, și el nu are nimic în Mine; dar ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl și precum Tatăl Mi-a poruncit, așa fac. Ridicați-vă, să mergem de aici. Eu sunt vița cea adevărată și Tatăl Meu este lucrătorul. Orice mlădiță care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; și orice mlădiță care aduce roadă, El o curățește, ca mai multă roadă să aducă. Acum voi sunteți curați pentru cuvântul pe care vi l-am spus. Rămâneți în Mine și Eu în voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi, dacă nu rămâneți în Mine. Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele. Cel ce rămâne în Mine și Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic. Dacă cineva nu rămâne în Mine, se aruncă afară ca mlădițele care se usucă și pe care oamenii le adună și le aruncă în foc și ard. Dacă rămâneți întru Mine și cuvintele Mele rămân în voi, cereți ceea ce vreți și se va da vouă. Întru aceasta a fost slăvit Tatăl Meu, ca să aduceți roadă multă și să vă faceți ucenici ai Mei. Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și

Eu pe voi; rămâneți întru dragostea Mea. Dacă păziți poruncile Mele, veți rămâne întru dragostea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămân întru dragostea Lui. Acestea vi le-am spus, ca bucuria Mea să fie în voi și ca bucuria voastră să fie deplină. Aceasta este porunca Mea: Să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi. Voi sunteți prietenii Mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu știe ce face stăpânul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute. Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și roadă să aduceți, iar roada voastră să rămână, ca Tatăl să vă dea orice-I veți cere în numele Meu. Aceasta vă poruncesc: Să vă iubiți unul pe altul. Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște. Aduceți-vă aminte de cuvântul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi. Iar toate acestea le vor face vouă din pricina numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis. De n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvânt de dezvinovățire pentru păcatul lor. Cel ce Mă urăște pe Mine urăște și pe Tatăl Meu. De nu aș fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut, păcat nu ar avea; dar acum M-au și văzut și M-au urât, și pe Mine, și pe Tatăl Meu. Dar (*aceasta*), ca să se împlinească cuvântul cel scris în Legea lor: «M-au urât pe nedrept». Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine. Și voi mărturisiți, pentru că de la început sunteți cu Mine. Acestea vi le-am spus ca să nu vă poticniți în credința voastră. Vă vor scoate pe voi din sinagogi; și chiar va veni vremea când oricine vă va ucide pe voi va crede că aduce slujire lui Dumnezeu. Și acestea le vor face pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine. Iar acestea vi

le-am spus ca să vă aduceți aminte de ele, când va veni ceasul lor, că Eu vi le-am spus. Și acestea nu vi le-am spus de la început, fiindcă eram cu voi. Dar acum Mă duc la Cel ce M-a trimis și nimeni dintre voi nu Mă întreabă: Unde Te duci? Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră. Dar Eu vă spun adevărul: Vă este de folos să Mă duc Eu, căci dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi, iar dacă Mă voi duce, Îl voi trimite la voi. Și El, venind, va vădi lumea de păcat și de dreptate și de judecată. De păcat, pentru că ei nu cred în Mine; de dreptate, pentru că Mă duc la Tatăl Meu și nu Mă veți mai vedea; și de judecată, pentru că stăpânitorul acestei lumi a fost judecat. Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteți să le purtați. Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la Sine, ci câte va auzi va vorbi și cele viitoare vă va vesti. Acela Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua și vă va vesti. Toate câte are Tatăl ale Mele sunt; de aceea am zis că din al Meu ia și vă vestește vouă. Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. Deci, unii dintre ucenicii Lui ziceau între ei: Ce este aceasta ce ne spune: Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea și că Mă duc la Tatăl? Deci, ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puțin? Nu știm ce zice. Și a cunoscut Iisus că voiau să-L întrebe și le-a zis: Despre aceasta vă întrebați între voi, că am zis: Puțin și nu Mă veți mai vedea și iarăși puțin și Mă veți vedea? Adevărat, adevărat zic vouă că voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura. Voi vă veți întrista, dar întristarea voastră se va preface în bucurie. Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce a născut copilul, nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume. Deci și voi acum sunteți triști, dar iarăși vă voi vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi. Și în ziua aceea nu Mă veți întreba nimic. Adevărat, adevărat zic vouă: Orice veți cere de la Tatăl în numele Meu, El vă va da. Până acum n-ați cerut nimic în numele Meu. Cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină. Acestea vi le-am spus în pilde, dar vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în

pilde, ci pe față vă voi vesti despre Tatăl. În ziua aceea veți cere în numele Meu; și nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi, căci Însuși Tatăl vă iubește pe voi, fiindcă voi M-ați iubit pe Mine și ați crezut că de la Dumnezeu am ieșit. Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl. Au zis ucenicii Săi: Iată, acum vorbești pe față și nu spui nicio pildă. Acum știm că Tu știi toate și nu ai nevoie să Te întrebe cineva. De aceea credem că ai ieșit de la Dumnezeu. Iisus le-a răspuns: Acum credeți? Iată, vine ceasul, și a și venit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale și pe Mine să Mă lăsați singur. Dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine. Acestea vi le-am grăit ca întru Mine pace să aveți. În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți! Eu am biruit lumea. Astfel a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească, precum l-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui. Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis. Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit. Și acum, preaslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine mai înainte de a fi lumea. Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit. Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine; căci cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit și au crezut că Tu M-ai trimis. Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. Și toate ale Mele sunt ale Tale și ale Tale sunt ale Mele și M-am preaslăvit întru ei. Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău pe cei pe care Mi i-ai dat, ca să fie una, precum suntem și Noi. Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău pe cei pe care Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit niciunul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura. Acum însă Eu vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei. Eu le-am dat cuvântul

Tău și lumea i-a urât, pentru că nu sunt din lume, precum Eu nu sunt din lume. Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzești pe ei de cel-viclean. Ei nu sunt din lume, precum nici Eu nu sunt din lume. Sfințește-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevărul. Precum M-ai trimis pe Mine în lume și Eu i-am trimis pe ei în lume. Pentru ei, Eu Mă sfințesc pe Mine însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr. Dar nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor, ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis. Și slava pe care Tu Mi-ai dat-o, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una suntem: Eu întru ei și Tu întru Mine, ca ei să fie desăvârșiți întru unime, și să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit pe ei precum M-ai iubit pe Mine. Părinte, voiesc ca unde sunt Eu să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea pe care Mi-ai dat-o, pentru că Tu M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii. Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis. Și le-am făcut cunoscut numele Tău și-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care Tu M-ai iubit să fie în ei și Eu să fiu în ei. Zicând acestea, Iisus a ieșit cu ucenicii Lui dincolo de pâraul Cedrilor, unde era o grădină, în care au intrat El și ucenicii Săi.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Și îndată se cântă Antifoanele, repetând toate troparele.

ANTIFONUL 1, glasul al 8-lea:

Mai-marii popoarelor s-au adunat împreună, asupra Domnului și asupra Unsului Său.

Cuvânt călcător de lege au pus asupra mea. Doamne, Doamne, nu mă părăsi pe mine.

Simțirile noastre curate să le aducem înaintea lui Hristos și, ca niște prieteni ai Lui, sufletele să le jertfim pentru El, și să nu ne sugrumăm cu grijile vieții, ca Iuda, ci să strigăm în cămările sufletelor noastre: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, izbăvește-ne de cel viclean.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Fecioară ai născut, ceea ce nu știi de nuntă, și Fecioară ai rămas, Maică nenuntită; Născătoare de Dumnezeu, Marie, roagă pe Hristos, Dumnezeuul nostru, să ne mântuiască pe noi.

ANTIFONUL al 2-lea, glasul al 6-lea:

Alergat-a Iuda, zicând cărturarilor celor fără de lege: Ce-mi veți da mie și eu Îl voi da pe El vouă? Iar, în mijlocul celor ce se învoiau, Tu Însuși ai stat nevăzut, Cel asupra Căruia era uneltirea. Cunoscătorule de inimi, milostivește-Te spre sufletele noastre.

Cu milostenie să slujim lui Dumnezeu, ca Maria la cină, și să nu ne agonisim iubire de argint ca Iuda, ca să fim pururea cu Hristos Dumnezeu.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Nu înceta, Fecioară, rugând totdeauna pe Cel pe Care L-ai născut în chip de negrăit, ca pe un Iubitor de oameni, să mântuiască din primejdii pe cei ce scapă la tine.

ANTIFONUL al 3-lea, glasul al 2-lea:

Pentru învierea lui Lazăr, Doamne, pruncii evreilor au strigat Ție, Iubitorule de oameni: Osana! Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

La cina Ta, Hristoase Dumnezeule, zis-ai mai înainte ucenicilor Tăi: Unul dintre voi Mă va vinde. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Întrebând Ioan: Doamne, cine este cel ce Te va vinde?, l-ai dovedit pe acela prin pâine; iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Cu treizeci de arginți și cu sărutare vicleană, Te căutau iudeii să Te ucidă, Doamne; iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

La spălarea Ta, Hristoase Dumnezeule, ai poruncit ucenicilor Tăi: Așa să faceți, precum vedeți. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Privegheați și vă rugați ca să nu cădeți în ispită, zis-ai ucenicilor Tăi, Hristoase Dumnezeuul nostru. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoare de Dumnezeu:

Mântuiește din primejdii pe robii tăi, Născătoare de Dumnezeu, că toți după Dumnezeu la tine scăpăm, ca și către un zid nestricat și folositor.

[Ectenia mică, cu ecfonisul: Că bun și iubitor de oameni..., apoi, în timp ce preotul cădește Sfântul Altar, se cântă:]

S E D E A L N A, glasul al 7-lea:

Ospătând la Cină pe ucenici și cunoscând vicleșugul vânzării, ai vădit la cina aceea pe Iuda, știindu-l că nu se va îndrepta și vrând să arăți tuturor că Te-ai dat de bunăvoie, ca să răpești lumea de la cel străin; îndelung-Răbdătorule, slavă Ție!

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

EVANGHELIA A 2-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Ioan citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Ioan 18: 1-28):

În vremea aceea, a ieșit Iisus cu ucenicii Lui dincolo de pâraul Cedrilor, unde era o grădină, în care au intrat El și ucenicii Săi. Iar Iuda vânzătorul cunoștea acest loc, pentru că adesea Iisus și ucenicii Săi se adunau acolo. Deci Iuda, luând oaste și slujitori de la arhierei și de la farisei, a venit acolo cu felinare și cu făclii și

cu arme. Iar Iisus, știind toate cele ce erau să vină asupra Lui, a ieșit și le-a zis: Pe cine căutați? Răspuns-au Lui: Pe Iisus Nazarineanul. El le-a zis: Eu sunt. Iar Iuda vânzătorul era și el cu ei. Atunci când le-a spus: Eu sunt, ei s-au dat înapoi și au căzut la pământ. Și iarăși i-a întrebat: Pe cine căutați? Iar ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul. Răspuns-a Iisus: V-am spus că Eu sunt. Deci, dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să plece; ca să se împlinească cuvântul pe care l-a spus: Dintre cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe niciunul. Dar Simon-Petru, având sabie, a scos-o și a lovit pe sluga arhiereului și i-a tăiat urechea dreaptă; iar numele slugii era Malhus. Deci, a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. Nu voi bea, oare, paharul pe care Mi l-a dat Tatăl? Deci, ostașii și căpetenia a o mie de ostași și slujitorii iudeilor L-au prins pe Iisus și L-au legat. Și L-au dus întâi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhiereu al anului aceleuia, iar Caiafa era cel ce sfătuisese pe iudei că este de folos să moară un om pentru popor. Și Simon-Petru și un alt ucenic mergeau după Iisus. Iar ucenicul acela era cunoscut arhiereului și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiereului; însă Petru a stat la poartă, afară. Deci a ieșit celălalt ucenic, care era cunoscut arhiereului, și a vorbit cu portăreasa și l-a adus înăuntru pe Petru. Deci, slujnica portăreasă i-a zis lui Petru: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii Omului acestuia? Acela a zis: Nu sunt. Iar slugile și slujitorii făcuseră foc și stăteau și se încălzeau, că era frig, și era cu ei și Petru, stând și încălzindu-se. Deci, arhiereul L-a întrebat pe Iisus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui. Iisus i-a răspuns: Eu am vorbit pe față lumii; Eu am învățat întotdeauna în sinagogă și în templu, unde se adună toți iudeii, și nimic nu am vorbit în ascuns. De ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am vorbit. Iată, aceștia știu ce am spus Eu. Și, zicând El acestea, unul din slujitorii care era de față l-a dat lui Iisus o palmă, zicând: Așa răspunzi Tu arhiereului? Iisus i-a răspuns: Dacă am vorbit rău, dovedește că este rău, iar dacă am vorbit bine, de ce Mă lovești? Atunci Anna L-a trimis legat la Caiafa arhiereul. Iar Simon-Petru stătea și se încălzea. Deci i-au zis: Nu cumva și tu ești dintre ucenicii Lui? El s-a lepădat și a zis: Nu sunt. Una dintre

slugile arhiereului, care era rudă cu cel căruia Petru îi tăiasse urechea, a zis: Nu te-am văzut eu pe tine în grădină cu El? Și iarăși s-a lepădat Petru, și îndată a cântat cocoșul. Deci, L-au adus pe Iisus de la Caiafa la pretoriu; și era dimineață. Iar iudeii n-au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănânce Paștile.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se cântă:

A N T I F O N U L al 4-lea, glasul al 5-lea:

Astăzi Iuda lasă pe Învățătorul și primește pe diavolul; se orbește cu patima iubirii de arginți, cade din lumină întunecatul. Că în ce chip ar fi putut vedea cel ce a vândut pe Luminătorul pentru treizeci de arginți? Iar nouă ne-a răsărit Cel ce a pătimit pentru lume. Către Care să grăim: Cel ce ai pătimit și Te-ai îndurat de oameni, slavă Ție!

Astăzi Iuda se leapădă de cinstea lui Dumnezeu și se înstrăinează de har; fiind ucenic, se face vânzător; în obicei prietenesc ascunde vicleșug și nebunește socotește că este mai bine a sluji iubirii de arginți decât dragostei Stăpânului, făcându-se călăuză adunării celei fără de lege. Iar noi, având mântuire pe Hristos, pe Acesta să-L slăvim.

Să dobândim iubirea de frați, ca niște frați întru Hristos, iar nu nemilostivire către cei de aproape ai noștri. Ca să nu ne osândim ca sluga cea nemilostivă pentru bani, și ca Iuda căin-du-ne fără de niciun folos.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Preaslăvite lucruri s-au grăit de tine pretutindeni, Născătoare de Dumnezeu, Marie; că ai născut după trup pe Făcătorul tuturor, prealăudată care nu știi de nuntă.

A N T I F O N U L al 5-lea, glasul al 6-lea:

Ucenicul tocmea prețul Învățătorului și a vândut pe Domnul pentru treizeci de arginți cu sărutare vicleană, dându-L pe El celor fără de lege, spre moarte.

Astăzi Făcătorul cerului și al pământului a zis ucenicilor Săi: S-a apropiat ceasul și a sosit Iuda, cel ce Mă vinde; nimeni să nu se lepede de Mine, văzându-Mă pe Cruce în mijlocul a doi tâlhari. Că pătimesc ca un om, și mântuiesc ca un iubitor de oameni pe cei ce cred în Mine.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Ceea ce ai zămislit în chip de negrăit în veacul cel mai de pe urmă, și ai născut pe Ziditorul tău, pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

ANTIFONUL al 6-lea, glasul al 7-lea:

Astăzi veghează Iuda să vândă pe Domnul, pe Mântuitorul lumii, Cel mai înainte de veci, pe Cel ce a săturat mulțimea de oameni cu cinci pâini. Astăzi cel fără de lege se leapădă de Învățătorul; și fiind ucenic a dat pe Stăpânul, a vândut cu bani pe Cel ce a săturat cu mană pe om.

Astăzi au pironit pe Cruce iudeii pe Domnul, Care a tăiat marea cu toiagul și i-a povățuit în pustie. Astăzi au împuns cu sulița coasta Celui ce a rănit Egiptul cu bățai pentru ei, și au adăpat cu fiere pe Cel ce le-a plouat mană de mâncare.

Doamne, venind spre Pătimirea cea de voie, ai zis ucenicilor Tăi: De n-ați putut priveghea un ceas împreună cu Mine, cum v-ați făgăduit că veți muri pentru Mine? Vedeți măcar pe Iuda cum nu doarme, ci se nevoiește să Mă dea celor fără de lege. Sculați de vă rugați! Să nu se lepede cineva de Mine, văzându-Mă pe Cruce. Îndelung-Răbdătorule, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai încăput în pântecul tău pe Cel neîncăput în ceruri! Bucură-te, Fecioară, propovăduirea Prorocilor, din care ne-a strălucit nouă Emanuel! Bucură-te, Maica lui Hristos Dumnezeu!

[Ectenia mică, cu ecfonisul: Că s-a sfințit și s-a preaslăvit preacinstitul și de mare cuviință numele Tău, al Tatălui și al Fiului..., apoi:]

S E D E A L N A, glasul al 7-lea:

Ce pricină te-a făcut, Iuda, vânzător al Mântuitorului? Au doară te-a despărțit de ceata Apostolilor? Au doară te-a lipsit de harul tămăduirilor? Au doară cinând împreună cu ceilalți, pe tine te-a gonit de la masă? Au doară picioarele celorlalți le-a spălat, iar ale tale nu le-a băgat în seamă? O, de cât bine te-ai făcut uitător! Iată, gândul tău cel nemulțumitor se vedește, iar îndelungă-răbdarea cea neasemănată și mare mila Mântuitorului se propovăduiește.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

EVANGHELIA A 3-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Matei citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Matei 26: 57-75):

In vremea aceea, prinzând pe Iisus, ostașii L-au dus la Caiafa arhiereul, unde erau adunați cărturarii și bătrânii. Iar Petru Îl urma de departe, până a ajuns la curtea arhiereului și, intrând înăuntru, ședea cu slugile, ca să vadă sfârșitul. Iar arhiereii, bătrânii și tot sinedriul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare. Și n-au găsit, deși veniseră mulți martori mincinoși. Mai pe urmă, însă, au venit doi și au spus: Acesta a zis: Pot să dărâm templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l clădesc. Și ridicându-se, arhiereul I-a zis: Nu răspunzi nimic la ceea ce măr-

turisesc aceștia împotriva Ta? Dar Iisus tăcea. Atunci arhiereul I-a zis: Te jur pe Dumnezeu cel viu să ne spui nouă dacă ești Tu Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Iisus i-a răspuns: Tu ai zis. Și vă spun încă: De acum veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta Puterii și venind pe norii cerului. Atunci arhiereul și-a sfâșiat hainele, zicând: A hulit! Ce ne mai trebuie martori? Iată, acum ați auzit blasfemia Lui. Ce vi se pare? Iar ei răspunzând, au zis: Este vinovat de moarte. Și au scuipat în obrazul Lui, bătându-L cu pumnii, iar unii Îi dădeau palme, zicând: Prorocește-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit? Iar Petru ședea afară, în curte. Și o slujnică s-a apropiat de el, zicând: Și tu erai cu Iisus Galileeanul. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu știu ce zici. Și, ieșind el la poartă, l-a văzut altă slujnică și a zis celor de acolo: Și acesta era cu Iisus Nazarineanul. Și iarăși s-a lepădat cu jurământ: Nu cunosc pe omul acesta. Iar după puțin, apropiindu-se cei ce stăteau acolo, au zis lui Petru: Cu adevărat și tu ești dintre ei, căci și graiul tău te vădește. Atunci el a început a se blestema și a se jura: Nu cunosc pe omul acesta. Și îndată a cântat cocoșul. Atunci, Petru și-a adus aminte de cuvântul lui Iisus, Care zisese: Mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Și, ieșind afară, Petru a plâns cu amar.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se cântă:

ANTIFONUL al 7-lea, glasul al 8-lea:

Doamne, răbdând toate, așa ai zis celor fără de lege ce Te-au prins: De ați și rănit pe Păstorul, și ați risipit cele douăsprezece oi, pe ucenicii Mei, dar aș fi putut să aduc înainte mai mult decât douăsprezece legiuni de îngerii. Dar rabd îndelung, ca să se împlinească cele ce am arătat vouă prin prorocii Mei, cele nearătate și ascunse. Doamne, slavă Ție!

De trei ori tăgăduindu-Te Petru, îndată a cunoscut ceea ce s-a zis lui; dar Ți-a adus Ție lacrimi de pocăință. Doamne, fii mie milostiv și mă mântuiește pe mine!

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Ca pe ceea ce este ușă de mântuire, și grădină veselitoare, și nor al luminii celei veșnice, să laudăm toți pe Sfânta Fecioară, zicându-i: Bucură-te!

A N T I F O N U L al 8-lea, glasul al 2-lea:

Spuneți, călcătorilor de lege, ce ați auzit de la Mântuitorul nostru? Au n-a dat El legea și învățăturile Prorocilor? Dar cum ați gândit să dați lui Pilat pe Dumnezeu, Cuvântul cel din Dumnezeu, și Izbăvitorul sufletelor noastre?

Să se răstignească!, strigau cei ce se îndestulau pururea cu darurile Tale, și cereau pe făcătorul de rele în locul Făcătorului de bine, ucigașii dreptilor. Iar Tu tăceai, Hristoase, suferind necuviința lor, vrând să pătimești și să ne mântuiești pe noi, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Pentru că nu avem îndrăznire pentru multele noastre păcate, tu pe Cel ce S-a născut din tine roagă-L, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; că mult poate rugăciunea Maicii, spre îmblânzirea Stăpânului. Nu trece cu vederea rugăciunile păcătoșilor, Preacurată; că milostiv este, și poate să mântuiască, Cel ce a primit a pătimi pentru noi.

A N T I F O N U L al 9-lea, glasul al 3-lea:

Pus-au treizeci de arginți prețul Celui prețuit, pe Care L-au prețuit fiii lui Israel; privegheați și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită, că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios; pentru aceasta, privegheați.

Datu-Mi-au spre mâncarea Mea fiere, și în setea Mea M-au adăpat cu oțet; iar Tu, Doamne, înviază-Mă și le voi răsplăti lor.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Noi, cei din neamuri, te laudăm pe tine, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce prin tine a liberat pe oameni din blestem.

[Ectenia mică, cu ecfonisul: Că Tu ești Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum..., apoi:]

S E D E A L N A, glasul al 8-lea:

O, cum Iuda, cel ce era oarecând ucenic, a gândit vânzare asupra Ta! A cinat împreună cu vicleșug, vicleanul și nedreptul, și mergând a zis preoților: Ce-mi veți da mie și eu voi da vouă pe Acela, Care a stricat legea și a spurcat sâmbăta? Îndelung-Răbdătorule Doamne, slavă Ție!

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

EVANGHELIA A 4-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Ioan citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Ioan 18: 28-40; 19: 1-16):

În vremea aceea, au adus pe Iisus de la Caiafa în pretoriu; și era dimineată. Iar iudeii n-au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănânce Paștile. Deci, Pilat a ieșit la ei afară și le-a zis: Ce învinuire aduceți Omului acestuia? Ei au răspuns și i-au zis: Dacă Acesta n-ar fi răufăcător, nu ți L-am fi dat ție. Deci le-a zis Pilat: Luați-L voi și judecați-L după legea voastră. Iudeii însă i-au răspuns: Nouă nu ne este îngăduit să omorâm pe nimeni; ca să se împlinească acel cuvânt, pe care îl spusese Iisus, însemnând cu ce moarte avea să moară. Deci, Pilat a intrat iarăși în pretoriu și a chemat pe Iisus și I-a zis: Tu ești Împăratul iudeilor? Răspuns-a Iisus: De la tine însuși zici aceasta, sau alții ți-au spus-o despre Mine? Pilat a răspuns: Nu cumva sunt eu iudeu? Poporul Tău și arhieriei Te-au dat mie. Ce ai făcut? Iisus a răspuns: Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă Împărăția Mea ar fi din lumea aceasta,

slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu predat iudeilor. Dar acum Împărăția Mea nu este de aici. Deci, I-a zis Pilat: Așadar, Tu ești împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sunt Împărat. Eu spre aceasta M-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu. Pilat I-a zis: Ce este adevărul? Și, zicând aceasta, a ieșit iarăși la iudei și le-a zis: Eu nu găsesc în El nicio vină; dar este la voi obiceiul ca la Paști să vă eliberez pe un vinovat. Voiți, deci, să vă eliberez pe Împăratul iudeilor? Ei însă au strigat iarăși, zicând: Nu pe Acesta, ci pe Baraba. Iar Baraba era tâlhar. Atunci Pilat a luat pe Iisus și L-a biciuit. Și ostașii, împletind cunună din spini, I-au pus-o pe cap și L-au îmbrăcat cu o mantie purpurie. Și veneau către El și ziceau: Bucură-te, Împăratul iudeilor! Și-I dădeau palme. Deci a ieșit iarăși afară Pilat și le-a zis: Iată, vi-L aduc pe El afară, ca să știți că nu găsesc în El nicio vină. Și a ieșit Iisus afară, purtând cununa de spini și mantia purpurie. Și le-a zis Pilat: Iată Omul! Iar când L-au văzut arhiereii și slujitorii, au strigat, zicând: Răstignește-L! Răstignește-L! Zis-a lor Pilat: Luați-L voi și răstigniți-L, căci eu nu-I găsesc nicio vină. Iudeii i-au răspuns: Noi avem Lege, și după Legea noastră El trebuie să moară, că S-a făcut pe Sine Fiu al lui Dumnezeu. Deci, când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut. Și a intrat iarăși în pretoriu și I-a zis lui Iisus: De unde ești Tu? Iar Iisus nu i-a dat niciun răspuns. Deci Pilat I-a zis: Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să Te eliberez și putere am să Te răstignesc? Iisus a răspuns: N-ai avea nicio putere asupra Mea dacă nu ți-ar fi fost dat ție de sus. De aceea, cel ce M-a predat ție mai mare păcat are. Pentru aceasta, Pilat căuta să-L elibereze; dar iudeii strigau zicând: Dacă Îl eliberezi pe Acesta, nu ești prieten al cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva cezarului. Deci Pilat, auzind cuvintele acestea, L-a dus afară pe Iisus și a șezut pe scaunul de judecată, în locul numit «pardosit cu pietre», iar evreiește Gabbata. Și era Vinerea Paștilor, cam la al șaselea ceas, și a zis Pilat iudeilor: Iată Împăratul vostru! Deci au strigat aceia: Ia-L! Ia-L! Răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Împăratul vostru? Arhiereii au răspuns: Nu avem împărat decât numai pe cezarul. Atunci L-a dat lor, ca să-L răstignească.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se cântă:

ANTIFONUL al 10-lea, glasul al 6-lea:

Cel ce Se îmbracă cu lumina ca și cu o haină, stat-a gol la judecată, și a primit palme peste obraz din mâinile pe care le-a zidit. Și poporul cel călcător de lege a răstignit pe Domnul slavei pe Cruce. Atunci s-a rupt catapeteasma Templului; soarele s-a întunecat, nesuferind să vadă batjocorit pe Dumnezeu, de Care se cutremură toate. Aceluia să ne închinăm.

Ucenicul s-a lepădat, iar tâlharul a strigat: Pomenește-mă, Doamne, întru Împărăția Ta!

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Împacă lumea, Doamne, Cel ce bine ai voit a lua trup din Fecioară pentru robi; ca să Te laudăm cu un glas, Iubitorule de oameni.

ANTIFONUL al 11-lea, glasul al 6-lea:

Pentru binele pe care l-ai făcut, Hristoase, poporului evreu, Te-au osândit să Te răstignească, adăpându-Te cu oțet și fiere. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, că n-au cunoscut milostivirea Ta.

N-au fost îndestulate, Hristoase, mulțimile iudaice cu vânzarea, ci încă clătinau cu capetele, aducându-Ți batjocură și hulă. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, pentru că au gândit asupra Ta deșertăciune.

Nici pământul care s-a cutremurat, nici pietrele care s-au despicat, n-au plecat pe iudei; nici catapeteasma Templului, nici învierea morților. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, că au gândit asupra Ta deșertăciune.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Știm că S-a întrupat din tine Dumnezeu, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una ești curată, una binecuvântată; pentru aceasta laudându-te neîncetat, pe tine te mărim.

A N T I F O N U L al 12-lea, glasul al 8-lea:

Acestea zice Domnul către iudei: Poporul Meu, ce am făcut vouă? Sau cu ce v-am supărat? Pe orbii voștri i-am luminat, pe cei leproși i-am curățit, pe bărbatul cel ce era în pat l-am îndreptat. Poporul Meu, ce am făcut vouă? Și cu ce Mi-ați răsplătit? În loc de mană, cu fiere; în loc de apă, cu oțet; în loc ca să Mă iubiți, pe Cruce M-ați pironit. De acum nu voi mai răbda; chema-voi neamurile Mele, și acelea Mă vor preaslăvi împreună cu Tatăl și cu Duhul, și Eu le voi dăruia viață veșnică.

Astăzi catapeteasma Templului se rupe, spre musturarea călătorilor de lege, și soarele își ascunde razele sale, văzând pe Stăpânul răstignit.

Legiuitori ai lui Israel, iudei și farisei, ceata Apostolilor strigă către voi: Iată, Templul pe Care l-ați stricat voi; iată, Mielul pe Care l-ați răstignit, și l-ați dat mormântului. Dar a înviat cu puterea Sa. Nu vă înșelați, iudei, că El este Cel ce v-a izbăvit prin mare și v-a hrănit în pustie. Acesta este viața, lumina și pacea lumii.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Bucură-te, ușa Împăratului slavei, prin care a trecut Însuși cel Preaînalt, și a lăsat-o iarăși pecetluită, spre mântuirea sufletelor noastre!

[Ectenia mică, cu ecfonisul: Fie stăpânirea împărăției Tale binecuvântată și preaslăvită, a Tatălui și a Fiului și..., apoi:]

S E D E A L N A, glasul al 8-lea:

Când ai stat înaintea Caiafei, Dumnezeule, și ai fost dat lui Pilat Tu, Judecătorul, puterile cerești s-au clătinat de frică; și când Te-ai înălțat pe lemn în mijlocul a doi tâlhari, ai fost socotit cu cei fără de lege, Cel ce ești fără de păcate, ca să mântuiești pe om. Îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ție!

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

EVANGHELIA A 5-A**[Preotul (diaconul) zice:**

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Matei citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Matei 27: 3-32):

În vremea aceea, văzând că Iisus a fost osândit la moarte, Iuda, cel ce L-a vândut, s-a răzgândit și a adus înapoi arhierilor și bătrânilor cei treizeci de arginți, zicând: Am greșit, vânzând sânge nevinovat. Ei i-au zis: Ce ne privește pe noi? Tu vei vedea. Și el, aruncând arginții în templu, a plecat și, ducându-se, s-a spânzurat. Iar arhierii, luând banii, au zis: Nu se cuvine să-i punem în vistieria templului, deoarece sunt preț de sânge. Și ținând ei sfat, au cumpărat cu ei Țarina Olarului, pentru îngropa-rea străinilor. Pentru aceea s-a numit țarina aceea Țarina Sângelui până în ziua de astăzi. Atunci s-a împlinit cuvântul spus de Ieremia prorocul, care zice: «Și au luat cei treizeci de arginți, prețul Celui prețuit, pe care L-au prețuit fiii lui Israel, și i-au dat pe Țarina Olarului, după cum mi-a spus mie Domnul». Iar Iisus stătea înaintea dregătorului. Și L-a întrebat dregătorul, zicând: Tu ești Împăratul iudeilor? Iar Iisus i-a răspuns: Tu zici. Și, la învinuirile aduse Lui de către arhierii și bătrâni, nu răspundea nimic. Atunci I-a zis Pilat: Nu auzi câte mărturisesc ei împotriva Ta? Și nu i-a răspuns lui niciun cuvânt, încât dregătorul se mira foarte mult. La sărbătoarea Paștilor, dregătorul avea obiceiul să elibereze mulțimii un întemnițat, pe care-l voiau. Și aveau atunci un vinovat vestit, care se numea Baraba. Deci, fiind ei adunați, Pilat le-a zis:

Pe cine voiți să vi-l eliberez, pe Baraba sau pe Iisus, Care se zice Hristos? Că știa că din invidie L-au dat în mâna lui. Și pe când stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui i-a trimis acest cuvânt: Nimic să nu-I faci Dreptului Aceluia, că mult am suferit azi, în vis, pentru El. Însă arhierii și bătrânii au îndemnat mulțimile ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă. Iar dregătorul, răspunzând, le-a zis: Pe care dintre cei doi voiți să vă eliberez? Iar ei au răspuns: Pe Baraba. Și Pilat le-a zis: Dar ce voi face cu Iisus, Care se cheamă Hristos? Toți au răspuns: Să fie răstignit! A zis iarăși Pilat: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai tare strigau și ziceau: Să fie răstignit! Și, văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai mare tulburare se face, luând apă, și-a spălat mâinile înaintea mulțimii, zicând: Nevinovat sunt de sângele Acestui Drept. Voi veți vedea. Și răspunzând tot poporul, a zis: Sângele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri! Atunci le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus L-a biciuit și L-a dat să fie răstignit. Atunci ostașii dregătorului, ducând pe Iisus în pretoriu, au adunat în jurul Lui toată cohorta și, dezbrăcându-L de hainele Lui, I-au pus o hlamidă roșie. Și împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap și, în mâna Lui cea dreaptă, trestie; și, îngenunchind înaintea Lui, își băteau joc de El, zicând: Bucură-Te, împăratul iudeilor! Și scuipând asupra Lui, au luat trestia și-L băteau peste cap. Iar după ce L-au batjocorit așa, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui și L-au dus să-L răstignească. Și, ieșind, au găsit pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta l-au silit să ducă crucea lui Iisus.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se cântă:

A N T I F O N U L al 13-lea, glasul al 6-lea:

Adunarea iudeilor Te-a cerut la Pilat să Te răstignească, Doamne. Și neaflând vină întru Tine, a slobozit pe vinovatul Baraba; iar pe Tine, Cel drept, Te-a judecat spre pierdere, agonisindu-și păcatul uciderii. Ci dă-le lor, Doamne, răsplătirea lor, că au cugetat asupra Ta cele deșarte.

Cel de Care toate se înfricoșează și se cutremură, și pe Care toată limba Îl laudă, pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu, preoții L-au lovit cu palme peste obraz și I-au dat fiere. Și toate a primit a le pătimi, vrând să ne mântuiască pe noi de fărădelegile noastre, cu sângele Său, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai născut prin cuvânt, mai presus de cuvânt, pe Făcătorul tău, pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

ANTIFONUL al 14-lea, glasul al 8-lea:

Doamne, Cel ce ai primit însoțitor pe tâlhar, care și-a întinat mâinile în sânge, numără-ne și pe noi împreună cu el, ca un bun și de oameni iubitor.

Puțin glas a slobozit tâlharul pe cruce, și mare credință a aflat. Într-o clipă s-a mântuit, și întâi el deschizând ușile raiului, a intrat. Cel ce ai primit pocăința aceluia, Doamne, slavă Ție!

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, ceea ce ai primit prin înger bucuria lumii! Bucură-te, ceea ce ai născut pe Făcătorul tău și Domnul! Bucură-te, ceea ce te-ai învrednicit a fi Maică a lui Hristos Dumnezeu!

ANTIFONUL al 15-lea, glasul al 6-lea:

Acesta se cântă de amândouă stranele împreună, stih după stih; stihurile sunt indicate prin asteriscuri. Și se trag clopotele, iar, când se cântă: Astăzi a fost răstignit pe lemn, Cel ce a așezat pământul pe ape..., preotul, luând pe umeri Sfânta Cruce, iese pe ușa dinspre miazănoapte³, apoi o așază în mijlocul bisericii spre închinare. O cădește împrejur de trei ori, apoi face două metanii, sărută Sfânta Cruce și mai face o metanie mare, în timp ce la strană se continuă cântarea Antifonului.

Astăzi a fost răstignit pe lemn Cel ce a așezat pământul pe ape (de trei ori).^{*} Cu cunună de spini a fost încununat Împăratul

³ Există obiceiul ca preotul, în timp ce iese, sau de pe solee, să rostească întâi stihira întreagă apoi să fie cântată de strană (sau să o rostească pe stihuri, așa cum sunt marcate cu asterisc, după fiecare rostire a preotului strana cântând conținutul stihului).

îngerilor.* Cu porfiră mincinoasă a fost îmbrăcat Cel ce îmbracă cerul cu nori.* Lovire peste obraz a luat Cel ce a izbăvit în Iordan pe Adam.* Cu piroane a fost pironit Mirele Bisericii.* Cu sulița a fost împuns Fiul Fecioarei!* Închinămu-ne Pătimirilor Tale, Hristoase (de trei ori).* Arată-ne nouă și slăvită Învierea Ta.

Să nu prăznuim ca iudeii, că Paștile noastre, Hristos, pentru noi S-a jertfit. Ci să ne curățim pe noi înșine de toată întinăciunea și curat să ne rugăm Lui: Înviază, Doamne, mântuiește-ne pe noi, ca un iubitor de oameni.

Crucea Ta, Doamne, este viață și înviere poporului Tău; și spre ea nădăjduind, Te lăudăm pe Tine, Dumnezeuul nostru; Cel ce Te-ai răstignit pentru noi, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Văzându-Te, Hristoase, răstignit ceea ce Te-a născut a grăit: Ce taină străină este aceasta ce văd, Fiul meu? Cum mori fiind pironit cu trupul pe lemn, Dătătorule de viață?

[Ectenia mică, cu ecfonisul: Că s-a binecuvântat numele Tău și s-a prea-slăvit împărăția Ta: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum..., apoi:]

S E D E A L N A, glasul al 4-lea:

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii cu scump sângele Tău, pe cruce fiind pironit și cu sulița împuns, nemurire ai izvorât oamenilor, Mântuitorul nostru, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

EVANGHELIA A 6-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Marcu citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Marcu 15: 16-32):

In vremea aceea, au adus ostașii pe Iisus înăuntrul curții, adică în pretoriu, și au adunat toată cohorta. Și L-au îmbrăcat cu porfiră și, împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap. Apoi au început să se plece în fața Lui, zicând: Bucură-Te, împăratul iudei-lor! Și-L băteau peste cap cu o trestie și-L scui-pau și, căzând în genunchi, I se închinău. Iar după ce L-au batjocorit așa, L-au dezbrăcat de porfiră și L-au îmbrăcat cu hainele Lui, apoi L-au dus afară ca să-L răstignească. Și au silit pe un trecător care venea din țarină, pe Simon Cirineul, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, să ducă crucea Lui. Și L-au dus la locul zis Golgota, care se tălmăcește «Locul Căpățânii». Și I-au dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar El n-a luat. Și L-au răstignit și au împărțit între ei hainele Lui, aruncând sorți pentru ele, ca să știe ce să ia fiecare. Iar când L-au răstignit, era ceasul al treilea. Și vina Lui era scrisă deasupra: Împăratul iudeilor. Și împreună cu El au răstignit doi tâlhari: unul de-a dreapta și altul de-a stânga Lui. Atunci s-a împlinit Scriptura care zice: «Cu cei fără de lege a fost socotit». Iar cei ce treceau pe acolo Îl huleau, clătinându-și capetele și zicând: Tu, Cel care dă râmi templul și în trei zile îl zidești, mântuiește-Te pe Tine Însuți și coboară-Te de pe cruce! Asemenea încă și arhierii, batjocorindu-L între ei, împreună cu cârturarii ziceau: Pe alții i-a mântuit, dar pe Sine nu poate să Se mântuiască! El, Hristos, Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, ca să vedem și să credem în El.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se cântă Fericirile. Se pun nouă stihiri, glasul al 4-lea:

Întru împărăția Ta pomenește-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru Împărăția Ta.

Fericiți cei săraci cu duhul, că a acelora este Împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericiți cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

Prin lemn a fost izgonit Adam din rai, iar, prin lemnul Crucii, tâlharul în rai s-a sălăşluit. Că acela gustând, a călcat porunca Făcătorului; iar acesta împreună răstignindu-se, a mărturisit Dumnezeu pe Cel ce Se tăinuia. Pomeneşte-ne şi pe noi, Mântuitorule, întru Împărăţia Ta.

Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.

Pe Făcătorul Legii L-au cumpărat cei fără de lege de la ucenic şi, ca pe un călcător de lege, L-au pus de faţă înaintea judecăţii lui Pilat, strigând: Răstigneşte-L!, pe Cel ce le-a dat lor mană în pustie. Iar noi urmând tâlharului celui drept, să grăim cu credinţă: Pomeneşte-ne şi pe noi, Mântuitorule, întru Împărăţia Ta.

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Mulţimea ucigătorilor de Dumnezeu, neamul iudeilor cel fără de lege, nebuneşte striga către Pilat: Răstigneşte pe Hristos, Cel nevinovat! Şi mai vârtos cereau ei pe Baraba. Iar noi grăim cu glasul tâlharului celui recunoscător: Pomeneşte-ne şi pe noi, Mântuitorule, întru Împărăţia Ta.

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Coasta Ta cea purtătoare de viaţă, revărsându-se ca un izvor din Eden, adapă, Hristoase, Biserica Ta, ca pe un rai cuvântător; de unde împărţindu-se ca la început în patru Evanghelii, adapă lumea veselind făptura şi învăţând neamurile să se închine cu credinţă Împărăţiei Tale.

Fericiţi cei prizoniţi pentru dreptate, că a acelora este Împărăţia cerurilor.

Răstignitu-Te-ai pentru mine, ca să-mi izvorăşti mie iertare; împunsu-Te-ai în coastă, ca să-mi taşneşti pâraie de viaţă; cu piroane Te-ai pironit, ca, prin adâncul Pătimirilor Tale, crezând eu înălţimii puterii Tale, să-Ţi cânt: Dătătorule de viaţă, Hristoase, slavă şi Crucii Tale, şi Pătimirii Tale, Mântuitorule.

Fericiţi veţi fi când, din pricina Mea, vă vor ocări şi vă vor prizoni şi, minţind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.

Când Te-ai răstignit, Hristoase, toată făptura văzându-Te s-a cutremurat; temeliile pământului s-au clătinat de frica puterii

Tale, luminătorii s-au ascuns, și catapeteasma Templului s-a rupt; munții s-au cutremurat și pietrele s-au despicat, și tâlharul cel credincios grăiește cu noi, Mântuitorule: Pomenește-ne întru Împărăția Ta!

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri!

Zapisul nostru l-ai rupt, Doamne, și socotindu-Te între cei morți, ai legat pe tiranul cel de acolo, scăpând pe toți din legăturile morții, cu Învierea Ta; prin care ne-am luminat, Doamne, Iubitorule de oameni, și grăim Ție: Pomenește-ne și pe noi, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Slavă..., **a Treimii:**

Pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul Sfânt, toți credincioșii cu un gând după vrednicie a slăvi să ne rugăm; Unimea Dumnezeirii ce este în trei ipostasuri, care rămâne neamestecată, singură prin sine, nedespărțită și neapropiată, prin care ne izbăvim de focul pedepsei.

Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Pe Maica Ta, Hristoase, care Te-a născut fără de sămânță după trup, și a rămas cu adevărat Fecioară nestricată și după naștere, pe aceasta aducem Ție spre rugăciune, Stăpâne mult-Miostive, ca să se dăruiască iertare de greșeli celor ce strigă pururea: Pomenește-ne și pe noi, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

[**Ectenia mică, cu ecfonisul:** Că Tu ești sfințirea noastră și Ție slavă înălțăm: Tatălui..., **apoi:**]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Să luăm aminte!

Strana cântă:

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Împărțit-au hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea au aruncat sorți (*Psalm 21: 20*).

Stih: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, ia aminte la mine; pentru ce M-ai părăsit? (*Psalm 21: 1*).

EVANGHELIA A 7-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Matei citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Matei 27: 33-54):

În vremea aceea, venind la locul numit Golgota, care înseamnă «Locul Căpățânii», ostașii I-au dat lui Iisus să bea vin amestecat cu fiere; și, gustând, nu a voit să bea. Iar, după ce L-au răstignit, au împărțit hainele Lui aruncând sorți, ca să se împlinească ceea ce s-a zis de prorocul: «Împărțit-au hainele Mele între ei, iar pentru cămașa Mea au aruncat sorți». Și ostașii, șezând, Îl păzeau acolo, iar deasupra capului au pus vina Lui scrisă: Acesta este Iisus, Împăratul iudeilor. Atunci au fost răstigniți împreună cu El doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga. Iar trecătorii Îl huleau, clătinându-și capetele și zicând: Tu, Cel ce dă râmi templul și în trei zile îl zidești, mântuiește-Te pe Tine Însuți! Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce! Asemenea și arhierii, bătându-și joc de El, împreună cu cărturarii și cu bătrânii, ziceau: Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu poate să Se mântuiască! Dacă este Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce și vom crede în El. S-a încrezut în Dumnezeu: Să-L scape acum, dacă-L vrea pe El! Căci a zis: Sunt Fiul lui Dumnezeu. În același chip Îl ocărau și tâlharii cei împreună-răstigniți cu El. Iar de la ceasul al șaselea s-a făcut întuneric peste tot pământul, până la ceasul al nouălea. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând: *Elí, Elí, lamá sabahtaní?*, adică: Dumnezeuul Meu,

Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit? Însă unii dintre cei ce stăteau acolo, auzind, ziceau: Pe Ilie îl strigă Acesta. Și unul dintre ei, alergând îndată și luând un burete, l-a umplut cu oțet, și, punându-l într-o trestie, l-a dat să bea. Iar ceilalți ziceau: Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mântuiască. Iar Iisus, strigând iarăși cu glas mare, Și-a dat duhul. Și iată, catapeteasma templului s-a sfâșiat în două de sus până jos, și pământul s-a cutremurat și pietrele s-au despicat; mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți au înviat și, ieșind din morminte, după Învierea Lui, au intrat în Sfânta Cetate și s-au arătat multora. Iar sutașul și cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul și cele întâmplătoare, s-au înfricoșat foarte, zicând: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta!

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

[După *Tipicul Sfântului Sava* se face citire din **Tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur la Evanghelia după Matei, cu sfârșitul: Cuvântul Crucii..., sau din Cuvântul Cuviosului Efrem Sirul, cel despre Pătimirile Mântuitorului.]**

Apoi se rostește Psalmul 50.

EVANGHELIA A 8-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Luca citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Luca 23: 32-49):

În vremea aceea erau duși la moarte, împreună cu Iisus, și doi făcători de rele. Iar când au ajuns la locul ce se cheamă «al Căpățânii», i-au răstignit acolo, pe El și pe făcătorii de rele, unul

de-a dreapta și altul de-a stânga. Însă Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac! Deci, împărțind hainele Lui, au aruncat sorți. Și stătea poporul privind, iar căpeteniile își băteau joc de El, zicând: Pe alții i-a mântuit; să Se mântuiască și pe Sine Însuși, dacă El este Hristos, alesul lui Dumnezeu. Și Îl luau în răs și ostașii, care se apropiau aducându-I oțet și zicând: Dacă Tu ești Împăratul iudeilor, mântuiește-Te pe Tine însuși! Iar deasupra Lui era o tăbliță scrisă cu litere grecești, latinești și evreiești: Acesta este Împăratul iudeilor. Unul dintre făcătorii de rele răstigniți Îl hulea zicând: Dacă ești Tu Hristos, mântuiește-Te pe Tine însuși și pe noi. Și celălalt, răspunzând, îl certa, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că ești în aceeași osândă? Iar noi, pe drept, căci primim cele cuvenite după faptele noastre; Însă acesta n-a făcut niciun rău. Și zicea lui Iisus: Pomeneste-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăția Ta! Iar Iisus i-a zis: Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în rai! Și era deja ca la ceasul al șaselea și întuneric s-a făcut peste tot pământul până la ceasul al nouălea, căci soarele s-a întunecat, iar catapeteasma templului s-a rupt prin mijloc. Și Iisus, strigând cu glas mare, a zis: Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul Meu! Și, aceasta zicând, Și-a dat duhul. Iar sutașul, văzând ceea ce se întâmplase, a slăvit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat, Omul Acesta drept a fost. Și toate mulțimile care veniseră la această priveriște, văzând cele întâmplate, se întorceau bătându-și pieptul. Iar toți cunoscuții Lui și femeile, care Îl însoțiseră din Galileea, stăteau departe, privind acestea.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Și îndată se cântă (citește):

TRICÂNTAREA

Alcătuire a Sfântului Cosma de Maiuma

Irmosul de două ori și troparele pe 12 și pe urmă Irmosul în amândouă stranele împreună.

Cântarea a 5-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

La Tine alerg dis-de-dimineată, Cel ce pentru milostivire Te-ai deșertat pe Tine, Cel neschimbat, pentru cel căzut, și până la pătimire Te-ai plecat, Cel ce ești fără de patimă, Cuvinte al lui Dumnezeu; pace dă-mi mie, Iubitorule de oameni.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Dacă și-au spălat picioarele, și mai înainte s-au curățit cu împărtășirea dumnezeieștii Tale Taine, Hristoase, slujitorii Tăi s-au suit acum împreună cu Tine din Sion la Muntele cel mare al Măslinilor, laudându-Te pe Tine, Cel ce ești iubitor de oameni.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Zis-ai: Vedeți, prietenilor, nu vă tulburați; acum s-a apropiat ceasul ca să fiu prins și să fiu dat morții de mâinile celor fără de lege; și toți vă veți risipi, părăsindu-Mă pe Mine. Însă vă voi aduna iarăși, ca să Mă vestiți pe Mine, Cel iubitor de oameni.

Și iarăși se cântă Irmosul.

Apoi se zice ectenia mică și ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului...

CONDAC, glasul al 8-lea:

Pe Cel ce S-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L laudăm, că pe Acela L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeul meu.

ICOS

Văzând mielușeaua, Maria, pe Mielușelul său tras spre junghiere, mergea după El zdrobită, împreună și cu alte femei, strigând așa: Unde mergi, Fiule? Pentru ce faci această călătorie grabnică? Oare este iarăși altă nuntă în Cana, și acolo Te grăbești acum, ca să le mai faci lor vin din apă? Oare voi merge cu Tine Fiule, sau voi aștepta mai bine? Dă-mi cuvânt, Cuvinte; nu mă trece tăcând, Cel ce m-ai păzit curată; că Tu ești Fiul și Dumnezeul meu.

S I N A X A R ÎN SFÂNTA ȘI MAREA VINERI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta:

În Sfânta și Marea Vineri, se prăznuiesc Sfintele și mântuitoarele și înfricoșătoarele Pătimiri ale Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos: scuiările, lovirea peste față, palmele, insultele, batjocurile, veșmântul de porfiră, trestia, buretele, oțetul, piroanele, sulița, și înainte de toate, crucea și moartea, pe care le-a primit de bună-voie pentru noi. Se mai face încă pomenire de mărturisirea mântuitoare făcută pe cruce de tâlharul cel recunoscător, care a fost răstignit împreună cu El.

Stihuri la răstignire:

*Deși mort pe Cruce,
Ești viu Dumnezeu,
Căci Tu ești, Cuvinte,
Fiul lui Dumnezeu!*

Stihuri la tâlharul cel recunoscător:

*Când tâlharul a strigat:
«Doamne, pomenește-mă!»,
Atunci raiul încuiat
Ușile și-a descuiat.*

După ce Domnul a fost vândut de prietenul și ucenicul Lui cu treizeci de arginți, a fost dus mai întâi la Ana arhiereul. Acesta L-a trimis la Caiafa, care L-a scuiat și L-a lovit peste față; și pe când își bătea joc și râdea de El, a auzit spunându-I-se: «procește-ne, cine Te-a lovit!». Acolo au venit și doi martori mincinoși care au mărturisit că Hristos a spus: «Stricați Templul acesta și în trei zile îl voi ridica!», precum și că este Fiul lui Dumnezeu. Arhiereul și-a rupt hainele neputând suferi așa-numita de el hulă. Când s-a făcut ziuă, L-au dus în pretoriu la Pilat, «și ei n-au intrat, spune Scriptura, ca să nu se spurce, ci să poată mânca Paștile». Pilat a ieșit afară și i-a întrebat: «Care este vina Lui?». Și pentru că nu l-a găsit nicio vină, L-a trimis la Caiafa; iar acesta L-a trimis din nou la Pilat, căci și Pilat se pornește spre uciderea Lui. Pilat a spus: «Luați-L voi și răstigniți-L și după legea voastră judecați-L». Ei au spus iarăși: «Nouă nu ne

este îngăduit să omorâm pe nimeni». Prin aceste cuvinte au atârnat pe Pilat ca să-L răstignească. Pilat L-a întrebat pe Hristos dacă este împăratul iudeilor. El a mărturisit că este, dar este Împărat veșnic: «Împărăția Mea, a spus El, nu este din lumea aceasta!». Pilat, voind să-L elibereze, le-a spus mai întâi că nu-l găsește nicio vină deosebită, apoi le-a cerut să elibereze pe unul dintre cei închiși. Iudeilor însă le-a fost mai drag Baraba decât Iisus. În sfârșit, Pilat L-a dat iudeilor pe Iisus, după ce mai întâi L-au biciuit. L-a dat apoi soldaților, care L-au îmbrăcat cu hlamidă roșie, L-au încununat cu cunună de spini, și în mâini I-au pus trestie. A fost batjocorit de soldații care-I spuneau: «Bucură-te, împăratul iudeilor!». După ce L-au batjocorit așa, Pilat a spus din nou: «Nu găsesc în El nicio vină de moarte». Ei însă i-au spus: «Noi Îl osândim pentru că s-a numit pe Sine Fiul lui Dumnezeu». Pe când spuneau acestea, Iisus tăcea. Mulțimea a strigat lui Pilat: «Răstignește-L, răstignește-L!». Ei voiau să-L dea unei morți necinstite, ca să îndepărteze din mijlocul lor amintirea Lui cea bună. Pilat își bătea joc oarecum de ei zicându-le: «Pe Împăratul vostru să-L răstignesc?». Ei au răspuns: «N-avem alt împărat decât Cezarul». Iudeii, pentru că n-au reușit nimic cu hulele lor, aduc în discuție pe Cezarul, ca cel puțin așa să-și sature furia lor. Într-adevăr au spus: «Tot cel care se face pe sine împărat se împotrivește Cezarului». În timpul acesta femeia lui Pilat, înfricoșată de visuri, a trimis la Pilat să-i spună: «Să nu faci nimic Dreptului Acestuia!». Căci ea, din pricina lui Iisus, suferise mult în timpul nopții. Pilat s-a spălat pe mâini, lepădându-se prin aceasta de vina sângelui. Iudeii însă au strigat: «Sângele Lui peste noi și peste copiii noștri! Dar dacă-L slobozești pe El nu ești prieten al Cezarului!». Așadar, Pilat L-a legat, deși știa bine că este nevinovat, L-a osândit la moarte pe cruce, și l-a slobozit pe Baraba. Când a văzut Iuda aceasta, aruncând arginții, a plecat, și ducându-se, a luat o frânghie și s-a spânzurat.

Ostașii L-au bătut peste față cu trestia și I-au pus în spate crucea. Apoi au silit pe Simon Cirineanul să-I ducă crucea. Au

ajuns pe la ceasul al treilea la locul Căpătânii și acolo L-au răstignit. A fost răstignit împreună cu doi tâlhari ca să fie și El socotit un făcător de rele. Pentru a-L înjosi, soldații au împărțit hainele Lui, iar pentru cămașa Sa, care era făcută dintr-o bucată și nu avea nicio cusătură, au aruncat sorți, săvârșind cea mai mare nelegiuire. Dar pe lângă acestea, și pe când era pe cruce își băteau joc de El, zicând: «O, Cel ce strici Templul și în trei zile îl zidești, mântuiește-Te pe Tine!». Și iarăși: «Pe alții a mântuit, dar pe Sine nu poate să Se mântuiască». Și iarăși: «Dacă ești împăratul lui Israel, coboară-Te acum de pe cruce și vom crede în Tine!». Iudeii, dacă ar fi crezut în cele ce spuneau, ar fi trebuit să se apropie de El fără nicio îndoială, căci într-adevăr Hristos era recunoscut de întreaga fire nu numai ca împărat al lui Israel, ci și al întregii lumi. Ce însemna, oare, întunecarea soarelui în ceasul al treilea, adică în miezul zilei? Ce însemna cutremurarea pământului? Ce însemna despicarea pietrelor, care au muștrat învârtoșarea inimii iudeilor? Ce însemna învierea multor trupuri, care ne-a învederat credința în învierea obștească și puterea Celui ce-a pățimit? Ce însemna sfâșierea în două a catapetesmei Templului, ca și cum și ea ar fi fost supărată din pricina Celui care a fost slăvit în ea și pătimește acum? Ce însemnau apoi celelalte lucruri descoperite, dar care n-au putut fi văzute? Așadar în ceasul al treilea, după cum spune dumnezeiescul Marcu, a fost răstignit. Din ceasul al șaselea până în ceasul al nouălea s-a făcut întuneric. Longhin sutașul, când a văzut aceste lucruri minunate și mai cu seamă întunecarea soarelui, a strigat cu voce mare: «Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost Acesta!». Unul dintre tâlhari Îl insulta pe Iisus; celălalt însă îl certa cu asprime pe acesta, mărturisind pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu. Mântuitorul i-a răsplătit credința și i-a făgăduit petrecerea în rai împreună cu El. În sfârșit, după ce a fost insultat mult, Pilat a scris pe Cruce și cuvintele: «Împăratul iudeilor». Deși iudeii s-au împotrivit să scrie așa, zicând că El s-a numit împărat al iudeilor, totuși Pilat a spus împotriva lor din nou: «Ce-am scris, am scris!». Apoi Mântui-

torul a strigat: «Mi-e sete!». Ei au amestecat oțet cu fiere și l-au dat să bea. Și spunând: «Săvârșitu-s-a», înclinând capul și-a dat duhul. Mulți dintre cei care erau acolo au plecat. Lângă Crucea Lui rămăseseră numai Mama Lui și sora ei, Maria lui Cleopa, fiica lui Ioachim, fratele lui Cleopa care murise fără copii. Mai era încă și Ioan, iubitul Lui ucenic. Nerecunoscătorii iudei, pentru că nu voiau să vadă trupurile pe Cruce au cerut lui Pilat (pentru că era marea zi a Paștelui și era Vineri) ca să sfărâme fluierile picioarelor osândiților spre a muri mai repede. Și au sfărâmat fluierile picioarelor celor doi tâlhari, căci mai trăiau încă; dar când au venit la Iisus și au văzut că murise, s-au oprit de a le mai sfărâma. Unul dintre ostași, ca să facă pe plac iu-deilor nerecunoscători, a întins sulița și l-a împuns pe Hristos în coasta dreaptă și îndată a ieșit sânge și apă; apă, pentru ca să se vadă că era om, sânge, pentru ca să se vadă că era mai presus de om. Sau altă explicație: sânge din pricina împărtășirii cu dumnezeieștile Taine, iar apă din pricina Botezului. Aceasta a văzut-o Ioan și a mărturisit-o, și adevărată este mărturia lui. El a fost de față la toate, și ceea ce a văzut a scris. Căci dacă ar fi mințit, n-ar fi scris și cele care par că sunt spre necinstirea Învățătorului. Se spune că, Ioan fiind de față atunci, a strâns din coasta dătătoare de viață a Mântuitorului, într-un vas, preasfântul și dumnezeiescul Sânge. După ce s-au săvârșit aceste fapte mai presus de fire, pe înserate, Iosif din Arimateea, ucenic al Lui care se ascunsese ca și ceilalți, s-a dus cu îndrăzneală la Pilat, pe care-l cunoștea, și i-a cerut trupul lui Iisus. Pilat i-a îngăduit să-l ia, iar Iosif, pogorându-l de pe Cruce, l-a dat jos cu multă evlavie. Pe când se lăsa noaptea, a venit Nicodim, aducând un amestec preparat de multă vreme, din smirnă și aloe. L-a înfășurat în giulgiuri, după cum obișnuiau să facă iudeii, și l-au îngropat în apropiere, în mormântul săpat în piatră al lui Iosif, unde nu mai fusese îngropat nimeni înainte. S-a făcut așa, ca nu cumva să se creadă că altul a înviat, atunci când a înviat Hristos. Evanghelistul a amintit de amestecul de aloe și smirnă; aceste mirodenii aveau însușirea de a lipi; și s-a între-

buițat amestecul de smirnă și aloe ca să nu se creadă că a fost furat atunci când vor vedea giulgiurile și mahrama lăsate în mormânt. Într-adevăr, cum ar fi fost cu puțință furtul, odată ce smirna și aloe nu mai lăsau să se dezlipească giulgiurile de trup, deoarece se făceau una cu trupul, ca și cum s-ar fi născut odată cu el? Toate aceste fapte minunate s-au întâmplat Vineri. Pentru aceasta, purtătorii de Dumnezeu Părinți au rânduit ca Vineri să se facă pomenire de toate acestea cu zdrobire de inimă și cu umilință.

Trebuie să se știe că Domnul a fost răstignit în ziua a șasea a săptămânii, adică vineri, pentru motivul că la creație omul a fost făcut în ziua a șasea. A fost răstignit în ceasul al șaselea din zi, pentru că în acest ceas, după cum se spune, și Adam și-a întins mâinile, și a luat fruct din pomul oprit și a murit. Pentru aceasta, trebuia să fie recreat omul în același ceas în care a fost zdrobit. A fost răstignit în grădină, pentru că și Adam a călcat porunca în grădina raiului. Băutura amară pe care a gustat-o Hristos preînchipuia gustarea lui Adam. Loviturile cu palmele arătau slobozirea noastră. Scuiparea și purtarea necinstită cu El arătau cinstirea noastră. Cununa cu spini, îndepărtarea blestemului, hlamida de purpură, îmbrăcămintea împărătească, în locul hainelor de piele. Piroanele, desăvârșita nemișcare a păcatului nostru. Crucea, pomul cel din rai. Coasta împunsă preînchipuia coasta lui Adam din care a fost făcută Eva, prin care a venit călcarea poruncii. Sulița arată că îndepărtează de la mine sabia cea de foc. Apa din coastă este icoana Botezului. Sângele și trestia ne arată că Hristos ne-a dăruit, scriind cu litere roșii, vechea patrie. Se spune că în locul în care a fost răstignit Hristos, se afla căpățâna lui Adam. Pricina pentru care locul în care a fost răstignit Domnul se numește locul Căpățânii este aceasta: pe vremea potopului, căpățâna lui Adam a fost scoasă afară din pământ și colinda de colo-colo, despuiată de carne și stingheră; era o vedenie îngrozitoare pentru cei care o vedeau. Solomon, din respect pentru strămoșul său, împreună cu toată oastea, a acoperit-o cu foarte multe pietre. Pentru

aceasta a și fost numit de atunci locul acela: «pardosit cu pietre». Unii Sfinți aleși spun, pe temeiul predaniei, că și Adam a fost îngropat acolo de un înger. Așadar, acolo unde era stârvul, acolo s-a așezat vulturul Hristos, veșnicul Împărat. Noul Adam a tămăduit prin lemn pe vechiul Adam, ce căzuse prin lemn.

Prin milostivirea Ta cea mai presus de fire, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi. Amin.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Chipul răutății celei potrivnice lui Dumnezeu, dumnezeieștii tineri l-au dat pe față; iar asupra lui Hristos întărâtându-se adunarea cea fără de lege, sfătuiește cele deșarte și gândește să ucidă pe Cel ce ține viața în mână. Pe Care toată făptura Îl binecuvintează, slăvindu-L în veci.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Zis-ai, Hristoase, ucenicilor: Scuturați acum somnul de pe pleoape și la rugăciune privegheați, ca să nu pieriți întru ispită; și mai vârtos tu, Simone, că celui mai tare este ispita mai mare; înțelege-Mă, Petre, pe Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvintează, slăvindu-Mă în veci.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Cuvânt necucernic niciodată nu voi scoate din buzele mele, Stăpâne, zis-a Petru. Cu Tine voi muri ca un recunoscător, de s-ar și lepăda de Tine toți. Că nu trupul și sângele, ci Tatăl Tău Te-a descoperit mie, pe Care toată făptura Te binecuvintează, slăvindu-Te în veci.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Adâncul înțelepciunii celei dumnezeiești și al științei, cu totul l-ai cercat, și noianul judecăților Mele nu l-ai ajuns, omule, a zis Domnul. Deci fiind trup, nu te lăuda, că de trei ori te vei lepăda de Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvintează, slăvindu-Mă în veci.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Te lepezi, Simone Petre, de ceea ce vrei să faci curând, precum s-a zis. Ci fără zăbavă venind la tine o slujinică te va spăimânta, a zis Domnul. Dar plângând cu amar, Mă vei afla milostiv pe Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvintează, slăvindu-Mă în veci.

Stih:

Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Și iarăși Irmosul: Chipul răutății...

Preotul (diaconul): Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Nu se cântă: Ceea ce ești mai cinstită..., ci **Troparele Cântării a noua**, în timp ce se face cădere mare:

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Ceata cea pierzătoare a celor ce urau pe Dumnezeu, adunarea celor plini de răutăți, a ucigașilor de Dumnezeu, a venit asupra Ta, Hristoase, și Te-au târât ca pe un nedrept, pe Tine, Ziditorul tuturor, pe Care Îl slăvim.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Necunoscând nelegiuirii legea, și citind în zadar glasurile prorocilor, ca pe o oaie Te-au târât pe Tine, Stăpânul tuturor, ca să Te junghie fără dreptate pe Tine, pe Care Te slăvim.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Preoții și cărturarii împreună fiind răniți de răutatea cea ucigătoare de sine, au predat păgânilor ca un dar Viața să o ucidă, adică pe Cel ce este din fire Dătător de viață, pe Care-L slăvim.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Înconjuratu-Te-au ca niște câini mulți, și Te-au lovit, Împărate, cu palme peste obraz, și Te-au întrebat mărturisind minciuni asupra Ta; și toate răbdând, pe toți i-ai mântuit.

Apoi se cântă din nou Irmosul: Ceea ce ești...

Apoi se zice ectenia mică și ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului... **Strana:** Amin. **Apoi se cântă rar și cu cântare dulce:**

LUMINÂND A, glasul al 3-lea:

Întru o zi ai învrednicit, Doamne, pe tâlharul în rai; și pe mine luminează-mă cu lemnul Crucii, și mă mântuiește (de trei ori).

EVANGHELIA A 9-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Ioan citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Ioan 18: 28-40; 19: 1-16):

În vremea aceea, stăteau lângă crucea lui Iisus: Mama Sa și sora Mamei Sale, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena. Deci Iisus, văzând pe Mama Sa și pe ucenicul pe care îl iubea stând alături, a zis Mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! Apoi a zis ucenicului: Iată Mama ta! Și, din ceasul acela, ucenicul a luat-o la sine. După aceea, știind Iisus că acum toate s-au săvârșit, ca să se împlinească Scriptura, a zis: Mi-e sete. Și era acolo un vas plin cu oțet; iar ostașii, punând în vârful unei trestii de isop un burete înmuiat în oțet, l-au dus la gura Lui. Deci, după ce a luat oțetul, Iisus

a zis: Săvârșitu-s-a! Și, plecându-Și capul, Și-a dat duhul. Deci iudeii, fiindcă era vineri, ca să nu rămână trupurile sâmbăta pe cruce, căci era mare ziua sâmbetei aceleia, au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierile picioarelor și să-i ridice. Deci, au venit ostașii și au zdrobit fluierile picioarelor celui dintâi și ale celui alt care era răstignit împreună cu el. Dar, venind la Iisus, dacă au văzut că deja murise, nu l-au zdrobit fluierile picioarelor, ci unul dintre ostași cu sulita a împuns coasta Lui și îndată au ieșit sânge și apă. Și cel ce a văzut a mărturisit și adevărată este mărturia lui; și acela știe că spune adevărul, ca și voi să credeți. Căci s-au făcut acestea ca să se împlinească Scriptura: «Nu l se va zdrobi niciun os». Și iarăși altă Scriptură zice: «Vor privi la Acela pe Care l-au împuns».

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

LAUDELE

Glasul al 3-lea

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Ție se cuvine cântare, Dumnezeu!

Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El, toate puterile Lui. Ție se cuvine cântare, Dumnezeu!

Stih 1: Lăudați-L pe El întru puterile Lui; lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui.

Se pun 4 stihiri idiomele, glasul al 3-lea:

Două lucruri și rele a făcut fiul meu cel întâi-născut, Israel: pe Mine, Izvorul apei vieții, M-a părăsit, și și-a săpat luiși puț sfărâmat. Pe Mine M-a răstignit pe lemn, iar pe Baraba l-a cerut și l-a slobozit. Spăimântatu-s-a cerul de aceasta, și soarele și-a ascuns razele; iar tu, Israele, nu te-ai rușinat, ci morții M-ai dat. Iartă-le lor, Părinte Sfinte, că nu știu ce au făcut.

Stih 2: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Două lucruri și rele...

Stih 3: Lăudați-l pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe El în strune și în organe.

Fiecare mădular al sfântului Tău trup a răbdat ocară pentru noi: capul a răbdat spini; fața, scuiări; obrazul, loviri cu palme; gura, gustarea oțetului celui amestecat cu fiere; urechile, hulele cele păgânești; spatele, biciuiri și mâna, trestie; întinsoarele a tot trupul pe cruce, și cuie, încheieturile și coasta, sulită. Cel ce ai pățimit pentru noi, și ne-ai mântuit pe noi din patimi; Care Te-ai smerit pentru noi, prin iubirea Ta de oameni, și ne-ai înălțat, Atotputernice Mântuitorule, miluiește-ne pe noi.

Stih 4: Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Răstignindu-Te Tu, Hristoase, toată făptura văzând s-a cutremurat; temeliile pământului s-au clătinat de frica puterii Tale. Că înălțându-Te astăzi se pierde neamul evreiesc. Catapetasma Templului s-a rupt în două și morții din morminte au înviat; sutașul văzând minunea s-a înfricoșat; iar Maica Ta, stând lângă Tine, a strigat, plângând ca o maică și zicând: Cum nu voi plânge și nu mă voi bate în piept, văzându-Te pe Tine spânzurat pe lemn, gol ca un vinovat? Cel ce ai fost răstignit și ai fost îngropat și ai înviat din morți, Doamne, slavă Ție.

Slavă..., **glasul al 6-lea:**

Dezbrăcatu-M-au pe Mine de veșmintele Mele, și M-au îmbrăcat cu hlamidă roșie; pus-au pe capul Meu cunună de spini, și Mi-au dat trestie în mâna cea dreaptă, ca să-i sfărâm pe ei ca pe vasele olarului.

Și acum..., **glasul al 6-lea:**

Spatele Meu l-am dat spre bătaie, și fața Mea nu am întors-o de la scuiări. Înaintea judecății lui Pilat am stat, și răstignire am răbdat, pentru mântuirea lumii.

EVANGHELIA A 10-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Marcu citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Marcu 15: 43-47):

În vremea aceea, a venit Iosif cel din Arimateea, sfetnic ales, care aștepta și el Împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus. Iar Pilat s-a mirat că Iisus a murit așa curând și, chemând pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit de mult. Deci, aflând de la sutaș, a dăruit lui Iosif trupul. Atunci Iosif, cumpărând giulgiu și coborându-L de pe cruce, L-a înfășurat în giulgiu și L-a pus într-un mormânt care era săpat în stâncă și a prăvălit o piatră la ușa mormântului. Iar Maria Magdalena și Maria, mama lui Iosi, priveau unde L-au pus.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi preotul (diaconul) zice:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Citețul rostește (nu cântă):

DOXOLOGIA ZILELOR DE RÂND

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire. Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție, pentru slava Ta cea mare. Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte atot-

țiitorule, Doamne Fiule Unule-Născut Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte. Doamne, Dumnezeu, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii. Primește rugăciunea noastră Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi. Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție. Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi precum am nădăjduit întru Tine. Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Binecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia cererilor (paginile 67-69): Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață Domnului... **Preotul zice ecfonisul:** Că Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul (sau diaconul): Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul citește în taină rugăciunea plecării capetelor: Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești..., **apoi zice, cu voce tare, ecfonisul:** Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeuul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

EVANGHELIA A 11-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeuul nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Ioan citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Ioan 19: 38-42):

În vremea aceea, Iosif din Arimateea, fiind ucenic al lui Iisus, dar într-ascuns, de frica iudeilor, a rugat pe Pilat să-i dea voie ca să ridice trupul lui Iisus. Și Pilat i-a dat voie. Deci, a venit și a ridicat trupul lui Iisus. Și a venit și Nicodim, cel care venise mai înainte noaptea la Iisus, aducând ca la o sută de litre de amestec de smirnă și aloe. Au luat deci trupul lui Iisus și l-au înfășurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormântare la iudei. Iar în locul unde a fost răstignit era o grădină și în grădină era un mormânt nou, în care nu mai fusese nimeni îngropat. Deci, din pricina vinerii iudeilor, acolo L-au pus pe Iisus, pentru că mormântul era aproape.

Strana cântă:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne; slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

LA STIHOAVNĂ⁴

Idiomele, cântate de amândouă stranele împreună:

Glasul 1:

Toată făptura s-a schimbat de frică, văzându-Te pe Tine, Hristoase, pe Cruce răstignit. Soarele s-a întunecat și temeliile pământului s-au cutremurat. Toate au pățimit împreună cu Tine, Cel ce ai zidit toate; Cel ce ai răbdat de voie pentru noi, Doamne, slavă Ție.

Stih: Împărțit-au hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea au aruncat sorți (*Psalms 21: 20*).

Glasul al 2-lea:

Poporul cel nelegiuit și nedrept, pentru ce cugetă cele deșarte? Pentru ce a judecat spre moarte pe Cel ce este viața tuturor? Minune mare! Făcătorul lumii a fost dat în mâinile celor fără de lege și a fost înălțat pe lemn, Iubitorul de oameni, ca să slobozească din iad pe cei legați care strigă: Îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ție!

Stih: Dat-au spre mâncarea Mea fiere și în setea Mea M-au adăpat cu oțet (*Psalms 68: 25*).

Astăzi văzându-Te pe Tine, Cuvinte, răstignit pe Cruce, Fecioara cea fără prihană, tânguindu-se cu milă ca o Maică, s-a rănit la inimă cu amar, și suspinând cu durere din adâncul sufletului, zgâriindu-și obrazul, se chinuia; de aceea în piept bătându-se striga cu jale: Vai mie, dumnezeiescule Fiu! Vai mie, Lumina lumii! Cum ai apus de la ochii mei, Mielul lui Dumnezeu? Pentru care oștile celor fără de trupuri erau cuprinse de spaimă, zicând: Cel ce ești necuprins, Doamne, slavă Ție!

Stih: Dar Dumnezeu, Împăratul nostru înainte de veac, a făcut mântuire în mijlocul pământului (*Psalms 73: 13*).

Pe lemn răstignit văzându-Te, Hristoase, pe Tine, Făcătorul și Dumnezeul tuturor, ceea ce Te-a născut fără sămânță a strigat

⁴ În timpul Stihovnei, adică înainte de ultima Evanghelie, Tipicul mare prevede cădere mare, ca și înaintea primei Evanghelii. În practică această cădere se omite, întrucât s-a făcut cădere mare la Cântarea a 9-a.

cu amar: Fiul meu, unde a apus frumusețea chipului Tău? Nu sufăr a Te vedea răstignit fără dreptate. Însă grăbește de Te scoală, ca să văd și eu învierea Ta din morți, cea de a treia zi.

Slavă..., **glasul al 8-lea:**

Doamne, suindu-Te pe Cruce, a căzut frică și cutremur asupra făpturii; de vreme ce și pământul l-ai oprit să nu înghită pe cei ce Te-au răstignit, și iadului ai poruncit să slobozească dintru sine pe cei legați. Judecătorule al celor vii și al celor morți, Cel ce spre înnoirea oamenilor ai venit, să dai viață, iar nu moarte, iubitorule de oameni, slavă Ție.

Și acum..., **glasul al 8-lea:**

Acum se întinge condeiul răspunsului de judecată de la judecătorii cei nedrepti și Iisus Se judecă și Se osândește spre răstignire, și împreună pătimește făptura, văzând pe Domnul pe Cruce; Cel ce pătimești după firea trupului pentru mine, Bunule Doamne, slavă Ție.

EVANGHELIA A 12-A

[Preotul (diaconul) zice:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm!

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).]

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Matei citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Sfânta Evanghelie (Matei 27: 62-66):

În ziua aceea, care este după vineri, s-au adunat arhierii și fariseii la Pilat, zicând: Stăpâne, ne-am adus aminte că amăgitorul acela a spus, fiind încă în viață: După trei zile Mă voi

scula. Deci, poruncește ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: A înviat din morți. Și va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decât cea din-tâi. Pilat le-a zis: Aveți strajă; mergeți și întăriți cum știți. Iar ei, ducându-se, au întărit mormântul cu strajă, pecetluind piatra.

Strana cântă iarăși ca la început:

Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se citește la strană:

Bine este a ne mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte, a vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea (o dată, fără metanii).

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...

Preotul: Că a Ta este împărația... și se cântă:

Troparul, glasul al 4-lea:

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul Legii cu scump sângele Tău, pe Cruce fiind pironit și cu sulița împuns, nemurire ai izvorât oamenilor, Mântuitorul nostru, slavă Ție.

Apoi preotul (sau diaconul) zice ectenia întreită (paginile 103-104): Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește... **Preotul zice ecfonisul:** Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul (preotul): Înțelepciune!

Strana: Binecuvintează.

Preotul:

Cel ce este binecuvântat, Hristos Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întărește, Dumnezeule, sfânta și dreapta credință a dreptslăvitorilor creștini și Sfântă Biserica Ta o păzește în veacul veacului.

Preotul, plecându-se către icoana Maicii Domnului, zice: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Strana: Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Preotul, plecându-se către icoana Mântuitorului:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește (de trei ori). Părinte, binecuvintează.

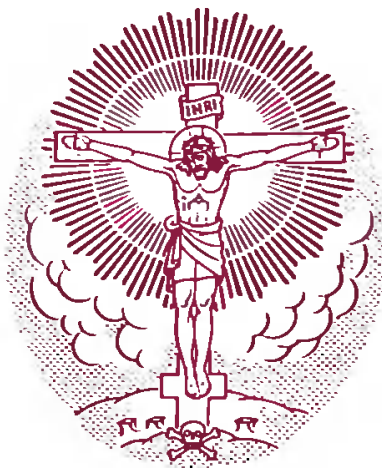
Apoi preotul zice Otpustul:

Cel ce scuiări și bătăi și loviri și Cruce și moarte a răbdat pentru mântuirea lumii, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

DENIA PROHODULUI DOMNULUI **săvârșită vineri seara în Săptămâna Mare** (Utrenia din Sfânta și Marea Sâmbătă)

Se face începutul ca la slujba Deniei Canonului Mare, până la ectenia mare (paginile 5-15). Îndată după ectenia mare, cântărețul din strana dreaptă începe să cânte, pe glasul al 2-lea, Dumnezeu este Domnul..., de patru ori, precedat de aceste patru stihuri (*Psalms 117: 1, 11, 17, 22-23*):

Stih 1: Mărturisiți-vă Domnului că este bun, că în veac este mila Lui.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului.

Stih 2: Înconjurând, m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.

Stih 3: Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului.

Stih 4: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat întru ochii noștri.

Apoi Troparele, glasul al 2-lea:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat Trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l l-a pus.

Slavă...

Când Te-ai pogorât la moarte, Cel ce ești Viața cea fără de moarte, atunci iadul l-ai omorât cu strălucirea Dumnezeirii; și, când ai înviat pe cei morți din cele de dedesubt, toate puterile cerești au strigat: Dătătorule de viață, Hristoase, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Și acum...

Mironosițelor femei, stând lângă mormânt, îngerul a strigat: Miresmele se cuvin morților, iar Hristos putrejunii S-a arătat străin.

După aceasta, preoții și credincioșii aprind lumânări de ceară curată. Preoții (purând epitrahil și felon) ies pe ușile împărătești și se rânduiesc în jurul mesei, pe care se află așezat Sfântul Epitaf. Urmează Catisma a 17-a cu stările Prohodului, care se cântă dulce și cu mare cuviință.

La Starea întâi, preotul protos cădește sfântul Epitaf împrejur, altarul și stranele. Apoi preoții cântă rar întâiul Tropar, glas 5: În mormânt, Viață... Și se cântă alternativ cu stranele.

Stihurile se citesc, de obicei, în taină, înainte de fiecare tropar (în unele mănăstiri se citește Catisma a 17-a în întregime înainte de începutul prohodului).

STAREA ÎNTÂI

Glasul al 5-lea:

1. În mormânt, Viață,* pus ai fost, Hristoase,* și s-au spăimântat oștirile îngerești,* plecăciunea Ta cea multă preaslăvind.

Stih: Fericiți sunt cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului.

2. Dar cum mori, Viață,* și cum șezi în mormânt* și împărăția morții Tu o zdrobești* și pe morții cei din iad îi înviezi?

Stih: Fericiți cei ce păzesc poruncile Lui și-L caută cu toată inima lor.

3. Te mărim pe Tine,* I-isuse Doamne,* și-ngroparea Îți cinstim și Patimile,* că din stricăciune Tu ne-ai mântuit.

Stih: Că n-au umblat în căile Lui cei ce lucrează fărădelegea.

4. Cel ce-ai pus pământul* cu măsuri, Hristoase,* astăzi șezi în mic mormânt, Ziditorule,* și, din gropi, pe cei ce-au murit înviezi.

Stih: Tu ai poruncit ca poruncile Tale să fie păzite foarte.

5. I-isuse al meu,* Împărat a toate,* de ce vii la cei din iad, o, Hristoase-al meu?* Vrei să dezrobești tot neamul omenesc.

Stih: O, de s-ar îndrepta căile mele, ca să păzesc poruncile Tale!

6. Stăpânul a toate* mort Se vede acum* și Deșertătorul gropilor celor morți* Se încuie-n groapă nouă, ca un om.

Stih: Atunci nu mă voi rușina când voi căuta spre toate poruncile Tale.

7. În mormânt, Viață,* pus ai fost, Hristoase,* și cu moartea Ta pe moarte o ai pierdut* și viață lumii Tu ai izvorât.

Stih: Lăuda-Te-voi întru îndreptarea inimii, ca să învăț judecățile dreptății Tale.

8. Cu cei răi, Hristoase,* ca un răufăcător* socotit ai fost, dar ne-ai îndreptat pe toți* și ne-ai scos din amăgirea celui rău.

Stih: Îndreptările Tale voi păzi; nu mă părăsi până în sfârșit.

9. Mai frumos cu chipul* decât oamenii toți,* ca un om Se vede mort și fără de chip* Cel ce toată firea a-nfrumusețat.

Stih: Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa? Prin păzirea cuvintelor Tale.

10. Iadul cum va răbda* intrarea Ta, Doamne,* și cum nu se va zdrobi-ntunecându-se,* de-a' luminii Tale fulgere orbind?

Stih: Cu toată inima Te-am căutat pe Tine; să nu mă lepezi de la poruncile Tale.

11. Dulcea mea lumină* și mântuitoare,* cum în groapă-ntu-necoasă Tu Te-ai ascuns?* O, nespusa Ta răbdare, Bunule!

Stih: În inima mea am ascuns cuvintele Tale, ca să nu greșesc Ție.

12. Nici lumea de duhuri* nu pricepe, Doamne,* nici mulțimea făr' de trup poate povesti* taina îngropării Tale, neștiind.

Stih: Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale.

13. O, minuni străine!* O, nespuse lucruri!* Cel ce-mi dă suflare mie Se poartă mort,* îngropat de mâinile lui Iosif.

Stih: Cu buzele am rostit toate judecățile gurii Tale.

14. În mormânt ai apus,* dar de-al Tatălui sân* nicicum nu Te-ai despărțit, Hristoase al meu.* Acest lucru e străin și negrăit!

Stih: În calea mărturiilor Tale m-am desfătat, ca de toată bogăția.

15. Intreaga făptură* recunoaște-n Tine* Împărat adevărat pe pământ și-n cer,* deși în mormânt Te pui, Hristoase-al meu!

Stih: La poruncile Tale voi cugeta și voi cunoaște căile Tale.

16. Tu-n mormânt fiind pus,* Ziditor Hristoase,* temelia iadului s-a cutremurat* și-ale morților morminte s-au deschis.

Stih: La îndreptările Tale voi cugeta și nu voi uita cuvintele Tale.

17. Cea ce în palmă* tot pământul ține,* sub pământ acum cu Trupul Se află mort,* slobozind pe morții cei legați în iad.

Stih: Răsplătește robului Tău! Voi trăi și voi păzi poruncile Tale.

18. Din stricare, Doamne,* viața mea o ridici;* că, murind acum, la cei morți Te-ai pogorât* și-ale iadului zăvoare le-ai zdrobit.

Stih: Deschide ochii mei și voi cunoaște minunile din legea Ta.

19. Ca lumina-n sfeșnic,* se ascunde acum* sub pământ, ca sub obroc, Trupul Domnului* și din iad alungă întunericul.

Stih: Străin sunt eu pe pământ, să nu ascunzi de la mine poruncile Tale.

20. Mulțimea de oștiri,* cea duhovnicească,* împreună cu Iosif și cu Nicodim* merg să-ngroape pe Cel ce e ne-ncăput.

Stih: Aprins e sufletul meu de dorirea judecăților Tale, în toată vremea.

21. Murind Tu de voie,* în mormânt ai fost pus;* și pe mine, ce-am fost mort, Iisuse al meu,* de amara mea greșală m-ai scăpat.

Stih: Certat-ai pe cei mândri; blestemați sunt cei ce se abat de la poruncile Tale.

22. S-a schimbat făptura* prin a Ta Patimă,* căci cu Tine-au pătimit toate câte sunt,* Făcător a toate cunoscându-Te.

Stih: Ia de la mine ocară și defăimarea, că mărturiile Tale am păzit.

23. Luând în pânțece* a vieții Piatră,* cel a toate mâncător, iadul, a vărsat* pe toți morții ce din veac i-a înghițit.

Stih: Pentru că au șezut căpeteniile și pe mine mă cleveveau, iar robul Tău cugeta la îndreptările Tale.

24. În mormânt nou Te-ai pus,* înnoind, Hristoase,* firea oamenilor, prin Învierea Ta,* după cum se cade unui Dumnezeu.

Stih: Că mărturiile Tale sunt cugetarea mea, iar îndreptările Tale, sfatul meu.

25. Pe pământ ai venit,* pe Adam să-l mântui,* și, pe-acesta negăsind, jos Te-ai pogorât;* pân' la iad, Stăpânul meu, l-ai căutat.

Stih: Lipitu-s-a de pământ sufletul meu; viază-mă după cuvântul Tău.

26. Pământul de frică* s-a mișcat, Cuvinte,* și luceafărul lumina sa și-a ascuns,* apunând a Ta lumină sub pământ.

Stih: Vestit-am căile mele și m-ai auzit; învață-mă îndreptările Tale.

27. Ca un om ai murit* de-a Ta voie, Doamne,* dar, ca Dumnezeu, pe morți îi scoți din mormânt* și din întunericul păcatelor.

Stih: Fă să înțeleg calea îndreptărilor Tale și voi cugeta la minunile Tale.

28. Vărsând râu de lacrimi* peste Tine, Doamne,* cea Curată, ca o Maică, a glăsuit:* Oare, cum Te voi îngropa, Fiul meu?

Stih: Istovitu-s-a sufletul meu de supărare; întărește-mă întru cuvintele Tale.

29. Ca grăuntul de grâu,* ce-ncolțește-n pământ,* Spic aducător de rod nouă Te-ai făcut,* înviind pe toți urmașii lui Adam.

Stih: Depărtează de la mine calea nedreptății și cu legea Ta mă miluiește.

30. Sub pământ Te-ai ascuns* ca un soare, acum,* și-ntr-a morții noapte neagră Te-ai învelit;* ci răsari, Hristoase-al meu, mai strălucit!

Stih: Calea adevărului am ales și judecățile Tale nu le-am uitat.

31. Cum ascunde luna* fața sa de soare,* așa groapa Te-a ascuns și pe Tine-acum,* Cel ce prin trupească moarte ai apus.

Stih: Lipitu-m-am de mărturiile Tale, Doamne, să nu mă rușinezi.

32. I-isus, Viața,* gustând moarte acum,* pe toți oamenii de moarte i-a izbăvit* și viață tuturor le-a dăruit.

Stih: Pe calea poruncilor Tale am alergat, când ai lărgit inima mea.

33. Pe Adam cel dintâi,* prin păcat omorât,* la viață ridicându-l cu moartea Ta,* Adam nou în trup Te-ai arătat acum.

Stih: Lege pune mie, Doamne, calea îndreptărilor Tale, și o voi păzi pururea.

34. Cereștile cete,* mort întins, pentru noi,* Te-au văzut, Stăpânul meu, și s-au spăimântat* și cu aripile s-au acoperit.

Stih: Înțelepțește-mă, și voi căuta legea Ta și o voi păzi cu toată inima mea.

35. I-osif, Cuvinte,* pogorându-Te mort,* de pe lemn acum în noul mormânt Te-a pus;* ci-nviază, Doamne, mântuind pe toți!

Stih: Povățuiește-mă pe cărarea poruncilor Tale, că aceasta am voit.

36. Bucurie, Doamne,* fiind îngerilor,* întristare lor acum le-ai pricinuit,* cu trup mort, ca pe un om, văzându-Te.

Stih: Pleacă inima mea la mărturiile Tale și nu la lăcomie.

37. Suind Tu pe cruce,* împreun-ai suit* și pe oamenii cei vii; iar mergând la iad,* ai sculat dintr-însul pe cei morți din veac.

Stih: Întoarce ochii mei ca să nu vadă deșertăciunea; în calea Ta viază-mă.

38. Ca un leu, Tu, Doamne,* adormind cu trupul,* ca un pui de leu Te scoli, Cea ce-ai fost mort,* lepădând și bătrânețea trupului.

Stih: Împlinește robului Tău cuvântul Tău, care este pentru cei ce se tem de Tine.

39. Cea ce din coasta* lui Adam cel dintâi* pe strămoașa ai zidit, ești în coastă-mpuns* și izvor curățitor ne izvorăști.

Stih: Îndepărtează ocară de care mă tem, căci judecățile Tale sunt bune.

40. Se-njunghia în taină* mai-nainte mielul,* iar de față Tu acum junghiindu-Te,* de păcat făptura Ta o curățești.

Stih: Iată, am dorit poruncile Tale; întru dreptatea Ta viază-mă.

41. Cine, dar, va spune* chipul groaznic și nou?* Cel ce stăpânește toate făpturile* pătimește azi și moare pentru noi.

Stih: Să vină peste mine mila Ta, Doamne, mântuirea Ta, după cuvântul Tău.

42. Cuprinzându-i spaima,* îngerii au strigat:* Cum Se vede mort Izvorul a tot ce-i viu* și cum în mormânt Se-ncuie Dumnezeu?

Stih: Și voi răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că am nădărdit în cuvintele Tale.

43. Din coasta Ta, Doamne,* cea însulițată,* izvorăști mie viață, prin viața Ta,* și mă înnoiești și mă viezi cu ea.

Stih: Să nu îndepărtezi din gura mea cuvântul adevărului, până în sfârșit, că întru judecățile Tale am nădăjduit.

44. Răstignit pe cruce,* ai chemat pe oameni,* iar curată coasta Ta împungându-se* tuturor iertare dai, Iisuse-al meu.

Stih: Și voi păzi legea Ta pururea, în veac și în veacul veacului.

45. Cel cu chip cuvios* Te gătește-ngrozit* și Te-ngroapă ca pe-un mort, cu smerenie* de-ngroparea Ta înfricoșându-se.

Stih: Am umblat întru lărgime, că poruncile Tale am căutat.

46. Sub pământ, de voie,* pogorând ca un mort,* Tu ridici de pe pământ, Hristoase, la cer* pe cei ce de-acolo au căzut demult.

Stih: Am vorbit despre mărturiile Tale înaintea împăraților și nu m-am rușinat.

47. Deși Te-ai văzut mort,* dar ești viu Dumnezeu* și ridici de pe pământ, Hristoase, la cer* pe cei ce de-acolo au căzut demult.

Stih: Am cugetat la poruncile Tale pe care le-am iubit foarte.

48. Deși Te-ai văzut mort,* dar ești viu Dumnezeu* și pe oamenii cei morți, pe toți înviezi,* omorând de tot pe-al meu omorător.

Stih: Am ridicat mâinile mele la poruncile Tale, pe care le-am iubit, și am cugetat la îndreptările Tale.

49. O, ce bucurie,* ce dulceață multă* a fost ceea ce-a umplut pe toți cei din iad,* strălucind lumina Ta-n adâncul lui.

Stih: Adu-Ți aminte de cuvântul Tău, către robul Tău, întru care mi-ai dat nădejde.

50. Îngroparea-Ți laud,* Patimilor mă-nchin;* și puterea Îți măresc, Milostivule,* prin care de patimi am fost dezlegat.

Stih: Aceasta m-a mângâiat întru smerenia mea, căci cuvântul Tău m-a viat.

51. Asupra Ta, Doamne,* sabie-au ascuțit* și-a puternicului sabie s-a tocit,* iar cea din Eden se biruiește-acum.

Stih: Cei mândri m-au batjocorit peste măsură, dar de la legea Ta nu m-am abătut.

52. Văzând mielușeaua* pe-al său Miel junghiat,* doborâtă de dureri striga și-ndemna* ca și turma să se tânguie cu ea.

Stih: Adusu-mi-am aminte de judecățile Tale cele din veac, Doamne, și m-am mângâiat.

53. În mormânt de Te-ngropi,* și în iad de cobori,* dar mormintele, Iisuse, le-ai deșertat* și întregul iad, Hristoase, l-ai golit.

Stih: Mâhnire m-a cuprins din pricina păcătoșilor, care părăsesc legea Ta.

54. De-a Ta voie, Doamne,* pogorând sub pământ,* pe toți oamenii din moarte i-ai înviat* și la slava Tatălui i-ai înălțat.

Stih: Cântate erau de mine îndreptările Tale, în locul pribegiei mele.

55. Unul din Treime,* cu trupul, pentru noi,* defăimată moarte rabdă, binevoind;* se cutremură și soare și pământ.

Stih: Adusu-mi-am aminte de numele Tău, Doamne, și am păzit legea Ta.

56. Cei ce au fost demult* din izvor adăpați* și cu mană în pustie s-au săturat,* în mormânt Îl pun pe Hrănitorul lor.

Stih: Aceasta s-a făcut mie, că îndreptările Tale am căutat.

57. Ca un vinovat stă* Cel Preadrept la Pilat* și la moartea cea nedreaptă e osândit* și Judecătoru-i răstignit pe lemn.

Stih: Partea mea ești, Doamne, zis-am să păzesc legea Ta.

58. O, vicleni farisei!* O, popor pătimăș!* Pentru ce-ai ales mai bine pe Baraba,* iar pe Domnul pentru ce L-ai răstignit?

Stih: Rugatu-m-am feței Tale, din toată inima mea, miluiește-mă după cuvântul Tău.

59. Plăsmuind pe Adam* din pământ, cu mâna,* pentru dânsul Te-ai făcut om firesc în trup* și de bunăvoia Ta Te-ai răstignit.

Stih: Cugetat-am la căile Tale și am întors picioarele mele la mărturiile Tale.

60. Ascultând, Cuvinte,* de al Tău Părinte,* pân' la iadu-ngrozitor Tu Te-ai pogorât,* înviind tot neamul muritorilor.

Stih: Gata am fost și nu m-am tulburat să păzesc poruncile Tale.

61. Vai, Lumina lumii!* Vai, a mea Lumină!* O, Iisuse-al meu! O, Fiule preadorit!* cu amar striga Fecioara și jelea.

Stih: Funiile păcătoșilor s-au înfășurat împrejurul meu, dar legea Ta n-am uitat.

62. Ceata celor pizmași,* care L-au răstignit,* rușinează-se măcar, înviind Hristos,* de mahrama și de giulgiurile Lui.

Stih: La miezul nopții m-am sculat ca să Te laud pe Tine, pentru judecățile dreptății Tale.

63. Vino, ucigașe,* vânzător ucenic,* și pricina răutății arată-ne-o:* Pentru ce-ai ajuns tu pe Hristos să-L vinzi?

Stih: Părtaș sunt cu toți cei ce se tem de Tine și păzesc poruncile Tale.

64. Iubitor de oameni* te prefaci, nebune,* orb, nemernic, ne-mpăcat, vânzătorule,* tu, ce mirul ai voit să-l vinzi pe bani.

Stih: De mila Ta, Doamne, este plin pământul; îndreptările Tale mă învață.

65. Cu ce preț ai vândut* Sfântul Mir cel ceresc?* Sau ce lucru de El vrednic în schimb ai luat?* Nebunie-aflași, prea-blestemat satan?

Stih: Bunătate ai făcut cu robul Tău, Doamne, după cuvântul Tău.

66. De iubești pe săraci* și mâhnit ești de mir* ce se varsă, curățind suflet păcătos,* cum pe-arginți pe-a tuturor Lumină vinzi?

Stih: Învăță-mă bunătatea, învățătura și cunoștința, că în poruncile Tale am crezut.

67. O, Cuvinte, Doamne,* o, al meu dulce Fiu,* îngroparea-Ți de trei zile cum voi răbda?* Mi se rupe inima ca unei Maici.

Stih: Mai înainte de a fi umilit, am greșit; pentru aceasta cuvântul Tău am păzit.

68. Cine-mi va da lacrimi* și izvor nesecat,* ca să plâng pe I-isus, dulcele meu Fiu?* a strigat Fecioara, Maica Domnului.

Stih: Bun ești Tu, Doamne, și întru bunătatea Ta, învăță-mă îndreptările Tale.

69. O, munți și vâlcele* și mulțimi de oameni,* tânguieți-vă și plângeți cu mine toți* și jeliți cu Maica Domnului ceresc!

Stih: Înmulțitu-s-a asupra mea nedreptatea celor mândri, iar eu cu toată inima mea voi cerceta poruncile Tale.

70. Când am să Te mai văd,* veșnică Lumină,* bucuria și dulceața sufletului?* a strigat Fecioara, tânguindu-se.

Stih: Incheiatu-s-a ca grăsimea inima lor, iar eu cu legea Ta m-am desfătat.

71. Deși, ca o piatră* tare și tăioasă,* ai primit a Te tăia, dar ne-ai izvorât* râu de viață vie, veșnice Izvor.

Stih: Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăț îndreptările Tale.

72. Ca dintr-o fântână,* din îndoitul râu,* ce din coasta Ta a curs, noi ne adăpăm* și viața veșnică o moștenim.

Stih: Bună-mi este mie legea gurii Tale, mai mult decât mii de comori de aur și argint.

73. Voind Tu, Cuvinte,* în mormânt Te-ai văzut;* dar ești viu și Te ridici din morți, cum ai spus,* cu-nvierea Ta, Mântuitorule.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

74. Te cântăm, Cuvinte,* Doamne al tuturor*, împreună și cu Tatăl și Duhul Sfânt* și-ngroparea Ta cea sfântă preaslăvim.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

75. Fericimu-te toți,* Maica lui Dumnezeu,* și cinstim, cei credincioși, punerea-n mormânt* a Fiului tău și-al nostru Dumnezeu.

Și iarăși întâiul tropar:

În mormânt, Viață,* pus ai fost, Hristoase,* și s-au spăimântat oștirile îngerești,* plecăciunea Ta cea multă preaslăvind.

Apoi ectenia mică și ecfonisul:

Că s-a binecuvântat numele Tău și s-a preaslăvit împărăția Ta: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

STAREA A DOUA

Cădește al doilea preot, când sunt mai mulți preoți, la fel ca la starea întâi sau însuși preotul, dacă este un singur preot. Apoi, începe rar și cu glas lin pe glasul al 5-lea:

1. Cuvine-se, dar,* să cădem la Tine, Ziditorul,* Cela ce pe Cruce mâinile Ți-ai întins,* și-ai zdrobit de tot puterea celui rău.

Stih: Măinile Tale m-au făcut și m-au zidit, înțelepțește-mă și voi învăța poruncile Tale.

2. Cuvine-se, dar,* să-Ți dăm slavă, Ziditor a toate,* că din patimi Tu ne-ai scos, prin Patima Ta,* și din stricăciune toți ne-am izbăvit.

Stih: Cei ce se tem de Tine mă vor vedea și se vor veseli, că în cuvintele Tale am nădăjduit.

3. Soarele-a apus* iar pământul s-a clintit, Cuvinte,* apunând Tu, ne-nseratul Soare, Hristos,* și cu trupul în mormânt punându-Te.

Stih: Cunoscute-am, Doamne, că drepte sunt judecățile Tale și întru adevăr m-ai smerit.

4. Somn învietoar* în mormânt dormind, Hristoase Doamne,* din cel greu somn al păcatului ai sculat* întreg neamul omenească cel păcătos.

Stih: Facă-se dar, mila Ta, ca să mă mângâie, după cuvântul Tău, către robul Tău.

5. Una-ntre femei* Te-am născut Fiu, fără de durere,* dar acum sufăr dureri, prin Patima Ta!,* cea Curată, mult jelindu-se, zicea.

Stih: Să vină peste mine îndurările Tale și voi trăi, că legea Ta cugetarea mea este.

6. Sus văzându-Te* de Părinte nedespărțit, Doamne,* iară jos cu trupul mort, sub pământ fiind,* serafimii s-au înfricoșat acum.

Stih: Să se rușineze cei mândri, că pe nedrept m-au nedreptățit iar eu voi cugeta la poruncile Tale.

7. Răstignindu-Te,* s-a rupt tâmpla templului prin mijloc* și și-ascund luminătorii lumina lor,* sub pământ Tu, Soare, ascunzându-Te.

Stih: Să se întoarcă spre mine cei ce se tem de Tine și cei ce cunosc mărturiile Tale.

8. Căla ce cu-n semn* a făcut la început pământul,* azi apune sub pământ, ca un muritor.* Îngrozește-te de-aceasta, cerule!

Stih: Să fie inima mea fără prihană întru îndreptările Tale, ca să nu mă rușinez.

9. Sub pământ apui* Cela ce-ai făcut pe om cu mâna,* ca pe oameni să-i înalți din căderea lor,* cu tăria Ta atotputernică.

Stih: Se topește sufletul meu după mântuirea Ta; în cuvântul Tău am nădăjduit.

10. Veniți să cântăm* lui Hristos cel mort, Ce-i plâns cu jale,* ca femeile, ce mir au adus atunci,* s-auzim cu ele: Bucurați-vă!

Stih: Sfârșitu-s-au ochii mei după cuvântul Tău, zicând: «Când mă vei mângâia?».

11. Cu adevărat,* nesecat Mir ești, Cuvinte Doamne;* pentru-aceea și femeile mir Ți-aduc,* Celui viu, ca unui mort și îngropat.

Stih: Că m-am făcut ca un foale la fum, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.

12. Cu-ngroparea Ta* ai zdrobit de tot iadul, Hristoase,* și cu moartea Ta pe moarte ai omorât* și din stricăciune lumea mântuiești.

Stih: Câte sunt zilele robului Tău? Când vei judeca pe cei ce mă prigonesc?.

13. Râu de viață ești* ce din Tatăl curgi, Înțelepciune,* iar în groapă apunând, viață dăruiești* celor din adâncurile iadului.

Stih: Spusu-mi-au călcătorii de lege deșertăciuni, dar nu sunt ca legea Ta, Doamne.

14. Ca să înnoiesc* firea oamenilor cea zdrobită,* Eu cu moartea Mi-am rănit trupul Meu, voind;* deci, jelind, nu-ți bate pieptul, Maica Mea.

Stih: Toate poruncile Tale sunt adevăr; pe nedrept m-au prigunit. Ajută-mă!

15. Sub pământ apui* Cel ce ești Luceafăr al dreptății,* și pe morți i-ai ridicat, ca dintr-un somn greu,* alungând din iad tot întunericul.

Stih: Puțin a fost de nu m-am sfârșit pe pământ, dar eu n-am părăsit poruncile Tale.

16. Bob cu două firi* Dătătorul de viață, astăzi* în adânc pământ, cu lacrimi Se seamănă,* răsărind El iar, lumea va bucura.

Stih: După mila Ta, viază-mă și voi păzi mărturiile gurii mele.

17. S-a temut Adam,* Dumnezeu umblând în rai, atuncea,* iar acum s-a bucurat c-ai venit la iad;* căci, căzând atunci, acum s-a ridicat.

Stih: În veac, Doamne, cuvântul Tău rămâne în cer.

18. Maica Ta acum* varsă râuri de lacrimi, Hristoase,* și-a strigat, când Te-a văzut cu trupu-n mormânt:* Înviază, Fiule, precum ai spus!

Stih: În neam și în neam adevărul Tău. Întemeiat-ai pământul și rămâne.

19. Iosif Te-a ascuns,* cu evlavie, în groapă nouă,* și cântări dumnezeiești, de-ngroparea Ta,* Ți-a cântat, cu lacrimi împletindu-le.

Stih: După rânduiala Ta rămâne ziua, că toate sunt slujitoare Ție.

20. Doamne, Maica Ta,* pironit văzându-Te pe cruce,* de amară întristare, sufletul ei* s-a pătruns de cuie și de sabie.

Stih: De n-ar fi fost legea Ta gândirea mea, atunci aş fi pierit întru necazul meu.

21. Maica Ta, văzând* adăparea Ta cu fiere, Doamne,* Cel ce ești dulceața lumii noastre întregi,* fața ei cu amare lacrimi a udat.

Stih: În veac nu voi uita îndreptările Tale, că într-însele m-ai viat, Doamne.

22. Rău m-am întristat* și răunchii mi se rup, Cuvinte,* junghierea Ta nedreaptă văzându-o,* zis-a Preacurata, tânguindu-se.

Stih: Al Tău sunt eu, mântuiește-mă, că îndreptările Tale am căutat.

23. Cum am să-Ți închid* ochii dulci și-a' Tale buze, Doamne,* și cum, dar, ca pe un mort Te voi îngropa?* Iosif a strigat, înfricoșându-se.

Stih: Pe mine m-au așteptat păcătoșii ca să mă piardă. Mărturiile Tale am priceput.

24. Jalnice cântări* I-osif și cu Nicodim cântă* lui Hristos, Ce S-a-ngropat, acum, în mormânt,* și cu dânșii cântă cetele cerești.

Stih: La tot lucrul desăvârșit am văzut sfârșit, dar porunca Ta este fără de sfârșit.

25. Sub pământ apui* Tu, Hristoase, Soare al dreptății;* deci și buna Maica Ta, care Te-a născut,* de dureri se stinge, nevăzându-Te.

Stih: Că am iubit legea Ta, Doamne, ea toată ziua cugetarea mea este.

26. Iadul s-a-ngrozit,* Dătătorule de viață, Doamne,* când prădată și-a văzut bogăția lui* și-nviați pe morții cei legați din veac.

Stih: Mai mult decât pe vrăjmașii mei m-ai înțeleptit cu porunca Ta, că în veac a mea este.

27. Soare luminos* după noapte strălucește, Doamne;* iar Tu, după moartea Ta, strălucești mai mult,* înviind din groapă ca un Dumnezeu.

Stih: Mai mult decât învățătorii mei am priceput, că la mărturiile Tale gândirea mea este.

28. Ziditorule,* dacă Te-a primit în sân pământul,* s-a clintit de frica Ta, Preaputernice,* și pe morți cutremurul i-a deșteptat.

Stih: Mai mult decât bătrânii am înțeles, că poruncile Tale am căutat.

29. O, Hristoase-al meu!* I-osif și Nicodim cu miruri* într-un chip deosebit, acum Te gătesc* strigând: O, pământ, înfri-coșează-te!

Stih: De la toată calea cea rea mi-am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele Tale.

30. Doamne, ai apus* și cu Tine-a soarelui lumină;* iar făptura de cutremur cuprins-a fost,* Făcător al tuturor vestindu-Te.

Stih: De la judecățile Tale nu m-am abătut, că Tu ai pus mie lege.

31. Piatra cea din unghi* o acoperă piatra tăiată* și pe Domnu-L pune-n groapă un muritor.* Înfioară-te acum, pământule!

Stih: Cât sunt de dulci limbii mele cuvintele Tale, mai mult decât mierea, în gura mea!

32. Vezi-ne aici:* ucenicul cel iubit și Maica,* și cu dulce glas răspunde-ne, Fiule!* a strigat Curata, cu amar plângând.

Stih: Din poruncile Tale m-am priceput; pentru aceasta am urât toată calea nedreptății.

33. Tu, ca Cel ce ești* de viață dătător, Cuvinte*, n-ai ucis pe cei ce Te-au răstignit acum,* ci-mpreună și pe-ai lor morți înviezi.

Stih: Făclie picioarelor mele este legea Ta și luminează cărărilor mele.

34. Nici chip ai avut,* nici frum'sețe, când pătimeai, Doamne,* însă mult ai strălucit, când ai înviat,* și cu sfinte raze ne-ai împodobit.

Stih: Juratu-m-am și m-am hotărât să păzesc judecățile dreptății Tale.

35. Ai apus în trup,* sub pământ, nestinsule Luceafăr,* și, aceasta neputând vedea soarele,* în amiază-zi el s-a întunecat.

Stih: Umilit am fost până în sfârșit: Doamne, viază-mă, după cuvântul Tău.

36. Luna, soarele* se întunecă-mpreună, Doamne,* și robi binevoitori Ți s-au arătat* și în mantii negre s-au înveșmântat.

Stih: Cele de bunăvoie ale gurii mele binevoiește-le, Doamne, și judecățile Tale mă învață.

37. Chiar de-ai și murit,* dar sutașul Dumnezeu Te știe,* iar eu cum Te voi atinge cu mâinile,* mă spăimânt, striga Iosif cel cu bun chip.

Stih: Sufletul meu în mâinile Tale este pururea și legea Ta n-am uitat.

38. A dormit Adam* și din coasta lui își scoase moarte,* Tu dormind acum, Cuvinte-al lui Dumnezeu,* lumii viață izvorăști din coasta Ta.

Stih: Pusu-mi-au păcătoșii cursă mie, dar de la poruncile Tale n-am rătăcit.

39. Ai dormit puțin* și-ai dat viață la cei morți, Hristoase,* și-nviind, i-ai înviat pe cei adormiți,* ce-adormiseră din veacuri, Bunule.

Stih: Moștenit-am mărturiile Tale în veac, că bucurie inimii mele sunt ele.

40. De ai și murit,* dar ai dat vinul de mântuire,* Viță, Care izvorăști viață tuturor,* Patima și Crucea Ta Ți le slăvesc.

Stih: Plecat-am inima mea ca să fac îndreptările Tale în veac spre răsplătire.

41. Cum pot suferi* cereștile cete îndrăzneala* celor ce Te-au răstignit, Dumnezeule,* când Te văd gol, sângerat și osândit?

Stih: Pe călcătorii de lege am urât și legea Ta am iubit.

42. O, neam păcătos* și-ndărătnic, ce-ai primit arvuna!* Cunoscut-ai ridicarea bisericii,* pentru ce, dar, pe Hristos L-ai osândit?

Stih: Ajutorul meu și sprijinitorul meu ești Tu, în cuvântul Tău am nădăjduit.

43. În batjocură* tu îmbraci pe Împodobitorul,* Care cerul a-ntărit și-a împodobit* tot pământul, într-un chip preaminunat.

Stih: Depărtați-vă de la mine cei ce vicleniți și voi cerceta poruncile Dumnezeului meu.

44. Ca un pelican,* Te-ai rănit în coasta Ta, Cuvinte;* și-ai dat viață l-ai Tăi fii, care au murit,* răspândind asupra lor izvoare vii.

Stih: Apără-mă, după cuvântul Tău, și mă viază și să nu-mi dai de rușine așteptarea mea.

45. Oarecând Navi* opri soarele, zdrobind dușmanii;* iar Tu, Soare, ascunzându-Ți lumina Ta,* ai zdrobit pe-al iadului stăpânitor.

Stih: Ajută-mă și mă voi mântui și voi cugeta la îndreptările Tale, pururea.

46. Nu Te-ai despărțit* de-al Părintelui sân, Milostive,* chiar binevoind a lua chip de muritor;* și în iad, Hristoase-al meu, Te-ai pogorât.

Stih: Defăimat-ai pe toți cei ce se depărtează de la îndreptările Tale, pentru că nedrept este gândul lor.

47. Răstignit pe lemn,* Cel ce pui pământul peste ape,* în pământ, fără suflare, acum cobori;* care lucru nerăbdându-l, tremură.

Stih: Socotit-am călcători de lege pe toți păcătoșii pământului; pentru aceasta am iubit mărturiile Tale, pururea.

48. Vai, o, Fiul meu,* - Preacurata jelește și zice -* că pe Care-L așteptam ca pe-un Împărat,* osândit acum pe Cruce Îl privesc!

Stih: Străpunge cu frica Ta trupul meu, că de judecățile Tale m-am temut.

49. Astfel mi-a vestit* Gavriil, venind din cer la mine;* el mi-a spus că-mpărăția Fiului meu* este o împărăție veșnică.

Stih: Făcut-am judecată și dreptate; nu mă da pe mâna celor ce-mi fac strâmbătate.

50. Vai, s-a împlinit* a lui Simeon pro-orocie,* că prin inima mea sabie a trecut;* O, Emanuile, Cel ce ești cu noi!

Stih: Primește pe robul Tău în bunătate, ca să nu mă clevetească cei mândri.

51. Fariseilor!* Rușinați-vă măcar de morții* înviați de Dătătorul vieții lor,* Cel pe Care, plini de pizmă, L-ați ucis.

Stih: Sfârșitu-s-au ochii mei după mântuirea Ta și după cuvântul dreptății Tale.

52. S-a cutremurat* și lumina soarele și-a stins-o,* când în groapă Te-a văzut neînsuflețit;* nevăzuta mea Lumină, Bunule!

Stih: Fă cu robul Tău, după mila Ta, și îndreptările Tale mă învață.

53. Cu amar plângea* Preacurata Maica Ta, Cuvinte,* când pe Tine Te-a văzut acum în mormânt;* pe Cel fără început și Dumnezeu.

Stih: Robul Tău sunt eu; înțelepțește-mă și voi cunoaște mărturiile Tale.

54. Maica Precista* omorârea Ta văzând, Hristoase,* cu adânc-amărăciune, Ție-Ți grăia:* Să nu zăbovești, Viață, între morți!

Stih: Vremea este să lucreze Domnul, că oamenii au stricat legea Ta.

55. Iadul cel cumplit* tremura, când Te-a văzut pe Tine,* veșnic Soare al mării, Hristoase-al meu,* și degrab a dat din el pe cei legați.

Stih: Pentru aceasta am iubit poruncile Tale mai mult decât aurul și topazul.

56. Ce privesc* mare și grozav-acum se vede,* căci al vieții Dătător moarte-a suferit,* voind El să dea viață tuturor!

Stih: Pentru aceasta spre toate poruncile Tale m-am îndreptat, toată calea nedreaptă am urât.

57. Coasta Ți-ai împuns,* mâinile Ți-ai pironit, Stăpâne,* și, cu rana Ta din coastă, ai vindecat* ne-nfrânarea mâinilor strămoșilor.

Stih: Minunate sunt mărturiile Tale, pentru aceasta le-a cercetat pe ele sufletul meu.

58. Oarecând jelea* toată casa pe fiul Rahilei,* iar acum pe al Fecioarei Fiu Îl jelesc* Maica Lui și ceata Ucenicilor.

Stih: Arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci.

59. Palme și loviri* I s-au dat lui Hristos peste față,* Celui ce cu mâna Sa pe om plăsmui,* și-a zdrobit cu totul ale fiarei fălci.

Stih: Gura mea am deschis și am aflat, că de poruncile Tale am dorit.

60. Toți cei credincioși,* cu-ngroparea Ta scăpați de moarte,* Îți cinstim, Hristoase-al nostru, cu laude,* răstignirea și-ngroparea Ta acum.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

61. Cel fără' de-nceput,* veșnice Părinte, Fiu și Duh Sfânt,* întărește-i, ca un Bun, pe dreptcredincioși* și le dă izbând-asupra celor răi.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

62. Ceea ce-ai născut,* Preacurată Fecioară, Viața,* potolește dezbinarea-n Biserică* și dă pace, ca o bună, tuturor.

Și iarăși întâiul tropar:

Cuvine-se, dar,* să cădem la Tine, Ziditorul,* Căla ce pe Cruce mâinile Ți-ai întins,* și-ai zdrobit de tot puterea celui rău.

Apoi ectenia mică și ecfonisul:

Că sfânt ești Dumnezeu nostru, Cel ce Te odihnești pe scaunul slavei cel de heruvimi, și Ție slavă Îți înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

STAREA A TREIA

Cădește al treilea preot sau însuși preotul, dacă e numai unul. După aceea, începe cu glas dulce a cânta, pe glasul al 3-lea:

1. Neamurile toate* laudă-ngropării* Ți-aduc, Hristoase-al meu.

Stih: Caută spre mine și mă miluiește, după judecata Ta, față de cei ce iubesc numele Tău.

2. Arimateianul* cu plâns Te coboară* și în mormânt Te-ngroapă.

Stih: Pașii mei îndreptează-i după cuvântul Tău, și să nu mă stăpânească nici o fărădelege.

3. De mir purtătoare,* mir Ție, Hristoase,* Ți-aduc cu sânguință.

Stih: Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Tale.

4. Vino-ntreagă fire,* psalmi de îngropare* lui Hristos să-I aducem.

Stih: Fața Ta arat-o robului Tău și mă învață poruncile Tale.

5. Pe Cel viu, cu miruri,* ca pe-un mort să-L ungem,* cu mironositele.

Stih: Izvoare de apă au curs din ochii mei, pentru că n-am păzit legea Ta.

6. Fericitul Iosif,* Trupul ce dă viață,* al lui Hristos, îngroapă.

Stih: Drept ești, Doamne, și drepte sunt judecățile Tale.

7. Cei hrăniți cu mană,* lovesc cu călcâiul* pe Binefăcătorul.

Stih: Poruncit-ai cu dreptate mărturiile Tale și cu tot adevărul.

8. Cei hrăniți cu mană,* oțet și cu fiere* Ți-aduc, Hristoase al meu.

Stih: Topitu-m-a râvna casei Tale, că au uitat cuvintele Tale vrăjmașii mei.

9. O, ce nebunie!* Pe Hristos omoară,* cei ce-au ucis pe profeți.

Stih: Lămurit cu foc este cuvântul Tău foarte și robul tău l-a iubit foarte.

10. Ca rob făr' de minte,* a vândut I-uda* pe-Adâncu-nțelepciunii.

Stih: Tânăr sunt eu și defăimat, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.

11. Rob ajunge-acuma* vicleanul de Iuda,* cel ce-a vândut pe Domnul.

Stih: Dreptatea Ta este dreptate în veac și legea Ta este adevărul.

12. Zis-a înțeleptul:* Groap-adâncă este* pornirea inimii lor.

Stih: Necazuri și nevoi au dat peste mine, dar poruncile Tale sunt gândirea mea.

13. La cei făr' de lege* căile lor strâmbe* le sunt ciulini și curse.

Stih: Drepte sunt mărturiile Tale, în veac; înțelepțește-mă și voi fi viu.

14. Iosif și Nicodim* pe Domnul îngroapă,* cu toată cuviința.

Stih: Strigat-am cu toată inima mea: Auzi-mă, Doamne! Îndreptările Tale voi căuta.

15. Slavă Ție, Doamne,* Cel ce dai viață* și-n iad, puternic, cobori.

Stih: Strigat-am către Tine: Mântuiește-mă și voi păzi mărturiile Tale.

16. Maica Preacurata* se jelea, Cuvinte,* văzându-Te mort acum.

Stih: Din zori m-am sculat și am strigat: «Întru cuvintele Tale am nădăduit».

17. Primăvară dulce,* Fiul meu preadulce,* frum' seșea unde Ți-a apus?

Stih: Deschis-am ochii mei dis-de-dimineată, ca să cuget la cuvintele Tale.

18. Plângere pornit-a* Maica Preacurata,* când ai murit, Cuvinte.

Stih: Glasul meu auzi-l, Doamne, după mila Ta; după judecata Ta mă viază.

19. Vin cu mir să-L ungă* de mir purtătoare,* pe Hristos, Mirul ceresc.

Stih: Apropiatu-s-au cei ce mă prigonesc cu fărădelege, dar de la legea Ta s-au îndepărtat.

20. Cu moartea pe moarte* o omori, Tu, Doamne,* cu sfânta Ta putere.

Stih: Aproape ești Tu, Doamne, și toate poruncile Tale sunt adevărul.

21. Pier-amăgitorul,* scapă amăgitul* cu-nțelepciunea-Ți, Doamne.

Stih: Din început am cunoscut, din mărturiile Tale, că în veac le-ai întemeiat pe ele.

22. Cade vânzătorul* în focul gheenei,* în groapa stricăciunii.

Stih: Vezi smerenia mea și mă scoate că legea Ta n-am uitat.

23. Curse și ciulini sunt* căile lui Iuda,* celui nebun și viclean.

Stih: Judecă pricina mea și mă izbăvește; după cuvântul Tău, fă-mă viu.

24. Pier răstignitorii,* Împărate-a toate,* dumnezeiescule Fiu.

Stih: Departe de păcătoși este mântuirea, că îndreptările Tale n-au căutat.

25. Toți pier împreună* în groapa pierzării,* cei vărsători de sânge.

Stih: Îndurările Tale multe sunt, Doamne; după judecata Ta mă viază.

26. Fiule din Tatăl,* Împărat a toate,* cum ai primit Patimă?

Stih: Mulți sunt cei ce mă prigonesc și mă necăjesc, dar de la mărturiile Tale nu m-am abătut.

27. Maica mieluseaua,* Mielul ei pe Cruce* văzându-L, s-a tânguit.

Stih: Văzut-am pe cei nepricepuți și mă sfârșeam, că n-au păzit cuvintele Tale.

28. Trupul ce dă viață* Iosif împreună* cu Nicodim îngroapă.

Stih: Vezi că poruncile Tale am iubit, Doamne; întru mila Ta mă viază.

29. Mult înlăcrimată* a strigat Fecioara,* străpunsă de durere.

Stih: Începutul cuvintelor Tale este adevărul și veșnice toate judecățile dreptății Tale.

30. O, a mea lumină,* Fiul meu preadulce,* cum Te-ai ascuns în groapă?

Stih: Căpeteniile m-au prigonit în zadar; iar de cuvintele Tale s-a înfricoșat inima mea.

31. Nu mai plânge Maică,* pe Adam și Eva* ca să-i slobod, Eu sufăr.

Stih: Bucura-mă-voi de cuvintele Tale, ca cel ce a aflat comoară mare.

32. Fiul meu, slăvescu-Ți* înalta-ndurare,* prin care rabzi acestea.

Stih: Nedreptatea am urât și am disprețuit, iar legea Ta am iubit.

33. Cu oțet și fiere* Te-au adăpat, Doamne,* gustarea veche s-o strici.

Stih: De șapte ori pe zi Te-am lăudat pentru judecățile dreptății Tale.

34. Te-ai suit pe cruce,* Cel ce altădată* umbreai poporul sub nor.

Stih: Pace multă au cei ce iubesc legea Ta și nu se smintesc.

35. De mir purtătoare,* venind l-a Ta groapă,* Ți-aduceau, Doamne, miruri.

Stih: Așteptat-am mântuirea Ta, Doamne, și poruncile Tale am iubit.

36. Scoală-Te-ndurate,* și pe noi ne scoate* din a gheenei groapă!

Stih: Păzit-a sufletul meu mărturiile Tale, și le-ai iubit foarte.

37. Doamne, înviază!,* zicea, vărsând lacrimi,* Maica Ta ce Te-a născut.

Stih: Păzit-am poruncile Tale și mărturiile Tale, că toate căile mele înaintea Ta sunt, Doamne.

38. Degrabă-nviază,* alungând durerea* Curatei Maicii Tale!

Stih: Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă înțelepțește.

39. Prinse-au fost de frică* cereștile cete,* când Te-au văzut mort, Doamne.

Stih: Să ajungă cererea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă izbăvește.

40. Iartă de greșeale* pe cei ce, cu frică,* cinstesc a' Tale Patimi.

Stih: Să răspândească buzele mele laudă, că m-ai învățat îndurările Tale.

41. O, înfricoșată,* străină vedere:* pământul cum Te-ascunde!

Stih: Rosti-va limba mea cuvintele Tale, că toate poruncile Tale sunt drepte.

42. Altădat-un Iosif* Ți-a slujit în fugă,* și-acum Te-ngroapă altul.

Stih: Mâna Ta să mă izbăvească, că poruncile Tale am ales.

43. Plânge, te jelește,* Preacurata-Ți Maică,* fiind Tu mort, Cuvinte.

Stih: Dorit-am mântuirea Ta, Doamne, și legea Ta cugetarea mea este.

44. Frică ia pe îngeri* de a Ta-ngropare,* o, Făcător a toate!

Stih: Viu va fi sufletul meu și Te va lauda și judecățile Tale îmi vor ajuta mie.

45. Până-n zori, cu miruri* Ți-au stropit mormântul* cele înțelepțite.

Stih: Rătăcit-am ca o oaie pierdută; caută pe robul Tău, că poruncile Tale nu le-am uitat.

46. Pace în Biserici,* lumii mântuire,* prin Învierea-Ți dă-ne!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

47. O, Treime Sfântă,* Tată, Fiu și Duh Sfânt,* lumea o mântuiește.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

48. Robilor tăi, Maică,* dă-le ca să vadă* Scularea Fiului tău!

Și iarăși întâiul tropar:

Neamurile toate* laudă-ngropării* Ți-aduc, Hristoase al meu.

Și îndată se cântă, pe glasul al 5-lea:

BINECUVÂNTĂRILE ÎNVIERII

Stih: Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne pe noi îndreptările Tale!

Soborul îngeresc s-a mirat, văzându-Te pe Tine între cei morți socotit fiind și puterea morții surpând, Mântuitorule, și împreună cu Tine pe Adam ridicându-l și, din iad, pe toți slobozindu-i.

Binecuvântat ești, Doamne...

Pentru ce miruri, din milostivire, cu lacrimi amestecați, o ucenitelor? Îngerul cel ce a strălucit la mormânt a zis mironosițelor: Vedeți voi groapa și înțelegeți că Mântuitorul a înviat din mormânt.

Binecuvântat ești, Doamne...

Foarte de dimineată mironosițele au alergat la mormântul Tău, tânguindu-se; dar înaintea lor a stat îngerul și a zis: Vremea tânguirii a încetat, nu mai plângeți, ci Apostolilor spuneți Învierea.

Binecuvântat ești, Doamne...

Mironosițele femeii, cu miruri venind la groapa Ta, Mântuitorule, plângeau; iar îngerul către ele a grăit, zicând: De ce socotiți pe Cel viu cu cei morți? Căci, ca un Dumnezeu, a înviat din mormânt.

Slavă..., **a Treimii:**

Închinămu-ne Tatălui și Fiului Acestuia și Duhului Celui Sfânt, Sfintei Treimi într-o ființă, cu Serafimii grăind: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Doamne.

Și acum..., **a Născătoarei de Dumnezeu:**

Pe Dătătorul de viață născându-L, Fecioară, de păcat pe Adam l-ai mântuit; și bucurie Evei în locul întristării i-ai dăruit, și pe cei căzuți din viață i-a îndreptat la aceeași Cel ce S-a întrupat din Tine, Dumnezeu și om.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule! **(de trei ori).**

Apoi ectenia mică și ecfonisul:

Că Tu ești Împăratul păcii, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi se cântă S E D E A L N A,

glasul 1, podobie: Mormântul Tău...

Cu giulgiu curat și cu miresme dumnezeiești, a uns preacurat trupul Tău Iosif, cerându-L la Pilat, și L-a pus în mormânt

nou. Pentru aceasta, dis-de-dimineată venind mironosițele femei, au grăit: Arată nouă precum ai zis mai înainte, Hristoase, Învierea Ta.

Slavă..., Și acum..., altă **Sedeală**, asemenea:

Spăimântatu-s-au cetele îngerilor, văzând pe Cel ce șade în sânurile Tatălui cel nemuritor, cum a fost pus în mormânt ca un mort; pe Care-L înconjoară cetele îngeresti și-L slăvesc împreună cu morții cei din iad, ca pe un Făcător și Domn.

[După *Tipicul Sfântului Sava*, se face acum citire din *Tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur la Evanghelia de la Matei: Iar a doua zi care este după vineri...*, adică *Omilia 89 la Matei*].

Învierea lui Hristos... nu se zice, ci se citește Psalmul 50 (pagina 24), după care nu se zice rugăciunea: Mântuiește, Dumnezeuule, poporul tău... și nici ecfonisul: Cu mila și cu îndurările..., ci îndată se cântă:

CANONUL

Irmosul de două ori, iar troparele pe 12 și iarăși Irmosul, în amândouă stranele, împreună.

Acest Canon, de la Cântarea întâi până la Cântarea a 6-a, este alcătuit de Marcu Monahul, episcopul Idruntului. Irmoasele sunt alcătuite de monahia Casia. Iar de la Cântarea a 6-a până la sfârșit sunt alcătuite de Cosma Aghiopolitul. Afară de Irmoase, celelalte tropare în grecește au acest acrostih: «*Și astăzi laud Sâmbăta cea mare*».

Cântarea 1, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Pe Cel ce a acoperit cu valul mării oarecând pe prigonitorul tiran, sub pământ L-au ascuns feciorii celor mântuiți. Iar noi, ca fecioarele, să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Doamne, Dumnezeuul meu, cântare de petrecere și laudă de îngropare voi cânta Ție, Celui ce mi-ai deschis intrările vieții cu îngroparea Ta, și moartea și iadul cu moartea Ta ai omorât.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Sus pe scaun și jos în mormânt, cunoscându-Te cele mai presus de lume și cele de sub pământ, Mântuitorul meu, s-au

cutremurat de moartea Ta; că mai presus de gând Te-ai văzut mort, Începătorule al vieții.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Ca să umpli toate de slava Ta, Te-ai pogorât în cele, de dedesubt ale pământului; că nu s-a ascuns de Tine ființa mea cea din Adam, ci, îngropându-Te, m-ai înnoit pe mine cel stricat, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 3-a

Irmosul:

Pe Tine, Cel ce ai spânzurat pe ape tot pământul fără ținere, văzându-Te făptura spânzurat în locul Căpățânii, de multă spaimă a fost cuprinsă, strigând: Nu este sfânt, afară de Tine, Doamne.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Închipuirile îngropării Tale, le-ai vădit, înmulțind arătările; iar acum cele ascunse ale Tale, văzute le-ai făcut cu dumnezeiască bărbăție și celor din iad, Stăpâne, care strigă: Nu este sfânt, afară de Tine, Doamne.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Întinsu-Ți-ai palmele și ai împreunat cele depărtate de demult; iar cu înfășurarea giulgiului, Mântuitorule, și cu mormântul ai dezlegat pe cei legați, care strigau: Nu este sfânt, afară de Tine, Doamne.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

În mormânt și sub peceti Te-ai cuprins, Nemuritorule, de bunăvoie; că puterea Ta Ți-ai arătat prin fapte, cu dumnezeiasca lucrare, celor ce cântă: Nu este Sfânt, afară de Tine, Doamne, Iubitorule de oameni.

Iarăși Irmosul Pe Tine, Cel ce...

Apoi ectenia mică și ecfonisul: Că Tu ești Dumnezeuul nostru și Ție slavă înălțăm...

S E D E A L N A, glasul 1, însăși podobia:

Mormântul Tău, Mântuitorule, ostașii străjuindu-l, morți s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit

femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt, la Unul, Dumnezeuul nostru.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

Cântarea a 4-a

Irmosul:

Smerenia Ta cea dumnezeiască pe Cruce, mai înainte văzând-o Avacum, spăimântându-se, a grăit: Tu ai tăiat tăria celor puternici, Bunule, unindu-Te cu cei din iad, ca un Atotputernic.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Astăzi ai sfințit ziua a șaptea, pe care o ai binecuvântat întâi cu încetarea lucrărilor; că toate le prefaci și le înnoiești, odihnindu-Te, Mântuitorul meu, și iarăși zidindu-ne.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Biruind Tu cu puterea Dumnezeirii, sufletul Tău de Trup s-a despărțit; că a rupt amândouă legăturile: a morții și a iadului, cu puterea Ta, Cuvinte.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Iadul întâmpinându-Te, Cuvinte, s-a amărât văzându-Te om îndumnezeit, rănit de bătaie și Atotputernic; și de înfricoșătorul Tău chip a rămas fără de glas.

Cântarea a 5-a

Irmosul:

Lumina cea neînserată a dumnezeieștii arătării Tale, Hristoase, care s-a făcut spre noi, pentru milostivirea Ta, Isaia văzând-o, de noapte mâncând, a grăit: Învia-vor morții și cei din morminte se vor scula, și toți cei de pe pământ se vor bucura.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Înnoiești pe pământeni, Ziditorule, făcându-Te pământean; și giulgiul și mormântul arată taina ce este întru Tine, Cuvinte; că sfetnicul cel cuvios înseamnă sfatul Celui ce Te-a născut, Care m-a înnoit în Tine cu mare cuviință.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Prin moarte ai prefăcut omorârea, prin îngropare stricăciunea; că nestricăcios ai făcut trupul pe care l-ai luat, cu dumnezeiasca cuviință făcându-l nemuritor; că trupul Tău, Stăpâne, n-a văzut stricăciune; nici sufletul Tău n-a rămas în iad, care este lucru necuvenit.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Ieșind, Ziditorul meu, din ceea ce nu știe de bărbat, și fiind împuns cu sulița în coastă, dintru aceea ai făcut înnoire Evei, făcându-Te Adam, adormind mai presus de fire, cu somn făcător de viață, și ridicând viața din somn și din stricăciune, ca un Atotputernic.

Cântarea a 6-a

Irmosul:

Prins a fost, dar nu a fost ținut în pânteccele chitului, Ionă; că al Tău chip purtând, al Celui ce ai pățimit și îngropării Te-ai dat, ca dintr-o cămară din fiară a ieșit și a grăit străjerilor: Cei ce păziți cele deșarte și mincinoase, mila voastră ați părăsit-o.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Omorât ai fost, dar nu Te-ai despărțit, Cuvinte, de trupul pe care l-ai luat; că de s-a și stricat Templul Tău în vremea Pătimirii, și așa unul era ipostasul Dumnezeirii și al trupului Tău; că în amândouă Unul ești, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, Dumnezeu și om.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Greșeala lui Adam a fost ucigătoare de om, iar nu ucigătoare de Dumnezeu. Că deși a pățimit firea trupului Tău celui de țărână, Dumnezeirea a rămas fără patimă; că stricăciunea cea din Tine o ai prefăcut într-o nestricăciune, și din Înviere ai arătat izvorul vieții celei nestricăcioase.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Împărățit-a iadul peste neamul omenesc, dar n-a rămas în veci; că Tu, Puternice, fiind pus în groapă, cu palma cea începă-

toare de viață ai rupt încuietorile morții; și ai propovăduit celor ce dormeau acolo din veac izbăvirea cea nemincinoasă, făcându-Te, Mântuitorule, cel dintâi înviat din morți.

Iarăși Irmosul: Prins ai fost, dar nu...

Apoi ectenia mică și ecfonisul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm...

CONDACUL

Glasul al 6-lea:

Cel ce a încuiat adâncul S-a văzut mort, și cu smirnă și cu giulgiu înfășurându-Se, în mormânt a fost pus ca un mort, Cel fără de moarte; și femeile au venit să-L ungă cu mir, plângând cu amar și grăind: Aceasta este Sâmbăta cea prea binecuvântată, întru care Hristos, adormind, va învia a treia zi.

ICOS

Cel ce cuprinde toate S-a înălțat pe Cruce, și se tânguiește toată zidirea, văzându-L spânzurat gol pe lemn; soarele și-a ascuns razele, și stelele și-au tănuit lumina, și pământul cu multă frică s-a clătinat, marea a fugit și pietrele s-au despicat, și morminte multe s-au deschis, și trupuri de sfinți bărbați au înviat; iadul jos a suspinat, și iudeii s-au sfătuit să hulească Învierea lui Hristos. Iar femeile au grăit: Aceasta este Sâmbăta cea prea binecuvântată, întru care Hristos, adormind, va învia a treia zi.

SINAXAR

ÎN SFÂNTA ȘI MAREA SÂMBĂȚĂ

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfânta și Marea Sâmbătă, prăznuim îngroparea Mântuitorului nostru Iisus Hristos și pogorârea la iad, prin care neamul nostru, fiind chemat din stricăciune, a fost mutat spre viața veșnică.

Stihuri:

Ostași, degeaba mai păziți mormântul,

Căci pe Cel ce-i Viața, nu-L ține pământul!

Cele patruzeci de zile ale Postului Mare întrec celelalte zile; iar Săptămâna Mare este și mai însemnată; și, iarăși, Săptă-

mâna Mare culminează cu Sfânta și Marea zi de Sâmbătă. Se numește Săptămâna Mare nu pentru că zilele ei ar fi mai mari sau ar avea mai multe ceasuri, ci pentru că de-a lungul ei s-au săvârșit, și mai cu seamă azi, minunile mari și mai presus de fire și faptele neobișnuite ale Mântuitorului nostru. Căci, după cum la întâia facere a lumii, Dumnezeu, săvârșind toate lucrurile, și în urmă, în ziua a șasea, a creat pe om, făptura cea mai de seamă, iar în ziua a șaptea S-a odihnit de toate lucrurile Lui și a sfințit ziua, numind-o Sâmbătă, care se tâlcuiește odihnă, tot așa și la facerea lumii celei spirituale, săvârșind toate în chipul cel mai bun, în ziua a șasea a creat din nou pe omul stricat și, înnoindu-l iarăși prin Crucea cea de viață purtătoare, S-a odihnit încă o dată cu o odihnă desăvârșită, de toate lucrurile Lui, dătătoare de viață și mântuitoare. Cuvântul lui Dumnezeu a stat cu trupul în mormânt, iar cu sufletul Lui curat și dumnezeiesc Se pogoară și în iad. Sufletul a fost despărțit prin moarte de trup și l-a dat în mâinile Tatălui. Tot Tatălui l-a dat și propriul Său sânge, fără să-I fie cerut; iar sângele Lui a fost preț de răscumpărare pentru noi. Sufletul Domnului n-a fost ținut în iad ca sufletele celorlalți Sfinți. Cum putea, oare, să fie ținut, odată ce n-avea asupra Lui, ca ceilalți drepti, nimic din păcatul strămoșesc? Dar nici dușmanul nostru, diavolul, n-a luat sângele prin care am fost răscumpărați, cu toate că noi eram în stăpânirea lui. Cum putea, oare, să ia sângele Lui din altă parte decât de la Dumnezeu? Dar, oare, tâlharul de diavol putea să-L ia chiar pe Dumnezeu? Domnul nostru Iisus Hristos a locuit trupest în mormânt și cu Dumnezeirea, care era strâns unită cu trupul. A fost împreună cu tâlharul în rai; a fost și în iad, după cum s-a spus, împreună cu sufletul Lui îndumnezeit. Într-un chip mai presus de fire, Hristos Dumnezeu necuprins era cu Tatăl, împărățind împreună cu Duhul. Era pretutindeni; Dumnezeirea n-a suferit nimic în mormânt, după cum n-a suferit nimic pe Cruce. Trupul Domnului a suferit și stricăciune, adică despărțirea sufletului de trup, dar nicidecum stricăciune în înțelesul unei putreziri a trupului și o nimicire desăvârșită a

mădularelor. Iar Iosif, coborând de pe Cruce sfântul trup al Domnului, l-a înmormântat într-un mormânt nou, astupând cu o piatră intrarea mormântului. Într-adevăr, iudeii s-au dus Vineri la Pilat și i-au spus: «Ne-am adus aminte că înșelătorul acela a spus pe când trăia că după trei zile se va scula. Ni se pare că este bine ca prin puterea ta să poruncești să se întărească mormântul cu ostași». Dacă este un înșelător, pentru ce, iudeilor, l-ați ascultat cu râvnă cuvintele Lui pe când trăia? Dar când a spus Hristos: «Mă voi scula»? Poate că iudeii au scos asta din pilda cu Ionă. Negreșit ei sunt fără de judecată când cer să fie întărit mormântul ca să nu se fure cumva trupul. O, cât sunt de lipsiți de judecată! Nu știau că ceea ce făceau în sprijinul lor, o făceau împotriva lor! Pilat a dat poruncă, și ei împreună cu o ceată de ostași au întărit mormântul și l-au și pecetluit. Și s-a făcut asta pentru a nu se pune la îndoială Învierea Domnului, odată ce erau străine și paza și pecetea. Dar deodată ia-dul se strânge și se cutremură, când simte puterea mai tare a Domnului; și după puțină vreme S-a sculat Hristos, piatra cea tare și din capul unghiului, și a scos pe cei ținuți din veac, din iad.

Cu pogorârea Ta nespusă, Hristoase Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a

Irmosul:

Negrăită minune! Cel ce a izbăvit în cuptor pe evlavioșii tineri din văpaie, în mormânt este pus mort fără suflare, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeuule, binecuvântat ești.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Rănit-u-s-a iadul, primind în inima sa pe Cel ce S-a rănit în coastă cu sulița, și a suspinat, topindu-se de focul cel dumnezeiesc, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeuule, binecuvântat ești!

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Bogat este mormântul, că primind în sine pe Făcătorul ca pe un adormit, s-a arătat dumnezeiască vistierie de viață, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, binecuvântat ești!

Stih: Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție!

După obiceiul pentru cei morți, a primit punerea în mormânt Viața tuturor, și a arătat mormântul izvor al Învierii, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, binecuvântat ești!

Stih: Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție!

Una era Dumnezeirea lui Hristos în iad și în mormânt și în Eden nedespărțită, împreună cu Tatăl și cu Duhul, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, binecuvântat ești!

Cântarea a 8-a

Irmosul:

Spăimântează-te înfricoșându-te, cerule, și să se clatine temeliile pământului. Că iată este socotit între cei morți Cel ce locuiește întru înălțime, și în mormânt mic, ca un străin, este primit. Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție!

Stricatu-s-a Templul cel preacurat, dar împreună a ridicat cortul cel căzut, că al doilea Adam, Cel ce locuiește întru înălțime, S-a pogorât la Adam cel dintâi, până la cămările iadului. Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție!

Încetat-a îndrăzneala ucenicilor, iar Iosif cel din Arimateea s-a arătat inimos, că văzând mort și gol pe Dumnezeu cel peste toate, L-a cerut și L-a îngropat strigând: Tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție!

O, minune nouă! O, bunătate! O, nespusă răbdare! Că de bunăvoie se pecetluiește sub pământ Cel ce locuiește întru înălțime, și este hulit Dumnezeu ca un înșelător. Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Stih:

Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Și iarăși Irmosul: Spăimântează-te...

Preotul (diaconul): Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim!

Nu se cântă: Ceea ce ești mai cinstită..., **ci Troparele Cântării a noua, în timp ce se face cădere mare:**

Cântarea a 9-a

Irmosul:

Nu te tângui pentru Mine, Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe Care M-ai zămislit în pânțece fără de sămânță; că Mă voi scula și Mă voi preaslăvi și voi înălța întru slavă, ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credință și cu dragoste pe tine neîncetat te măresc.»

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Întru străină nașterea Ta scăpând de dureri, mai presus de fire m-am fericit, Fiul meu cel fără de început; iar acum, Dumnezeul meu, văzându-Te mort fără suflare, mă sfâșii cumplit cu sabia întristării. Dar Te scoală, ca să fiu mărită.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Mă acoperă pământul voind Eu, dar se înfricoșează portarii iadului văzându-Mă, Maică, îmbrăcat cu haina sângerată a izbândirii; că ucigând, ca un Dumnezeu, pe vrăjmași cu Crucea, iarăși voi învia și te voi mări.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Să se bucure făptura, să se veselească toți pământenii, că vrăjmașul, iadul, a fost prădat; femeile cu miruri să iasă în întâmpinare, că izbăvesc pe Adam și pe Eva cu tot neamul, și a treia zi voi învia.

Și iarăși Irmosul: Nu te tângui...

Apoi se zice ectenia mică și ecfonisul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cerești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului... Strana: Amin.

Strana cântă, pe glasul al 2-lea:

Sfânt este Domnul Dumnezeu nostru (de trei ori).

Înălțați pe Domnul Dumnezeu nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui (o închinăciune), că sfânt este.

În această zi nu se cântă Luminândă, ci îndată:

L A U D E L E

Glasul al 2-lea:

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Ție se cuvine cântare, Dumnezeule!

Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El, toate puterile Lui. Ție se cuvine cântare, Dumnezeule!

Stih 1: Lăudați-L pe El întru puterile Lui; lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui.

Se pun 4 stihiri pe glasul al 2-lea, însuși glasul:

Astăzi cuprinde mormântul pe Cel ce cuprinde făptura cu palma; acoperă piatra pe Cel ce acoperă cerurile cu bunătatea; doarme Viața, și iadul se cutremură, și Adam din legături se dezleagă. Slavă rânduiei Tale, prin care săvârșind toate, ne-ai dăruit nouă odihnă veșnică, prin Sfântă Învierea Ta cea din morți.

Stih 2: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Ce este această priveliște ce se vede? Ce este această încetare? Împăratul veacurilor săvârșind rânduiala cea prin pătimire, petrece sâmbăta în mormânt, dându-ne nouă odihnă. Acestuia să zicem: Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că Tu împărățești în veci, Cel ce ai nemăsurată mare milă.

Stih 3: Lăudați-l pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe El în strune și în organe.

Veniți să vedem Viața noastră zăcând în mormânt, ca să învieze pe cei ce zac în morminte. Veniți astăzi ca, văzând adormit pe Cel din Iuda, să-I grăim ca prorocul, zicând: Culcându-Te ai adormit ca un leu, cine Te va deștepta pe Tine, Împărate? Dar Te scoală cu puterea Ta Însuți, Cel ce Te-ai dat pentru noi de bunăvoie, Doamne, slavă Ție.

Stih 4: Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Glasul al 6-lea:

Cerut-a Iosif trupul lui Iisus, și L-a pus pe El în mormânt nou al său; că era să iasă El din groapă, ca dintr-o cămară. Cel ce ai sfărâmat puterea morții și ai deschis oamenilor ușile raiului, slavă Ție.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Ziua de astăzi, mai înainte a închipuit-o cu taină marele Moise, zicând: Și a binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea, că aceasta este Sâmbăta cea binecuvântată; aceasta este ziua odihnei, în care S-a odihnit de toate lucrările Sale, Unul-Născut, Fiul lui Dumnezeu, prin rânduiala morții, după trup odihnindu-Se. Și la ceea ce era iarăși întorcându-Se, prin Înviere, ne-a dăruit nouă viața veșnică, ca un bun și iubitor de oameni.

Și acum..., glasul al 2-lea:

Preabinecuvântată ești, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară! Că, prin Cel ce S-a întrupat din tine, iadul s-a robit, Adam s-a chemat, blestemul s-a nimicit, Eva s-a liberat, moartea s-a omorât și noi am înviat. Pentru aceasta, cântând, strigăm: Binecuvântat ești, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce ai binevoit așa, slavă Ție!

Apoi preotul (diaconul), deschizând ușile împărătești, zice:

Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Strana cântă Doxologia mare:

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie.

Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție pentru slava Ta cea mare.

Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeu, Părinte atot-țiitorule, Doamne Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte.

Doamne, Dumnezeu, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii.

Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi.

Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi.

Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin.

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine.

Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale (de trei ori).

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție.

Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu.

Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină.

Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi (de trei ori).

Slavă..., Și acum..., Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Apoi mai pe larg:

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

În vremea Doxologiei, preotul se îmbracă în toate veșmintele; când sunt mai mulți preoți și diaconi, se îmbracă în toate veșmintele numai preotul întâistător (protosul sau proestosul), și diaconii, iar ceilalți preoți iau numai epitrahile și sfite (feloane).

Ieșind în naos și așezându-se în jurul Sfântului Epitaf, așteaptă sfârșitul Doxologiei. La Sfinte Dumnezeule..., preotul sau întâistătorul cădește Sfântul Epitaf (de trei ori), împrejur. Apoi patru preoți ridică Sfântul Epitaf (în lipsa mai multor clerici, Sfântul Epitaf poate fi purtat de patru mireni), iar protosul ia Sfânta Evanghelie și Sfânta Cruce. Ei încep ocolirea bisericii. Înaintea lor merg câțiva credincioși ținând praporii, diaconul merge înaintea preoților tămâind, iar, după Sfântul Epitaf, urmează cântăreții și credincioșii, care țin în mâini lumânări aprinse.

În tot acest timp, cântăreții și credincioșii cântă: Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi!

LA PRIMA OPRIRE

Când preoții ajung în partea de miazăzi a bisericii se opresc și, împreună cu ei, se opresc toți credincioșii, iar unul dintre preoți sau diaconul, dacă este, cădind, zice ectenia:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române [pentru (Înalt-) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N)], pentru sănătatea și mântuirea lui.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

(În mănăstiri, aici se pomenesc starețul și soborul).

Încă ne rugăm pentru poporul român cel binecredincios de pretutindeni, pentru conducătorii țării noastre, pentru

mai-marii orașelor și ai satelor și pentru iubitoarea de Hristos armată, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Ecfonis: Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții și credincioșii: Amin.

LA A DOUA OPRIRE

Ajungând cu Sfântul Epitaf în dreptul Sfântului Altar, preotul (sau diaconul) cădind, zice ectenia pentru cei răposați:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori, funebru).

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții ctitori ai acestui sfânt lăcaș și pentru toți cei mai înainte adormiți, părinți și frați ai noștri dreptslăvitori creștini, care odihnesc aici și pretutindeni.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori, funebru).

Ecfonis: Că Tu ești învierea și viața și odihna adormiților robilor Tăi, Hristoase, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții și credincioșii: Amin.

LA A TREIA OPRIRE

Ajungând cu Sfântul Epitaf în partea de miazănoapte a bisericii, preotul sau diaconul, cădind, zice ectenia:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru frații noștri: ieromonahi, preoți, ierodiaconi, diaconi, monahi și monahii și pentru toți cei întru Hristos frați ai noștri.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru toți creștinii ortodocși, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Ecfonis: Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții și credincioșii: Amin.

LA A PATRA OPRIRE

Ajungând cu Sfântul Epitaf în dreptul ușilor bisericii, preotul (sau diaconul), cădind, zice ectenia:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfântă și întru tot cinstită biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesec, pentru cei ce cântă și pentru poporul ce stă înaintea și așteaptă de la Tine mare și bogată milă.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm ca să se păzească sfânt lăcașul acesta, orașul (satul) acesta, țara aceasta și toate orașele și satele: de boală, de foamete, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de năvălirea altor neamuri asupra noastră și de războiul cel dintre noi; și pentru ca milostiv, blând și lesne iertător să ne fie nouă bunul și iubitorul de oameni Dumnezeuul nostru, să îndepărteze și să împrăștie toată mânia care se pornește asupra noastră, să ne izbăvească pe noi de mustrarea Lui cea dreaptă, care este asupra noastră, și să ne miluiască pe noi.

Cântăreții și credincioșii: Doamne, miluiește (de trei ori).

Preotul rostește:

Auzi-ne pe noi, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt pe mare, departe, și, milostive Stăpâne, milostiv fii nouă, față de păcatele noastre și ne miluiește pe noi. Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții și credincioșii: Amin.

LA INTRAREA ÎN BISERICĂ

După aceasta, preoții țin Sfântul Epitaf deasupra capului la intrarea în biserică și toți credincioșii intră în biserică pe sub Sfântul Epitaf.

În acest timp, cântăreții cântă stihira, glasul al 5-lea:

Veniți să fericiim pe Iosif cel de-a pururea pomenit, care noaptea a venit la Pilat și a cerut pe Viața tuturor, zicând: Dă-mi pe Acel străin Care nu are unde să-Și plece capul! Dă-mi pe Acel străin, pe Care ucenicul cel viclean L-a vândut spre moarte! Dă-mi pe Acel străin, pe Care Maica Sa, pe Cruce văzându-L răstignit, suspinând grăia: Vai, Fiul meu! Vai mie, Lumina mea și inima mea cea iubită; căci cele ce mi s-au spus de Simeon în templu, mai înainte, s-au împlinit: „Inima ta sabia o pătrunde!” Ci plângerea mea într-o bucuria Învierii Tale o întoarce! Închinămu-ne Pătimirilor Tale! Închinămu-ne Pătimirilor Tale! Închinămu-ne Pătimirilor Tale, Hristoase! Arată-ne nouă și slăvită Învierea Ta!

După intrarea credincioșilor în biserică, preoții merg pe solee și, în fața ușilor împărătești, cel dintâi dintre preoții împreună-slujitori rostește: Înțelepciune, drepti!, apoi preoții intră în Sfântul Altar prin ușile împărătești, așezând Sfântul Epitaf pe Sfânta Masă, în timp ce strana cântă o dată, troparul, glasul al 2-lea:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat Trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a pus.

Apoi se cântă îndată Troparul prorociei, glasul al 2-lea:

Cel ce cuprinzi marginile lumii, Hristoase, ai primit a fi cuprins în mormânt mic, ca să izbăvești firea omenească de căderea cea în iad și, făcându-ne nemuritori, să ne înviezi pe noi, ca un Dumnezeu fără de moarte.

Slavă..., Și acum..., **tot acesta.**

Diaconul (preotul): Înțelepciune! Să luăm aminte!

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Scoală-Te, Doamne, ajută-ne nouă și ne izbăvește pe noi pentru slava numelui Tău (*Psalms 43: 28*).

Stih: Deșteaptă-Te, pentru ce dormi, Doamne? Scoală-Te și nu ne lepăda până în sfârșit. (*Psalms 43: 1*).

Diaconul (preotul): Înțelepciune!

Citețul: Din *Prorocia lui Iezechiel*, citire (*37: 1-14*).

Diaconul (preotul): Să luăm aminte!

Fost-a mâna Domnului peste mine și m-a dus Domnul cu duhul și m-a așezat în mijlocul unui câmp plin de oase omenești, și m-a purtat împrejurul lor; dar iată oasele acestea erau foarte multe pe fața pământului și foarte uscate. Și mi-a zis Domnul: «Fiul omului, vor învia oare oasele acestea?». Iar eu am zis: «Dumnezeule, numai Tu știi aceasta». Domnul însă mi-a zis: «Prorocește asupra oaselor acestora și le zi: Oase uscate, ascultați cuvântul Domnului! Așa grăiește Domnul Dumnezeu oaselor acestora: Iată Eu voi face să intre în voi duh și veți învia. Voi pune pe voi vine, și carne va crește pe voi; vă voi acoperi cu piele, voi face să intre în voi duh și veți învia și veți cunoaște că Eu sunt Domnul». Prorocit-am deci cum mi se poruncise. Și când am prorocit, iată s-a făcut un sunet și o mișcare și oasele au început să se apropie, fiecare os la încheietura sa. Și am privit și eu și iată erau pe ele vine, și crescuse carne și piele le acoperea pe deasupra, iar duh nu era în ele. Atunci mi-a zis Domnul: «Fiul omului, prorocește duhului, prorocește și zi duhului: Așa grăiește Domnul Dumnezeu: Duhule, vino din

cele patru vânturi și suflă peste morții aceștia și vor învia!». Deci am prorocit eu, cum mi se poruncise, și a intrat în ei duhul și au înviat, și mulțime multă foarte de oameni s-au ridicat pe picioarele lor. Și mi-a zis iarăși Domnul: «Fiul omului, oasele acestea sunt toată casa lui Israel. Iată ei zic: «S-au uscat oasele noastre și nădejdea noastră a pierit; suntem smulși din rădăcină». De aceea proroceste și le spune: «Așa grăiește Domnul Dumnezeu: Iată, Eu voi deschide mormintele voastre și vă voi scoate pe voi, poporul Meu, din mormintele voastre și vă voi duce în țara lui Israel. Astfel veți cunoaște că Eu sunt Domnul, când voi deschide mormintele voastre și vă voi scoate pe voi, poporul Meu, din mormintele voastre. Și voi pune în voi Duhul Meu și veți învia și vă voi așeza în țara voastră și veți cunoaște că Eu, Domnul, am zis aceasta și am făcut», zice Domnul.

Preotul: Să luăm aminte! Pace tuturor!

Citețul: Și duhului tău!

PROCHIMEN, glasul al 7-lea:

Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până la sfârșit (Psalm 9: 32).

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, din toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (Psalm 9: 1).

APOSTOLUL

Diaconul (preotul): Înțelepciune!

Citețul:

Din Epistola întâi către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel, citire (1 Corinteni 5: 6–8; Galateni 3: 13–14):

Diaconul (preotul): Să luăm aminte!

Fraților, oare nu știți că puțin aluat dospește toată frământătura? Curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frământătură nouă, precum și sunteți fără aluat; fiindcă Paștile nostru, Hristos, S-a jertfit pentru noi. De aceea, să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al vicleșugului, ci cu

azimele curăției și ale adevărului. Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se pentru noi blestem; pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn», ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvântarea ce a fost asupra lui Avraam, ca să primim, prin credință, făgăduința Duhului.

Preotul: Pace ție, cititorule!

Citețul: Și duhului tău!

Și se face cădere mică, în vreme ce se cântă Aliluia, glasul al 5-lea, cu aceste stihuri:

Stih 1: Să învieze Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii Lui și să fugă de la fața Lui cei ce-L urăsc pe El (*Psalm 67: 1*).

Stih 2: Precum se stinge fumul, să se stingă; cum se topește ceara de la fața focului; așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii să se veselească (*Psalm 67: 2*).

Preotul (diaconul): Înțelepciune! Drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie!

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Matei citire!

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul): Să luăm aminte!

Preotul citește, dintre ușile împărătești, Evanghelia de la Matei (27: 62-66):

În ziua aceea, care este după vineri, s-au adunat arhierii și fariseii la Pilat, zicând: Stăpâne, ne-am adus aminte că amăgitorul acela a spus, fiind încă în viață: După trei zile voi învia. Deci, poruncește ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: A înviat din morți. Și va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi. Pilat le-a zis: Aveți strajă; mergeți și întăriți cum știți. Iar ei, ducându-se, au întărit mormântul cu strajă, pecetluind piatra.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul (diaconul) zice Ectenia întreită:

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să zicem.

Strana: Doamne, miluiește.

Doamne atotstăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștri, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române [pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N)], pentru sănătatea și mântuirea lui.

La mănăstiri, aici se pomenesc starețul și soborul.

Încă ne rugăm pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni, pentru conducătorii țării noastre, pentru mai-marii orașelor și ai satelor și pentru iubitoarea de Hristos armată, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Încă ne rugăm pentru frații noștri: ieromonahi, preoți, ierodiaconi, diaconi, monahi și monahii și pentru toți cei întru Hristos frați ai noștri.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții ctitori ai acestei sfinte biserici (mănăstiri) și pentru toți cei mai înainte adormiți părinți și frați ai noștri, dreptslăvitori creștini, care odihnesc aici și pretutindeni.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu enoriași (închinători), ctitori și binefăcători ai acestui sfânt lăcaș.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfântă și întru tot cinstită biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă și pentru poporul care stă înaintea și așteaptă de la Tine mare și bogată milă.

Preotul zice ecfonisul:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi preotul (diaconul) rostește ectenia cererilor:

Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață, Domnului.

Strana: Doamne, miluiește.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Ziua toată desăvârșită, sfântă, în pace și fără de păcat, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător (călăuzitor), păzitor al sufletelor și al trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, să cerem.

Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul zice ecfonisul:

Că Dumnezeu milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor. **Strana:** Și duhului tău.

Preotul (diaconul): Capetele noastre, Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul citește în taină, plecându-și capul:

Doamne Sfinte, Care întru cele de sus locuiești și spre cei smeriți privești și, cu ochiul Tău cel a toate văzător, privești peste toată făptura, Ție am plecat grumajii sufletului și ai trupului nostru și ne rugăm Ție, Sfinte al sfinților: Întinde mâna Ta cea nevăzută, din sfântul Tău lăcaș, și ne binecuvintează pe toți; și orice am greșit, cu voie sau fără de voie, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni, iartă, dăruindu-ne bunătățile Tale cele din lume și cele mai presus de lume.

Preotul zice cu glas tare ecfonisul:

Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeu nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul (preotul): Înțelepciune!

Strana: Binecuvintează.

Preotul:

Cel ce este binecuvântat, Hristos Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întărește, Dumnezeule, sfânta și dreapta credință a dreptslăvitorilor creștini și Sfântă Biserica Ta o păzește în veacul veacului.

Preotul, plecându-se către icoana Maicii Domnului, zice:

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Strana: Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Preotul, plecându-se către icoana Mântuitorului:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție!

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, miluiește (**de trei ori**). Părinte, binecuvintează.

Preotul face otpustul:

Cel ce, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, Pătimirile cele înfricoșătoare și Crucea cea de viață făcătoare și îngroparea cea de voie cub trupul a primit, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici și pentru ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Strana: Amin.

Preotul:

Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

ANEXE

LA DENIA CANONULUI MARE

CATISMA A OPTA

PSALMUL 55

Miluieste-mă, Doamne, că m-a necăjit omul; toată ziua războindu-se m-a necăjit. Călcatu-m-au vrăjmașii mei toată ziua, că mulți sunt cei ce se luptă cu mine, din înălțime. Ziua când mă voi teme, voi nădăjdui în Tine. În Dumnezeu voi lăuda toate cuvintele mele toată ziua; în Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voi teme. Ce-mi va face mie omul? Toată ziua cuvintele mele au urât, împotriva mea toate gândurile lor sunt spre rău. Locui-vor lângă mine și se vor ascunde; ei vor păzi călcâiul meu, ca și cum ar căuta sufletul meu. Pentru nimic nu-i vei mântui pe ei; în mânie popoare vei sfărâma, Dumnezeule. Viața mea am spus-o Ție; pune lacrimile mele înaintea Ta, după făgăduința Ta. Întoarce-se-vor vrăjmașii mei înapoi, în orice zi Te voi chema. Iată, am cunoscut că Dumnezeul meu ești Tu. În Dumnezeu voi lăuda graiul, în Dumnezeu voi lăuda cuvântul; În Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voi teme. Ce-mi va face mie omul? În mine sunt, Dumnezeule, făgăduințele pe care le voi aduce laudei Tale. Că ai izbăvit sufletul meu de la moarte, picioarele mele de alunecare, ca bine să plac înaintea lui Dumnezeu, în lumina celor vii.

PSALMUL 56

Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă, că spre Tine a nădărduit sufletul meu. Și în umbra aripilor Tale voi nădărdui, până ce va trece fărădelegea. Striga-voi către Dumnezeu cel Preaînalt, Dumnezeu, Care mi-a făcut bine. Trimis-a din cer și m-a mântuit, dat-a spre ocară pe cei ce mă necăjesc pe mine. Trimis-a Dumnezeu mila Sa și adevărul Său și a izbăvit sufletul meu din mijlocul puilor de lei. Adormit-am tulburat. Fiii oamenilor, dinții lor sunt arme și săgeți și limba lor sabie ascuțită. Înălță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul slava Ta! Cursă au pregătit picioarelor mele și au asuprit sufletul meu. Săpat-au înaintea mea groapă și au căzut în ea. Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este inima mea! Cânta-voi și voi lăuda întru slava mea. Deșteaptă-te, slava mea! Deșteaptă-te, psaltire și alăută! Deștepta-mă-voi dimineța! Lăuda-Te-voi între popoare, Doamne, cânta-voi Ție între neamuri. Că s-a mărit până la cer mila Ta și până la nori adevărul Tău. Înălță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul slava Ta!

PSALMUL 57

De graiți într-adevăr dreptate, drept judecați, fii ai oamenilor. Pentru că în inimă fărădelege lucrați pe pământ, nedreptate mâinile voastre împletesc. Înstrăinatu-s-au păcătoșii de la naștere, rătacit-au din pânțece, grăit-au minciuni. Mânia lor după asemănarea șarpelui, ca a unei vipere surde, care-și astupă urechile ei, Care nu va auzi glasul descântătoarelor, al vrăjitorului care vrăjește cu iscusință. Dumnezeu va zdrobi dinții lor în gura lor; măselele leilor le-a sfărâmat Domnul. De nimic se vor face, ca apa care trece; întinde-va arcul Său până ce vor slăbi. Ca ceara ce se topește vor fi nimiciți; a căzut foc peste ei și n-au văzut soarele. Înainte ca spinii voștri să se aprindă, ca pe niște vii întru mânie îi va înghiți pe ei. Veseli-se-va dreptul când va vedea răzbunarea asupra necredincioșilor; mâinile lui le va spăla în sângele păcătosului. Și va

zice omul: «Da, este răsplată pentru cel drept! Da, este Dumnezeu, Care îi judecă pe ei în viață!»

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 58

Scoate-mă de la vrăjmașii mei, Dumnezeule, și de cei ce se scoală asupra mea, izbăvește-mă. Izbăvește-mă de cei ce lucrează fărădelegea și de bărbații vărsărilor de sânge mă izbăvește. Că, iată, au vânat sufletul meu, au stat împotriva mea cei tari. Nici fărădelegea și nici păcatul meu nu sunt pricină, Doamne. Fără de nelegiuire am alergat și m-am îndreptat spre Tine; Scoală-Te, Doamne, întru întâmpinarea mea și vezi. Și Tu, Doamne, Dumnezeul puterilor, Dumnezeul lui Israel, la aminte să cercetezi toate neamurile; să nu Te milostivești de toți cei ce lucrează fărădelegea. Întoarce-se-vor spre seară și vor flămânzi ca un câine și vor înconjura cetatea. Iată, vor striga cu gura lor și sabie în buzele lor, că cine i-a auzit? Și Tu, Doamne, vei râde de ei, vei face de nimic toate neamurile. Puterea mea în Tine o voi păzi, că Tu, Dumnezeule, sprijinitorul meu ești. Dumnezeul meu, mila Ta mă va întâmpina; Dumnezeu îmi va arăta înfrângerea dușmanilor mei. Să nu-i omori pe ei, ca nu cumva să uite legea Ta. Risipește-i pe ei cu puterea Ta și doboară-i pe ei, apărătorul meu, Doamne. Păcatul gurii lor e cuvântul buzelor lor; să se prindă întru mândria lor, iar pentru blestemul și minciuna lor li se va vesti sfârșitul. Nimicește-i, întru mânia Ta, nimicește-i, ca să nu mai fie! Și vor cunoaște că Dumnezeu stăpânește pe Iacob și marginile pământului. Întoarce-se-vor spre seară și vor flămânzi ca un câine și vor înconjura cetatea. Ei se vor risipi să mănânce; iar de nu se vor sătura, vor murmura. Iar eu voi lăuda puterea Ta și mă voi bucura dimineata de mila Ta. Că Te-ai făcut sprijinitorul meu și scăparea mea în ziua necazului meu. Ajutorul meu ești, Ție-Ți voi cânta, că Tu, Dumnezeule, sprijinitorul meu ești, Dumnezeul meu, mila mea.

PSALMUL 59

Dumnezeule, lepădatu-ne-ai pe noi și ne-ai doborât; mâniatu-Te-ai și Te-ai milostivit spre noi. Cutremurat-ai pământul și l-ai tulburat pe el; vindecă sfărâăturile lui, că s-a cutremurat. Arătat-ai poporului Tău asprime, adăpatu-ne-ai pe noi cu vinul umilinței. Dat-ai celor ce se tem de Tine semn ca să fugă de la fața arcului; Ca să se izbăvească cei iubiți ai Tăi. Mântuiește-mă cu dreapta Ta și mă auzi. Dumnezeu a grăit în locul cel sfânt al Său: «Bucura-Mă-voi și voi împărți Sichemul și valea Sucot o voi măsură. Al meu este Galaadul și al Meu este Manase și Efraim, tăria capului Meu; Iuda, împăratul Meu; Moab, vasul nădejdiei Mele. Spre Idumeea voi întinde încălțăminte Mea; Mie cei de alt neam Mi s-au supus». Cine mă va duce la cetate întărită? Cine mă va povățui până în Idumeea? Oare nu Tu, Dumnezeule, Cel ce ne-ai lepădat pe noi? Oare nu vei ieși, Dumnezeule, cu oștirile noastre? Dă-ne nouă ajutor, ca să ne scoți din necaz, că deșartă este izbăvirea de la om. Cu Dumnezeu vom birui și El va nimici pe cei ce ne necăjesc pe noi.

PSALMUL 60

Auzi, Dumnezeule, cererea mea; ia aminte la rugăciunea mea. De la marginile pământului către Tine am strigat; când s-a mâhnit inima mea, pe piatră m-ai înălțat. Povățuitu-m-ai, că ai fost nădejdea mea, turn de tărie în fața vrăjmașului. Locui-voi în lăcașul Tău în veci; acoperi-mă-vei cu acoperământul aripilor Tale, că Tu, Dumnezeule, ai auzit rugăciunile mele; dat-ai moștenire celor ce se tem de numele Tău. Zile la zilele împăratului adaugă, anii lui din neam în neam. Rămâne-va în veac înaintea lui Dumnezeu; mila și adevărul Lui cine le va cerceta? Așa voi cânta numelui Tău în veacul veacului, ca să împlinesc făgăduințele mele zi de zi.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 61

Oare, nu lui Dumnezeu se va supune sufletul meu? Că de la El este mântuirea mea; Pentru că El este Dumnezeul meu, Mântuitorul meu și Sprijinitorul meu; nu mă voi clătina mai mult. Până când vă ridicați asupra omului? Căutați toți a-l doborî, socotindu-l ca un zid povârnit și ca un gard surpat. S-au sfătuit să doboare cinstea mea, alergat-au cu minciuni; cu gura lor mă binecuvântau și cu inima lor mă blestemau. Dar lui Dumnezeu supune-te, suflete al meu, că de la El vine răbdarea mea; Că El este Dumnezeul meu și Mântuitorul meu, Sprijinitorul meu; nu mă voi strămuta. În Dumnezeu este mântuirea mea și slava mea; Dumnezeu este ajutorul meu și nădejdea mea este în Dumnezeu. Nădăjduiți în El toată adunarea poporului; revărsați înaintea Lui inimile voastre, că el este ajutorul nostru. Dar deșertăciune sunt fiii oamenilor, mincinoși sunt fiii oamenilor, în balanță, toți împreună sunt deșertăciune. Nu nădăjduiți spre nedreptate și spre jefuire nu poftiți; bogăția de ar curge, nu vă lipiți inima de ea. O dată a grăit Dumnezeu, aceste două lucruri am auzit: că puterea este a lui Dumnezeu și a Ta, Doamne, este mila; că Tu vei răsplăti fiecăruia după faptele lui.

PSALMUL 62

Dumnezeule, Dumnezeul meu, pe Tine Te caut dis-de-dimineată. Însetat-a de Tine sufletul meu, suspinat-a după Tine trupul meu, în pământ pustiu și neumblat și fără de apă. Așa în locul cel sfânt m-am arătat Ție, ca să văd puterea Ta și slava Ta. Că mai bună este mila Ta decât viața; buzele mele Te vor lăuda. Așa Te voi binecuvânta în viața mea, și în numele Tău voi ridica mâinile mele. Ca de seu și de grăsime să se sature sufletul meu, și cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea. De mi-am adus aminte de Tine în așternutul meu, în dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu și întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta. Iar ei în deșert au căutat sufletul meu, intra-vor în cele mai de jos ale pământului; da-se-vor

în mâinile sabiei, părți vulpilor vor fi. Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu; lăuda-se-va tot cel ce se jură întru El, că s-a astupat gura celor ce grăiesc nedreptăți.

PSALMUL 63

Auzi, Dumnezeule, glasul meu când mă rog Ție; de la frica vrăjmașului scoate sufletul meu. Acoperă-mă de adunarea celor ce viclenesc, de mulțimea celor ce lucrează fără-delegea, care și-au ascuțit ca sabia limbile lor și ca niște săgeți aruncă vorbele lor veninoase, ca să săgeteze din ascunzișuri pe cel nevinovat. Fără de veste îl vor săgeta pe el și nu se vor teme. Întăritu-s-au în gânduri rele. Grăit-au ca să ascundă curse; spus-au: «Cine ne va vedea pe noi?» Iscodit-au fărădelegi și au pierit când le iscodeau, ca să pătrundă înăuntrul omului și în adâncimea inimii lui. Dar Dumnezeu îi va lovi cu săgeata și fără de veste îi va răni, că ei singuri se vor răni cu limbile lor. Tulburatu-s-au toți cei ce i-au văzut; și s-a temut tot omul. Și au vestit lucrurile lui Dumnezeu și faptele Lui le-au înțeles. Veseli-se-va cel drept de Domnul și va nădăjdui în El și se vor lăuda toți cei drepti la inimă.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

VIAȚA CUVIOASEI MAICII NOASTRE

MARIA EGIPTEANCA,

scrisă de Sfântul Sofronie, Patriarhul Ierusalimului

I

«Bun lucru este a ascunde taina împăratului și slăvit lucru a propovădui faptele lui Dumnezeu». Așa a spus îngerul către Tobie după minunata recăpătare a vederii și după acele primejdii prin care a trecut și din care a fost izbăvit pentru evlavie ce avea. A nu păzi taina împăratului este primejdios și vătămător,

iar a tăcea despre faptele minunate ale lui Dumnezeu aduce primejdie sufletului.

Pentru aceea și eu, cuprins de frica de a tăcea despre faptele lui Dumnezeu și temându-mă de primejdia asemănătoare aceleia ce stătea atârnată deasupra slugii care a îngropat în pământ talantul dăruit de stăpân, fără să scoată vreun folos din el, nu voi tăcea despre povestirea sfântă care a ajuns până la mine.

Nimeni să nu pună la îndoială cele auzite de mine, alcătuitorul acestei scrieri, și nici să creadă că istorisesc ceva care contrazice adevărul sau să se mire de măreția celor întâmplare. Departe de mine gândul să mint sau să falsific istorisirea în care Dumnezeu este pomenit. Nu mi se pare că este lucru binecuvântat să se cugete lucruri mici și nevrednice cu privire la măreția Cuvântului lui Dumnezeu întrupat și să se pună la îndoială cuvintele celor care vorbesc despre măreția Lui. Dar, dacă se află unii care la citirea rândurilor de față sunt oarecum izbiți de minunăția istorisirii și nu voiesc cu ușurință să creadă, și cu aceia Dumnezeu să fie milostiv, căci ei, uitându-se la slăbiciunea firii omenești, socotesc cu neputință de primit cele spuse în chip minunat despre oameni.

Încep, deci, această istorisire. Cele istorisite s-au petrecut în vremea noastră și le-am primit de la un sfințit bărbat, învățat din copilărie să spună și să facă cele dumnezeiești. Dar să nu atragă spre necredință pe cititori nici gândul că este cu neputință să se întâmple o minune ca aceasta în vremea noastră. Harul Tatălui, după cum a învățat Solomon, trece din neam în neam în sufletele cuvioase și face prieteni ai lui Dumnezeu și profeți.

Este însă timpul să încep acea sfântă istorisire.

*

În una din mănăstirile din Palestina era un bărbat împodobit în viață și în cuvânt, crescut din pruncie în nevoințele și faptele călugărești. Numele acestui bărbat era Zosimá. Să nu socotească cineva, după nume, că vorbesc despre acel Zosimá,

osândit odinioară ca eretic din pricina învățăturii sale. Altul este acesta și altul celălalt, iar deosebirea între cei doi este mare, cu toate că amândoi au avut același nume.

Acest Zosimá era dreptcredincios și dintru început a trăit ca monah în una dintre vechile mănăstiri din Palestina. Râvnă avea pentru orice fel de nevoință pustnicească și a ajuns destoinic în orice fel de înfrânare. Nu numai că a păzit toată rânduiala predată de cei care s-au nevoit spre o astfel de luptă, dar și el însuși a izvodit încă alte multe nevoințe, prin care căuta să supună trupul duhului. Iar ținta nu și-a greșit-o. Și într-adevăr bătrânul a ajuns atât de vestit în cele duhovnicești, încât adeseori mulți din monahii din mănăstirile învecinate, ba chiar și din cele îndepărtate, veneau la el ca să fie povățuiți în ceea ce privește înfrânarea. Cu toate că bătrânul avea o astfel de viețuire, totuși niciodată n-a trecut cu vederea studiul cuvintelor dumnezeiești, nici când se culca, nici când se scula, nici când ținea în mâini lucrul său, din care-și agonisea hrana. Iar dacă vrei să afli despre hrana gustată de el, îți voi spune că un singur lucru avea el care nu se poate ține ascuns și nici nu se putea termina, anume cântarea neîntreruptă a psalmilor și studiul neîncetat al cuvintelor sfinte.

Se spune că bătrânul a fost de multe ori învrednicit cu vedenii dumnezeiești, fiind luminat de Dumnezeu. Căci, după cum a spus Domnul, cei care-și curățesc trupul și sunt pururea veghetori prin privirea trează a sufletului lor văd vedeniile dumnezeiești ale luminării și primesc de aici arvuna binelui ce nu se ia de la ei.

Zosimá zicea că din pântecel maicii sale, ca să spun așa, a fost hotărât pentru viața de mănăstire; iar aici și-a îndeplinit pustniceasca sa cale până la al cincizeci și treilea an al vieții. După aceasta însă, după spusele sale, a fost tulburat de gândul că ar fi întru toate desăvârșit și că n-ar avea nevoie să învețe ceva de la altul. Și după mărturisirea sa gândea întru sine astfel:

«Se află oare, vreun monah pe pământ, care poate să mă învețe un chip nou de pustnicie, pe care să nu-l cunosc și nu l-am

făcut, sau să fie în stare să mă ajute cu ceva? Se găsește, oare, vreun bărbat, din cei care trăiesc înțelepțește în pustie, care să mă întreacă în ce privește fapta și contemplația?».

Pe când spunea bătrânul acestea, i s-a arătat cineva și i-a spus:

«Zosimá, bine te-ai nevoit, atât cât era cu putință unui om, și bine ai dus la capăt pustnicescul drum. De altfel nu este nimeni între oameni care să fie desăvârșit. Dar lupta ce-ți stă în față este mai mare decât cea dusă până acum, deși n-o cunoști. Ca să știi însă că sunt încă și multe alte căi spre mântuire, ieși, întocmai ca și Avraam, acel vrednic de respect între patriarhi, din pământul neamului tău și din casa părintelui tău și du-te la mănăstirea ce se află lângă râul Iordanului».

*

Îndată bătrânul, ascultând de poruncă, a ieșit din mănăstirea în care viețuise monahicește din pruncie. Și, ajungând la Iordanul cel între râuri sfânt, a fost condus de cel ce i-a poruncit în acea mănăstire, în care Dumnezeu a hotărât să fie. Bătând cu mâna în poarta mănăstirii, i-a ieșit într-o întâmpinare mai întâi monahul însărcinat cu paza porții. Portarul l-a dus la stareț. Iar el, când l-a văzut cu haina și chipul cuvioșiei și că-i face metania obișnuită monahilor, după ce i-a dat binecuvântarea, l-a întrebat:

«De unde vii, frate? Pentru care pricină ai venit la noi, niște sărmani călugări?».

«Să spun de unde am venit, a răspuns Zosimá, nu mi-e de folos; dar pentru folosință am venit, Părinte! Am auzit despre voi slăvite și vrednice de laudă lucruri, cu putință să apropie sufletul de Hristos, Dumnezeul nostru».

«Frate, a zis starețul către el, Dumnezeu, este singurul care vindecă neputința omenească, și El însuși și pe tine, iar pe noi ne va învăța dumnezeieștile Sale voințe și ne va îndruma să facem cele ce se cuvine. Omul nu poate fi de folos omului, decât numai să ia aminte fiecare totdeauna de sine și să lucreze cu minte trează ceea ce trebuie, dobândind ajutor, în cele ce

face, pe Dumnezeu. Dar dacă, după cum ai spus, dragostea lui Dumnezeu te-a mânat să ne vezi pe noi, smeriți călugări, atunci rămâi cu noi, dacă pentru aceasta ai venit. Iar Păstorul cel Bun, Care Și-a dat sufletul pentru mântuirea noastră și cheamă oile Lui pe nume ne va hrăni pe noi toți prin harul Domnului».

Acestea a spus starețul către Zosimá; iar el a făcut iarăși metanie și a cerut binecuvântare; și după ce a răspuns: «Amin», a rămas în acea mănăstire.

*

Zosimá a văzut pe călugări strălucind în fapte și în contemplație, slujind Domnului. Cântarea era neconținută, priveghearea tot timpul nopții, iar în mâini aveau neîntrerupt lucrul și în gură psalmi. Cuvânt deșert nu era printre ei. Grijă de lucrurile lumesti nu se afla la aceia. Veniturile ce se socotesc și se adună în fiecare an și grijile cu privire la viață, griji care au în vedere un câștig bănesc, nici cu numele nu erau cunoscute de ei. Ci un singur lucru și cel dintâi era cel râvnit de toți, anume ca fiecare din ei să fie mort cu trupul, după cum au și murit o dată și nu mai trăiesc pentru lume și pentru toate cele din lume. Hrană neterminată aveau cuvintele de Dumnezeu insuflate. Hrăneau însă și trupul, dar numai cu cele de trebuință, cu pâine și apă, pe cât era fiecare înflăcărat de dumnezeiasca dragoste.

Văzându-le pe acestea Zosimá, după cum însuși a spus, se întărea foarte mult sufletește, pășind înainte spre desăvârșirea ce-i stătea în față și găsind împreună-lucrători care să lucreze în chip bun voia dumnezeiască.

*

După ce au trecut multe zile, s-a apropiat timpul pregătirii pentru Sfântul și Marele Post. Atunci monahii se curăteau mai dinainte pentru dumnezeiasca Pătimire și pentru închinarea Învierii lui Hristos. Porțile mănăstirii nu erau deschise nicio dată, ci încuiate totdeauna pentru a face monahilor netulburată nevoia pustnicească. Nici nu era voie să se deschidă porțile, afară numai dacă vreun monah ieșea pentru vreo mare tre-

buință. Locul era pustiu, iar celor mai mulți dintre monahii din vecini le era anevoie să ajungă aici din cauza drumului nu numai greu de străbătut, dar și necunoscut.

În mănăstire se păstra din vechime o rânduială. Socotesc din pricina acestei rânduiei Dumnezeu a adus pe Zosimă la acea mănăstire. Care era rânduiala și cum se păzea, voi spune aici.

În Duminica ce s-a obișnuit să se numească întâi din săptămânile Postului Mare, se săvârșea Sfânta Liturghie ca de obicei și fiecare se împărtășea cu preacuratele și de viață făcătoare Taine și mâncau puțin, după cum era obiceiul. După aceasta se strângeau toți în biserică și, făcându-se îndelungată rugăciune și multe metanii, călugării se îmbrățișau cu sărutare unii pe alții, sărutau și pe stareț, făcându-i metanie, și se rugau să le dea binecuvântarea, care să le fie de ajutor și de sfătuire în nevoițele ce le stăteau înaintea.

După ce se săvârșeau acestea, se deschideau porțile mănăstirii și ieșeau toți din mănăstire cântând cu dulce glas: "Domnul este luminarea mea și Mântuitorul meu, de cine mă voi teme? Domnul este apărătorul vieții mele, de cine mă voi înfricoșa?" și celelalte stihuri ale psalmului. Ei lăsau de multe ori un paznic sau doi paznici la mănăstire; nu ca să păzească averea ce se află înăuntru – căci călugării nu aveau ceva care ar fi putut fi luat de hoți –, dar ca să nu lase biserica fără slujbă dumnezeiască.

Fiecare își lua de ale mâncării, după cum putea și după cum voia. Unul lua cu sine pâine pe măsura trebuinței trupului; altul, smochine; altul, finice; altul, legume uscate muiate în apă; altul, nimic, ci numai trupul lui și rasa cu care era îmbrăcat; se hrănea, de câte ori firea îl silea, cu ierburile ce cresc în pustie. Și era păzită această rânduială și lege cu sfîntenie de fiecare din ei: de a nu ști unul de altul cum se înfrânează și petrece celălalt. Îndată ce treceau Iordanul se despărțeau unii de alții. Pustiul era mare și niciunul nu se întâlnea cu altul. Dacă unul din ei vedea din depărtare venind pe altul spre el, se abătea din drum și se ducea în altă parte. Trăia pentru el și pentru Dumnezeu, cântând neînterupt psalmi și gustând din hrana pe care o avea la îndemână.

Petrecând astfel toate zilele postului se întorceau la mănăstire în duminica dinaintea sărbătorii de viață făcătoarei Învieri a Mântuitorului, duminică pe care Biserica a rânduit-o să se prăznuiască cu stâlپări. Atunci se întorceau fiecare, având rod al ostenelilor sale conștiința sa, care cunoștea cum a lucrat și semințele căror osteneli a adunat. Și nimeni nu întreba pe celălalt cum sau în ce chip a purtat lupta ce i-a stat în față.

Aceasta era rânduiala mănăstirii și ea se îndeplinea în chip desăvârșit. Fiecare dintre ei când era în pustie lupta cu sine însuși sub îndrumarea lui Dumnezeu, fără să caute să placă oamenilor și nici să arate că se înfrânează. Căci cele ce se fac de dragul oamenilor și cele ce se săvârșesc pentru a plăcea oamenilor nu se poate spune că aduc vreun folos celui ce le săvârșește, ci, dimpotrivă, mare pagubă.

*

Atunci Zosimá, potrivit obișnuitei orânduiei a mănăstirii, a trecut Iordanul, ducând cu sine puține ale mâncării pentru nevoia trupului și rasa cu care era îmbrăcat. Canonul său de rugăciune și-l îndeplinea străbătând pustia; iar când trebuința trupului o cerea, gusta ceva.

Noaptea dormea întinzându-se puțin la pământ; se bucura de puțin somn, acolo unde îl apuca seara. Dis-de-dimineată începea din nou să meargă, având totdeauna locuri aspre pentru mers. Și avea dorința – după cum spunea – să pătrundă în adâncul pustiei, cu nădejdea să găsească vreun părinte, în stare să-l ducă spre ceea ce dorea. Și își continua drumul cu sârguință, ca și cum ar fi zorit spre o locuință cunoscută și faimoasă. A mers așa cale de douăzeci de zile. Când a venit vremea amiezii s-a oprit puțin din mers și, privind către răsărit, și-a făcut obișnuita rugăciune. Căci obișnuia la hotărâte ceasuri ale zilei să-și întrerupă anevoiosul mers și să se odihnească puțin stând în picioare, ca să cânte psalmi și să facă metanii. Așa își făcea el rugăciunea.

*

Dar pe când cânta psalmi și privea la cer, cu o neîntreruptă privire, vede din colina din dreapta locului în care sta și se ruga, pe la ceasul douăsprezece, ivindu-se o umbră ca un trup de om. Mai întâi s-a speriat și tremura din tot trupul, bănuind că vede o nălucire diavolească. După ce a făcut semnul crucii și a dat la o parte frica – căci rugăciunea i se terminase – și-a întors privirile și vede în adevăr pe cineva mergând spre miazăzi. Vedenia era cu trupul gol, neagră la trup, înnegrită ca din pricina arșitei soarelui; părul capului îi era alb ca lâna, dar și aceasta puțin, încât nu trecea mai jos de grumazul trupului. Când a văzut asta Zosimá, s-a făcut de bucurie ca o floare; și vesel de minunăția priveliștii, a început să alerge spre locul spre care se zorea și vedenia. Cu nespusă bucurie se bucura, căci în toată scurgerea acelor zile n-a putut să vadă chip omenesc, de animal sau de zburătoare, chip sau umbră pământească sau umbra vreunei vietuitoare. Căuta deci să cunoască cine este vedenia și din ce loc, pentru că nădăjduia că va vedea mari lucruri.

Vedenia însă, când a înțeles că Zosimá vine de departe spre ea, a început să fugă și să alerge spre adâncul pustiei. Zosimá, ca și cum și-ar fi uitat de bătrânețe, ba încă neținând seamă nici de oboseala drumului, se îndrepta zorindu-se să ajungă pe cel ce fugea. Unul urmărea, celălalt era urmărit. Mersul lui Zosimá însă era mai iute și încetul cu încetul a ajuns mai aproape de cel ce alerga. Când s-a apropiat încât putea să i se audă și vocea, a început Zosimá să strige și să dea drumul cu lacrimi la astfel de strigăte:

«Pentru ce fugi de mine, un bătrân și un păcătos? Așteaptă-mă, robule al lui Dumnezeu, orice ai fi, pentru numele lui Dumnezeu, pentru Care locuiești în această pustie! Așteaptă-mă pe mine, neputinciosul și nevrednicul, pentru nădejdea pe care o ai în schimbul osteneții tale. Stai și roagă-te și binecuvintează pe bătrân pentru Dumnezeu, Căruia nu I-a fost scârbă de nimeni niciodată!».

Pe când Zosimá înlăcrimat spunea aceste cuvinte, alergau amândoi spre un loc care avea înfățișarea unui pârâu uscat. Îmi

dau cu părerea însă că acolo n-a fost niciodată pârâu – , căci cum s-ar găsi un pârâu în acel loc? – ci că locul a dobândit de la natură o astfel de înfățișare.

*

Dupa ce-au ajuns amândoi la locul mai sus pomenit, făptura omenească ce fugea înaintea lui s-a coborât în vale și s-a urcat pe malul celălalt. Dar Zosimá, obosit și nemaiputând să fugă, a stat pe celălalt mal al locului cu înfățișarea de pârâu. Și a adăugat lacrimi la lacrimi și plânsete la plânsete, încât tânguirile lui puteau să ajungă până departe. Atunci arătarea trupească de pe celălalt mal a rostit astfel de cuvinte:

«Părinte Zosimá, pentru Domnul, iartă-mă, dar nu pot să mă întorc și să mă arăt în fața ta astfel. Sunt femeie și, după cum vezi, goală, iar rușinea trupului meu o am neacoperită. Dar dacă voiești cu tot dinadinsul să dăruiești binecuvântare unei femei păcătoase, aruncă-mi rasa cu care ești îmbrăcat, ca să-mi ascund cu ea neputința femeiască și să mă întorc spre tine și să primesc binecuvântările tale».

Atunci cutremur și rătăcire a minții a cuprins pe Zosimá – după cum spunea – când a auzit că-l cheamă pe nume. Căci bărbatul, fiind pătrunzător la minte și preaînțelept în cele dumnezeiești, cunoștea că dacă acea făptură n-ar fi fost luminată de harul profetic, negreșit că nu l-ar fi chemat pe nume pe el, pe care niciodată nu l-a văzut și despre care niciodată n-a auzit.

Cu grabă deci a îndeplinit ce i s-a poruncit; și dezbrăcând haina veche și ruptă ce-o avea, i-a aruncat-o stând întors cu spatele. Iar ea a luat-o și și-a acoperit unele părți ale trupului, care trebuiau să fie acoperite mai mult decât altele.

După aceasta se întoarce spre Zosimá și-i zise:

«Ce ți-a venit în minte, Părinte Zosimá, de a vedea pe o femeie păcătoasă? Ce vrei să afli de la mine sau să vezi la mine, de nu ai pregetat să te obosești atât de mult?».

Zosimá, înclinându-și genunchii la pământ, cerea să fie binecuvântat după obicei, iar ea îi făcea metanie. Și amândoi se mișcau spre pământ, fiecare cerând să fie binecuvântat de

celălalt. Nimic altceva nu se putea auzi de la amândoi decât «Binecuvintează!».

După multă trecere de vreme, a spus femeia către Zosimá:

«Părinte Zosimá, ție ți se cuvine să binecuvintezi și să te rogi pentru mine, căci tu ești cinstit cu vrednicia preoției; tu de mulți ani stai în fața sfântului altar și de multe ori ai săvârșit dumnezeieștile Taine».

Cuvintele acestea i-au adus lui Zosimá mai mare frică și neliniște. Bătrânul tremura, era plin de sudoare și suspina, iar glasul i se tăia. Și grăi cu răsuflare greoaie și întreruptă:

«Este lămurit, duhovnicească maică, din felul tău de viață, că te-ai apropiat de Dumnezeu și că în cea mai mare parte ai murit pentru lume. Dar mult mai lămurit este harul dat ție, pentru că m-ai chemat pe nume și m-ai numit preot pe mine, pe care nicio dată nu m-ai văzut. Dar pentru că harul nu se cunoaște din vredniciile pe care le are cineva, ci este obișnuit să fie cunoscut din darurile sufletești, pentru aceea, pentru Domnul, binecuvintează-mă și roagă-te pentru mine, care am nevoie de ajutorul tău».

Supunându-se deci stăruinței bătrânului, femeia a zis:

«Binecuvântat să fie Dumnezeu, Care se îngrijește de mântuirea oamenilor și a sufletelor!».

Și după ce a zis Zosimá: «Amin», s-au sculat amândoi din genunchi, iar femeia a zis bătrânului:

«Pentru care pricină, omule, ai venit la mine păcătoasa? Pentru care pricină ai venit să vezi o femeie lipsită de orice virtute? Afară numai dacă harul Sfântului Duh nu te-a călăuzit să îndeplinești cu timpul vreo slujbă de trebuință trupului meu. Spune-mi cum viețuiesc creștinii astăzi? Cum cârmuiesc împărații? Cum este păstrată Biserica?».

«În puține cuvinte, maică, a spus Zosimá către ea, prin rugăciunile tale cuvioase, Hristos a dăruit tuturor pacea statornică. Dar primește rugăciunea nevrednică a bătrânului și roagă-te pentru toată lumea și pentru mine păcătosul, pentru ca să nu-mi fie fără rod întinderea pustiului acestuia».

«Ție ți se cuvine, părinte Zosimá, i-a răspuns ea, să te rogi pentru mine și pentru toți, căci, după cum ai spus, ai vrednicia preotească și spre aceasta ai fost rânduit. Dar pentru că datori suntem să facem ascultare, voi îndeplini cu dragă inimă porunca».

După ce a spus acestea, s-a întors către răsărit și, ridicându-și ochii în sus și înălțându-și mâinile, a început să se roage în șoaptă. Glasul ei nu se auzea lămurit, așa că Zosimá n-a putut să înțeleagă nimic din rugăciunea ei. El stătea, după cum spunea, cu privirile aplecate la pământ, tremurând, fără să rostească ceva. Zosimá s-a jurat luând pe Dumnezeu martor de cele spuse, că, ridicându-și puțin ochii de la pământ, a văzut-o în timpul rugăciunii ei înălțată cu un cot de la pământ, încât se ruga stând în văzduh. Când a văzut aceasta, l-a cuprins mai mare frică și puternică neliniște; nu îndrăznea să rostească ceva, ci spunea numai el însuși: «Doamne, miluiește!». În timp ce bătrânul sta la pământ, un gând de sminteală i-a trecut prin minte. «Oare nu cumva este un duh rău și se face că se roagă?».

După ce femeia și-a terminat rugăciunea, s-a întors, a ridicat pe călugăr și a zis: «Pentru ce, părinte, te tulbură gândurile și te smintești cu privire la mine, că sunt duh și că mă prefac că mă rog? Fii deplin încredințat, omule, că femeie păcătoasă sunt și am fost de altfel întărită cu Sfântul Botez. Nu sunt duh, ci pământ și țărână și, într-un cuvânt, trup care n-a gândit nimic duhovnicesc».

Spunând acestea și-a pecetluit cu semnul crucii fruntea, ochii, buzele și pieptul, zicând astfel:

«Dumnezeu, Părinte Zosimá, să ne izbăvească de cel rău și de lațurile lui, căci mare este puterea diavolului împotriva noastră».

Când bătrânul a auzit și a văzut acestea, s-a aruncat la pământ și a cuprins cu mâinile picioarele ei, spunând cu lacrimi:

«Te jur, în numele lui Hristos, Dumnezeul nostru, Care S-a născut din Fecioara, pentru Care goliciunea aceasta o porți, pentru Care ți-ai istovit trupul acesta, să nu ascunzi nimic robului tău, cine ești, de unde, de când și în ce chip ai locuit în pustia aceasta. Nimic să nu ascunzi din faptele tale, ci pe toate să

le povestești, ca să faci cunoscute mărețiile lui Dumnezeu. Căci după cum este scris, ce folos are înțelepciunea ascunsă și comoara îngropată? Spune-mi toate, pentru Domnul. Nu mi le vei spune pentru laudă sau pentru fală, ci ca să mă încunoștiințezi pe mine, păcătosul și nevrednicul. Cred în Dumnezeu pentru Care trăiești și ai viețuit, că pentru aceasta am fost călăuzit în pustiul acesta, ca Domnul să facă cunoscute faptele tale. Nu este în puterea noastră a ne împotrivi judecăților lui Dumnezeu. Căci, dacă n-ar fi fost bineplăcut lui Hristos Dumnezeul nostru ca să fii cunoscută de mine și să se știe cum te nevoiești, n-ar fi îngăduit să fii văzută de cineva și nici pe mine nu m-ar fi întărit să merg atâta cale, pe mine, care niciodată n-am voit și nici n-am putut să ies din chilia mea».

După ce părintele Zosimá a spus acestea și mai multe altele, femeia l-a ridicat de la pământ și i-a spus:

«Mă rușinez, părintele meu, să-ți spun rușinea faptelor mele. Iartă-mă, pentru Domnul. Dar de vreme ce ai văzut trupul meu gol, atunci să-ți dezgolesc și faptele mele, ca să cunoști de câtă rușine și întinăciune este plin sufletul meu. Nu din pricină de a nu mă lăuda, după cum socoteai, n-am voit să-ți povestesc faptele mele – căci cu ce am a mă lăuda eu, care am fost vas ales al diavolului? Știu însă că, dacă voi începe să-mi povestesc viață, vei fugi de mine, cum fuge cineva de șarpe și nu vei suferi să auzi faptele nebune săvârșite de mine. Ți le spun, fără să las ceva deoparte. Dar mai întâi, te jur, să nu încetezi de a te ruga pentru mine, ca să găsesc milă în ziua judecății».

II

Și în timp ce bătrânul lăcrima fără încetare, femeia a început povestirea vieții ei, grăind așa:

«Frate, eu sunt de loc din Egipt. Pe când eram de doisprezece ani și trăiau părinții mei, am lepădat dragostea față de ei și m-am dus în Alexandria. Mi-e rușine să mă gândesc cum de la

început mi-am stricat fecioria și cât de neînfrânată și nesățioasă îmi era patima împreunării. Dar este mai cinstit ca să ți-o spun acum. Aceasta ți-o voi istorisi pe scurt, ca să cunoști firea mea pătimașă și dorul meu după plăceri. Timp de mai bine de șaptesprezece ani, iartă-mă, i-am petrecut în dragoste publică, supusă fiind destrăbălării. Și pe adevăr mă jur, nu pentru plată, căci n-am luat nimic de la cei care de multe ori voiau să-mi plătească. Acest chip – de a-mi satisface dorința în dar – l-am născocit pentru a face să atrag luarea-aminte a câtor mai mulți asupra mea. Iarăși să nu crezi cumva că nu luam bani pentru că eram bogată. Nu, căci trăiam ca o cerșetoare și adeseori torceam câlți. Aveam însă o poftă nesățioasă și o dorință neînfrânată de a mă tăvăli în noroi. Aceasta socoteam că este scopul vieții, de a batjocori neîncetat trupul.

Ducând, deci, o astfel de viață, văd într-o vară mulți bărbați din Libia și din Egipt alergând spre mare. Am întrebat pe unul care se afla atunci întâmplător lângă mine: «Unde se zoresc oare bărbații aceștia care aleargă?».

Acela mi-a răspuns: «Se duc cu toții la Ierusalim de sărbătoarea Înălțării cinstitei Cruci, care se prăznuiește peste puține zile».

«Oare, nu mă vor lua și pe mine, i-am spus aceluia, dacă voi vrea să-i urmez?». «Dacă ai bani de drum și de hrană, nu te împiedică nimeni». «În adevăr, frate, i-am spus, n-am bani nici de drum și nici de hrană. Dar mă duc și eu și mă urc în una din corăbiile pe care le-au tocmit și mă vor hrăni, chiar dacă nu vor. Trup am și-l voi da în locul banilor de drum.

Pentru aceasta am voit să plec – și-ți cer iertare, părintele meu – pentru ca să am mai mulți îndrăgostiți la cheremul patimii mele. Ți-am spus, Părinte Zosima, să nu mă silești să-ți spun nerușinarea mea. Mă cutremur. Știe Domnul că te pângăresc și pe tine și văzduhul cu vorbele mele».

Zosimá, udând pământul cu lacrimi, i-a răspuns:

«Spune, pentru Domnul, maica mea! Spune! Să nu întrerupi firul unei asemenea povestiri folositoare».

Iar ea, reluând povestirea, a adăugat acestea:

«Așadar, acel tânăr a plecat râzând când a auzit nerușinarea cuvintelor mele. Eu însă, aruncând furca pe care o purtam – căci se întâmpla s-o port din când în când –, am alergat la mare, acolo unde vedeam că se zoresc oamenii. Și văzând pe câțiva tineri, cam zece la număr sau chiar mai mulți, ce stăteau pe țărm (bănuiesc că așteptau pe alți tovarăși de călătorie, căci cei care veniseră înainte se urcaseră în corăbii) cu trupurile și mișcările pline de viață și de putere și părându-mi-se îndestulători pentru scopul ce urmăream, am sărit cu nerușinare, după cum îmi era obiceiul, în mijlocul lor. «Luați-mă și pe mine, le-am spus, unde plecați și nu vă voi fi nefolositoare». După ce am spus și alte cuvinte mai nerușinate, i-am pornit pe toți pe râs. Dar când au văzut stăruința mea în nerușinare, m-au luat și m-au dus în corabia pe care o aveau tocmită – căci între timp au venit și aceia din pricina cărora stăteau pe țărm. Din această clipă am început călătoria pe mare.

Iar cele ce-au urmat după aceasta, cum ți le voi povesti, omule? Ce fel de limbă le va rosti sau ce auz va primi faptele săvârșite în corabie în timpul călătoriei? Cum îți voi povesti faptele pe care i-am silit să le facă nenorociții împotriva voinței lor? Nu există chip de destrăbălare, din cele ce se pot spune și din cele ce nu se pot spune, pentru care să nu fi fost învățătoare acelor nenorociți. Eu, părintele meu, mă mi-nenez cum de n-a înghițit marea destrăbălările mele. Cum de nu și-a deschis pământul gura și nu m-a cufundat de vie în iad pe mine, care am prins în lațuri atâtea suflete. Bănuiesc însă că Dumnezeu căuta pocăința mea, căci nu vrea moartea păcătosului; El este îndelung-Răbdător și așteaptă întoarcerea.

Cu astfel de sânguință am ajuns în Ierusalim. Iar în zilele petrecute în oraș, înainte de sărbătoare, am făcut fapte la fel cu celelalte, dar mai vârtos și mai rele, căci n-am fost îndestulată cu tinerii pe care i-am avut pe mare și mi-au slujit pe cale, ci m-am folosit și de mulți alții, locuitori din Ierusalim și străini, strângându-i pentru același scop.

Când a sosit sfânta sărbătoare a Înălțării Sfintei Cruci, eu umblam ca și mai înainte de colo-colo, ca să pescuiesc sufletele tinerilor. Foarte de dimineață însă am văzut pe toți că aleargă la biserică. Am plecat și eu, mergând împreună cu cei care se grăbeau, și am ajuns odată cu ei în pridvorul bisericii. Când a venit timpul dumnezeieștii Înălțări, mă împingeam în mulțime silindu-mă să intru împreună cu poporul. Și m-am apropiat eu ticăloasa cu multă trudă și năduf de ușa prin care se putea intra în biserică, unde se arăta lemnul de viață făcător. Când să pășesc pragul ușii, toți ceilalți au intrat neîmpiedicați; pe mine însă m-a oprit o putere dumnezeiască, neîngăduindu-mi să intru. Iarăși am încercat; dar am fost respinsă și m-am văzut din nou stând singură în pridvor. Socotind că din pricina slăbiciunii femeiești s-a întâmplat aceasta, m-am amestecat iarăși cu alții și mă sileam pe cât puteam, făcându-mi loc cu coatele și mă împingeam. Dar m-am ostenit în zadar. Când nemernicul meu picior a călcat din nou pe prag, biserică a primit pe ceilalți fără să împiedice pe cineva, numai pe mine nefericita nu mă primea, ci o putere mare m-a împiedicat, întocmai ca o mulțime orânduită de ostași, careia i s-a poruncit să-mi închidă intrarea. Și am rămas iarăși în pridvor.

După ce am făcut și am pățimit aceasta de trei și de patru ori, am obosit și nu mai aveam putere nici să mă împing, nici să mă înghesui, căci trupul meu ostenise foarte tare din pricina înghesuielii. M-am întors deci, am plecat și am stat în colțul curții bisericii. Abia atunci mi-a venit în minte pricina care m-a împiedicat să văd lemnul de viață făcător. Cuvânt mântuitor a atins ochii inimii mele, arătându-mi că noroiul faptelor mele a fost acela care mi-a închis intrarea.

Am început să plâng, să mă tângui și să-mi bat pieptul, scoțând suspine din adâncul inimii mele. Pe când plângeam, văd deasupra locului în care stăteam, că se afla icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și am zis uitându-mă către ea cu statornicie:

«Fecioară Stăpână, care ai născut după trup pe Dumnezeu Cuvântul. Știu, știu că nu este cuviincios și binecuvântat ca eu,

atât de necurată, atât de spurcată, să văd icoana ta, a pururea Fecioarei, a celei curate, care ai trupul și sufletul curate și neîntinate. Este drept să fiu urâtă eu, pierdută, de tine, care ești curățenia și să te dezgusti de mine. Dar de vreme ce după cum am auzit, Dumnezeu, pe Care L-ai născut, pentru aceasta S-a făcut Om, ca să cheme pe păcătoși la pocăință, ajută-mi mie, singura care n-am pe cineva într-ajutor. Poruncește să mi se îngăduie să intru în biserică. Să nu mă lipsești să văd lemnul pe care S-a răstignit Dumnezeu cel născut din tine, Care Și-a dat propriul Său sânge preț de răscumpărare pentru mine. Poruncește, Stăpână, să-mi fie deschisă și mie ușa dumnezeieștii închinări a Crucii. Dumnezeului născut din tine te dau chezășuitoare că niciodată nu voi mai pângări acest trup prin vreo împreunare rușinoasă, iar, după ce voi vedea lemnul Crucii Fiului tău, mă voi lepăda numaidecât de lume și de toate cele din lume și îndată plec acolo unde tu ca o chezășuitoare a mântuirii mele mă vei povățui și mă vei îndruma».

După ce am spus acestea, am căpătat prin ardoarea credinței un fel de încredințare, și, având deplină nădejde în milostenia Născătoarei de Dumnezeu, m-am mișcat din locul unde am stat și mi-am făcut rugăciunea. Am venit iarăși și m-am amestecat cu cei care intrau. Nu mai era nimeni care să mă dea îndărăt, nimeni care să mă împiedice să mă apropii de ușa prin care se intra în biserică. Frică m-a cuprins și mirare; eram cu totul zdruncinată și tremuram. Când am ajuns la ușa sigilată până atunci pentru mine, toată puterea care la început m-a împiedicat acum îmi înlesnea dinainte intrarea. Astfel am intrat fără osteneală; astfel am ajuns înăuntrul celor sfinte. Am fost învrednicită cu vederea făcătoarei de viață Cruci, am văzut Tainele lui Dumnezeu și eram gata să primesc pocăința. După ce eu, nenorocita, m-am aruncat la pământ și m-am închinat acelui loc sfânt, am alergat ieșind, grăbindu-mă spre chezășuitoarea mea.

Când am ajuns în acel loc în care a fost scris zapisul făgăduinței, mi-am plecat genunchii înaintea pururea Fecioarei și Născătoarei de Dumnezeu și am spus aceste cuvinte:

«Tu, Stăpână preabună, ți-ai arătat față de mine iubirea ta de oameni. Nu te-ai dezgustat de rugăciunile unei nevrednice. Am văzut slava pe care nu este drept s-o vedem noi, cei pierduți. Slavă lui Dumnezeu care primește prin tine pocăința păcătoșilor! Dar ce voi gândi mai mult sau ce voi rosti eu, păcătoasa? Este timpul, Stăpână, să fie îndeplinită făgăduința pe care am făcut-o. Îndrumează-mă acum unde poruncești. Fii acum învățătoarea mântuirii mele, povățuindu-mă pe calea care duce la pocăință».

Și zicând acestea, am auzit din depărtare un glas: «Dacă vei trece Iordanul, bună odihnă vei găsi». Ascultând această voce și fiind încredințată că aceasta pentru mine s-a întâmplat, am strigat cu lacrimi și am zis Născătoarei de Dumnezeu: «Stăpână, Stăpână, nu mă părăsi!».

După ce am strigat acestea, am ieșit din curtea bisericii.

*

Când am ieșit, un om m-a văzut și mi-a dat trei monede, zicându-mi: «Primește-le pe acestea, maică!». Le-am luat, am cumpărat cu ele trei pâini și le-am socotit drept pâini ale binecuvântării. Și am întrebat pe negustorul care mi-a vândut pâinile: «Care este, omule, calea care duce la Iordan?». Aflând poarta orașului care duce spre părțile acelea, am ieșit alergând și mergeam lăcrimând. Din întrebare în întrebare, am ajuns. După ce am mers toată ziua – căci era pe la ceasurile nouă dimineața, după cât bănuiesc, când am văzut Crucea –, am ajuns pe la apusul soarelui la biserica Sfântului Ioan Botezătorul, care se află alături de Iordan. Închinându-mă mai întâi în biserică, m-am coborât îndată la Iordan și mi-am spălat fața și mâinile cu apa aceea sfântă. După aceea, m-am împărtășit în biserica Înaintemergătorului cu preacuratele și de viață făcătoare Taine. Am mâncat jumătate dintr-o pâine, am băut apă din Iordan și m-am culcat noaptea pe pământ. A doua zi de dimineață am trecut pe malul celălalt cu o mică barcă pe care am găsit-o acolo. Și iarăși m-am rugat de îndrumătoarea mea să mă călăuzească acolo unde îi este cu bună plăcere.

Așa am ajuns în acest pustiu. De atunci până astăzi m-am depărtat fugind. Sălășluiesc în această pustie, așteptând pe Dumnezeu meu, Care mântuiește de deznădejde și de vifor pe cei care se întorc la El.

«Câți ani sunt, maica mea, i-a spus Zosimá, de când sălășluiești în acest pustiu?».

«După cât bănuiesc, a răspuns femeia, sunt patruzeci și șapte de ani de când am ieșit din orașul sfânt».

«Și ce ai găsit sau ce ai avut ca hrană, maica mea?».

«Am trecut Iordanul, ducând cu mine două pâini și jumătate. Acestea, încetul cu încetul, uscându-se s-au împietrit și în câțeva vreme, mâncându-le, le-am terminat».

«Și astfel ai petrecut cu ușurință scurgerea atâtor ani, fără să te tulbure marea schimbare ce s-a săvârșit cu tine?».

«M-ai întrebat acum, părinte Zosimá, i-a răspuns femeia, un lucru de care mă cutremur să și vorbesc. Căci dacă îmi voi aminti atât de multele primejdii pe care le-am suferit și de gândurile care cumplit m-au tulburat, mă tem ca nu cumva să fiu iarăși cuprinsă de ele».

«Să nu lași nimic, maica mea, a grăit Zosimá, din ceea ce ai să-mi vestești. Căci te-am întrebat de acestea pentru ca să mi le arăți pe toate, fără să lași ceva deoparte».

«Crede-mă, părinte, i-a zis ea, că am petrecut șaptesprezece ani în acest pustiu, luptându-mă cu poftele mele nebunești ca și cu niște fiare sălbatice. Când încercam să gust din hrană, doream cărnurile și peștii pe care îi are Egiptul. Doream băutura de vin, atât de plăcută mie, căci am băut mult vin pe când eram în lume. Aici însă nici apă nu aveam să gust. Ardeam de sete în chip groaznic, dar, de nevoie, sufeream. Intra însă în sufletul meu și pofta necugetată a cântecelor desfrânate, tulburându-mă chinuitor să cânt cântecele drăcești pe care le-am învățat. Dar eu îndată lacrimam și-mi loveam pieptul cu mâinile și-mi aduceam aminte de făgăduința ce-am făcut-o când am plecat în pustie. Mă duceam cu mintea la icoana Născătoare de Dumnezeu, cheazășuitoarea mea, și plângeam în fața

ei, cerând să alunge gândurile mele cele rele care atacau astfel nenorocitul meu suflet. După ce lăcrimam îndeajuns și-mi băteam cu putere pieptul, vedeam o lumină care strălucea împrejurul meu. Și din această clipă, peste potopul de gânduri, venea o liniște statornică.

Dar cum îți voi povesti, părinte, gândurile mă mânau iarăși la desfrânare. Foc se aprindea înlăuntrul nefericitei mele inimi; toată mă ardea și mă ațâța spre pofta împreunării. Îndată ce însă un gând ca acesta mă ataca, mă aruncam la pământ și udam pământul cu lacrimi, socotind că apare chezășuitoarea mea, ca o apărătoare în fața mea, călcătoarea de lege, și ceream pedeapsă pentru călcarea făgăduinței. Nu mă sculam de la pământ – se și întâmpla să stau la pământ zi și noapte – până ce nu mă lumina acea dulce lumină și-mi alunga gândurile ce mă tulburau. Ochiul gândirii mele deci îl îndreptam totdeauna, fără încetare, spre chezășuitoarea mea, rugând-o să fie într-ajutor aceleia care trecea prin atâtea primejdii în nesfârșitul pustiului. Și aveam un ajutor și un apărător spre pocăință. Așa am petrecut vreme de șaptesprezece ani, luptându-mă cu mii de primejdii. Dar din acea vreme și până astăzi, ajutătoarea mea a fost lângă mine în toate, călăuzindu-mă prin toate».

«N-ai avut nevoie de hrană sau de îmbrăcăminte?», i-a zis Zosimá.

«După ce am sfârșit acele pâini, precum ți-am spus mai înainte, m-am hrănit timp de șaptesprezece ani cu verdețuri și cu altele ce se găseau în pustie. Iar îmbrăcăminte pe care am avut-o când am trecut Iordanul s-a sfâșiat, rupându-se. Am suferit mare chin și din pricina frigului, dar și din pricina căldurii. Din cauza arșitei ardeam, iar din pricina gerului înghețam și tremuram, așa că de multe ori cădeam la pământ și rămâneam aproape fără suflare și nemișcată. M-am luptat deci cu multe și felurite nevoi și ispite grele.

Din acel timp însă și până acum, puterea lui Dumnezeu a păzit în multe chipuri păcătosul meu suflet și smeritul meu trup. Căci am dobândit o hrană neîmputinată – nădejdea mân-

tuirii mele –, gândindu-mă numai de la câte rele m-a mântuit. Mă hrănesc și mă acopăr cu cuvântul lui Dumnezeu, care ține toate. Nu numai cu pâine va trăi omul, iar cei care au lepădat îmbrăcămintea păcatului cu piatră s-au îmbrăcat, dacă n-au avut acoperământ».

Când a auzit Zosimá că a amintit și citate din Scriptură, din cărțile lui Moise, din Iov și din cartea Psalmilor, i-a spus: «Ai citit cartea Psalmilor, maica mea, sau alte cărți?».

Când a auzit acestea, a zâmbit și a zis bătrânului:

«Crede-mă, omule, că n-am văzut de când am trecut Iordanul pe alt om decât astăzi, chipul tău. Dar nici fiară sălbatică sau altă viețuitoare n-am zărit de când sunt în acest pustiu. Iar carte n-am învățat niciodată. Nici n-am auzit pe cineva cântând sau citind psalmi. Cuvântul lui Dumnezeu însă, Care este viu și lucrător, dă omului cunoștință.

Aici este sfârșitul povestirii mele. Și fac și acum ceea ce am făcut când am început povestirea: te jur și acum, pe întruparea Cuvântului lui Dumnezeu, să te rogi pentru mine, păcătoasa».

*

După ce a spus acestea și și-a sfârșit aici povestirea, s-a pornit să facă metanii.

Bătrânul a strigat iarăși cu lacrimi:

«Binecuvântat este Dumnezeu, Care a făcut lucruri mari și minunate, slăvite și neobișnuite, al căror număr nu se știe. Binecuvântat este Dumnezeu, Care mi-a arătat cât de multe lucruri dăruiește celor care se tem de El. Cu adevărat, Doamne, n-ai părăsit pe cei care Te caută pe Tine».

Femeia însă nu i-a îngăduit bătrânului deloc să facă metanie, ci i-a zis:

«Te jur pe Mântuitorul Hristos, Dumnezeul nostru, omule, să nu spui la nimeni nimic din cele ce-ai auzit, până când Dumnezeu mă va lua de pe pământ. Acum mergi în pace; iar în anul ce vine mă vei vedea iarăși pe mine, și eu pe tine, păzit fiind de harul lui Dumnezeu. Fă dar, pentru Domnul, ceea ce îți poruncesc acum. În Sfântul și Marele Post al anului viitor să nu treci Iordanul, după cum obișnuieți să faceți în mănăstire».

Zosimá s-a minunat când a auzit că-i vestește și rânduiala mănăstirii. N-a spus nimic altceva decât: «Slavă lui Dumnezeu care a dat haruri mari celor care-L iubesc pe El».

Femeia i-a grăit:

«Rămâi, părinte, după cum am spus, în mănăstire. Căci chiar dacă vei voi să ieși, nu-ți va fi cu putință. Iar în sfânta seară a Cinei celei de Taină, ia trupul și Sângele de viață făcător al lui Hristos într-un vas sfințit vrednic de asemenea Taine și adu-mi-le. Să stai cu ele pe malul Iordanului, care se învecinează cu locuințele omenești. Eu voi veni acolo ca să mă împărtășesc cu Darurile de viață făcătoare. N-am mai avut parte de această sfințenie de când m-am împărtășit în biserica Înaintemergătorului, înainte de a trece Iordanul. Iar acum o doresc cu o dragoste nestăpânită. Pentru aceea cer și mă rog să nu treci cu vederea cererea mea, ci adu-mi negreșit asemenea Taine de viață făcătoare și dumnezeiești, în același timp în care Domnul a făcut pe ucenici părtași dumnezeieștii Cine. Iar părintelui Ioan, starețul mănăstirii în care locuiești, spune-i aceasta: Ai grijă de tine și de turma ta, căci se petrec acolo unele lucruri care au nevoie de îndreptare. Nu vreau însă ca să i le spui acum acestea, ci când îți va îngădui Domnul».

După ce-a spus bătrânului cuvintele acestea și după ce a zis: «Roagă-te pentru mine!», a fugit iarăși în adâncul pustiei. Zosimá și-a plecat genunchii, s-a închinat locului în care au stat picioarele ei și, slăvind și binecuvântând pe Hristos, Dumnezeuul nostru, s-a întors bucurându-se cu sufletul și cu trupul. Străbătând din nou acea pustie a ajuns la mănăstire în ziua în care obișnuiau să se întoarcă monahii acolo.

*

În anul acela Zosimá a ținut pe toate sub tăcere și n-a îndrăznit să spună nimănui nimic din cele ce-a văzut. În sinea sa însă se ruga lui Dumnezeu să-i arate iarăși chipul acela dorit. Se mângâia și se întrista, gândindu-se la lungimea anului, și voia ca anul să se facă de-o zi, de era cu putință. Iar când a sosit Duminica de la începutul Sfințitului și Marelui Post, toți ceilalți au ieșit îndată, cântând obișnuita rugăciune, dar pe el l-a

apucat o boală cu fierbințeli și l-a silit să rămână în mănăstire. Atunci Zosimá și-a amintit de cuvintele cuvioasei: «Chiar dacă vei voi să ieși din mănăstire, nu-ți va fi cu putință». După trecerea câtorva zile, s-a sculat din boală și a rămas mai departe în mănăstire.

Când monahii s-au întors iarăși și s-a apropiat seara Cinei celei de Taină, Zosimá a făcut cum i s-a poruncit. Într-un potir mic a luat curatul Trup și cinstitul Sânge al lui Hristos, Dumnezeu nostru, iar într-un paneraș a pus smochine, finice și puțină linte muiată în apă. A plecat deci când s-a făcut seară târziu și s-a așezat pe malul Iordanului, așteptând sosirea cuvioasei. Sfințita femeie zăbovea. Zosimá însă n-a adormit, ci privea cu stăruință spre pustie, așteptând să vadă ceea ce dorea să vadă. Și pe când sta jos, zicea bătrânul în sinea sa: «Oare, nu cumva eu, nevrednicul, am împiedicat-o să vină? Oare, nu cumva a venit și, pentru că nu m-a găsit, s-a întors iarăși?». Zicând acestea a început să plângă cu suspine. A ridicat apoi ochii către cer și a rugat pe Dumnezeu, zicând: «Să nu mă lipsești, Stăpâne, să văd iarăși ceea ce ai îngăduit să văd! Să nu plec gol, ducând cu mine mustrarea păcatelor mele!». Sfârșind rugăciunea cu lacrimi, a trecut la alt gând, căci zicea întru sine: «Dar ce va fi chiar dacă va veni? Nu este nicio barcă. Cum va trece Iordanul și cum va veni la mine? Vai de mine, nevrednicul! Vai de mine, nefericitul! Cine m-a lipsit, în adevăr, de un asemenea bine?».

Pe când bătrânul gândea acestea, iată a venit și cuvioasa femeie. Ea stătea de partea cealaltă a Iordanului, de unde și venea. Zosimá s-a sculat, bucurându-se, veselindu-se și slăvind pe Dumnezeu. Și iarăși s-a muncit cu gândul că n-ar putea să treacă Iordanul. O vede însă că înseamnă Iordanul cu semnul cinstitei cruci – căci, după cum spunea, în noaptea aceea era lună plină – și, odată cu facerea semnului crucii, a pășit pe apă și mergea pe deasupra apelor, îndreptându-se către el. Zosimá voia să-i facă metanie, dar l-a oprit strigând, pe când mergea încă pe apă:

«Ce faci, părinte? Ești preot și ții în mână și Tainele dumnezeiești!».

Zosimá a dat ascultare vorbelor ei. Când a ajuns la uscat, a zis către bătrân:

«Binecuvintează, părinte, binecuvintează!».

El a răspuns tremurând – căci îl cuprinsese spaima la vederea aceea prea minunată:

«Cu adevărat Dumnezeu nemincinos este, căci El a făgăduit că cei care se curătesc pe ei înșiși se vor asemana lui Dumnezeu, atât cât este cu putință. Slavă Ție, Hristoase, Dumnezeul nostru, Care n-ai îndepărtat rugăciunea mea și mila Ta de la robul Tău. Slavă Ție, Hristoase, Dumnezeul nostru, Care mi-ai arătat prin această roabă a Ta cât de mult mă depărtez de desăvârșire».

Și după ce a spus acestea, femeia i-a cerut să rostească sfântul Simbol al credinței și rugăciunea «Tatăl nostru». După ce a îndeplinit acestea și s-a sfârșit rugăciunea, a dat bătrânului obișnuita sărutare a dragostei. Și astfel s-a împărtășit cu Tainele de viață făcătoare. Apoi și-a ridicat mâinile spre cer, a suspinat cu lacrimi și a strigat așa:

«Acum liberează pe roaba Ta, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că au văzut ochii mei mântuirea Ta!».

După aceea a spus bătrânului:

«Iartă-mă, părinte, dar îndeplinește altă dorință a mea. Acum du-te în mănăstire, păzit fiind de harul lui Dumnezeu. În anul următor vino iarăși la acel pârâu unde m-ai întâlnit mai înainte. Vino, negreșit, pentru Domnul, și mă vei vedea din nou, după cum vrea Domnul».

«Dacă ar fi fost cu putință, i-a răspuns el, să te urmez de acum înainte și să-ți văd mereu cinstita ta față! Îndeplinește însă o singură cerere a bătrânului și gustă puțină mâncare din cele ce ți-am adus aici».

La aceste cuvinte îi arată ce avea în paneraș. Ea și-a atins vârful degetelor de linte, a luat trei boabe, le-a dus la gură, spunând că ajunge darul Duhului pentru a păstra neîntinată ființa sufletului. Spunând acestea, a zis din nou către bătrân:

«Pentru Domnul, roagă-te, roagă-te pentru mine și adu-ți aminte de mine, ticăloasa!».

Zosimá s-a atins de picioarele ei și i-a cerut să se roage pentru Biserică, pentru lume și pentru el. După aceea, cu lacrimi, l-a lăsat și a plecat, în timp ce el suspina și se tânguia. Căci, în adevăr, nu îndrăznea s-o oprească pe cea cu neputință de oprit. Ea, însemnând din nou Iordanul, a călcat pe ape și mergând pe deasupra lor, a trecut ca și mai înainte. Bătrânul s-a întors cuprins de bucurie și de frică multă. Se dojenea însă că n-a căutat să afle numele Cuvioasei. Dar nădăjduia să-l afle în anul următor.

*

După trecerea anului, s-a dus iarăși în pustie săvârșind toate, adică după obicei, și alergând la acea minunată prive-
liște. Mergând de-a lungul pustiei a dat de unele semne care-i arătau că a găsit locul căutat. Și se uita în dreapta și în stânga, plimbându-și privirea în toate părțile, ca un vânător prea iscusit, care vrea să știe unde va vâna animalul cel bun. Dar când a văzut că nu se mișcă nimic de nicăieri, a început iarăși să verse lacrimi și, ridicându-și privirea către cer, s-a rugat spunând:

«Arată-mi, Doamne, comoara Ta nepângărită, pe care ai ascuns-o în pustie. Arată-mi, rogu-mă, pe îngerul în trup, de care nu este vrednică lumea!».

După ce s-a rugat astfel, s-a dus la locul care avea chipul unui pârau și a văzut în partea dinspre răsăritul soarelui pe Cuvioasa zăcând moartă. Mâinile îi erau așezate pe piept, iar trupul îi era așezat îndreptat cu fața către răsărit. Alergând Zosimá spre ea, a spălat picioarele fericitei cu lacrimi, căci nu îndrăznea să atingă altă parte a trupului.

După ce a plâns îndelungat și a rostit psalmi potriviți cu timpul și cu fapta, a făcut o rugăciune de îngropare. Apoi a spus în el însuși: «Se cuvine, oare, să îngrop trupul Cuvioasei? Oare, nu-i va dispăcea cuvioasei această faptă?». Pe când zicea aceasta, vede o însemnare scrisă pe pământ, care glăsuia astfel:

«Îngroapă, părinte Zosimá, în acest loc trupul smeritei Maria. Dă țărânei țărâna. Roagă-te mereu către Domnul pentru mine. M-am săvârșit în luna lui Farmuti, după numărătoarea egiptenilor, iar după romani, aprilie, chiar în noaptea Pătimirii

celel mântuitoare, după împărtășirea Cinei celei de taină și dumnezeiești».

Când a citit bătrânul aceste cuvinte, s-a bucurat că a aflat numele cuvioasei. A aflat apoi că îndată după ce s-a împărtășit cu dumnezeieștile Taine pe malul Iordanului, s-a dus numai-decât la locul în care s-a săvârșit. Și calea pe care a străbătut-o Zosimá, obosind douăzeci de zile, Maria a făcut-o într-un ceas. Apoi, îndată, s-a dus către Dumnezeu.

După ce a slăvit pe Dumnezeu și a udat cu lacrimi trupul ei, a zis:

«Este timpul, smerite Zosimá, ca să săvârșești ce ți s-a poruncit. Cum vei face groapa, nefericitule, căci n-ai nimic în mâini potrivit pentru asta?».

Spunând aceasta, a văzut la mică depărtare un lemnișor aruncat în pustie, pe care l-a luat și a început să sape. Pământul fiind uscat, n-a ascultat de bătrânul care se ostenea. Zosimá a obosit, udându-se tot de sudoare. Și, oftând din adâncul inimii, și-a ridicat ochii și a văzut un leu stând alături de trupul cuvioasei și lingându-i picioarele. Când a văzut fiara, s-a cutremurat, mai ales că și-a adus aminte de cuvintele Mariei care a spus că n-a văzut vreun animal sălbatic. A făcut deci semnul crucii, cu credința că puterea celei ce zace îl va păzi nevătămat. Leul a început să se apropie de bătrân, salutându-l nu numai cu mișcările sale, dar și prin intenția pe care i-o arăta. Zosimá a zis către leu: «De vreme ce, fiară, marea Cuvioasă a îngăduit ca să i se îngroape trupul, iar eu sunt bătrân și nu am putere să fac groapa, căci nu am sapă potrivită pentru această treabă și apoi nu pot să mă întorc atâta cale ca să aduc o unealtă potrivită, fă așadar cu ghearele tale ceea ce trebuie, ca să dăm pământului trupul Cuvioasei».

Și îndată, la cuvântul bătrânului, leul a făcut o groapă atât cât era de ajuns să îngroape trupul.

După ce iarăși bătrânul a spălat cu lacrimi picioarele cuvioasei și după ce s-a rugat mult pentru toate, a acoperit cu pământ trupul ei. De față era și leul. Trupul cuvioasei era gol ca și mai

înainte și nu avea nimic altceva decât acea haină ruptă pe care i-a aruncat-o Zosimá, cu care Maria, cu fața întoarsă, și-a acoperit unele părți ale trupului ei. După aceea au plecat amândoi: leul a plecat spre adâncul pustiei, ca o oaie, iar Zosimá s-a întors, binecuvântând și laudând pe Hristos, Dumnezeuul nostru.

Când a ajuns la chinovie, a povestit toate monahilor fără să ascundă ceva din cele ce a auzit și a văzut. Le-a povestit pe toate cu de-amănuntul de la început, încât toți se minunau de mărețiile lui Dumnezeu și au săvârșit cu frică și cu dor pomenirea Cuvioasei. Iar Ioan, starețul mănăstirii, a găsit în mănăstire unele lucruri care aveau nevoie de îndreptare, pentru ca nici în aceasta să nu fie zadarnic cuvântul Cuvioasei.

Zosimá s-a săvârșit în acea mănăstire, în vârstă de o sută de ani.

*

Monahii au istorisit prin viu grai din om în om, această povestire și ofereau pilda de obștească folosință celor care voiau să o asculte. Până azi n-am auzit de la nimeni că povestirea aceasta este predată în scris. Eu, ceea ce am auzit din viu grai, aceea fac cunoscut prin această istorisire scrisă. Se poate întâmpla ca și alții să fi scris viața Cuvioasei și negreșit mai strălucit decât mine; o asemenea scriere la a mea cunoștință n-a venit. Am scris-o după puterea mea. N-am voit să arăt altceva decât adevărul. Dumnezeu, Care răsplătește cu dărnicie pe cei care scapă la Dânsul, să dea ca răsplată folosul celor care vor citi povestirea, iar pe cel care a poruncit să fie predată în scris să-l învrednicească a-l face pătaș stării și vredniciei acestei fericite, despre care vorbește povestirea, împreună cu toți care au bineplăcut Lui din veac, prin contemplație și fapte.

Să dăm și noi slavă lui Dumnezeu, Împăratul veacurilor, ca să ne învrednicească să dobândim milă în ziua judecății, în Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, totdeauna, împreună cu Tatăl cel fără de început și cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

LA DENIA ACATISTULUI

CATISMA A ȘAISPREZECEA

PSALMUL 109

Zis-a Domnul Domnului Meu: «Șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale». Toiagul puterii Tale Ți-l va trimite Domnul din Sion zicând: «Stăpânește în mijlocul vrăjmașilor Tăi». «Cu Tine este poporul Tău în ziua puterii Tale, întru strălucirile sfinților Tăi. Din pân-tece mai înainte de luceafăr Te-am născut». Juratu-S-a Domnul, și nu-I va părea rău: «Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melchisedec». Domnul este de-a dreapta Ta; sfărâmat-a în ziua mâniei Sale împărați. Judeca-va între neamuri; va umple totul de ruine, va zdrobi capetele multora pe pământ. Din pârau pe cale va bea; pentru aceasta va înălța capul.

PSALMUL 110

Lăuda-Te-voi, Doamne, din toată inima mea, în sfatul celor drepti și în adunare. Mari sunt lucrurile Domnului și potrivite tuturor voilor Lui. Laudă și măreție este lucrul Lui și dreptatea Lui rămâne în veacul veacului. Pomenire a făcut de minunile Sale. Milostiv și îndurat este Domnul. Hrană a dat celor ce se tem de Dânsul; aduceți-vă aminte în veac de legământul Lui. Tăria lucrurilor Sale a vestit-o poporului Său, ca să le dea lor moștenirea neamurilor. Lucrurile mâinilor Lui, adevăr și judecată. Adevărate sunt toate poruncile Lui, întărite în

veacul veacului, făcute în adevăr și dreptate. Izbăvire a trimis poporului Său, poruncit-a în veac legământul Său; sfânt și înfricoșător este numele Lui. Începutul înțelepciunii este frica de Domnul; înțelegere bună este tuturor celor ce o fac pe ea. Lauda Lui rămâne în veacul veacului.

PSALMUL 111

Fericit bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte. Puternică va fi pe pământ seminția Lui; neamul dreptilor se va binecuvânta. Slavă și bogăție în casa lui și dreptatea lui rămâne în veacul veacului. Răsărit-a în întuneric lumină dreptilor, Cel milostiv, îndurat și drept. Bun este bărbatul care se îndură și împrumută; își rânduiește vorbele sale cu judecată, că în veac nu se va clinti; Întru pomenire veșnică va fi dreptul; de vorbire de rău nu se va teme. Gata este inima lui a nădăjdui în Domnul; întărită este inima lui, nu se va teme, până ce va ajunge să disprețuiască pe vrăjmașii săi. Risipit-a, dat-a săracilor; dreptatea lui rămâne în veacul veacului. Puterea lui se va înălța întru slavă. Păcătosul va vedea și se va mânia, va scrâșni din dinți și se va topi. Pofta păcătoșilor va pieri.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 112

Lăudați, tineri, pe Domnul, lăudați numele Domnului. Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac. De la răsăritul soarelui până la apus, lădat este numele Domnului. Înalt este peste toate neamurile, Domnul, peste ceruri este slava Lui. Cine este ca Domnul Dumnezeuul nostru, Cel ce locuiește întru cele înalte și spre cele smerite privește, în cer și pe pământ? Cel ce scoate din pulbere pe cel sărac și ridică din gunoi pe cel sărman. Ca să-l așeze cu cei mari, cu cei mari ai poporului Său. Cel ce face să locuiască cea stearpă în casă, ca o mamă ce se bucură de fii.

PSALMUL 113

La ieșirea lui Israel din Egipt, a casei lui Iacob dintr-un popor barbar, ajuns-a Iuda sfințirea Lui, Israel stăpânirea Lui. Marea a văzut și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi. Munții au săltat ca berbecii și dealurile ca mieii oilor. Ce-ți este ție, mare, că ai fugit? Și ție, Iordane, că te-ai întors înapoi? Munților, că ați săltat ca berbecii și dealurilor, ca mieii oilor? De fața Domnului s-a cutremurat pământul, de fața Dumnezeului lui Iacob, Care a prefăcut stânca în iezer, iar piatra în izvoare de apă. Nu nouă, Doamne, nu nouă, ci numelui Tău se cuvine slavă, pentru mila Ta și pentru adevărul Tău. Ca nu cumva să zică neamurile: «Unde este Dumnezeul lor?». Dar Dumnezeul nostru este în cer; în cer și pe pământ toate câte a voit a făcut. Idolii neamurilor sunt argint și aur, lucruri de mâini omenești: Gură au și nu vor grăi; ochi au și nu vor vedea; Urechile au și nu vor auzi; nări au și nu vor mirosi; Mâini au și nu vor pipăi; picioare au și nu vor umbla; nu vor glăsuia cu gâtlejul lor. Asemenea lor să fie cei ce-i fac pe ei și toți cei ce se încred în ei. Casa lui Israel a nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este. Casa lui Aaron a nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este. Cei ce se tem de Domnul au nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este. Domnul Și-a adus aminte de noi și ne-a binecuvântat pe noi; a binecuvântat casa lui Israel, a binecuvântat casa lui Aaron, a binecuvântat pe cei ce se tem de Domnul, pe cei mici împreună cu cei mari. Sporească-vă Domnul pe voi, pe voi și pe copiii voștri! Binecuvântați să fiți de Domnul, Cel ce a făcut cerul și pământul. Cerul cerului este al Domnului, iar pământul l-a dat fiilor oamenilor. Nu morții Te vor lăuda pe Tine, Doamne, nici toți cei ce se pogoară în iad. Ci noi, cei vii, vom binecuvânta pe Domnul de acum și până în veac.

PSALMUL 114

Iubit-am pe Domnul, că a auzit glasul rugăciunii mele, că la plecat urechea Lui spre mine și în zilele mele Îl voi chema. Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadului m-au găsit; necaz și durere am aflat și numele Domnului am chemat: «O, Doamne, izbăvește sufletul meu!». Milostiv și drept este Domnul și Dumnezeuul nostru miluiește. Cel ce păzește pe prunci este Domnul; umilit am fost și m-a izbăvit. Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, că Domnul ți-a făcut ție bine; Că a scos sufletul meu din moarte, ochii mei din lacrimi și picioarele mele de la cădere. Bine voi plăcea înaintea Domnului, în pământul celor vii.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 115

Crezut-am, pentru aceea am grăit, iar eu m-am smerit foarte. Eu am zis într-o uimire a mea: «Tot omul este mincinos!» Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie? Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema. Făgăduințele mele le voi împlini Domnului, înaintea întregului Său popor. Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui. O, Doamne, eu sunt robul Tău, eu sunt robul Tău și fiul roabei Tale; rupt-ai legăturile mele. Ție-Ți voi aduce jertfă de laudă și numele Domnului voi chema. Făgăduințele mele le voi împlini Domnului, înaintea întregului Său popor, în curțile casei Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime.

PSALMUL 116

Lăudați pe Domnul toate neamurile; lăudați-L pe El toate popoarele; Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămâne în veac.

PSALMUL 117

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila Lui. Să zică, dar, casa lui Israel, că este bun, că în veac este mila Lui. Să zică, dar, casa lui Aaron, că este bun, că în veac este mila Lui. Să zică, dar, toți cei ce se tem de Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui. În necaz am chemat pe Domnul și m-a auzit și m-a scos într-o desfătare. Domnul este ajutorul meu, nu mă voi teme de ce-mi va face mie omul. Domnul este ajutorul meu și eu voi privi cu bucurie pe vrăjmașii mei. Mai bine este a te încrede în Domnul, decât a te încrede în om. Mai bine este a nădăjdui în Domnul, decât a nădăjdui în căpetenii. Toate neamurile m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei. Înconjurând m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei. Înconjuratu-m-au ca albinele fagurele, dar s-au stins ca focul de spini și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei. Împingându-mă m-au împins să cad, dar Domnul m-a sprijinit. Tăria mea și lauda mea este Domnul și mi-a fost mie spre mântuire. Glas de bucurie și de mântuire în corturile dreptilor: «Dreapta Domnului a făcut putere. Dreapta Domnului m-a înălțat, dreapta Domnului a făcut putere!» Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului. Certând m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat. Deschideți-mi mie porțile dreptății, intrând în ele voi lăuda pe Domnul. Aceasta este poarta Domnului; dreptii vor intra prin ea. Te voi lăuda, că m-ai auzit și ai fost mie spre mântuire. Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat întru ochii noștri. Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea. O, Doamne, mântuiește! O, Doamne, sporește! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului; v-am binecuvântat pe voi, din casa Domnului. Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă. Tocmiți sărbătoare cu ramuri umbroase până la coarnele altarului. Dumnezeuul meu ești Tu și Te voi lăuda; Dumnezeuul meu ești Tu și Te voi înălța. Te voi lăuda că m-ai auzit și ai fost mie spre mân-

tuire. Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila Lui.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni).

MINUNEA ÎNTÂI ASUPRA SCIȚILOR ȘI PERȘILOR

Pe vremea lui Heraclie, împăratul grecilor, Cosroe, care avea atunci stăpânia perșilor, a trimis pe Sarvar, voievodul său, cu mulțime de oști în toată latura Răsăritului, care era sub stăpânirea grecească, ca să străbată prin ea ca un fulger cu foc arzând, topind și pierzând. Deci acesta, cu multă îndrăzneală, fără temere, a umblat prin părțile Răsăritului, stricând cetățile și pierzând pe grecii care se aflau în ele, nefiind nimeni ca să-l oprească sau să stea împotriva puterii lui; și încă fiind atunci puterea grecească foarte slabă, pentru cruzimea cea grea și în chip de fiară a lui Foca, zis tiranul, care ținuse de curând stăpânia grecească. Însă ajungând Sarvar și până la Calcedon, a pus oaste împrejurul cetății și a pregătit tot ce trebuia spre stricarea acelei cetăți mari împărătești; că aceea gândea și de aceea se sfătuia și pentru aceea în tot chipul se nevoia. Niște lucruri ca acelea văzând împăratul Heraclie, care după tiranul Foca de curând stătuse împărat, și fiind în mare durere și întristare, lăsându-și împărăția a mers la Pontul Euxinului (Marea Neagră). Și mai strângând oaste, fără de veste, când nimeni nu știa, a mers în ținuturile perșilor. De a căruia mergere împărătească auzind Hagan al sciților, îndată a pornit la război și a umplut marea de corăbii și pământul l-a umplut de oameni călări și pedestri. Iar pe acei oameni, care rămăseseră în Constantinopol, Serghie, care era patriarh atunci, i-a mângâiat și i-a învățat zicând: Îndrăz-

niți, fiilor, și să punem nădejdea mântuirii noastre în Dumnezeu și la Dânsul să ridicăm mâinile și ochii noștri din tot sufletul și ne va izbăvi pe noi de relele ce ne-au înconjurat și toate sfaturile barbarilor, care sunt asupra noastră, le va risipi. Cu niște cuvinte ca acestea întărind patriarhul pe oamenii cei ce s-au aflat în cetate, au răbdat fiind întăriți cu credință în Preacurata Născătoare de Dumnezeu și întru Hristos, Dumnezeul nostru, Care, pentru milostivire, a voit de a luat trup dintr-însa, și așteptând ca să dobândească mila Lui, au răbdat nădăjduind, și de milă s-au învrednicit peste puțin și nu i-a amăgit nădejdea lor. Pentru că un dregător de sfat, anume Vonos, care era pus de împărat spre paza cetății, cât era cu puțință a se pricepe împotriva ostașilor acelora, nu s-a lenevit, toate lucrându-le și făcându-le. Căci Dumnezeu voiește ca să nu ședem noi în deșert și fără de lucru, ci să și lucrăm câte ceva și să gândim și noi și să avem toată nădejdea izbăvirii noastre întru Acela, că așa și Iosua, feciorul lui Navi, a poruncit de a făcut înșelăciuni și meșteșugiri asupra vrăjmașilor. Și Ghedeon asupra madianiților a întrarmat ostașii săi cu apă și cu lumânări. Așa și Vonos, sfetnicul cel mare, a întărit zidurile cetății și a gătit toate cele ce trebuiau la război. Iar Serghie patriarhul, luând sfintele icoane ale Maicii lui Dumnezeu și mai ales acelea în care era Mântuitorul prunc zugrăvit pe mâinile Maicii Sale, a înconjurat zidurile cetății, acelora adică întărire dându-le, iar barbarilor celor potrivnici groază, fugă și pieire. Iar de vreme ce perșii care tăbărâseră asupra Calcedonului începuseră a arde orașele cele de pe lângă Calcedon și alte rele a face, câte obișnuiesc prădătorii a face, și orașele a strica, asemenea și sciții ca și perșii făcând; pentru aceea patriarhul iarăși luând icoana cea nefăcută de mână a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și dumnezeiescul veșmânt al Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, încă și lemnul cel de viață făcător al Crucii și umblând împrejur pe zidurile cetății și cu lacrimi rugându-se zicea: Scoală-Te, Doamne, ajută nouă și să se

risipească vrăjmașii Tăi și să se stingă ca fumul și să se topească ca ceara de fața focului. Și încă nu trecuseră trei zile după arderea aceea, și iată, s-a apropiat de cetate toată oastea sciților. Și atâta de mare era tabăra potrivnicilor și rânduiește spre mulțime multă și întărită cu arme și cu paveze, încât, cu adevărat zicând, puteau să stea zece sciți împotriva unui grec. Însă Doamna, Stăpâna cea preacurată, care ocrotește pe creștini, ajutătoarea cea grabnică a celor ce o cheamă pe dânsa, cu ostașii ce se întâmplaseră atunci în dumnezeiasca ei biserică, ce se cheamă Pighi, i-a ucis pe mulți din sciți ce duceau război asupra-le. Acest ajutor ce a făcut creștinilor Stăpâna cea atotputernică, Maica lui Dumnezeu, nu numai căderea acelor ostași a adus, ci și întărirea sciților a schimbat-o într-o nepricepere. Și dacă au văzut acei ostași înfrângerea lor atât de mare dinaintea cetății, ce se făcuse atunci, au cunoscut că este semnul pierzării lor. Deci, din aceasta grecii, umplându-se de mare îndrăzneală, au început a face pregătire de război asupra lor în toate zilele, având pe Maica lui Dumnezeu, care le ajută lor și-i face pe dânsii mai tari decât aceia, covârșind meșteșugurile și puterea sciților și știința lor de oaste. După acestea, cu voia de obște a patriarhului și a mai-marelui cetății și a tuturor locuitorilor au fost trimiși soli din cetate cu daruri ca să grăiască sciților și să-i îndemne spre pace. Iar Hagan acela, având nărav de fiară, iar nu de om, și mai vârtos fiind cu nărav iubitor de arginți, darurile a luat și neîngrijindu-se de acea cerere de pace, a trimis solii înapoi fără nici o ispravă, numai aceasta zicându-le: Nu vă amăgiți, nădăjduind în Dumnezeul în Care credeți, căci cu adevărat mâine voi lua cetatea voastră cu mâna mea ca pe o pasăre și vreau să o pustiesc; și din mila mea vă voi slobozi pe voi toți cu câte o haină și vă veți duce din cetate unde veți vrea; iar altă milă afară de aceasta spre voi nu voi arăta. Și a grăit încă și mai înainte acest ticălos și alte cuvinte multe de hulă asupra lui Hristos, Dumnezeul nostru, și asupra celei ce L-a născut pe Dânsul. Deci, niște cuvinte ca acestea auzind

de la cei trimiși, locuitorii cei din cetate, toți preoții, clericii, călugării și tot poporul, suspinând din adâncul inimii și alergând la sfintele lui Dumnezeu biserici și ridicându-și mâinile la cer și cu multe lacrimi rugându-se, au zis: Apărătorul nostru, Doamne, Doamne, caută din sfânt lăcașul Tău și vezi pe acest spurcat barbar și pe cei ce sunt cu dânsul cum îndrăznesc a huli numele Tău cel mare și sfânt; surpă-l pe dânsul, Păzitorul nostru, Doamne, ca să nu zică: unde este Dumnezeul nostru? Că Tu ești Dumnezeul nostru, Care celor mândri le stai împotriva și cauți spre cei smeriți, că puterea Ta este neasemănată și stăpânia Ta nebiruită. Auzi cuvintele barbarului acestuia care Te hulește pe Tine, Cel ce stăpânești toate, izbăvește cetatea moștenirii Tale și poporul cel numit cu numele Tău. Și așa rugându-se și plângând poporul, Dumnezeu a oprit venirea perșilor la sciți. Dar ei, precum se sfătuiseră, erau gata, iar pe uscat meșteșugurile cele de stricarea zidului le apropiiau, mașinile de aruncat și altele spre sfărâmarea cetății; iar pe mare rânduiau mulțime multă de corăbii persane, așa încât deodată și într-un ceas au lovit cu război asupra cetății, și pe uscat și pe mare; iar când se făcea războiul acesta, atunci Hagan, luând călăreții pe care îi avea, a venit spre gurile mării și s-a arătat oștilor persane; asemenea și voievodul perșilor s-a arătat lui, acela adică dinspre Asia, iar celălalt dinspre Europa, ca niște fiare sălbatice au răcnit asupra cetății, socotind gata a o avea spre vânat. Dar cine va spune minunile lui Dumnezeu, care s-au făcut atunci? Sau milostivirea spre noi a Preacuratei Fecioare cine va putea să o spună? Pentru că Hagan umplând de corăbii sânul mării ce se cheamă Cheratos și cu ostașii ce erau în ele, încă și cu cei ce se băteau pe uscat, se sileau să răstoarne zidurile cetății și cei ce băteau spre mare dinspre sânul Cheratului socoteau că în curând vor lua cetatea. Iar Domnul și Dumnezeul nostru cel hulit de dânsii, Care pretutindenea este ca un Dumnezeu, pentru rugăciunile Fecioarei de Dumnezeu Născătoare, care L-a născut pe Dânsul, nădejile lor netreb-

nice și deșarte le-a arătat; pentru că atâta mulțime de potrivnici sub fiecare latură de zid ostașii grecilor au ucis, încât n-au putut cei vii să ardă pe cei morți, și aceasta s-a făcut celor ce se băteau pe uscat și se sileau pe pământ să răstoarne zidurile, iar corăbiile împreună și cu ostașii ce erau în ele le-a înecat fără de veste Stăpâna de Dumnezeu Născătoarea în preajma dumnezeieștii biserici din Vlaherne, ridicând asupra lor înfricoșător și silnic vifor; pentru că fiind aproape de dumnezeiasca biserică ei, foarte mult întărâtându-se marea și înălțându-se după voia lui Dumnezeu, pe toți degrab i-a cufundat și i-a înecat împreună cu corăbiile. Și putea să se vadă acolo minune mare și nespusă: că marea și-a înălțat valurile întocmai ca munții și în chipul unei fiare s-a sălbăticit, și tulburându-se asupra vrăjmașilor Maicii lui Dumnezeu, cumplit sărea asupra lor și fără de milă i-a sorbit, așa precum oarecând a făcut egiptenilor care prigonau pe Israelul cel de demult, care a trecut pedestru prin ea cu minunată vedere. Așa dând război înainte pentru a sa cetate, Născătoarea de Dumnezeu și apărătoarea a făcut biruință fără de sânge cu această vitejie, degrab înecând pe aceia, care aduseseră război asupra moștenirii ei și ridicaseră armă asupra lor; și dând acele arme de război pe repejunile mării; iar pe aceia care își puseseră nădejdea mântuirii spre dânsa, păzindu-i ca pe o moștenire a sa fără de nicio primejdie de asuprelile ce veniseră asupra lor. Că atunci și însuși mai-marele lor Hagan, văzând pieirea ostașilor săi acolo unde într-un loc înalt stătea cu călăreții săi cei aleși, s-a bătut cu mâinile peste obraz și peste piept. Iar cei ce erau în cetate și dădeau război împotriva dușmanilor, dacă au văzut pierderea vrăjmașilor ce se făcuse în mare, îndată întărindu-se cu puterea lui Dumnezeu și întrarmându-se cu tăria Fecioarei de Dumnezeu Născătoare, au deschis porțile cetății și strigând și chiuind au alergat asupra vrăjmașilor. Deci, câtă bucurie și tărie au avut ostașii cetății, atâta frică de mare au avut și barbarii. Și putea să vadă

atunci cineva preaslăvita vitejie a Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, că și copiii și femeile s-au pornit asupra barbarilor și au intrat în mijlocul oștilor vrăjmașilor și atâta pagubă au făcut barbarilor, cât nu este cu puțință nici cu cuvântul a socoti. Acolo cu adevărat s-a plinit ceea ce s-a zis: «Unul alunga o mie, iar doi, zece mii». O putere și tărie ca aceasta a dăruit Preacurata Fecioară și Stăpâna de Dumnezeu Născătoare celor neputincioși și slabi. Iar dacă a apus soarele și a venit noaptea, atunci uneltele cele de război, pe care le aduseseră barbarii pe roți pentru luarea cetății, toate le-au băgat în foc, poruncind țăranilor să le ardă, de vreme ce făcuse cu dânșii milă Născătoarea de Dumnezeu. Iar patriarhul și toți locuitorii cetății, ridicând mâinile la cer, cu lacrimi mulțumire au adus și au zis: Dreapta Ta, Doamne, s-a preaslăvit întru tărie, mâna Ta cea dreaptă, Doamne, a zdrobit pe vrăjmași și întru mulțimea slavei Tale ai sfărâmat pe cei potrivnici. Și așa păgânul Hagan, care venise cu mulțime multă de ostași, s-a întors înapoi cu rușine. Asemenea și voievodul, care adusesese acele oști ale perșilor, punându-și mâna la gură și acoperindu-și fața, căci dintr-atâtea mii cu puțin număr rămăsese, și el cu rușine s-a întors în țara sa. Așa slujitoarea dumnezeieștii rânduiei și a bunătății lui Dumnezeu, Preacurata și cea cu totul fără prihană Născătoarea de Dumnezeu, ajutătoarea cea tare a creștinilor, și-a arătat puterea sa pentru apărarea noastră și ne-a dăruit atât de mare și slăvită izbăvire. De aceea, spre aducere-aminte de acea împlinire atât de mare, facem această pomenire de acum, întru slava Născătoarei de Dumnezeu, rugăciune cu tot poporul și praznic cu priveghere, aducându-i cântări cu bună mulțumire, ca praznic; Acatist l-a numit Biserica a toată lumea și l-a așezat să-l prăznuim Maicii lui Dumnezeu pe vremea aceasta, când și biruința s-a făcut prin Maica lui Dumnezeu. Și Acatist l-a numit, adică „neședere”; pentru că așa au făcut atunci clericii Bisericii și tot poporul cetății, care au stat în picioare, rugându-se și mulțumind lui Dumnezeu.

CATISMA A ȘAPTESPREZECEA

PSALMUL 118

Fericiți cei fără de prihană în cale, care umblă în legea Domnului. Fericiți sunt cei ce păzesc poruncile Lui și-L caută cu toată inima lor. Că n-au umblat în căile Lui cei ce lucrează fărădelegea. Tu ai poruncit ca poruncile Tale să fie păzite foarte. O, de s-ar îndrepta căile mele, ca să păzesc poruncile Tale! Atunci nu mă voi rușina când voi căuta spre toate poruncile Tale. Lăuda-Te-voi întru îndreptarea inimii, ca să învăț judecățile dreptății Tale. Îndreptările Tale voi păzi; nu mă părăsi până în sfârșit. Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa? Prin păzirea cuvintelor Tale. Cu toată inima Te-am căutat pe Tine; să nu mă lepezi de la poruncile Tale. În inima mea am ascuns cuvintele Tale, ca să nu greșesc Ție. Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale. Cu buzele am rostit toate judecățile gurii Tale. În calea mărturiilor Tale m-am desfătat, ca de toată bogăția. La poruncile Tale voi cugeta și voi cunoaște căile Tale. La îndreptările Tale voi cugeta și nu voi uita cuvintele Tale. Răsplătește robului Tău! Voi trăi și voi păzi poruncile Tale. Deschide ochii mei și voi cunoaște minunile din legea Ta. Străin sunt eu pe pământ, să nu ascunzi de la mine poruncile Tale. Aprins e sufletul meu de dorirea judecăților Tale, în toată vremea. Certat-ai pe cei mândri; blestemați sunt cei ce se abat de la poruncile Tale. Ia de la mine ocară și defăimarea, că mărturiile Tale am păzit. Pentru că au șezut căpeteniile și pe mine mă cleveteau, iar robul Tău cugeta la îndreptările Tale. Că mărturiile Tale sunt cugetarea mea, iar îndreptările Tale, sfatul meu. Lipitu-s-a de pământ sufletul meu; viază-mă, după cuvântul Tău. Vestit-am căile mele și m-ai auzit; învață-mă îndreptările Tale. Fă să înțeleg calea îndreptărilor Tale și voi cugeta la minunile Tale. Istovitu-s-a sufletul meu de supărare; întărește-mă

întru cuvintele Tale. Depărtează de la mine calea nedreptății și cu legea Ta mă miluiește. Calea adevărului am ales și judecățile Tale nu le-am uitat. Lipitu-m-am de mărturiile Tale, Doamne, să nu mă rușinezi. Pe calea poruncilor Tale am alergat, când ai lărgit inima mea. Lege pune mie, Doamne, calea îndreptărilor Tale și o voi păzi pururea. Înțelepțește-mă și voi căuta legea Ta și o voi păzi cu toată inima mea. Povățuiește-mă pe cărarea poruncilor Tale, că aceasta am voit. Pleacă inima mea la mărturiile Tale și nu la lăcomie. Întoarce ochii mei ca să nu vadă deșertăciunea; în calea Ta viază-mă. Împlinește robului Tău cuvântul Tău, care este pentru cei ce se tem de Tine. Îndepărtează ocară de care mă tem, că judecățile Tale sunt bune. Iată, am dorit poruncile Tale; întru dreptatea Ta, viază-mă. Să vină peste mine mila Ta, Doamne, mântuirea Ta, după cuvântul Tău, și voi răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că am nădăjduit în cuvintele Tale. Să nu îndepărtezi din gura mea cuvântul adevărului, până în sfârșit, că întru judecățile Tale am nădăjduit, și voi păzi legea Ta pururea, în veac și în veacul veacului. Am umblat întru lărgime, că poruncile Tale am căutat. Am grăit întru mărturiile Tale înaintea împăraților, și nu m-am rușinat. Am cugețat la poruncile Tale, pe care le-am iubit foarte. Am ridicat mâinile mele la poruncile Tale, pe care le-am iubit, și am cugetat la îndreptările Tale. Adu-Ți aminte de cuvântul Tău, către robul Tău, întru care mi-ai dat nădejde. Aceasta m-a mângâiat întru smerenia mea, căci cuvântul Tău m-a viat. Cei mândri m-au batjocorit peste măsură, dar de la legea Ta nu m-am abătut. Adusu-mi-am aminte de judecățile Tale cele din veac, Doamne, și m-am mângâiat. Mâhnire m-a cuprins din pricina păcătoșilor, care părăsesc legea Ta. Cântate erau de mine îndreptările Tale, în locul pribegiei mele. Adusu-mi-am aminte de numele Tău, Doamne, și am păzit legea Ta. Aceasta s-a făcut mie, că îndreptările Tale am căutat. Partea mea ești, Doamne, zis-am să păzesc legea Ta. Rugatu-m-am feței Tale din toată inima mea; miluiește-mă după cuvântul Tău. Cugetat-am la căile Tale și am întors picioarele mele la mărturiile Tale. Gata am fost și nu m-am

tulburat să păzesc poruncile Tale. Funiile păcătoșilor s-au înfășurat împrejurul meu, dar legea Ta n-am uitat. La miezul nopții m-am sculat ca să Te laud pentru judecățile dreptății Tale. Părtaș sunt cu toți cei ce se tem de Tine și păzesc poruncile Tale. De mila Ta, Doamne, este plin pământul; îndreptările Tale mă învață. Bunătate ai făcut cu robul Tău, Doamne, după cuvântul Tău. Învață-mă bunătatea, învățătura și cunoștința, că în poruncile Tale am crezut. Mai înainte de a fi umilit, am greșit; pentru aceasta, cuvântul Tău am păzit. Bun ești Tu, Doamne, și, întru bunătatea Ta, învață-mă îndreptările Tale. Înmulțitu-s-a asupra mea nedreptatea celor mândri, iar eu cu toată inima mea voi cerceta poruncile Tale. Închegatu-s-a ca grăsimea inima lor, iar eu cu legea Ta m-am desfătat. Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăț îndreptările Tale. Bună-mi este mie legea gurii Tale, mai mult decât mii de comori de aur și argint.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

Măinile Tale m-au făcut și m-au zidit, înțelepțește-mă și voi învăța poruncile Tale. Cei ce se tem de Tine mă vor vedea și se vor veseli, că în cuvintele Tale am nădăjduit. Cunoscut-am, Doamne, că drepte sunt judecățile Tale și întru adevăr m-ai smerit. Facă-se dar, mila Ta, ca să mă mângâie, după cuvântul Tău, către robul Tău. Să vină peste mine îndurările Tale și voi trăi, că legea Ta cugetarea mea este. Să se rușineze cei mândri, că pe nedrept m-au nedreptățit; iar eu voi cugeta la poruncile Tale. Să mă întorcă pe mine cei ce se tem de Tine și cei ce cunosc mărturiile Tale. Să fie inima mea fără prihană întru îndreptările Tale, ca să nu mă rușinez. Se topește sufletul meu după mântuirea Ta; în cuvântul Tău am nădăjduit. Sfârșitu-s-au ochii mei după cuvântul Tău, zicând: «Când mă vei mângâia?». Că m-am făcut ca un foale la brumă, dar îndreptările Tale nu le-am uitat. Câte sunt zilele robului Tău? Când vei judeca pe cei ce mă prigonesc? Spusu-mi-au călcătorii de lege deșertăciuni,

dar nu sunt ca legea Ta, Doamne. Toate poruncile Tale sunt adevăr; pe nedrept m-au prigonit. Ajută-mă! Puțin a fost de nu m-am sfârșit pe pământ, dar eu n-am părăsit poruncile Tale. După mila Ta, viază-mă și voi păzi mărturiile gurii Tale. În veac, Doamne, cuvântul Tău rămâne în cer; În neam și în neam adevărul Tău. Întemeiat-ai pământul și rămâne. După rânduiala Ta rămâne ziua, că toate sunt slujitoare Ție. De n-ar fi fost legea Ta gândirea mea, atunci aș fi pierit întru necazul meu. În veac nu voi uita îndreptările Tale, că într-însele m-ai viat, Doamne. Al Tău sunt eu, mântuiește-mă, că îndreptările Tale am căutat. Pe mine m-au așteptat păcătoșii ca să mă piardă. Mărturiile Tale am priceput. La tot lucrul desăvârșit am văzut sfârșit, dar porunca Ta este fără de sfârșit. Că am iubit legea Ta, Doamne, ea toată ziua cugetarea mea este. Mai mult decât pe vrăjmașii mei m-ai înțeleptit cu porunca Ta, că în veac a mea este. Mai mult decât învățătorii mei am priceput, că la mărturiile Tale gândirea mea este. Mai mult decât bătrânii am înțeles, că poruncile Tale am căutat. De la toată calea cea rea mi-am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele Tale. De la judecățile Tale nu m-am abătut, că Tu ai pus mie lege. Cât sunt de dulci limbii mele cuvintele Tale, mai mult decât mierea, în gura mea! Din poruncile Tale m-am făcut priceput; pentru aceasta am urât toată calea nedreptății. Făclie picioarelor mele este legea Ta și luminează cărărilor mele. Juratu-m-am și m-am hotărât să păzesc judecățile dreptății Tale. Umilit am fost până în sfârșit; Doamne, viază-mă, după cuvântul Tău. Cele de bunăvoie ale gurii mele binevoiește-le, Doamne, și judecățile Tale mă învață. Sufletul meu în mâinile Tale este pururea și legea Ta n-am uitat. Pusu-mi-au păcătoșii cursă mie, dar de la poruncile Tale n-am rătăcit. Moștenit-am mărturiile Tale în veac, pentru că bucurie inimii mele sunt ele. Plecat-am inima mea ca să fac îndreptările Tale în veac, spre răsplătire. Pe călcătorii de lege am urât și legea Ta am iubit. Ajutorul meu și sprijinitorul meu ești Tu, în cuvântul Tău am nădăjduit. Depărtați-vă de la mine cei ce vicleniți și voi cerceta poruncile Dumnezeului meu. Apără-mă, după cuvântul

Tău, și mă viază și să nu-mi dai de rușine așteptarea mea. Ajută-mă și mă voi mântui și voi cugeta la îndreptările Tale, pururea. Defăimat-ai pe toți cei ce se depărtează de la îndreptările Tale, pentru că nedrept este gândul lor. Socotit-am călcători de lege pe toți păcătoșii pământului; pentru aceasta am iubit mărturiile Tale, pururea. Străpunge cu frica Ta trupul meu, că de judecățile Tale m-am temut. Făcut-am judecată și dreptate; nu mă da pe mâna celor ce-mi fac strâmbătate. Primește pe robul Tău într-o bunătate, ca să nu mă clevetească cei mândri. Sfârșitu-s-au ochii mei după mântuirea Ta și după cuvântul dreptății Tale. Fă cu robul Tău după mila Ta, și îndreptările Robul Tău sunt eu; înțelepțește-mă și voi cunoaște mărturiile Tale. Vremea este a sluji Domnului, că oamenii au stricat legea Ta. Pentru aceasta, am iubit poruncile Tale mai mult decât aurul și topazul. Pentru aceasta, spre toate poruncile Tale m-am îndreptat, toată calea nedreaptă am urât. Minunate sunt mărturiile Tale; pentru aceasta le-a cercetat pe ele sufletul meu. Arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci. Gura mea am deschis și am primit Duh, că de poruncile Tale am dorit.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

Caută spre mine și mă miluiește, după judecata Ta, față de cei ce iubesc numele Tău. Pașii mei îndreptează-i după cuvântul Tău, și să nu mă stăpânească nicio fărădelege. Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Tale. Fața Ta arată-o peste robul Tău și mă învață îndreptările Tale. Izvoare de apă s-au pogorât din ochii mei, pentru că n-am păzit legea Ta. Drept ești, Doamne, și drepte sunt judecățile Tale. Poruncit-ai cu dreptate mărturiile Tale și cu tot adevărul. Topitu-m-a râvna casei Tale, că au uitat cuvintele Tale vrăjmașii mei. Lămurit cu foc este cuvântul Tău foarte și robul Tău l-a iubit pe el. Tânăr sunt eu și defăimat, dar îndreptările Tale nu le-am uitat. Dreptatea Ta este dreptate în veac și legea Ta, adevărul. Necazuri și

nevoi au dat peste mine, dar poruncile Tale sunt gândirea mea. Dreptate sunt mărturiile Tale în veac; înțelepțește-mă și voi fi viu. Strigat-am cu toată inima mea: «Auzi-mă, Doamne! Îndreptările Tale voi căuta». Strigat-am către Tine: «Mântuiește-mă, și voi păzi mărturiile Tale». Din zori m-am sculat și am strigat: «Întru cuvintele Tale am nădăjduit». Deschis-am ochii mei dis-de-dimineată, ca să cuget la cuvintele Tale. Glasul meu auzi-l, Doamne, după mila Ta; după judecata Ta mă viază. Apropiatus-au cei ce mă prigonesc cu fărădelege, dar de la legea Ta s-au îndepărtat. Aproape ești Tu, Doamne, și toate poruncile Tale sunt adevărul. Dintru început am cunoscut, din mărturiile Tale, că în veac le-ai întemeiat pe ele. Vezi smerenia mea și mă scoate, că legea Ta n-am uitat. Judecă pricina mea și mă izbăvește; după cuvântul Tău, fă-mă viu. Departe de păcătoși este mântuirea, că îndreptările Tale n-au căutat. Îndurările Tale multe sunt, Doamne; după judecata Ta mă viază. Mulți sunt cei ce mă prigonesc și mă necăjesc, dar de la mărturiile Tale nu m-am abătut. Văzut-am pe cei nepricepuți și mă sfârșeam, că n-au păzit cuvintele Tale. Vezi că poruncile Tale am iubit, Doamne; întru mila Ta mă viază. Începutul cuvintelor Tale este adevărul și veșnice sunt toate judecățile dreptății Tale. Căpeteniile m-au prigonit în zadar, dar de cuvintele Tale s-a înfricoșat inima mea. Bucura-mă-voi de cuvintele Tale, precum cel ce a aflat comoară mare. Nedreptatea am urât și am disprețuit, iar legea Ta am iubit. De șapte ori pe zi Te-am lăudat pentru judecățile dreptății Tale. Pace multă au cei ce iubesc legea Ta și nu se smintesc. Așteptat-am mântuirea Ta, Doamne, și poruncile Tale am iubit. Păzit-a sufletul meu mărturiile Tale, și le-a iubit foarte. Păzit-am poruncile Tale și mărturiile Tale, că toate căile mele înaintea Ta sunt, Doamne. Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă înțelepțește. Să ajungă cererea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă izbăvește. Să răspândească buzele mele laudă, că m-ai învățat îndreptările Tale. Rosti-va limba mea cuvintele Tale, că toate poruncile Tale sunt drepte. Mâna Ta să mă mântuiască,

pentru că poruncile Tale am ales. Dorit-am mântuirea Ta, Doamne, și legea Ta cugetarea mea este. Viu va fi sufletul meu și Te va lăuda și judecățile Tale îmi vor ajuta mie. Rătăcit-am ca o oaie pierdută; caută pe robul Tău, că poruncile Tale nu le-am uitat.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni).

MINUNEA A DOUA ASUPRA SARACINILOR

După ce au trecut treizeci și șase de ani de la bătălia cea dintâi ce s-a făcut asupra lui Hagan și a sciților și a perșilor, pe vremea împărăției lui Constantin Pogonat, iarăși a venit Roistolom cel mare al saracinilor cu mulțime de corăbii asupra aceleiași cetăți împărătești și îndată a stat lângă țărmul dinspre Evdom de la care în toate zilele se făcea război pe mare asupra cetății, de primăvara până toamna, și se ducea de ierna la Cizic; și iarăși venea primăvara la Constantinopol și iarăși făcea război pe mare și șapte ani tare s-a bătut și multe corăbii de ale sale a pierdut și mulți ostași întrarmați și toată gătirea cea de oaste, pe care o adusese cu sine. Și s-a pornit înapoi la țara sa și fiind ei în părțile Salei și bătând vânt iute împotriva lor, după dreapta mânie a lui Dumnezeu a pierit și cu ajutorul Maicii lui Dumnezeu toți s-au înecat în mare. Asemenea și în alte vremi, de multe ori, pornindu-se acei păgâni asupra acelei cetăți de Dumnezeu păzite, vădindu-se și pornirile lor cele nebunești, deșerți și plini de rușine s-au întors.

MINUNEA A TREIA ASUPRA AGARENILOR

Pe vremea când puterea agarenilor, pretutindenea, se înălțase într-o mărime de la Răsărit și de la Apus, crescând și într-o mulțime ajungând, întâi au venit asupra împărăției perșilor și de acolo în Egipt și în Libia, făgăduind creștinilor că nu-i vor sili să se lepede de credința cea drept-credincioasă și fără prihană, care este în Hristos Dumnezeuul nostru; dar făgăduința nu au păzit-o, ci pe mulți i-au făcut mucenici, pentru că nu voiau să calce cinstita cruce, că sileau pe creștini să facă aceasta. Și au cuprins tot pământul, prădându-l și înconjurând India, Etiopia, Spania, poporul mamevrusilor și Libia, apoi au venit și asupra acelei cetăți împărătești, vrând să o ia când împăratul Leon Isaurul luase de curând împărăția și făgăduise că le va da lor dajdie. Iar ei îi sileau pe dânșii ca să pună și străjile lor la cetate, că nădăjduiau spre mulțimea oștilor și a acelor câți erau de-ai lor și câți fuseseră aduși cu plată, de făcuse mulțime multă de oști, și a celor din corăbii; că a fost numărul corăbiilor o mie și opt sute, precum scriu istoricii cei mai de crezare. Ei și-au pus oștile înaintea cetății, acei răătăciți luptători împotriva lui Dumnezeu. Dar nicio apropiere de zidurile cetății n-au făcut; că zăboveau cu facerea de case, socotind că vor locui în ele ca acasă, așa puseseră ei în mintea și în gândul lor; dar Domnul a făcut deșarte sfaturile lor, că iubitorul de Hristos popor, care era în cetate, făcea slujbe neîncetat, precum aveau ei obicei a face pentru pacea și buna așezare a creștinilor. Și atunci luând ei preacinstit lemn al Crucii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și sfintele icoane ale Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, au umblat împrejur pe zidurile cetății; și ridicându-și mâinile la Dumnezeu, au zis: „Scoală-Te, Doamne, ajută nouă și nu lepăda pe poporul Tău, până în sfârșit, că iată, vrăjmașii Tăi s-au întărit și cei ce Te urăsc pe Tine au ridicat capul; nu da moștenirea Ta spre

ocară, ca să stăpânească păgânii peste noi, ca să nu zică vreodată: Unde este Dumnezeu lor? Ci ca să cunoască ei că numele Îți este Domnul Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Iar un călăreț saracin, Sofie, din cei potrivnici, cuvinte de hulă zicând asupra cetății, chemând-o cetatea lui Constantin și Biserica cu nume prost numind-o, căzând de pe cal într-o groapă, a murit. Încă și un hoge de-ai lor suindu-se într-un copac înalt, ca să vestească rugăciunea lor, asemenea și acela căzând jos cu ticăloșie și-a lepădat din sine sufletul său cel fără de Dumnezeu. După aceea s-au sfătuit să ridice război și asupra bulgarilor, că doi voievozi erau și unul a rămas să strice împărăteasca cetate, iar altul s-a dus asupra bulgarilor să se bată cu dâșii, cu care lovindu-se, a rămas biruit de ei și au căzut din oastea lui mai mult de douăzeci de mii; iar cei ce au rămas s-au întors cu rușine. Însă, după întoarcerea de la bulgari, se silea să treacă cu corăbiile ce le aduseseră spre partea dinspre Vlaherne; dar s-au oprit de un lanț de fier ce era întins de la Constantinopol până la Galata, neputând să facă ceea ce se sfătuiseră. Și așa au mers cu corăbiile la locul ce se cheamă Sosten și la alte limanuri mai mici și acolo foarte mulți dintr-înșii au murit de iuțimea frigului și multe corăbii de vânturi groaznice s-au sfărâmat și altă mulțime de corăbii mari, grecii le-au ars. Iar orașul a fost într-o mare strâmțorare pentru lipsa de cele de trebuință oamenilor. Și potrivnicii cu toate cele ce li se întâmplaseră lor fără nicio fereală mâncau orice și întru amară nevoie au căzut de foame, cât și trupuri omenești și de dobitoace moarte au mâncat și pentru o nevoie mare ca aceea, mulți din cei vestiți ai lor și viteji fugind în cetate, s-au predat. Și în ce chip pe egiptenii care goneau pe Israel de demult i-a cufundat întru adânc ca o piatră și a adus peste dâșii apa mării, așa și asupra saracinilor a adus Domnul, fugind ei de la Constantinopol. Că întărindu-se marea cu vânt întunecat și valuri groaznice, a pierdut acele mii de corăbii. Pentru că pe Marea Egee mergând corăbii multe, a căzut fără de veste

piatră din cer; că precum fierul când se apropie de foc i se încălzește răceala, așa și piatra aceea căzând în apa mării a făcut-o de s-a înfierbântat și, pentru fierberea aceea, s-a topit smoala corăbiilor celor protivnici și toți s-au cufundat întru adânc, numai trei corăbii rămânând pentru înștiințare. Și putea să vadă cineva grămezile morților care zăceau lepădați afară pe la toate ostroavele, țărmurile, limanurile și sânurile mării. Deci, niște isprăvi ca acestea să se spună și altor popoare, precum zice psalmistul, și toată gura creștinească să cânte cuvânt sfințit: «Tu, Doamne, ai sfărâmat capetele balaurilor în apă», și spre aceasta să se adauge cu mare glas și cântarea israelitenilor cea de la ieșire: «Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit». Până la acest cuvânt ajungând și privind la înălțimea minunilor celor preaslăvite ale lui Dumnezeu și Stăpânului și ale singurei Preacuratei, de Dumnezeu Născătoarei, rămân fără glas de spaimă și nu pot a afla cuvinte asemenea lucrurilor ce s-au făcut. Ce limbă împodobită vorbitoare va putea lăuda după vrednicie pe Fecioara de Dumnezeu Născătoare? Sau în ce chip va slăvi cum se cuvine preaslăvit darul ei sau va putea preaslăvi izvorul milostivirii ei, sau va aduce ei mulțumită? Că se cade nouă cu faptele să aducem mulțumire Maicii lui Dumnezeu; că de acestea se veselește și ea singură și Fiul ei, mai mult decât de fluier și de cântările cele muzicești; iar faptele plăcute lui Dumnezeu sunt dragostea cea nefățarnică, ce este capul Legii și al profeților, iubirea de frați cea neschimbată, milostenia cea fără de întoarcere, fecioria cea dumnezeiască și căsătoria cea după lege, curăția cea fără de prihană, dreptatea cea statornică, vitejia cea după lege asupra poftelor, gândul cel tocmit după voia lui Dumnezeu, milostivirea cea fără strâmbătate, înfrânarea fără trufie, smerenia cea cu bună umilință, încă și viața cea fără prihană, chipul viețuirii cel drept, obiceiul cel smerit, mintea cea cu bună pricepere, gura ce grăiește cele bune, limba care laudă pe Dumnezeu, ochiul cel ce nu se uită la cele ce nu se cuvin, mâinile cele

nejefuitoare, picioarele cele negrabnice spre rău, și altele, cu care omul cel făcut după chipul lui Dumnezeu și unit cu Dumnezeu, se împodobește ca și cu o podoabă de mult preț și frumoasă. Cu acest fel de fapte bune se cade nouă să mulțumim Născătoarei de Dumnezeu, pentru că așa au zis cei înțelepți, că mulțumirea din fapte, iar nu din cuvinte se face.

Însă de vreme ce neputința firii noastre și poticnirea gândului, ne fac pe noi leneși spre osteneala faptelor bune și încet ne atingem de dânsa, cum am zice, cu vârful degetului, pentru aceasta avem trebuință să mulțumim după datorie. Deci, măcar și cuvinte de cântări să aducem și, înălțând glasurile noastre și mintea ridicându-ne, așa să zicem cu strigare: Tu, dar, o, Stăpână, de Dumnezeu Născătoare, ceea ce ai din fire iubire de oameni, n-ai încetat, apărând, neamul nostru cel creștinesc, ca o Maică iubitoare de fii împreună și milostivă și încă pururea ne dăruiești nouă facerile de bine, mântuindu-ne, acoperindu-ne, păzindu-ne, din nevoi slobozindu-ne și din primejdii izbăvindu-ne. Deci, noi pentru aceasta mulțumim ție și mărturisim darul, nu tăinuim facerile de bine, lăudăm cu mare glas minunile tale, ajutorul tău prea-slăvim, purtarea de grijă pentru noi preamărim, folosința ta o slăvim, pe tine, ajutătoare, de bine făcătoare te avem, milostivirea ta o vestim, și, pomenind darurile tale cele mari ce ai făcut nouă până acum și din câte primejdii ne-am izbăvit prin tine, aceste cântări de mulțumită ca o datorie aducem ție, nu doar că suntem vrednici facerii tale de bine. Însă iubește-le și le primește ca de la niște prunci ce nu pot grăi. Că pentru aceste necazuri de acum, care ne scârbesc pe noi, cerem ajutorul tău cel grabnic și avem nevoie de ocrotirea ta; strică smintelile cele ce sunt între noi; risipește norul și întunericul, care ne înconjoară pe noi, în care ca într-un război de noapte suntem răniți și mai ales zicând: ca și cum am fi fără de minte, ne mâncăm trupurile noastre, necunoscând rudeniile, nici gândind de cei de un neam cu noi. Și unele ca acestea îndrăznim a face noi, care ne-am învrednicit a avea un Duh,

pe Hristos unul, o credință, un botez, o Biserică și aceleași taine. Ci ca să nu tindem cuvântul mult, pentru aceasta ne rugăm milostivirii tale, Preasfântă Stăpână, ca să luăm îndurările tale noi, poporul tău și moștenirea ta.

Și fii rugătoare către Dumnezeuul nostru, Cel ce S-a născut din tine, ca să ne ajute nouă să nu pierim de tot și să ne scoată pe noi din ispitele cele ce nu se pot vindeca. Vezi, Stăpână, cu câte lacrimi ne udăm; deci, te milostivește și nu ne lepăda pe noi până în sfârșit. Pentru ce, Împărăteasă, întorci fața ta de la noi și uiți neputința noastră și întristarea? Risipește frica și spaima care vin asupra noastră; alină mânia lui Dumnezeu care s-a pornit asupra noastră și pierderea noastră o potolește și dezbinările care sunt între noi și zarvele le împacă și dă liniște și pace robilor tăi. Că spre multe facerile tale de bine și acestea adăugând, vestim totdeauna minunile tale. Și până aici înotând, lăsând în jos pânzele cuvântului, să stăm în limanul cel tare al tăcerii. Și când ne adunăm, iarăși să facem pomenire de acestea, ca să nu ne arătăm nerecunoscători față de binefacerea Stăpânei; nici să facem bunătați prin fapte numai, și leneși fiind prin cuvinte să aducem mulțumire, că dobânda iarăși la noi se va întoarce. Că de vom fi mulțumitori pentru cele ce a făcut spre noi, mare nădejde vom găti nouă spre cele ce vor să fie și vom dobândi bunătațile cele ce nu se pot spune, cu harul și cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava și puterea, cinstea și închinăciunea, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

LA DENIA DIN SEARA DUMINICII FLORIILOR

CATISMA A PATRA

PSALMUL 24

Către Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu, Dumnezeu
meu. Spre Tine am nădăjduit, să nu fiu rușinat în veac,
nici să râdă de mine vrăjmașii mei. Pentru că toți cei ce Te
așteaptă pe Tine nu se vor rușina; să se rușineze toți cei ce fac
fărădelegi în deșert. Căile Tale, Doamne, arată-mi, și cărările
Tale mă învață. Îndreptează-mă spre adevărul Tău și mă învață,
că Tu ești Dumnezeu, Mântuitorul meu, și pe Tine Te-am aștep-
tat toată ziua. Adu-Ți aminte de îndurările și de milele Tale,
Doamne, că din veac sunt. Păcatele tinereților mele și ale nești-
inței mele nu le pomeni. După mila Ta pomenește-mă Tu, pen-
tru bunătatea Ta, Doamne. Bun și drept este Domnul, pentru
aceasta lege va pune celor ce greșesc în cale. Îndrepta-va pe cei
blânzi la judecată, învața-va pe cei blânzi căile Sale. Toate căile
Domnului sunt milă și adevăr pentru cei ce caută așezământul
Lui și mărturiile Lui. Pentru numele Tău, Doamne, curățește
păcatul meu, că mult este. Cine este omul cel ce se teme de
Domnul? Lege va pune lui în calea pe care a ales-o. Sufletul lui
întru bunătăți se va sălăslui și seminția lui va moșteni pămân-
tul. Domnul este întărirea celor ce se tem de Dânsul, așezămân-
tul Lui îl va arăta lor. Ochii mei pururea spre Domnul, că El va
scoate din laț picioarele mele. Caută spre mine și mă miluiește,

că singur născut și sărac sunt eu. Necazurile inimii mele s-au înmulțit; din nevoile mele scoate-mă. Vezi smerenia mea și osteneala mea și-mi iartă toate păcatele mele. Vezi pe vrăjmașii mei, că s-au înmulțit și cu ură nedreaptă m-au urât. Păzește sufletul meu și mă izbăvește, ca să nu mă rușinez că am nădărdit în Tine. Cei fără răutate și cei dreapți s-au lipit de mine, că Te-am așteptat, Doamne. Izbăvește, Dumnezeuule, pe Israel din toate necazurile lui.

PSALMUL 25

Judecă-mă, Doamne, că eu întru nerăutatea mea am umblat și nu voi slăbi a nădărdi în Domnul. Cercetează-mă, Doamne, și mă cearcă; aprinde rărunchii și inima mea. Că înaintea ochilor mei este mila Ta, și bine mi-a plăcut adevărul Tău. Nu am șezut în adunarea deșertăciunii, și cu călcătorii de lege nu voi intra. Urât-am adunarea celor ce viclenesc, și cu cei necredincioși nu voi șede. Spăla-voi între cei nevinovați mâinile mele și voi înconjura jertfelnicul Tău, Doamne. Ca să aud glasul laudei Tale și să spun toate minunile Tale. Doamne, iubit-am bunăcuviința casei tale și locul sălășluirii slavei Tale. Să nu pierzi cu cei necredincioși sufletul meu, și cu vărsătorii de sânge viața mea, în mâinile cărora sunt fărădelegi și dreapta cărora e plină de daruri. Iar eu întru nerăutatea mea am umblat; izbăvește-mă, Doamne, și mă miluiește. Că piciorul meu a stat întru dreptate; în adunări Te voi binecuvânta, Doamne.

PSALMUL 26

Domnul este luminarea mea și mântuitorul meu; de cine mă voi teme? Domnul este apărătorul vieții mele; de cine mă voi înfricoșa? Când se vor apropia de mine cei ce îmi fac rău, ca să mănânce trupul meu, cei ce mă necăjesc și vrăjmașii mei, aceia au slăbit și au căzut. De s-ar rândui împotriva mea oștire, nu se va înfricoșa inima mea; de s-ar ridica împotriva mea război, eu în El nădărduesc. Una am cerut de la Domnul, pe aceasta o voi căuta, ca să locuiesc în casa Domnului

în toate zilele vieții mele, ca să văd frumusețea Domnului și să cercetez lăcașul Lui. Că Domnul m-a ascuns în cortul Lui în ziua necazurilor mele; m-a acoperit în locul cel ascuns al cortului Său; Pe piatră m-a înălțat. Și acum, iată, a înălțat capul meu peste vrăjmașii mei. Înconjurat-am și am jertfit în cortul Lui jertfă de laudă. Îl voi lăuda și voi cânta Domnului. Auzi, Doamne, glasul meu cu care am strigat; miluiește-mă și mă ascultă. Ție a zis inima mea: pe Domnul voi căuta. Te-a căutat fața mea; fața Ta, Doamne, voi căuta. Să nu-Ți întorci fața Ta de la mine și să nu Te abați întru mânie de la robul Tău; ajutorul meu fii, să nu mă lepezi pe mine și să nu mă lași, Dumnezeule, Mântuitorul meu. Că tatăl meu și mama mea m-au părăsit, dar Domnul m-a luat. Lege pune-mi mie, Doamne, în calea Ta, și mă îndreptează pe cărarea dreaptă, din pricina vrăjmașilor mei. Nu mă da pe mâna celor ce mă necăjesc, că s-au ridicat împotriva mea martori nedrepti și nedreptatea a mințit sieși. Cred că voi vedea bunătățile Domnului, în pământul celor vii. Așteaptă pe Domnul, îmbărbătează-te și să se întărească inima ta și așteaptă pe Domnul.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (**de trei ori, cu trei închinăciuni**), Doamne, miluiește (**de trei ori**), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 27

Către Tine, Doamne, am strigat, Dumnezeul meu, ia aminte! Că, de nu mă vei auzi, mă voi asemana cu cei care se coboară în groapă. Ascultă glasul rugăciunii mele când mă rog către Tine, când ridic mâinile mele către lăcașul Tău cel sfânt. Să nu tragi cu cei păcătoși sufletul meu, și cu cei ce lucrează nedreptatea să nu mă pierzi; cu cei ce grăiesc pace către aproapele lor, dar cele rele sunt în inimile lor. Dă-le lor după faptele lor și după vicleșugul gândurilor lor. După lucrul mâinilor lor, dă-le lor; răsplătește-i după faptele lor, că n-au înțeles lucrurile Domnului și faptele mâinilor Lui; îi vei dărâma, și nu-i vei zidi. Binecuvântat este Domnul că a auzit glasul

rugăciunii mele. Domnul este ajutorul și apărătorul meu; în El a nădărduit inima mea și mi-a ajutat. Și a înflorit trupul meu și de bunăvoia mea Îl voi lăuda pe El. Domnul este întărirea poporului Său și apărător mântuirilor unsului Său. Mântuiește poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; paște-i pe ei și-i ridică până în veac.

PSALMUL 28

Aduceți Domnului, fii ai lui Dumnezeu, aduceți Domnului mieii oilor. Aduceți Domnului slavă și cinste! Aduceți Domnului slavă numelui Său; închinați-vă Domnului în curtea cea sfântă a Lui. Glasul Domnului peste ape; Dumnezeu slavei a tunat; Domnul peste ape multe. Glasul Domnului întru tărie, glasul Domnului întru mare cuviință. Glasul Domnului celui ce sfărâmă cedrii și va zdrobi Domnul cedrii Libanului. Și-i va fărâmița pe ei ca pe vițelul Libanului, iar cel iubit va fi ca puiul de rinocer. Glasul Domnului, cel ce oprește para focului. Glasul Domnului, cel ce cutremură pustiul și va cutremura Domnul pustiul Cadeșului. Glasul Domnului cel ce îndoaie cedrii și va descoperi dumbrăvile și în lăcașul Lui, fiecare va spune: Slavă! Domnul va împărăți peste potop și va ședea Domnul împărat în veac. Domnul tărie poporului Său va da, Domnul va binecuvânta pe poporul Său cu pace.

PSALMUL 29

Înălța-Te-voi, Doamne, că m-ai ridicat și n-ai veselit pe vrăjmașii mei împotriva mea. Doamne, Dumnezeu meu, strigat-am către Tine și m-ai vindecat. Doamne, scos-ai din iad sufletul meu, mântuitu-m-ai de cei ce se coboară în groapă. Cântați Domnului, cei cuvioși ai Lui, și lăudați pomenirea sfințeniei Lui. Că iuțime este întru mânia Lui și viață întru voia Lui; seara se va sălășlui plângerea, iar dimineața bucuria. Iar eu am zis întru îndestularea mea: «Nu mă voi clătina în veac!». Doamne, întru voia Ta, dat-ai frumuseții mele putere; dar, când Ți-ai întors fața Ta, eu m-am tulburat. Către Tine, Doamne, voi

striga și către Dumnezeuul meu mă voi ruga. Ce folos de sângele meu, când mă cobor în stricăciune? Oare, Te va lăuda pe Tine țărâna, sau va vesti adevărul Tău? Auzit-a Domnul și m-a miluit; Domnul a fost ajutorul meu! Schimbat-ai plângerea mea într-o bucurie, rupt-ai sacul meu și m-ai încins cu veselie, ca slava mea să-Ți cânte Ție și să nu mă mâhnesc; Doamne, Dumnezeuul meu, în veac Te voi lăuda!

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 30

Spre Tine, Doamne, am nădăjduit, să nu fiu rușinat în veac. Întru dreptatea Ta, izbăvește-mă și mă scoate. Pleacă spre mine urechea Ta, grăbește de mă scoate. Fii mie Dumnezeu apărător și casă de scăpare, ca să mă mântuiești. Că puterea mea și scăparea mea ești Tu și pentru numele Tău mă vei povățui și mă vei hrăni. Scoate-mă-vei din cursa aceasta pe care mi-au ascuns-o mie, că Tu ești apărătorul meu. În mâinile Tale îmi voi da duhul meu; izbăvit-m-ai, Doamne, Dumnezeuul adevărului. Urât-ai pe cei ce păzesc deșertăciuni în zadar, iar eu spre Domnul am nădăjduit. Bucura-mă-voi și mă voi veseli de mila Ta, că ai căutat spre smerenia mea, mântuit-ai din nevoi sufletul meu. Și nu m-ai lăsat în mâinile vrăjmașului; pus-ai în loc desfătat picioarele mele. Miluiește-mă, Doamne, că mă necăjesc; tulburatu-s-a de mânie ochiul meu, sufletul meu și inima mea. Că s-a stins într-o durere viața mea și anii mei în suspine; slăbit-a într-o sărăcie țaria mea și oasele mele s-au tulburat. La toți vrăjmașii mei m-am făcut de ocară și vecinilor mei foarte, și frică pentru cunoscuții mei. Cei ce mă vedeau afară fugeau de mine. Uitat am fost ca un mort din inima lor, ajuns-am ca un vas stricat. Că am auzit ocara multora din cei ce locuiesc împrejur, când se adunau ei împreună împotriva mea; ca să ia sufletul meu s-au sfătuit. Iar eu către Tine am nădăjduit, Doamne, zis-am: «Tu ești Dumnezeuul meu!» În mâinile Tale

este soarta mea; izbăvește-mă din mâna vrăjmașilor mei și de cei ce mă prigonesc. Arată fața Ta peste robul Tău, mântuiește-mă cu mila Ta! Doamne, să nu fiu rușinat, că Te-am chemat pe Tine; să se rușineze necredincioșii și să coboare în iad. Mute să fie buzele cele viclene, care grăiesc împotriva dreptului fărădelege, cu mândrie și cu defăimare. Cât este de mare mulțimea bunătății Tale, Doamne, pe care ai pregătit-o celor ce se tem de Tine, pe care ai făcut-o celor ce nădăjduiesc în Tine, înaintea fiilor oamenilor. Ascunde-i-vei pe dânșii cu acoperământul feței Tale de tulburarea oamenilor. Acoperi-i-vei pe ei în cortul Tău de împotrivirea limbilor. Binecuvântat este Domnul, că minunată a fost mila Sa, în cetate întărită. Iar eu am zis întru uimirea mea: Lepădat sunt de la fața ochilor Tăi. Pentru aceasta, ai auzit glasul rugăciunii mele când am strigat către Tine. Iubiți pe Domnul toți cuvioșii Lui, că adevărul caută Domnul și răsplătește celor ce se mândresc, cu prisosință. Îmbărbătați-vă și să se întărească inima voastră, toți cei ce nădăjduiți în Domnul.

PSALMUL 31

Fericiți sunt cei cărora li s-au iertat fărădelegile și cărora li s-au acoperit păcatele. Fericit este bărbatul căruia nu-i va socoti Domnul păcatul, nici nu este în gura lui vicleșug. Că am tăcut, îmbătrânit-au oasele mele, când strigam toată ziua. Că ziua și noaptea s-a îngreunat peste mine mâna Ta, și am căzut în suferință când ghimpele mă împungea. Păcatul meu l-am cunoscut și fărădelegea mea n-am ascuns-o împotriva mea. Zis-am: «Mărturisi-voi fărădelegea mea Domnului»; și Tu ai iertat nelegiuirea păcatului meu. Pentru aceasta se va ruga către Tine tot cuviosul la vreme potrivită, iar potop de ape multe de el nu se va apropia. Tu ești scăparea mea din necazul ce mă cuprinde, bucuria mea, izbăvește-mă de cei ce m-au înconjurat. «Înțelepți-te-voi și te voi îndrepta pe calea aceasta, pe care vei merge; aținti-voi spre tine ochii Mei. Nu fi ca un cal și ca un catâr, la care nu este pricepere». Cu zăbală și cu frâu falcile lor

vei strânge, ale celor ce nu se apropie de Tine. Multe sunt bătăile păcătosului, iar pe cel ce nădăjduiește în Domnul, mila îl va înconjura. Veseliți-vă în Domnul și vă bucurați, dreptilor, și vă lăudați, toți cei dreپți la inimă.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

CATISMA A CINCEA

PSALMUL 32

Bucurați-vă, dreptilor, întru Domnul! Celor dreپți li se cuvine laudă. Lăudați pe Domnul în alăută, în psaltire cu zece strune cântați-I Lui. Cântați Lui cântare nouă, cântați-I frumos, cu strigăt de bucurie. Că drept este cuvântul Domnului și toate lucrurile Lui întru credință. Iubește milostenia și judecata Domnul; de mila Domnului plin este pământul. Cu cuvântul Domnului cerurile s-au întărit, și cu duhul gurii Lui toată puterea lor. Adunat-a ca într-un burduf apele mării, pus-a în vistierii adâncurile. Să se teamă de Domnul tot pământul și de El să se cutremure toți locuitorii lumii. Că El a zis și s-au făcut, El a poruncit și s-au zidit. Domnul risipește sfaturile neamurilor, leapădă gândurile popoarelor și defaimă sfaturile căpeteniilor. Iar sfatul Domnului rămâne în veac, gândurile inimii Lui, din neam în neam. Fericit este neamul căruia Domnul este Dumnezeu lui, poporul pe care l-a ales de moștenire Lui. Din cer a privit Domnul, văzut-a pe toți fiii oamenilor. Din lăcașul pe care Și l-a pregătit privit-a spre toți cei ce locuiesc pământul. Cel ce a zidit îndeosebi inimile lor, Cel ce pricepe toate lucrurile lor. Nu se mântuiește împăratul cu oștire multă și uriașul nu se va izbăvi cu mulțimea tăriei lui. Mincinos este calul spre scăpare, și cu mulțimea puterii lui nu te va izbăvi. Iată, ochii Domnului spre cei ce se tem de El, spre cei ce nădăjduiesc în mila Lui. Ca să izbăvească de moarte sufletele lor și să-i hrănească pe ei în foamete. Și sufletul nostru așteaptă pe Domnul,

că ajutorul și apărătorul nostru este. Că în El se va veseli inima noastră, și în numele cel sfânt al Lui am nădăjduit. Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit și noi întru Tine.

PSALMUL 33

Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea. În Domnul se va lăuda sufletul meu; să audă cei blânzi și să se veselească. Măriți pe Domnul împreună cu mine și să înălțăm numele Lui împreună. Căutat-am pe Domnul și m-a auzit, și din toate necazurile mele m-a izbăvit. Apropiați-vă de El și vă luminați, și fețele voastre să nu se rușineze. Săracul acesta a strigat și Domnul l-a auzit pe el și din toate necazurile lui l-a izbăvit. Străjui-va îngerul Domnului împrejurul celor ce se tem de El, și-i va izbăvi pe ei. Gustați și vedeți că bun este Domnul; fericit bărbatul care nădăjduiește în El. Temeți-vă de Domnul toți sfinții Lui, că n-au lipsă cei ce se tem de El. Bogații au săracit și au flămânzit, iar cei ce-L caută pe Domnul nu se vor lipsi de tot binele. Veniți, fiilor, ascultați-mă pe mine, frica Domnului vă voi învăța pe voi; Cine este omul cel ce voiește viața, care iubește să vadă zile bune? Oprește-ți limba de la rău și buzele tale să nu grăiască vicleșug. Ferește-te de rău și fă binele, caută pacea și o urmează pe ea. Ochii Domnului spre cei dreپți și urechile Lui spre rugăciunea lor. Iar fața Domnului spre cei ce fac rele, ca să piardă de pe pământ pomenirea lor. Strigat-au dreپții și Domnul i-a auzit, și din toate necazurile lor i-a izbăvit. Aproape este Domnul de cei umiliți la inimă, și pe cei smeriți cu duhul îi va mântui. Multe sunt necazurile dreپților, și din toate acelea îi va izbăvi pe ei Domnul. Domnul păzește toate oasele lor, niciunul din ele nu se va zdrobi. Moartea păcătoșilor este cumplită, și cei ce urăsc pe cel drept vor greși. Mântui-va Domnul sufletele robilor Săi și nu vor greși toți cei ce nădăjduiesc în El.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 34

Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strâmbătate; luptă împotriva celor ce se luptă cu mine; apucă arma și pavăza și scoală-Te întru ajutorul meu; scoate sabia și închide calea celor ce mă prigonesc; spune sufletului meu: «Mântuirea ta sunt Eu». Să fie rușinați și înfrunțați cei ce caută sufletul meu; să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce gândesc rău de mine. Să fie ca praful în fața vântului și îngerul Domnului să-i necăjească. Să fie calea lor întuneric și alunecare, și îngerul Domnului să-i prigonească. Pentru că în zadar au ascuns de mine groapa lațului lor, în deșert au ocărât sufletul meu. Să vină asupra lor lațul pe care nu-l cunosc, și cursa pe care au ascuns-o să-i prindă pe ei și chiar în lațul lor să cadă. Iar sufletul meu să se bucure de Domnul, să se veselească de mântuirea Lui. Toate oasele mele vor zice: Doamne, cine este asemenea Ție, Cel ce izbăvești pe sărac din mâna celor mai tari decât el, și pe sărac și pe sărman de cei ce-l răpesc pe el? S-au sculat martori nedrepti și de cele ce nu știam m-au întrebat. Răsplătit-au mie rele pentru bune, și au vlăguit sufletul meu. Iar eu, când mă supărau ei, m-am îmbrăcat cu sac și am smerit cu post sufletul meu și rugăciunea mea în sânul meu se va întoarce. Ca și cu un vecin, ca și cu un frate al nostru așa de bine m-am purtat; ca și cum aș fi jelit și m-aș fi întristat, așa m-am smerit. Dar împotriva mea s-au veselit și s-au adunat; adunatu-s-au împotriva mea cu bățai și n-am știut; risipiți au fost și nu s-au căit. M-au ispitit, cu batjocură m-au batjocorit, au scrâșnit împotriva mea cu dinții lor. Doamne, când vei vedea? Întoarce sufletul meu de la fapta lor cea rea, de la lei, viața mea. Lăuda-Te-voi, Doamne, în adunare mare, întru popor numeros Te voi lăuda. Să nu se bucure de mine cei ce mă dușmănesc pe nedrept, cei ce mă urăsc în zadar și fac semn cu ochii. Că mie de pace îmi grăiau, și asupra mea vicleșuguri gândeau. Lărgitu-și-au împotriva mea gura lor; zis-au: «Bine, bine, văzut-au ochii noștri». Văzut-ai, Doamne, să nu taci; Doamne, nu Te îndepărta de la mine. Scoală-te, Doamne, și ia aminte spre judecata mea, Dumnezeuul

meu și Domnul meu, spre pricina mea. Judecă-mă după dreptatea Ta, Doamne, Dumnezeuul meu, și să nu se bucure de mine. Să nu zică în inimile lor: «Bine, bine, sufletului nostru»; nici să zică: «L-am înghițit pe el». Să fie rușinați și înfrunțați deodată cei ce se bucură de necazurile mele; să se îmbrace cu rușine și ocară cei ce se laudă împotriva mea. Să se bucure și să se veselească cei ce voiesc dreptatea mea, și să spună pururea: «Mărit să fie Domnul, Cel ce voiește pacea robului Său!» Și limba mea va grăi dreptatea Ta, în toată ziua, lauda Ta.

PSALMUL 35

Necredința călcătorului de lege spune inimii mele că nu este în el frica de Dumnezeu. El singur se amăgește în ochii săi, când zice că ar fi urmărind fărădelegea și ar fi urând-o. Graiurile gurii lui sunt fărădelege și vicleșug; n-a vrut să priceapă ca să facă bine. Fărădelege a gândit în așternutul său, în toată calea cea bună n-a stat și răutatea n-a urât. Doamne, în cer este mila Ta și adevărul Tău până la nori. Dreptatea Ta ca munții lui Dumnezeu, judecățile Tale adânc mare; oameni și dobitoace vei izbăvi, Doamne. Că ai înmulțit mila Ta, Dumnezeule, iar fiii oamenilor în umbra aripilor Tale vor nădăjdui. Sătura-se-vor din grăsimea casei Tale, și din izvorul desfătărilor Tale îi vei adăpa pe ei. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine, și dreptatea Ta celor drepti la inimă. Să nu vină peste mine picior de mândrie și mâna păcătoșilor să nu mă clatine. Acolo au căzut toți cei ce lucrează fărădelegea; izgoniți au fost și nu vor putea să stea.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 36

Nu râvni la cei ce viclenesc, nici nu urma pe cei ce fac fărădelegea. Căci ca iarba curând se vor usca, și ca verdeța ierbii degrab se vor trece. Nădăjduiește în Domnul și fă bunătate, și locuiește pământul și hrănește-te cu bogăția lui.

Desfătează-te în Domnul, și-ți va împlini ție cererile inimii tale. Descoperă Domnului calea ta și nădăjduiește în El și El va împlini. Și va scoate ca lumina dreptatea ta și judecata ta ca lumina de amiază. Supune-te Domnului și roagă-L pe El; nu râvni după cel ce sporește în calea sa, după omul care face nelegiurea. Părăsește mânia și lasă iuțimea; nu căuta să viclenești. Că cei ce viclenesc de tot vor pieri; iar cei ce așteaptă pe Domnul vor moșteni pământul. Și încă puțin și nu va mai fi păcătosul, și vei căuta locul lui și nu-l vei afla. Iar cei blânzi vor moșteni pământul și se vor desfăta de mulțimea păcii. Pândi-va păcătosul pe cel drept și va scrâșni asupra lui cu dinții săi. Iar Domnul va râde de el, că mai înainte vede, că va veni ziua lui. Sabie au scos păcătoșii, întins-au arcul lor ca să doboare pe sărac și pe sărman, ca să junghie pe cei dreپți la inimă. Sabia lor să intre în inima lor, și arcurile lor să se frângă. Mai bun este puținul celui drept, decât bogăția multă a păcătoșilor. Că brațele păcătoșilor se vor zdrobi, iar Domnul întărește pe cei dreپți. Cunoaște Domnul căile celor fără de prihană, și moștenirea lor în veac va fi. Nu se vor rușina în vremea cea rea, și în zilele de foamete se vor sătura. Că păcătoșii vor pieri, iar vrăjmașii Domnului, îndată ce s-au mărit și s-au înălțat, s-au stins, ca fumul au pierit. Împrumută păcătosul și nu dă înapoi, iar dreptul se îndură și dă. Că cei ce-L binecuvintează pe El vor moșteni pământul, iar cei ce-L blestemă pe El, de tot vor pieri. De la Domnul pașii omului se îndreptează și calea lui o va voi foarte. Când va cădea, nu se va zdruncina, că Domnul întărește mâna lui. Tânăr am fost și am îmbătrânit și n-am văzut pe cel drept părăsit, nici seminția lui cerând pâine. Toată ziua dreptul miluiește și împrumută, și seminția lui binecuvântată va fi. Ferește-te de rău și fă binele, și vei trăi în veacul veacului. Că Domnul iubește judecata și nu va părăsi pe cei cuvioși ai Săi; în veac vor fi păziți. Iar cei fără de lege vor fi izgoniți și seminția necredincioșilor va fi stărpită. Iar dreپtii vor moșteni pământul și vor locui în veacul veacului pe el. Gura dreptului va deprinde înțelepciunea și limba lui va grăi judecată. Legea

Dumnezeului său în inima lui, și nu se vor poticni pașii lui. Pândește păcătosul pe cel drept, și caută să-l omoare pe el; Iar Domnul nu-l va lăsa pe el în mâinile lui, nici nu-l va osândi când se va judeca cu el. Așteaptă pe Domnul și păzește calea Lui! Și te va înălța, ca să moștenești pământul; când vor pieri păcătoșii, vei vedea. Văzut-am pe cel necredincios mândrindu-se și înălțându-se ca cedrii Libanului. Și am trecut și iată nu era, și l-am căutat pe el și nu s-a aflat locul lui. Păzește nerăutatea și caută dreptatea, că urmași are omul făcător de pace. Iar cei fără de lege vor pieri deodată și urmașii necredincioșilor vor fi stârpiți. Iar mântuirea dreptilor de la Domnul, că apărătorul lor este în vreme de necaz. Și-i va ajuta pe ei Domnul, și-i va izbăvi pe ei, și-i va scoate pe ei din mâna păcătoșilor, și-i va mântui pe ei, că au nădăjduit în El.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

CATISMA A ȘASEA PSALMUL 37

Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă cerți. Că săgețile Tale s-au înfipt în mine, și ai întărit peste mine mâna Ta. Nu este vindecare în trupul meu de la fața mâniei Tale; nu este pace în oasele mele din pricina păcatelor mele. Că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ca o sarcină grea apăsă-au peste mine. Împutitu-s-au și au putrezit rănilile mele, din pricina nebuniei mele. Chinuitu-m-am și m-am gârbovit până în sfârșit, toată ziua mâhnindu-mă umblam. Că șalele mele s-au umplut de ocări și nu este vindecare în trupul meu. Necăjitu-m-am și m-am smerit foarte; răcnit-am din suspinarea inimii mele. Doamne, înaintea Ta este toată dorirea mea și suspinul meu de la Tine nu s-a ascuns. Inima mea s-a tulburat, părăsitu-m-a tăria mea și lumina

ochilor mei, și aceasta nu este cu mine. Prietenii mei și vecinii mei în preajma mea s-au apropiat și au șezut; și cei de aproape ai mei departe au stat. Și se sileau cei ce căutau sufletul meu, și cei ce căutau cele rele mie grăiau deșertăciuni și vicleșuguri toată ziua cugetau. Iar eu ca un surd nu auzeam și ca un mut ce nu-și deschide gura sa. Și m-am făcut ca un om ce nu aude și nu are în gura lui muștrări. Că spre Tine, Doamne, am nădăjduit; Tu mă vei auzi, Doamne, Dumnezeul meu. Că am zis, ca nu cumva să se bucure de mine vrăjmașii mei; și când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semețit. Că eu spre bătaia sunt, și durerea mea înaintea mea este pururea. Că fără-delegea mea eu o voi vesti, și mă voi îngriji pentru păcatul meu; Iar vrăjmașii mei trăiesc și s-au întărit mai mult decât mine, și s-au înmulțit cei ce mă urăsc pe nedrept. Cei ce-mi răsplătesc rele pentru bune mă defăimau, că urmam bunătatea. Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeul meu, nu Te depărta de la mine, Ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

PSALMUL 38

Zis-am: «Păzi-voi căile mele, ca să nu păcătuiesc eu cu limba mea!». Pus-am gurii mele pază, când a stat păcătosul împotriva mea. Amuțit-am și m-am smerit și nici de bine n-am grăit și durerea mea s-a înnoit. Înfierbântatu-s-a inima mea înlăuntrul meu și în cugetul meu se va aprinde foc. Grăit-am cu limba mea: «Fă-mi cunoscut, Doamne, sfârșitul meu, Și numărul zilelor mele, care este, ca să știu ce-mi lipsește!» Iată, cu palma ai măsurat zilele mele și ființa mea ca nimic înaintea Ta. Dar toate sunt deșertăciuni; tot omul ce viază; Deși ca o umbră trece omul, dar în zadar se tulbură. Strânge comori și nu știe cui le adună pe ele. Și acum cine este răbdarea mea? Oare, nu Domnul? Și ființa mea de la Tine este. De toate fărădelegile mele izbăvește-mă; ocară celui fără de minte nu mă da. Amuțit-am și n-am deschis gura mea, că Tu ești Cel ce m-ai făcut pe mine. Depărtează de la mine bătaile Tale. De tăria mâinii Tale eu m-am sfârșit. Cu muștrări pentru fărădelege ai pedepsit pe om. Și ai

subțiat ca pânza de păianjen sufletul său; dar în deșert se tulbură tot pământeanul. Auzi rugăciunea mea, Doamne, și cerea mea ascult-o; lacrimile mele să nu le treci, Că străin sunt eu la Tine și pribeag ca toți părinții mei. Lasă-mă ca să mă odihnesc, mai înainte de a mă duce și de a nu mai fi.

PSALMUL 39

Așteptând am așteptat pe Domnul și a căutat spre mine. Și a auzit rugăciunea mea. M-a scos din groapa ticăloșiei și din tina noroiului. Și a pus pe piatră picioarele mele și a îndreptat pașii mei. Și a pus în gura mea cântare nouă, cântare Dumnezeului nostru; Vedeau mulți și se vor teme și vor nădăjdui în Domnul. Fericit e bărbatul, a cărui nădejde este numele Domnului și n-a privit la deșertăciuni și la nebunii mincinoase. Multe ai făcut Tu, Doamne, Dumnezeul meu, minunile Tale, și nu este cine să se asemene gândurilor Tale. Vestit-am și am grăit: înmulțitu-s-au peste număr. Jertfă și prinos n-ai voit, dar trup mi-ai întocmit. Ardere de tot și jertfă pentru păcat n-ai cerut. Atunci am zis: «Iată vin! În capul cărții este scris despre mine. Ca să fac voia Ta, Dumnezeul meu, am voit și legea Ta înlăuntrul inimii mele». Bine am vestit dreptate în adunare mare; iată, buzele mele nu le voi opri; Doamne, Tu ai cunoscut. Dreptatea Ta n-am ascuns-o în inima mea, adevărul Tău și mântuirea Ta am spus. N-am ascuns mila Ta și adevărul Tău în adunare mare. Iar Tu, Doamne, să nu îndepărtezi îndurările Tale de la mine, mila Ta și adevărul Tău pururea să mă sprijinească. Că m-au împresurat rele, cărora nu este număr; ajunsu-m-au fărădelegile mele și n-am putut să văd. Înmulțitu-s-au mai mult decât perii capului meu și inima mea m-a părăsit. Binevoiește, Doamne, să mă izbăvești! Doamne, spre ajutorul meu ia aminte! Să fie rușinați și înfrunțați deodată cei ce caută sufletul meu, ca să-l ia pe el. Să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi voiesc mie rele. Să fie rușinați îndată cei ce-mi zic mie: «Bine, bine». Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei ce Te caută pe Tine, Doamne, și să zică pururea cei ce

iubesc mântuirea Ta: «Mărit să fie Domnul!» Iar eu sunt sărac și sărman; Domnul se va îngriji de mine. Ajutorul meu și apărătorul meu ești Tu; Dumnezeuul meu, nu zăbovi.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 40

Fericit cel ce caută la sărac și la sărman; în ziua cea rea îl va izbăvi pe el Domnul. Domnul să-l păzească pe el și să-l vieze și să-l ferească pe pământ și să nu-l dea în mâinile vrăjmașilor lui. Domnul să-l ajute pe el pe patul durerii lui; în așternutul bolii lui să-l întărească pe el. Eu am zis: «Doamne, miluiește-mă; vindecă sufletul meu, că am greșit Ție». Vrăjmașii mei m-au grăit de rău, zicând: «Când va muri și va pieri numele lui?» Iar de venea cineva să mă vadă, minciuni grăia; inima lui aduna fărădelege sieși, ieșea afară și grăia. Împreună împotriva mea șopteau toți vrăjmașii mei; împotriva mea gândeau de mine rele. Cuvânt nelegiuit spuneau împotriva mea, zicând: «Nu zace, oare? Nu se va mai scula!» Chiar omul cu care eram în pace, în care am nădăjduit, care a mâncat pâinea mea, a ridicat împotriva mea călcâiul. Iar Tu, Doamne, miluiește-mă și mă scoală și voi răsplăti lor. Întru aceasta am cunoscut că m-ai voit, că nu se va bucura vrăjmașul meu de mine. Iar pe mine, pentru nerăutatea mea m-ai sprijinit și m-ai întărit înaintea Ta, în veac. Binecuvântat este Domnul, Dumnezeuul lui Israel, din veac și până în veac. Amin.

PSALMUL 41

În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeule. Însetat-a sufletul meu de Dumnezeuul cel tare, cel viu; când voi veni și mă voi arăta feței lui Dumnezeu? Făcutu-mi-s-au lacrimile mele pâine ziua și noaptea, când mi se zicea mie în toate zilele: «Unde este Dumnezeuul tău?» De acestea mi-am adus aminte cu revărsare de inimă, când treceam cu mulțime mare spre casa lui

Dumnezeu, în glas de bucurie și de laudă și în sunet de sărbătoare. Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, și pentru ce mă tulburi? Nădăjduiește în Dumnezeu, că-L voi lăuda pe El; mântuirea feței mele și Dumnezeul meu. În mine sufletul meu s-a tulburat; pentru aceasta îmi voi aduce aminte de Tine, din pământul Iordanului și al Ermonului, din muntele cel mic. Adânc pe adânc cheamă în glasul căderilor apelor Tale. Toate talazurile și valurile Tale peste mine au trecut. Ziua va porunci Domnul mila Sa, iar noaptea cântare pentru El de la mine, rugăciune către Dumnezeul vieții mele. Spune-voi lui Dumnezeu: «Sprijinitorul meu ești Tu, pentru ce m-ai uitat?» Pentru ce umblu mâhnit când mă necăjește vrăjmașul meu? Când se sfărâmau oasele mele, mă ocărau asupritorii mei. Când îmi ziceau mie în toate zilele: «Unde este Dumnezeul tău?» Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, și pentru ce mă tulburi? Nădăjduiește în Dumnezeu, că-L voi lăuda pe El, mântuirea feței mele și Dumnezeul meu.

PSALMUL 42

Judecă-mă, Dumnezeule, și apără dreptatea mea de neamul necuvios, de omul nedrept și viclean, și mă izbăvește. Că **Tu** ești, Dumnezeule, întărirea mea; pentru ce m-ai lepădat? Pentru ce umblu mâhnit când mă necăjește vrăjmașul meu? Trimite lumina Ta și adevărul Tău; acestea m-au povățuit și m-au condus la muntele cel sfânt al Tău și la lăcașurile Tale. Și voi intra la jertfelnicul lui Dumnezeu, la Dumnezeu, Cel ce veselește tinerețile mele. Lăuda-Te-voi în alăută, Dumnezeule, Dumnezeul meu. Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, și pentru ce mă tulburi? Nădăjduiește în Dumnezeu, că-L voi lăuda pe El, mântuirea feței mele și Dumnezeul meu.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 43

Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit, părinții noștri ne-au spus nouă. Lucrul pe care l-ai făcut în zilele lor, în zilele cele de demult. Mâna Ta popoare a nimicit, iar pe părinți i-ai sădit; bătut-ai popoare, iar pe ei i-ai înmulțit. Că nu cu sabia lor au moștenit pământul și brațul lor nu i-a izbăvit pe ei, Ci dreapta Ta și brațul Tău și luminarea feței Tale, că bine ai voit întru ei. Tu ești Însuși Împăratul meu și Dumnezeuul meu, Cel ce poruncești mântuirea lui Iacob. Cu Tine pe vrăjmașii noștri îi vom lovi și cu numele Tău vom nimici pe cei ce se scoală asupra noastră. Pentru că nu în arcul meu voi nădăjdui și sabia mea nu mă va mântui. Că ne-ai izbăvit pe noi de cei ce ne necăjesc pe noi, și pe cei ce ne urăsc pe noi i-ai rușinat. Cu Dumnezeu ne vom lăuda toată ziua și numele Tău îl vom lăuda în veac. Iar acum ne-ai lepădat și ne-ai rușinat pe noi și nu vei ieși cu oștirile noastre. Întorsu-ne-ai pe noi înapoi de la dușmanii noștri și cei ce ne urăsc pe noi ne-au jefuit. Datu-ne-ai pe noi ca oi de mâncare și întru neamuri ne-ai risipit. Vândut-ai pe poporul Tău fără de preț și nu l-ai prețuit când l-ai vândut. Pusu-ne-ai pe noi ocară vecinilor noștri, batjocură și răs celor dimprejurul nostru. Pusu-ne-ai pe noi pildă între neamuri, clătinare de cap între popoare. Toată ziua înfruntarea mea înaintea mea este și rușinea obrazului meu m-a acoperit, de către glasul celui ce ocărăște și clevește, de către fața vrăjmașului și prigonitorului. Acestea toate au venit peste noi și nu Te-am uitat și n-am călcat legământul Tău. Și nu s-a dat înapoi inima noastră; iar pașii noștri nu s-au abătut de la calea Ta, că ne-ai smerit pe noi în loc de durere și ne-a acoperit pe noi umbra morții. De am fi uitat numele Dumnezeului nostru și am fi întins mâinile noastre spre dumnezeu străin, oare, Dumnezeu n-ar fi cercetat acestea? Că El știe ascunzișurile inimii. Că pentru Tine suntem uciși toată ziua, socotiți am fost ca niște oi de junghiere. Deșteaptă-Te, pentru ce dormi, Doamne? Scoală-Te, și nu ne lepăda până în sfârșit. Pentru ce întorci fața Ta? Uități de sărăcia noastră și de necazul nostru? Că s-a plecat în țărână

sufletul nostru, lipitu-s-a de pământ pântecelul nostru. Scoală-Te, Doamne, ajută-ne nouă și ne izbăvește pe noi, pentru numele Tău.

PSALMUL 44

Cuvânt bun răspuns-a inima mea; grăi-voi cântarea mea împăratului. Limba mea este trestie de scriitor ce scrie iscusit. Împodobit ești cu frumusețea mai mult decât fiii oamenilor; revărsatu-s-a har pe buzele tale. Pentru aceasta te-a binecuvântat pe tine Dumnezeu, în veac. Încinge-te cu sabia ta peste coapsa ta, puternice, cu frumusețea ta și cu strălucirea ta. Încordează-ți arcul, propășește și împărățește, pentru adevăr, blândețe și dreptate, și te va povățui minunat dreapta ta. Săgețile tale ascuțite sunt, puternice, în inima dușmanilor împăratului; popoare sub tine vor cădea. Scaunul Tău, Dumnezeule, rămâne în veacul veacului. Toiag de dreptate este toiagul împărăției Tale. Iubit-ai dreptatea și ai urât fărădelegea; pentru aceasta Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău, cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe părtașii Tăi. Smirna și aloea și casia îmbălsămează veșmintele Tale; din palate de fildeș cântări de alăută Te veselesc; fiice de împărați întru cinstea Ta; de față a stat împărăteasa, de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită și preaînfrumusețată. Ascultă, fiică, și vezi și pleacă urechea ta și uită poporul tău și casa părintelui tău, că a dorit Împăratul frumusețea ta, că El este Domnul tău. Și se vor închina Lui fiicele Tirului cu daruri; feței tale se vor ruga maimarii poporului. Toată slava fiicei împăratului este înăuntru, îmbrăcată cu țesături de aur și preaînfrumusețată. Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei, prietenele ei se vor aduce Ție. Aduce-se-vor întru veselie și bucurie, aduce-se-vor în lăcașul împăratului. În locul părinților tăi s-au născut ție fii; pune-i-vei pe ei căpetenii peste tot pământul. Pomeni-voi numele tău în tot neamul și neamul. Pentru aceasta, popoarele te vor lăuda în veac și în veacul veacului.

PSALMUL 45

Dumnezeu este scăparea și puterea noastră, ajutor întru necazurile ce ne împresoară. Pentru aceasta, nu ne vom teme când se va cutremura pământul și se vor muta munții în inima mărilor. Venit-au și s-au tulburat apele lor, cutremuratu-s-au munții de tăria Lui. Apele râurilor veselesc cetatea lui Dumnezeu; Cel Preaînalt a sfințit lăcașul Său. Dumnezeu e în mijlocul cetății, nu se va clătina; o va ajuta Dumnezeu dis-de-dimineață. Tulburatu-s-au neamurile, plecatu-s-au împărățiile; dat-a Cel Preaînalt glasul Lui, cutremuratu-s-a pământul. Domnul puterilor este cu noi, sprijinitorul nostru este Dumnezeul lui Iacob. Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu, minunile pe care le-a pus Domnul pe pământ. Pune-va capăt războaielor până la marginile pământului, arcul va sfărâma și va frânge arma, iar pavezele în foc le va arde. Opriți-vă și cunoașteți că Eu sunt Dumnezeu! Înălța-Mă-voi întru neamuri, înălța-Mă-voi pe pământ. Domnul puterilor este cu noi, sprijinitorul nostru este Dumnezeul lui Iacob.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

LA DENIA DE LUNI SEARA ÎN SĂPTĂMÂNA MARE

CATISMA A NOUA PSALMUL 64

Tie Ți se cuvine cântare, Dumnezeu, în Sion și Ție Ți se va împlini făgăduința în Ierusalim. Auzi rugăciunea mea, către Tine tot trupul va veni. Cuvintele celor fără de lege ne-au biruit pe noi și nelegiuirile noastre Tu le vei curăți. Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit; locui-va în curțile Tale. Ne vom umple de bunătățile casei Tale; sfânt este lăcașul Tău, minunat întru dreptate. Auzi-ne pe noi, Dumnezeu, Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor de pe mare departe; Cel ce gătești munții cu tăria Ta, încins fiind cu putere; Cel ce tulburi adâncul mării și vuietul valurilor ei. Tulbura-se-vor neamurile și se vor spăimânda cei ce locuiesc marginile, de semnele Lui; ieșirile dimineții și ale serii le vei veseli. Cercetat-ai pământul și l-ai adăpat pe el, bogățiile lui le-ai înmulțit. Râul lui Dumnezeu s-a umplut de apă; gătit-ai hrana lor, că așa este gătirea Ta. Adapă brazdele lui, înmulțește roadele lui și se vor bucura de picături de ploaie, răsărind. Vei binecuvânta cununa anului bunătății Tale și câmpiile se vor umple de roade grase. Îngrășa-se-vor pășunile pustiei și cu bucurie dealurile se vor încinge. Îmbrăcatu-s-au pășunile cu turme și văile vor înmulți grâul; vor striga și vor cânta.

PSALMUL 65

Strigați lui Dumnezeu tot pământul. Cântați numelui Său; dați slavă laudei Lui. Ziceți lui Dumnezeu: Cât sunt de înfricoșătoare lucrurile Tale! Pentru mulțimea puterii Tale,

vor minți despre Tine vrăjmașii Tăi. Tot pământul să se închine Ție și să cânte Ție, să cânte numelui Tău. Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu, înfricoșător în sfaturi mai mult decât fiii oamenilor. Cel ce prefăce marea în uscat, prin râu vor trece cu piciorul. Acolo ne vom veseli de El, de Cel ce stăpânește cu puterea Sa veacul. Ochii Lui spre neamuri privesc; cei ce se răzvrătesc să nu se înalțe întru sine. Binecuvântați neamuri pe Dumnezeul nostru și faceți să se audă glasul laudei Lui, care a dat sufletului meu viață și n-a lăsat să se clatine picioarele mele. Că ne-ai cercat pe noi, Dumnezeule, cu foc ne-ai lămurit pe noi, precum se lămurește argintul. Prinsu-ne-ai pe noi în cursă; pus-ai necazuri pe umărul nostru; Ridicat-ai oameni pe capetele noastre, trecut-am prin foc și prin apă și ne-ai scos la odihnă. Intra-voi în casa Ta cu arderi de tot, împlini-voi Ție făgăduințele mele, pe care le-au rostit buzele mele și le-a grăit gura mea, întru necazul meu. Arderi de tot grase voi aduce Ție, cu tămâie și berbeci; Îți voi jertfi boi și țapi. Veniți de auziți toți cei ce vă temeți de Dumnezeu și vă voi povesti câte a făcut El sufletului meu. Către Dânsul cu gura mea am strigat și L-am lăudat cu gura mea. Nedreptate de am avut în inima mea, să nu mă audă Domnul. Pentru aceasta, m-a auzit Dumnezeu; luat-a aminte la glasul rugăciunii mele. Binecuvântat este Dumnezeu, Care n-a depărtat rugăciunea mea și mila Lui de la mine.

PSALMUL 66

Dumnezeule, milostivește-Te spre noi și ne binecuvintează, luminează fața Ta spre noi și ne miluiește, ca să cunoaștem pe pământ calea Ta, în toate neamurile mântuirea Ta. Lăuda-Te-vor pe Tine popoarele, Dumnezeule, lăuda-Te-vor pe Tine popoarele toate. Veselească-se și să se bucure neamurile, că vei judeca popoarele cu dreptate și neamurile pe pământ le vei povățui. Lăuda-Te-vor pe Tine popoarele, Dumnezeule, lăuda-Te-vor pe Tine popoarele toate. Pământul și-a dat rodul său. Binecuvintează-ne pe noi, Dumnezeule, Dumnezeul nostru. Binecuvintează-ne pe noi, Dumnezeule, și să se teamă de Tine toate marginile pământului.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 67

Să se scoale Dumnezeu, și să se risipească vrăjmașii Lui și să fugă de la fața Lui cei ce-L urăsc pe El. Precum se stinge fumul, să se stingă; cum se topește ceara de fața focului, așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii să se bucure și să se veselească înaintea lui Dumnezeu, să se desfăteze într-o veselie. Cântați lui Dumnezeu, cântați numelui Său, gătiți calea Celui ce străbate pustia, Domnul este numele Lui, și vă bucurați înaintea Lui. Să se tulbure de fața Lui, a Părintelui orfanilor și a Judecătorului văduvelor. Dumnezeu este în locul cel sfânt al Lui. Dumnezeu așază pe cei singuratici în casă, scoate cu vitejie pe cei legați în obezi, la fel pe cei asupriți, pe cei ce locuiesc în morminte. Dumnezeule, când mergeai Tu înaintea poporului Tău, când treceai Tu prin pustie, pământul s-a cutremurat și cerurile s-au topit și Sinaiul s-a clătinat de fața Dumnezeului lui Israel. Ploaie de bunăvoie vei osebi, Dumnezeule, moștenirii Tale. Ea a slăbit, dar Tu ai întărit-o. Viețile Tale locuiesc în ea; într-o bunătate Ta, Dumnezeule, purtat-ai grijă de cel sărac. Domnul va da cuvânt celor ce binevestesc cu putere multă. Împăratul puterilor poporului iubit va împărți prăzile. Dacă veți dormi în mijlocul moștenirilor voastre, aripile voastre argintate vor fi ca ale porumbiței și spatele vostru va străluci ca aurul. Când Împăratul cel ceresc va împărștia pe regi în țara Sa, ei vor fi albi ca zăpada pe Selmon. Munte al lui Dumnezeu este Muntele Vasan, munte roditor, munte gras, munte închegat. Pentru ce, munți cu piscuri, pizmuiți muntele în care a binevoit Dumnezeu să locuiască în el? Pentru că Domnul va locui în el până la sfârșit. Carele lui Dumnezeu sunt mii de mii; mii sunt cei ce se bucură de ele. Domnul în mijlocul lor, pe Sinai, în lăcașul Său cel sfânt. Suitu-Te-ai la înălțime, robit-ai robia, luat-ai daruri de la oameni; chiar și cu cei răzvrățiți ai îngăduit a locui. Domnul Dumnezeu este bine-

cuvântat, binecuvântat este Domnul zi de zi; să ne călăuzească spre bine Dumnezeuul mântuirii noastre. Dumnezeuul nostru este Dumnezeuul mântuirii și ale Domnului Dumnezeu sunt ieșirile morții. Dar Dumnezeu va sfărâma capetele vrăjmașilor Săi, creștetul părului celor ce umblă întru greșelile lor. Zis-a Domnul: «Din Vasan îi voi întoarce, întoarce-voi pe vrăjmașii tăi din adâncurile mării, Pentru ca să se afunde piciorul tău în sânge și limba câinilor tăi în sângele vrăjmașilor tăi». Văzut-am, Dumnezeule, intrarea Ta, văzut-am intrarea Dumnezeului și împăratului meu în lăcașul cel sfânt: Înainte mergeau căpeteniile, după ei cei ce cântau din strune, în mijloc fecioarele bătând din timpane. În adunări binecuvântați pe Dumnezeu, pe Domnul din izvoarele lui Israel! Acolo era Veniamin cel mai tânăr, în uimire; căpeteniile lui Iuda, povățuitorii lor, căpeteniile Zabulonului, căpeteniile Neftalimului și ziceau: Poruncește, Dumnezeule, puterii Tale; întărește, Dumnezeule, această lucrare pe care ai făcut-o pentru noi. Pentru lăcașul Tău, din Ierusalim, îți vor aduce împărății daruri. Ceartă fiarele din trestii, ceartă taurii adunați împreună cu junincile popoarelor, ca să nu fie depărtați cei care au fost încercați ca argintul. Risipește neamurile cele ce voiesc războaie. Veni-vor soli din Egipt; Etiopia va întinde mai înainte la Dumnezeu mâna ei. Împărățiile pământului, cântați lui Dumnezeu, cântați Domnului. Cântați Dumnezeului Celui ce S-a suit peste cerul cerului, spre răsărit; iată, va da glasul Său, glas de putere. Dați slavă lui Dumnezeu! Peste Israel măreția Lui și puterea Lui în nori. Minunat este Dumnezeu întru sfinții Lui, Dumnezeul lui Israel; Însuși va da putere și întărire poporului Său. Binecuvântat este Dumnezeu.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 68

Mântuiește-mă, Dumnezeule, că au intrat ape până la sufletul meu. Afundatu-m-am în noroiul adâncului, care n-are fund. Intrat-am în adâncurile mării și furtuna m-a

potopit. Ostenit-am strigând, amorțit-a gâtulejul meu, slăbit-au ochii mei nădăjduind spre Dumnezeuul meu. Înmulțitu-s-au mai mult decât perii capului meu cei ce mă urăsc pe mine în zadar. Întăritu-s-au vrăjmașii mei, cei ce mă prigonesc pe nedrept; cele ce n-am răpit, pe acelea le-am plătit. Dumnezeuule, Tu ai cunoscut nepriceperea mea și greșelile mele de la Tine nu s-au ascuns. Să nu fie rușinați, din pricina mea, cei ce Te așteaptă pe Tine, Doamne, Doamne al puterilor, nici înfrunțați pentru mine, cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeuul lui Israel. Că pentru Tine am suferit ocară, acoperit-a batjocura obrazului meu. Înstrăinat am fost de frații mei și străin fiilor maicii mele, că râvna casei Tale m-a mâncat, și ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra mea. Și mi-am smerit cu post sufletul meu și mi-a fost spre ocară mie. Și m-am îmbrăcat cu sac și am ajuns pentru ei de batjocură. Împotriva mea grăiau cei ce ședeau în porți și despre mine cântau cei ce beau vin. Iar eu întru rugăciunea mea către Tine, Doamne, am strigat la timp bineplăcut. Dumnezeuule, întru mulțimea milei Tale auzi-mă, întru adevărul milei Tale. Mântuiește-mă din noroi, ca să nu mă afund; izbăvește-mă de cei ce mă urăsc și din adâncul apelor. Ca să nu mă înece vâltoarea apei, nici să mă înghită adâncul, nici să-și închidă peste mine adâncul gura lui. Auzi-mă, Doamne, că bună este mila Ta; după mulți-mea îndurărilor Tale caută spre mine. Să nu-Ți întorci fața Ta de la credinciosul Tău, când mă necăjesc. Degrab mă auzi. Ia aminte la sufletul meu și-l mântuiește pe el; din mâinile vrăjmașilor mei izbăvește-mă, că Tu cunoști ocară mea și rușinea mea și înfruntarea mea. Înaintea Ta sunt toți cei ce mă necăjesc. Zdrobit a fost sufletul meu de ocări și necaz, și am așteptat pe cel ce m-ar milui și nu era, și pe cei ce m-ar mângâia și nu i-am aflat. Și mi-au dat spre mâncarea mea fiere și în setea mea m-au adăpat cu oțet. Facă-se masa lor înaintea lor cursă, răsplătire și sminteală. Să se

întunece ochii lor, ca să nu vadă, și spinarea lor pururea o gârbovește. Varsă peste ei urgia Ta și mânia urgiei Tale să-i cuprindă pe ei. Facă-se curtea lor pustie și în lăcașurile lor să nu fie locuitori; că pe care Tu l-ai bătut, ei l-au prigonit, și au înmulțit durerea rănilor lui. Adaugă fărădelege la fărădelegea lor, și să nu intre întru dreptatea Ta. Șterși să fie din cartea celor vii și cu cei dreپți să nu fie scriși. Sărac și îndurerat sunt eu; mântuirea Ta, Dumnezeule, să mă sprijinească. Lăuda-voi numele Dumnezeului meu cu cântare și-L voi preamări pe El cu laudă. Și-I va plăcea lui Dumnezeu mai mult decât vițelul tânăr, căruia îi cresc coarne și unghii. Să vadă săracii și să se veselească; să căutați pe Dumnezeu și viu va fi sufletul vostru! Că a auzit pe cei săraci Domnul, și pe cei ferecați în obezi ai Săi nu i-a urgisit. Să-L laude pe El cerurile și pământul, marea și toate câte se târăsc în ea. Că Dumnezeu va mântui Sionul și se vor zidi cetățile lui Iuda, și vor locui acolo și-l vor moșteni pe el; Și seminția credincioșilor Lui îl va stăpâni pe el, și cei ce iubesc numele Lui vor locui în el.

PSALMUL 69

Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte! Doamne, să-mi ajuți mie grăbește-Te! Să se rușineze și să se înfrunte cei ce caută sufletul meu; Să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi voiesc mie rele. Întoarcă-se îndată rușinați cei ce-mi grăiesc mie: «Bine, bine!» Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeule, și să zică pururea cei ce iubesc mântuirea Ta: «Mărit să fie Domnul!» Iar eu sărac sunt și sărman, Dumnezeule, ajută-mă! Ajutorul meu și Izbăvitorul meu ești Tu, Doamne, nu zăbovi.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

CATISMA A ZECEA

PSALMUL 70

Spre Tine, Doamne, am nădăjduit, să nu fiu rușinat în veac. Întru dreptatea Ta, izbăvește-mă și mă scoate, pleacă urechea Ta către mine; grăbește de mă scoate. Fii mie Dumnezeu apărător și loc întărit, ca să mă mântuiești, că întărirea și scăparea mea ești Tu. Dumnezeul meu, izbăvește-mă din mâna păcătosului, din mâna călcătorului de lege și a celui ce face strâmbătate, că Tu ești așteptarea mea, Doamne. Domnul este nădejdea mea din tinerețile mele. Întru Tine m-am întărit din pânțece; din pânțelece maicii mele Tu ești acoperitorul meu; întru Tine este lauda mea pururea. Ca o minune m-am făcut multora, iar Tu ești ajutorul meu cel tare. Să se umple gura mea de lauda Ta, ca să laud slava Ta, toată ziua mare-cuviința Ta. Nu mă lepăda la vremea bătrâneților; când va lipsi tăria mea, să nu mă lași pe mine. Că mi-au zis vrăjmașii mei și cei ce păzesc sufletul meu s-au sfătuit împreună, zicând: Dumnezeu l-a părăsit pe el, urmăriți-l și-l prindeți pe el, că nu este cel ce izbăvește. Dumnezeule, nu Te depărta de la mine; Dumnezeul meu, spre ajutorul meu ia aminte! Să se rușineze și să piară cei ce defăimează sufletul meu, să se îmbrace cu rușine și înfruntare cei ce caută să-mi facă rău. Iar eu pururea voi nădăjdui spre Tine și voi înmulți lauda Ta! Gura mea va vesti dreptatea Ta, toată ziua mântuirea Ta, că n-am cunoscut cele din cărți. Intra-voi întru puterea Domnului; Doamne, aduce-mi-voi aminte numai de dreptatea Ta. Dumnezeule, m-ai învățat din tinerețile mele, și eu până acum vestesc minunile Tale. Și până la bătrânețe și cărunțețe, Dumnezeule, să nu mă părăsești, ca să vestesc brațul Tău la tot neamul ce va să vină, Puterea Ta și dreptatea Ta, Dumnezeule, până la cele înalte, mărețiile pe care le-ai făcut. Dumnezeule, cine este asemenea Ție? Multe necazuri și rele ai trimis asupra mea, dar întorcându-Te mi-ai dat viață și din adâncurile pământului iarăși m-ai scos. Înmulțit-ai spre mine mărirea Ta și întorcându-Te m-ai mângâiat și din adâncurile

pământului iarăși m-ai scos. Că eu voi lăuda cu instrumente de cântare adevărul Tău, Dumnezeuule, cânta-voi Ție din alăută, Sfântul lui Israel. Bucura-se-vor buzele mele când voi cânta Ție și sufletul meu pe care l-ai mântuit. Încă și limba mea toată ziua va rosti dreptatea Ta, când vor fi rușinați și înfrunțați cei ce caută să-mi facă rău.

PSALMUL 71

Dumnezeule, judecata Ta dă-o împăratului și dreptatea Ta fiului împăratului, ca să judece pe poporul Tău cu dreptate și pe săracii Tăi cu judecată. Să aducă munții pace poporului Tău și dealurile dreptate. Judeca-va pe săracii poporului și va milui pe fiii săracilor și va umili pe clevetitor. Și se vor teme de Tine cât va fi soarele și cât va fi luna din neam în neam. Pogorî-se-va ca ploaia pe lână și ca picăturile ce cad pe pământ. Răsări-va în zilele lui dreptatea și mulțimea păcii, cât va fi luna. Și va domni de la o mare până la alta și de la râu până la marginile lumii. Înaintea lui vor îngenunchea etiopienii și vrăjmașii lui țărâna vor linge. Împărații Tarsisului și insulele daruri vor aduce, împărații arabilor și ai reginei Saba prinoase vor aduce. Și se vor închina lui toți împărații pământului, toate neamurile vor sluji lui. Că a izbăvit pe sărac din mâna celui puternic și pe sârmanul care n-avea ajutor. Va avea milă de sărac și de sârman și sufletele săracilor va mântui. De camătă și de asuprire va scăpa sufletele lor și scump va fi numele lor înaintea lui. Și va fi viu și se va da lui din aurul Arabiei și se vor ruga pentru el pururea; toată ziua îl vor binecuvânta pe el. Fi-va belșug de pâine pe pământ până-n vârful munților; pomii roditori se vor înălța ca cedrii Libanului; și vor înflori cei din cetate ca iarba pământului. Numele lui va dăinui pe vecie; cât va fi soarele va fi pomenit numele lui. Se vor binecuvânta întru el toate semințiile pământului, toate neamurile îl vor ferici pe el. Binecuvântat este Domnul Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel, singurul Care face minuni. Și binecuvântat este numele slavei Lui în veac și în veacul veacului. Tot pământul se va umple de slava Lui. Amin.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 72

Cât de bun este Dumnezeu cu Israel, cu cei drepti la inimă! Iar mie, puțin a fost de nu mi-au alunecat picioarele, puțin a fost de nu s-au poticnit pașii mei. Că am pizmuit pe cei fărădelege, când vedeam pacea păcătoșilor. Că n-au necazuri până la moartea lor și tari sunt când lovesc ei. De osteneli omenești n-au parte și cu oamenii nu sunt biciuiți. Pentru aceea îi stăpânește pe ei mândria și se îmbracă cu nedreptatea și silnicia. Din răutatea lor iese nedreptatea și cugetele inimii lor ies la iveală. Gândesc și vorbesc cu vicleșug, nedreptate grăiesc de sus. Până la cer ridică gura lor și cu limba lor străbat pământul. Pentru aceasta poporul meu se ia după ei și găsește că ei sunt plini de zile bune. Și zice: «Cum? Știe aceasta Dumnezeu? Are cunoștință Cel Preaînalt? Iată, aceștia sunt păcătoși și sunt îndestulați. Veșnic sunt bogați». Iar eu am zis: «Deci, în deșert am fost drept la inimă și mi-am spălat între cei nevinovați mâinile mele? Că am fost lovit toată ziua și mustrat în fiecare dimineață». Dacă aș fi grăit așa, iată, aș fi călcat legământul neamului fiilor Tăi. Și mă frământam să pricep acestea, dar anevoios lucru este înaintea mea. Până ce am intrat în lăcașul cel sfânt al lui Dumnezeu și am înțeles sfârșitul celor răi: Într-adevăr, pe drumuri viclene i-ai pus pe ei și i-ai doborât când se înălțau. Cât de iute i-ai pustiit pe ei! S-au stins, au pierit din pricina nelegiuirilor lor. Ca visul celui ce se deșteaptă, Doamne, în cetatea Ta chipul lor de nimic l-ai făcut. De aceea s-a bucurat inima mea și rărunchii mei s-au potolit. Că eram fără de minte și nu știam; ca un dobitoc eram înaintea Ta, dar eu sunt pururea cu Tine. Apucatu-m-ai de mâna mea cea dreaptă. Cu sfatul Tău m-ai povățuit și cu slavă m-ai primit. Că pe cine am eu în cer afară de Tine? Și afară de Tine, ce am dorit pe pământ? Stinsu-s-a inima mea și trupul meu, Dumnezeul inimii mele și partea mea, Dumnezeule, în veac. Că iată cei ce

se depărtează de Tine vor pieri; nimic-it-ai pe tot cel ce se leapădă de Tine. Iar mie a mă lipi de Dumnezeu bine este, a pune în Domnul nădejdea mea, ca să vestesc toate laudele Tale în porțile fiicei Sionului.

PSALMUL 73

Pentru ce m-ai lepădat, Dumnezeule, până în sfârșit? Aprinsu-s-a mânia Ta peste oile pășunii Tale. Adu-Ți aminte de poporul Tău, pe care l-ai câștigat de la început. Izbăvit-ai toiagul moștenirii Tale, muntele Sionului, acesta în care ai locuit. Ridică mâinile Tale împotriva mândriilor lor, până în sfârșit, că rău a făcut vrăjmașul în locul cel sfânt al Tău. Și s-au fălit cei ce Te urăsc pe Tine în mijlocul praznicului Tău, pus-au semnele lor drept semne. Sfărâmat-au intrarea cea de deasupra. Ca în codru, cu topoarele au tăiat ușile lăcașului Tău, cu topoare și ciocane l-au sfărâmat. Ars-au cu foc lăcașul cel sfânt al Tău, până la pământ; spurcat-au locul numelui Tău. Zis-au în inima lor împreună cu neamul lor: «Veniți să ardem toate locurile de prăznuire ale lui Dumnezeu de pe pământ». Semnele noastre nu le-am văzut; nu mai este profet și pe noi nu ne va mai cunoaște. Până când, Dumnezeule, Te va ocări vrăjmașul, până când va huli potrivnicul numele Tău, până în sfârșit? Pentru ce întorci mâna Ta și dreapta Ta din sânul Tău, până în sfârșit? Dar Dumnezeu, Împăratul nostru mai înainte de veci, a făcut mântuire în mijlocul pământului. Tu ai despărțit, cu puterea Ta, marea; Tu ai zdrobit capetele balaurilor din apă; Tu ai sfărâmat capul balaurului; datu-l-ai pe el mâncare popoarelor pustiului. Tu ai deschis izvoare și pâraie; Tu ai secat râurile Itanului. A Ta este ziua și a Ta este noaptea. Tu ai întocmit lumina și soarele. Tu ai făcut toate marginile pământului; vara și primăvara Tu le-ai zidit. Adu-Ți aminte de aceasta: vrăjmașul a ocărat pe Domnul și poporul cel fără de minte a hulit numele Tău. Să nu dai fiarelor sufletul ce Te laudă pe Tine; sufletele săracilor Tăi să nu le uiți până în sfârșit. Caută spre legământul Tău, că s-au umplut ascunzișurile pământului

de locuințele fărădelegilor. Să nu se întoarcă rușinat cel umilit; săracul și sărmanul să laude numele Tău. Scoală-Te, Dumnezeu, apără pricina Ta; adu-Ți aminte de ocară de fiecare zi, cu care Te necinstește cel fără de minte. Nu uita strigătul vrăjmașilor Tăi! Răzvrătirea celor ce Te urăsc pe Tine se urcă pururea spre Tine.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 74

Lăuda-Te-vom pe Tine, Dumnezeu, lăuda-Te-vom și vom chema numele Tău. Voi spune toate minunile Tale. «Când va fi vremea, zice Domnul, cu dreptate voi judeca. Cutremuratu-s-a pământul și toți cei ce locuiesc pe el; Eu am întărit stâlpii lui». Și am zis celor fărădelege: «Nu faceți fărădelege!», și păcătoșilor: «Nu înălțați fruntea! Nu ridicați la înălțime fruntea voastră, să nu grăiți nedreptate împotriva lui Dumnezeu». Că nici de la răsărit, nici de la apus, nici din munții pustiei, nu vine ajutorul; Ci Dumnezeu este Judecătorul; pe unul îl smerește și pe altul îl înalță. Paharul este în mâna Domnului, plin cu vin curat bine-mirositor, și-l trece de la unul la altul, dar drojdia lui nu s-a vărsat; din ea vor bea toți păcătoșii pământului. Iar eu mă voi bucura în veac, cânta-voi Dumnezeului lui Iacob. Și toate frunțile păcătoșilor voi zdrobi și se va înălța fruntea dreptului.

PSALMUL 75

Cunoscut este în Iudeea Dumnezeu; în Israel mare este numele Lui. Că s-a făcut în Ierusalim locul Lui și lăcașul Lui în Sion. Acolo a zdrobit tăria arcurilor, arma și sabia și războiul. Tu luminezi minunat din munții cei veșnici. Tulburatu-s-au toți cei nepricepuți la inimă, dormit-au somnul lor și toți cei războinici nu și-au mai găsit inimile. De certarea Ta, Dumnezeu al lui Iacob, au încremenit călăreții pe cai. Tu înfricoșător ești și cine va sta împotriva mâniei Tale? Din cer ai

făcut să se audă judecată; pământul s-a temut și s-a liniștit, Când s-a ridicat la judecată Dumnezeu, ca să mântuiască pe toți blânzii pământului. Că gândul omului Te va lăuda și amintirea gândului Te va prăznuî. Faceți făgăduințe și le împliniți Domnului, Dumnezeului vostru; toți cei dimprejurul Lui vor aduce daruri Celui înfricoșător și Celui ce ia duhurile căpeteniilor, Celui înfricoșător împăraților pământului.

PSALMUL 76

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Dumnezeu, și a căutat spre mine. În ziua necazului meu pe Dumnezeu am căutat; chiar și noaptea mâinile mele stau întinse înaintea Lui și n-am slăbit; sufletul meu n-a vrut să se mângâie. Adusu-mi-am aminte de Dumnezeu și m-am cutremurat; gândit-am și a slăbit duhul meu. Ochii mei au luat-o înaintea, treji; tulburatu-m-am și n-am grăit. Gândit-am la zilele cele de demult și de anii cei veșnici mi-am adus aminte și cuge-tam; Noaptea în inima mea gândeam și se frământa duhul meu, zicând: Oare, în veci mă va lepăda Domnul și nu va mai bine-voi în mine? Oare, până în sfârșit mă va lipsi de mila Lui, din neam în neam? Oare, va uita să Se milostivească Dumnezeu? Sau va închide în mâinile Lui îndurările Sale? Și am zis: Acum am început să înțeleg; aceasta este schimbarea săvârșită de dreapta Celui Preaînalt. Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului și-mi voi aduce aminte de minunile Tale, dintru început. Și voi cugeta la toate lucrurile Tale și la faptele Tale mă voi gândi. Dumnezeule, în sfîntenie este calea Ta. Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni! Cunoscută ai făcut între popoare puterea Ta. Izbăvit-ai cu brațul Tău pe poporul Tău, pe fiii lui Iacob și ai lui Iosif. Văzutu-Te-au apele, Dumnezeule, văzutu-Te-au apele și s-au spăimântat și s-au tulburat adâncurile. Glas au dat norii că săgețile Tale trec. Glasul tunetului Tău în vârtej, luminat-au fulgerele Tale lumea, clătinatu-s-a și s-a cutremurat pământul. În mare este calea Ta și cărările Tale în ape multe și urmele Tale

nu se vor cunoaște. Povățuit-ai ca pe niște oi pe poporul Tău, cu mâna lui Moise și a lui Aaron.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

CATISMA A UNSPREZECEA

PSALMUL 77

Luați aminte, poporul meu, la legea mea, plecați urechile voastre spre graiurile gurii mele. Deschide-voi în pilde gura mea, spune-voi cele ce au fost dintru început, câte am auzit și am cunoscut și câte părinții noștri ne-au învățat. Nu s-au ascuns de la fiii lor, din neam în neam, vestind laudele Domnului și puterile Lui și minunile pe care le-a făcut. Și a ridicat mărturie în Iacob și lege a pus în Israel. Câte a poruncit părinților noștri ca să le arate pe ele fiilor lor, ca să le cunoască neamul ce va să vină, fiii ce se vor naște și se vor ridica și le vor vesti fiilor lor, ca să-și pună în Dumnezeu nădejdea lor și să nu uite binefacerile lui Dumnezeu și poruncile Lui să le țină, ca să nu fie ca părinții lor neam îndărătnic și răzvrătit, neam care nu și-a îndreptat inima sa și nu și-a încredințat lui Dumnezeu duhul său. Fiii lui Efraim, arcași înarmați, întors-au spatele, în zi de război. N-au păzit legământul lui Dumnezeu și în legea Lui n-au vrut să umble. Și au uitat binefacerile Lui și minunile Lui, pe care le-a arătat lor, minunile pe care le-a făcut înaintea părinților lor, în pământul Egiptului, în câmpia Taneos. Despicaț-a marea și i-a trecut pe ei; și au stat apele ca un zid; Povățuitu-i-a pe ei cu nor ziua, și toată noaptea cu lumină de foc; Despicaț-a piatră în pustie și i-a adăpat pe ei cu bogăție de apă. Scos-a apă din piatră și au curs apele ca niște râuri. Dar ei încă au greșit înaintea Lui, amărât-au pe Cel Preaînalt, în loc fără de apă. Și au ispitit pe Dumnezeu în inimile lor, cerând mâncare sufletelor lor. Și au grăit împotriva lui Dumnezeu, și au zis: «Va

putea, oare, Dumnezeu să gătească masă în pustie?» Pentru că a lovit piatra și au curs ape și pâraiele s-au umplut de apă, «Oare, va putea da și pâine, sau va putea întinde masă poporului Său?» Pentru aceasta a auzit Domnul și S-a mâniat, și foc s-a aprins peste Iacob și mânie s-a suit peste Israel. Căci n-au crezut în Dumnezeu, nici n-au nădăjduit în izbăvirea Lui. Și a poruncit norilor de deasupra și ușile cerului le-a deschis și a plouat peste ei mană de mâncare și pâine cerească le-a dat lor. Pâine îngerească a mâncat omul; bucate le-a trimis lor din destul. Poruncit-a El, din cer, vânt dinspre răsărit și a adus cu puterea Lui vânt dinspre miazăzi. Și a plouat peste ei, ca pulberea, cărnuri și ca nisipul mării, păsări zburătoare. Și au căzut în mijlocul taberei lor, împrejurul corturilor lor. Și au mâncat și s-au săturat foarte și pofta lor și-au împlinit-o. Nimic nu le lipsea din cele ce poșteau și mâncarea le era încă în gura lor, când mânia lui Dumnezeu s-a ridicat peste ei și a ucis pe cei sătui ai lor și pe cei aleși ai lui Israel i-a doborât. Cu toate acestea, încă au mai păcătuit și n-au crezut în minunile Lui. Și s-au stins întru deșertăciune zilele lor și anii lor degrab. Când îi ucidea pe ei, Îl căutau și se întorceau și reveneau la Dumnezeu. Și și-au adus aminte că Dumnezeu este ajutorul lor și Dumnezeu cel Preaînalt este izbăvitorul lor. Dar L-au înșelat pe El, cu gura lor, și cu limba lor L-au mințit. În inima lor n-au fost dreți cu El, nici n-au crezut în legământul Lui. Iar El este îndurător, va curăți păcatele și nu-i va nimici; Își va întoarce de multe ori mânia Lui și nu va aprinde toată urgia Lui. Și-a adus aminte că trup sunt ei, suflare ce trece și nu se mai întoarce. De câte ori L-au amărât în pustie, L-au mâniat în pământ fără de apă? Și s-au întors și au ispitit pe Dumnezeu și pe Sfântul lui Israel L-au întăritat. Nu și-au adus aminte de brațul Lui, de ziua în care i-a izbăvit pe ei din mâna asupritorului. Că a făcut în Egipt semnele Lui și minunile Lui în câmpia Taneos: El a prefăcut în sânge râurile lor și apele lor, ca să nu bea. El a trimis asupra lor tăuni și i-au mâncat pe ei; și broaște, și i-au prăpădit pe ei. Dat-a stricăciunii rodul lor și ostenelile lor, lăcustelor. Bătut-a cu

grindină via lor și duzii lor cu piatră. Dat-a grindinii dobitoacele lor și averea lor, focului. Trimis-a asupra lor urgia mâniei Lui; mânie, urgie și necaz trimis-a prin îngeri nimictori. Făcut-a cale mâniei Lui; n-a cruțat de moarte sufletele lor și dobitoacele lor morții le-a dat. Lovit-a pe toți cei întâi-născuți din Egipt, pârga ostenelilor lor în lăcașurile lui Ham. Ridicat-a ca pe niște oi pe poporul Său și i-a dus pe ei, ca pe o turmă, în pustie. Povățuitu-i-a pe ei cu nădejde și nu s-au înfricoșat iar pe vrăjmașii lor i-a acoperit marea. Dusu-i-a pe ei la hotarul sfințeniei Lui, muntele pe care l-a dobândit dreapta Lui. Izgonit-a dinaintea lor neamuri și le-a dat prin sorti pământul de moștenire. Și a așezat în corturile lor semințiile lui Israel. Dar ei au ispitit și au amărât pe Dumnezeu cel Preaînalt și poruncile Lui nu le-au păzit. Și s-au întors și au călcat legământul ca și părinții lor, întorsu-s-au ca un arc strâmb. Și L-au mâniat pe El cu înălțimile lor, și cu idoli lor L-au întărâtat pe El. Auzit-a Dumnezeu și S-a mâniat și a urgisit foarte pe Israel. A lepădat cortul Său din Șilo, lăcașul Lui, în care a locuit printre oameni. Și a robit tăria lor și frumusețea lor a dat-o în mâinile vrăjmașului. Și a dat sabiei pe poporul Său și de moștenirea Lui n-a ținut seama. Pe tinerii lor i-a mistuit focul și fecioarele lor n-au fost înconjurte cu cinste. Preoții lor de sabie au căzut și văduvele lor nu vor plânge. Și S-a deșteptat Domnul ca unul care doarme, ca un viteaz amețit de vin, și a lovit din spate pe vrăjmașii Săi; ocară veșnică le-a dat lor. Și a lepădat cortul lui Iosif și seminția lui Efraim n-a ales-o; Ci a ales seminția lui Iuda, Muntele Sion, pe care l-a iubit. Și a zidit lăcașul Său cel sfânt, ca înălțimea cerului; pe pământ l-a întemeiat pe el în veac. Și a ales pe David, robul Său, și l-a luat pe el de la turmele oilor. De lângă oile ce pasc l-a luat pe el, ca să pască pe Iacob, poporul Său, și pe Israel, moștenirea Sa. Și i-a păscut pe ei întru nerăutatea inimii lui și întru priceperea mâinii lui i-a povățuit pe ei.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (**de trei ori, cu trei închinăciuni**), Doamne, miluiește (**de trei ori**), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 78

Dumnezeule, intrat-au neamurile în moștenirea Ta, pângărit-au lăcașul Tău cel sfânt, făcut-au din Ierusalim ruină. Pus-au cadavrele robilor Tăi mâncare păsărilor cerului, trupurile celor cuvioși ai Tăi, fiarelor pământului. Vărsat-au sângele lor ca apa împrejurul Ierusalimului și nu era cine să-i îngroape. Făcutu-ne-am ocară vecinilor noștri, batjocură și râs celor dimprejurul nostru. Până când, Doamne, Te vei mânia până în sfârșit? Până când se va aprinde ca focul mânia Ta? Varsă mânia Ta peste neamurile care nu Te cunosc și peste împărățiile care n-au chemat numele Tău. Că au mâncat pe Iacob și locul lui l-au pustiit. Să nu pomenești fărădelegile noastre cele de demult; degrab să ne întâmpine pe noi îndurările Tale, că am sărăcit foarte. Ajută-ne nouă, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, pentru slava numelui Tău; Doamne, izbăvește-ne pe noi și curățește păcatele noastre, pentru numele Tău, ca nu cumva să zică neamurile: «Unde este Dumnezeul lor?» Să se cunoască între neamuri, înaintea ochilor noștri, răzbunarea sângelui vărsat al robilor Tăi; să intre înaintea Ta suspinul celor ferecați. După măreția brațului Tău, păzește pe fiii celor omorâți. Răsplătește vecinilor noștri de șapte ori, în sânul lor, ocară lor cu care Te-au ocărât pe Tine, Doamne. Iar noi, poporul Tău și oile pășunii Tale, mărturisi-ne-vom Ție, în veac, din neam în neam vom vesti lauda Ta.

PSALMUL 79

Cel ce paști pe Israel, ia aminte! Cel ce povățuiești ca pe o oaie pe Iosif, Cel ce șezi pe heruvimi, arată-Te înaintea lui Efraim și Veniamin și Manase. Deșteaptă puterea Ta și vino să ne mântuiești pe noi. Dumnezeule, întoarce-ne pe noi și arată fața Ta și ne vom mântui! Doamne, Dumnezeul puterilor, până când Te vei mânia de ruga robilor Tăi? Ne vei hrăni pe noi cu pâine de lacrimi și ne vei adăpa cu lacrimi, peste măsură? Pusu-ne-ai în ceartă cu vecinii noștri și vrăjmașii noștri ne-au batjocorit pe noi. Doamne, Dumnezeul puterilor, întoarce-ne

pe noi și arată fața Ta, și ne vom mântui. Via din Egipt ai mutat-o; izgonit-ai neamuri și ai răsădit-o pe ea. Cale ai făcut înaintea ei și ai răsădit rădăcinile ei și s-a umplut pământul. Umbra ei și mlădițele ei au acoperit cedrii lui Dumnezeu. Întins-a vițele ei până la mare și până la râu lăstarele ei. Pentru ce ai dăruit gardul ei și o culeg pe ea toți cei ce trec pe cale? A stricat-o pe ea mistrețul din pădure și porcul sălbatic a păscut-o pe ea. Dumnezeuul puterilor, întoarce-Te dar, caută din cer și vezi și cercetează via aceasta, și o desăvârșește pe ea, pe care a sădit-o dreapta Ta, și pe Fiul Omului pe Care L-ai întărit Ție. Arsă a fost în foc și smulsă, dar de cercetarea feței Tale ei vor pieri. Să fie mâna Ta peste bărbatul dreptei Tale și peste Fiul Omului pe Care L-ai întărit Ție. Și nu ne vom depărta de Tine; ne vei da viață și numele Tău vom chema. Doamne, Dumnezeuul puterilor, întoarce-ne pe noi și arată fața Ta și ne vom mântui.

PSALMUL 80

Bucurați-vă de Dumnezeu, ajutorul nostru; strigați Dumnezeului lui Iacob! Cântați psalmi și bateți din timpane; cântați dulce din psaltire și din alăută! Sunați din trâmbiță, la lună nouă, în ziua cea binevestită a sărbătorii noastre! Că poruncă pentru Israel este și orânduire a Dumnezeului lui Iacob. Mărturie a pus în Iosif, când a ieșit din pământul Egiptului, și a auzit limba pe care n-o știa: «Luat-am sarcina de pe umerii lui, că mâinile lui au robit la coșuri. Întru necaz M-ai chemat și te-am izbăvit, te-am auzit în mijlocul furtunii și te-am cercat la apa certării. Ascultă, poporul Meu, și-ți voi mărturisi ție, Israele: De mă vei asculta pe Mine, nu vei avea alt dumnezeu, nici nu te vei închina la dumnezeu străin, că Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce te-am scos din pământul Egiptului. Deschide gura și o voi umple pe ea. Dar n-a ascultat poporul Meu glasul Meu și Israel n-a căutat la Mine. Și i-am lăsat să umble după dorințele inimilor lor, și au mers după cugetele lor. De M-ar fi ascultat poporul Meu, de ar fi umblat Israel în căile Mele, i-aș fi supus de tot pe vrăjmașii lor și aș fi

pus mâna Mea pe asupritorii lor». Vräjmaşii Domnului L-au minţit pe El, dar le va veni timpul lor, în veac. Şi Domnul i-a hrănit pe ei din grâul cel mai ales şi cu miere din stâncă i-a săturat pe ei.

Slavă..., Şi acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluieşte (de trei ori), Slavă..., Şi acum...

PSALMUL 81

Dumnezeu a stat în dumnezeiască adunare şi în mijlocul dumnezeilor va judeca. Până când veţi judeca cu nedreptate şi la feţele păcătoşilor veţi căuta? Judecaţi drept pe orfan şi pe sărac şi faceţi dreptate celui smerit, celui sărman. Mântuiţi pe cel sărman şi pe cel sărac, din mâna păcătosului izbăviţi-i. Dar ei n-au cunoscut, nici n-au priceput, ci în întuneric umblă; cutremura-se-vor toate temeliile pământului. Eu am zis: «Dumnezei sunteţi şi toţi fii ai Celui Preaînalt». Dar voi ca nişte oameni muriţi şi ca una dintre căpetenii cădeţi. Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul că Tu vei moşteni întru toate neamurile.

PSALMUL 82

Dumnezeule, cine se va asemana Ție? Să nu taci, nici să Te linişteşti, Dumnezeule! Că iată, vrăjmaşii Tăi s-au întărâtat şi cei ce Te urăsc au ridicat capul. Împotriva poporului Tău au lucrat cu vicleşug şi s-au sfătuit împotriva sfinţilor Tăi. Zis-au: «Venim să-i pierdem pe ei dintre neamuri şi să nu se mai pomenească numele lui Israel». Că s-au sfătuit într-un gând împotriva lui. Împotriva Ta legământ au făcut: Lăcaşurile idumeilor şi ismailitenii, Moabul şi agarenii, Gheval şi Amon şi Amalec şi cei de alt neam, cu cei ce locuiesc în Tir. Că şi Asur a venit împreună cu ei, ajutat-a fiilor lui Lot. Fă-le lor ca lui Madian şi lui Sisára, şi ca lui Iavin, la râul Chison. Pierit-au în Endor; făcutu-s-au ca gunoiul pe pământ. Pune pe căpeteniile lor ca pe Oriv şi Zev şi Zevel şi Salmaná, pe toate căpeteniile lor, care au zis: «Să moştenim noi jertfelnicul lui Dumnezeu».

Dumnezeul meu, pune-i pe ei ca o roată, ca trestia în fața vântului, Ca focul care arde pădurea, ca văpaia care arde munții. Așa alungă-i pe ei, în viforul Tău și în urgia Ta. Umples fețele lor de ocară, și vor căuta numele Tău, Doamne. Să se rușineze și să se tulbure în veacul veacului și să fie înfrunțați și să piară. Și să cunoască ei că numele Tău este Domnul. Tu singur ești Cel Preaînalt peste tot pământul.

PSALMUL 83

Cât de iubite sunt lăcașurile Tale, Doamne al puterilor! Dorește și se sfârșește sufletul meu după curțile Domnului; inima mea și trupul meu s-au bucurat de Dumnezeu Cel viu. Că pasărea și-a aflat casă și turtureaua cuib, unde-și va pune puii săi: Altarele Tale, Doamne al Puterilor, Împăratul meu și Dumnezeuul meu. Fericiți sunt cei ce locuiesc în casa Ta; în vecii vecilor Te vor lăuda. Fericit este bărbatul al cărui ajutor este de la Tine, Doamne; suișuri în inima sa a pus, în valea plângerii, în locul care i-a fost pus. Că binecuvântare va da Cel ce pune lege; Merge-vor din putere în putere, arăta-Se-va Dumnezeuul dumnezeilor în Sion. Doamne, Dumnezeuul puterilor, auzi rugăciunea mea! Ascultă, Dumnezeuul lui Iacob! Apărătorul nostru, vezi, Dumnezeule, și caută spre fața unsului Tău! Că mai bună este o zi în curțile Tale, decât mii în altă parte. Ales-am a fi lepădat în Casa lui Dumnezeu, mai mult decât a locui în lăcașurile păcătoșilor. Că Domnul iubește mila și adevărul; Dumnezeu har și slavă va da; Domnul nu va lipsi de bunătați pe cei ce umblă întru nerăutate. Doamne al puterilor, fericit este omul care nădăjduiește întru Tine.

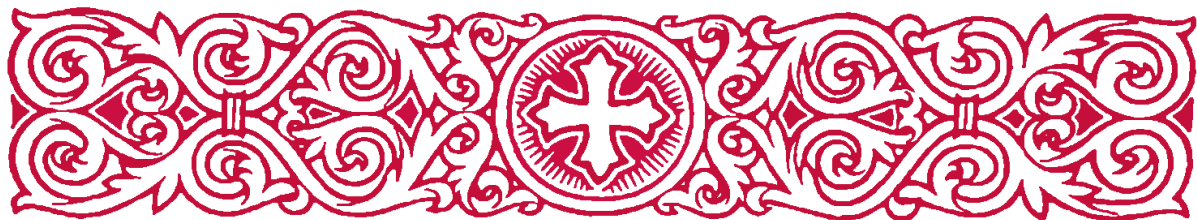
PSALMUL 84

Binevoit-ai, Doamne, spre pământul Tău, întors-ai robia lui Iacob. Iertat-ai fărădelegile poporului Tău, acoperit-ai toate păcatele lor. Potolit-ai toată mânia Ta; întorsu-Te-ai de către iuțimea mâniei Tale. Întoarce-ne pe noi, Dumnezeuul mântuirii noastre, și-Ți întoarce mânia Ta de la noi. Oare, în veci Te

vei mânia pe noi? Sau vei întinde mânia Ta din neam în neam? Dumnezeu, Tu întorcându-Te, ne vei dăruia viață, și poporul Tău se va veseli de Tine. Arată-ne nouă, Doamne, mila Ta și mântuirea Ta dă-ne-o nouă. Auzi-voi ce va grăi întru mine Domnul Dumnezeu; că va grăi pace peste poporul Său, și peste cuvioșii Săi și peste cei ce își întorc inima spre Dânsul. Dar mântuirea Lui este aproape de cei ce se tem de Dânsul, ca să se sălăsluiască slava în pământul nostru. Mila și adevărul s-au întâmpinat, dreptatea și pacea s-au sărutat. Adevărul din pământ a răsărit și dreptatea din cer a privit. Că Domnul va da bunătate și pământul nostru își va da rodul său; Dreptatea înaintea Lui va merge și va pune pe cale pașii Săi.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

LA DENIA DE MARȚI SEARA ÎN SĂPTĂMÂNA MARE

CATISMA A PAISPREZECEA

PSALMUL 101

Doamne, auzi rugăciunea mea, și strigarea mea la Tine să ajungă! Să nu întorci fața Ta de la mine; în orice zi mă necăjesc, pleacă spre mine urechea Ta! În orice zi Te voi chema, degrab auzi-mă! Că s-au stins ca fumul zilele mele și oasele mele ca uscăciunea s-au făcut. Rănită este inima mea și s-a uscat ca iarba; că am uitat să-mi mănânc pâinea mea. De glasul suspinului meu, osul meu s-a lipit de carnea mea. Asemănatu-m-am cu pelicanul din pustie; ajuns-am ca bufnița din dărâmături. Privegheat-am și am ajuns ca o pasăre singuratică pe acoperiș. Toată ziua mă ocărau vrăjmașii mei, și cei ce mă lăudau, împotriva mea se jurau. Că cenușă am mâncat în loc de pâine și băutura mea cu plângerea am amestecat-o, din pricina urgiei Tale și a mâniei Tale; că, ridicându-mă eu, m-ai surpat. Zilele mele ca umbra s-au plecat și eu ca iarba m-am uscat. Iar Tu, Doamne, în veac rămâi și pomenirea Ta din neam în neam. Sculându-Te, vei milui Sionul, că vremea este să-l miluiești pe el, că a venit vremea. Că au iubit robii Tăi pietrele lui și de țărâna lui le va fi milă. Și se vor teme neamurile de numele Domnului și toți împărații pământului de slava Ta. Că va zidi Domnul Sionul și Se va arăta întru slava Sa. Căutat-a spre rugăciunea celor smeriți și n-a disprețuit cererea lor. Să se scrie acestea pentru neamul ce va să vină și poporul ce se zidește va lăuda pe Domnul; Că a privit din înălțimea cea sfântă a Lui, Domnul din cer pe pământ a privit, ca să audă suspinul celor

ferecați, să dezlege pe fiii celor omorâți, să vestească în Sion numele Domnului și lauda Lui în Ierusalim, când se vor aduna popoarele împreună și împărățiile, ca să slujească Domnului. Zis-am către Dumnezeu în calea tăriei Lui: Vestește-mi puținătatea zilelor mele. Nu mă lua la jumătatea zilelor mele, că anii Tăi, Doamne, sunt din neam în neam. Dintru început Tu, Doamne, pământul l-ai întemeiat, și lucrul mâinilor Tale sunt cerurile. Acelea vor pieri, iar Tu vei rămâne, și toți ca o haină se vor învechi și ca un veșmânt îi vei schimba și se vor schimba. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor împuțina. Fiii robilor Tăi vor locui pământul lor și seminția lor în veac va propăși.

PSALMUL 102

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele din lăuntru meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate răsplătirile Lui. Pe Cel ce curățește toate fărădelegile tale; pe Cel ce vindecă toate bolile tale; Pe Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta; pe Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări; Pe Cel ce umple de bunătați dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale. Cel ce face milostenie, Domnul, și judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate, cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel voile Sale. Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-răbdător și mult-milostiv. Nu până în sfârșit se va iuți, nici în veac Se va mânia. Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă, ci cât este de departe cerul de pământ, atât este de mare mila Lui, spre cei ce se tem de El. Pe cât sunt de departe răsăriturile de la apusuri, depărtat-a de la noi fărădelegile noastre. În ce chip miluiește tatăl pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Că El a cunoscut zidirea noastră; adusu-Și-a aminte că țărână suntem. Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului; așa va înflori. Că duh a trecut printr-însul și nu va mai fi și nu se va mai cunoaște nici locul său. Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dânsul, și dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc

legământul Lui, și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele. Domnul în cer a gătit scaunul Său și împărăția Lui peste toți stăpânește. Binecuvântați pe Domnul toți îngerii Lui, cei puternici la vârtute, care faceți cuvântul Lui și auziți glasul cuvintelor Lui. Binecuvântați pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceți voia Lui. Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Lui; în tot locul stăpânirii Lui, binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (**de trei ori, cu trei închinăciuni**), Doamne, miluiește (**de trei ori**), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 103

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul! Doamne, Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foarte! Întru strălucire și în mare podoabă Te-ai îmbrăcat, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină; Cel ce întinzi cerul ca un cort; Cel ce acoperi cu ape cele mai de deasupra ale lui; Cel ce pui norii suirea Ta; Cel ce umbli peste aripile vânturilor; Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri și pe slugile Tale pară de foc; Cel ce ai întemeiat pământul pe întărirea lui și nu se va clătina în veacul veacului. Adâncul ca o haină este îmbrăcămintea Lui; peste munți vor sta ape. De certarea Ta vor fugi, de glasul tunetului Tău se vor înfricoșa. Se suie munți și se coboară văi, în locul în care le-ai întemeiat pe ele. Hotar ai pus, pe care nu-l vor trece și nici nu se vor întoarce să acopere pământul. Cel ce trimiți izvoare în văi, prin mijlocul munților vor trece ape; Adăpa-se-vor toate fiarele câmpului, asinii sălbatici setea își vor potoli. Peste acelea păsările cerului vor locui; din mijlocul stâncilor vor da glas. Cel ce adăpi munții din cele mai de deasupra ale Tale, din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul. Cel ce răsari iarbă dobitoacelor și verdeată spre trebuința oamenilor; Ca să scoată pâine din pământ; și vinul veselește inima omului; Ca să veselească fața cu untdelemn și pâinea inima omului o întărește. Sătura-se-vor copacii câmpului, cedrii Libanului pe care i-ai sădit; acolo păsările își vor face cuib. Lăcașul cocostârcului în

chiparoși. Munții cei înalți adăpost cerbilor, stâncile scăpare iepurilor. Făcut-ai luna spre vremi; soarele și-a cunoscut apusul său. Pus-ai întuneric și s-a făcut noapte, când vor ieși toate fiarele pădurii; Puii leilor mugesc ca să apuce și să ceară de la Dumnezeu mâncarea lor. Răsărit-a soarele și s-au adunat și în culcușurile lor se vor culca. Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa până seara. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut! Umplutu-s-a pământul de zidirea Ta. Marea aceasta este mare și largă; acolo se găsesc târâtoare, cărora nu este număr, vietăți mici și mari. Acolo corăbiile umblă; balaurul acesta pe care l-ai zidit, ca să se joace în ea. Toate către Tine așteaptă ca să le dai lor hrană la bună vreme. Dându-le Tu lor, vor aduna; deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umple de bunătăți. Dar, întorcându-Ți Tu fața Ta, se vor tulbura; lua-vei duhul lor și se vor sfârși și în țărână se vor întoarce. Trimite-vei Duhul Tău și se vor zidi și vei înnoi fața pământului. Fie slava Domnului în veac! Veseli-Se-va Domnul de lucrurile Sale. Cel ce caută spre pământ și-l face pe el de se cutremură; Cel ce Se atinge de munți și fumegă. Cânta-voi Domnului în viața mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi fi. Plăcute să-I fie Lui cuvintele mele, iar eu mă voi veseli de Domnul. Piară păcătoșii de pe pământ și cei fără de lege, ca să nu mai fie. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul!

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 104

Lăudați pe Domnul și chemați numele Lui; vestiți între neamuri lucrurile Lui. Cântați-I și-L lăudați pe El; spuneți toate minunile Lui. Lăudați-vă cu numele cel sfânt al Lui; veselească-se inima celor ce caută pe Domnul. Căutați pe Domnul și vă întăriți; căutați fața Lui, pururea. Aduceți-vă aminte de minunile Lui, pe care le-a făcut; de minunile Lui și de judecățile gurii Lui. Seminția lui Avraam, robii Lui, fiii lui Iacob, aleșii Lui. Acesta este Domnul Dumnezeuul nostru, în tot

pământul judecățile Lui. Adusu-Și-a aminte în veac de legământul Lui, de cuvântul pe care L-a poruncit într-o mie de neamuri, pe care l-a încheiat cu Avraam și de jurământul Său lui Isaac. Și l-a pus pe el lui Iacob, spre poruncă, și lui Israel legătură veșnică, zicând: «Ție îți voi da pământul Canaan, partea moștenirii tale». Atunci, când erau ei puțini la număr și străini în pământul lor și au trecut de la un neam la altul, de la o împărăție la un alt popor, N-a lăsat om să le facă strâmbătate și a certat pentru ei pe împărați, zicându-le: «Nu vă atingeți de unșii Mei și nu vicleniți împotriva profeților Mei». Și a chemat foamete pe pământ și a sfărâmat paiul de grâu. Trimis-a înaintea lor om; rob a fost rânduie Iosif. Smeritu-l-au, punând în obezi picioarele lui; prin fier a trecut sufletul lui, până ce a venit cuvântul Lui. Cuvântul Domnului l-a aprins pe el; trimis-a împăratul și l-a slobozit, căpetenia poporului și l-a eliberat pe el. Pusu-l-a pe el domn casei lui și căpetenie peste toată avuția lui, ca să învețe pe căpeteniile lui, ca pe sine însuși, și pe bătrânii lui să-i înțeleptească. Și a intrat Israel în Egipt și Iacob a locuit ca străin, în pământul lui Ham. Și a înmulțit poporul lui foarte și l-a întărit pe el mai mult decât pe vrăjmașii lui. Întors-a inima lor, ca să urască pe poporul Său, ca să viclenească împotriva robilor Săi, trimis-a pe Moise robul Său, pe Aaron, pe care l-a ales. Pus-a întru ei cuvintele semnelor Lui și ale minunilor Lui în pământul lui Ham. Trimis-a întuneric și i-a întunecat, căci au amărât cuvintele Lui; Prefăcut-a apele lor în sânge și a omorât peștii lor; Scos-a pământul lor broaște în cămările împăraților lor. Zis-a și au venit tăuni și mulțime de muște în toate hotarele lor. Pus-a în ploile lor grindină, foc arzător în pământul lor; Și a bătut viile lor și smochinii lor și a sfărâmat toți pomii din hotarele lor. Zis-a și a venit lăcustă și omidă fără număr. Și a mâncat toată iarba în pământul lor și a mâncat rodul pământului lor. Și a bătut pe toți cei întâi-născuți din pământul lor, pârga întregii lor osteneli. Și i-a scos pe ei cu argint și cu aur și nu era în semințiile lor bolnav. Veselitu-s-a Egiptul la ieșirea lor, că frica de ei îi cuprinsese. Întins-a nor

spre acoperirea lor și foc să le lumineze noaptea. Cerut-au și au venit prepelițe, și cu pâine cerească i-a săturat pe ei. Despicaț-a piatră și au curs râuri în pământ fără de apă. Că Și-a adus aminte de cuvântul cel sfânt al Lui, spus lui Avraam, robul Lui. Și a scos pe poporul Său, întru bucurie, și pe cei aleși ai Săi, întru veselie. Și le-a dat lor țările neamurilor și ostenelile popoarelor au moștenit, Ca să păzească dreptățile Lui și legea Lui s-o țină.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (**de trei ori, cu trei închinăciuni**), Doamne, miluiește (**de trei ori**), Slavă..., Și acum...

CATISMA A CINCISPREZECEA

PSALMUL 105

Lăudați pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui. Cine va grăi puterile Domnului și va face auzite toate laudele Lui? Fericiți cei ce păzesc judecata și fac dreptate, în toată vremea. Adu-Ți aminte de noi, Doamne, întru bunăvoința Ta față de poporul Tău; cercetează-ne pe noi cu mântuirea Ta, ca să vedem întru bunătăți pe aleșii Tăi, să ne bucurăm de veselia poporului Tău și să ne lăudăm cu moștenirea Ta. Păcătuit-am ca părinții noștri, nelegiuit-am, făcut-am strâmbătate. Părinții noștri în Egipt n-au înțeles minunile Tale, nu și-au adus aminte de mulțimea milei Tale și Te-au amărât când s-au suit la Marea Roșie. Dar i-a mântuit pe ei pentru numele Său, ca să facă cunoscută puterea Lui. Și a certat Marea Roșie și a secat-o și i-a condus pe ei prin adâncul mării ca prin pustie; El i-a scos pe ei din mâna celor ce-i urau și i-a izbăvit din mâna vrăjmașului; Și a acoperit apa pe cei ce-i asupreau pe ei; nici unul din ei n-a rămas. Și au crezut în cuvintele Lui și au cântat laudă Lui; Dar degrab au uitat lucrurile Lui și n-au suferit sfatul Lui; Ci au fost cuprinși de mare poftă în pustie, și au ispitit pe Dumnezeu, în loc fără de apă. Și le-a împlinit cererea lor și

a săturat sufletele lor. Și au mâniat pe Moise în tabără și pe Aaron, sfântul Domnului. S-a deschis pământul și a înghițit pe Datan și a acoperit adunarea lui Aviron. Și s-a aprins foc în adunarea lor, văpaie a ars pe păcătoși. Și au făcut vițel în Horeb și s-au închinat idolului. Și au schimbat slava Lui întru asemănare de vițel, care mănâncă iarbă. Au uitat pe Dumnezeu, Care i-a izbăvit pe ei, Care a făcut lucruri mari în Egipt; Lucruri minunate în pământul lui Ham și înfricoșătoare în Marea Roșie. Atunci a zis să-i piardă pe dâșii, și i-ar fi pierdut, dacă Moise, alesul Lui, n-ar fi stat înaintea feței Lui ca să întoarcă mânia Lui și să nu-i piardă. Apoi au disprețuit pământul cel dorit și n-au crezut în cuvântul Lui, ci au cântit în corturile lor și n-au ascultat glasul Domnului. Atunci El a ridicat mâna Sa asupra lor, ca să-i doboare pe ei în pustie și să doboare sămânța lor întru neamuri și să-i risipească pe ei în toate părțile. Au jertfit lui Baal-Peor și au mâncat jertfele morților și L-au întărâtat pe El cu faptele lor și au murit mulți dintre ei. Dar a stat Finees și L-a împlânzit și a încetat bătaia. Și i s-a socotit lui întru dreptate, din neam în neam până în veac. Apoi L-au mâniat pe El la apertării, și Moise a suferit pentru ei, că au amărât duhul lui și a grăit nesocotit cu buzele lui. N-au nimicit neamurile de care le-a pomenit Domnul, ci s-au amestecat cu neamurile și au deprins lucrurile lor și au slujit idolilor lor și s-au smintit. Și au jertfit pe fiii lor și pe fetele lor demonilor, au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor și al fetelor lor, pe care i-au jertfit idolilor din Canaan și s-a spurcat pământul de sânge. S-au pângărit cu lucrurile lor și s-au desfrânat cu faptele lor. Atunci S-a aprins de mânie Domnul împotriva poporului Său și a urât moștenirea Sa. Și i-a dat pe ei în mâinile neamurilor și i-au stăpânit pe ei cei ce-i urau pe ei. Vräjmașii lor i-au asuprit pe ei și au fost înjosiți sub mâinile lor. De multe ori Domnul i-a izbăvit pe ei, dar ei L-au amărât pe El cu sfatul lor și i-a umilit pentru fărădelegile lor. Dar Domnul i-a văzut când se necăjeau ei, a auzit rugăciunea lor, și Și-a adus aminte de legământul Lui și S-a răzgândit, după mulțimea milei Sale. Și le-a dat să găsească

milă înaintea celor ce i-au robît pe ei. Mîntuiește-ne, Doamne, Dumnezeul nostru, și ne adună dintre neamuri, ca să lăudăm numele cel sfînt al Tău și să ne fălim cu lauda Ta. Binecuvîntat este Domnul Dumnezeul lui Israel, din veac și pînă în veac. Tot poporul să zică: Amin. Amin.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 106

Lăudați pe Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui. Să spună cei izbăviți de Domnul, pe care i-a izbăvit din mîna vrăjmașului. Din țări i-a adunat pe ei, de la răsărit și de la apus, de la miazănoapte și de la miazăzi. Rătăcit-au în pustie, în pămînt fără de apă și cale spre cetatea de locuit n-au găsit. Erau flămânzi și însetați; sufletul lor într-înșii se sfârșea; Dar au strigat către Domnul, în necazurile lor, și din nevoile lor i-a izbăvit. Și i-a povățuit pe calea dreaptă, ca să meargă spre cetatea de locuit. Lădat să fie Domnul pentru milele Lui, pentru minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor. Că a săturat suflet însetat, și suflet flămînd a umplut de bunătăți. Ședeau în întuneric și în umbra morții; erau ferecați de sărăcie și de fier, pentru că au amărât cuvintele Domnului și sfatul Celui Preaînalt au întărîtat. El a umilit întru osteneală inima lor, slăbit-au și nu era cine să le ajute. Dar au strigat către Domnul în necazurile lor și din nevoile lor i-a izbăvit. Și i-a scos pe ei din întuneric și din umbra morții și legăturile lor le-a rupt. Lădat să fie Domnul pentru milele Lui, pentru minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor! Că a sfărîmat porți de aramă și zăvoare de fier a frînt și i-a ajutat să iasă din calea fărădelegii lor, că pentru fărădelegile lor au fost umiliți. Urât-a sufletul lor orice mîncare și s-au apropiat de porțile morții. Dar au strigat către Domnul în necazurile lor și din nevoile lor i-a izbăvit. Trimis-a cuvîntul Său și i-a vindecat pe ei, și i-a izbăvit pe ei din stricăciunile lor. Lădat să fie Domnul pentru milele Lui, pentru minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor! Și să-I

jertfească Lui jertfă de laudă și să vestească lucrările Lui, întru bucurie. Cei ce se coboară la mare în corăbii, cei ce-și fac lucrarea lor în ape multe, aceia au văzut lucrările Domnului și minunile Lui întru adânc. El a zis și s-a pornit vânt furtunos și s-au înălțat valurile mării. Se urcau până la ceruri și se coborau până în adâncuri, iar sufletul lor întru primejdii încremenea. Se tulburau și se clătinau ca un om beat și toată priceperea lor a pierit. Dar au strigat către Domnul în necazurile lor, și din nevoile lor i-a izbăvit. Și i-a poruncit furtunii și s-a liniștit și au tăcut valurile mării. Și s-au veselit ei, că s-au liniștit valurile și Domnul i-a povățuit pe ei la limanul dorit de ei. Lăudat să fie Domnul pentru milele Lui, pentru minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor! Înălțați-L pe El în adunarea poporului și în sfatul bătrânilor lăudați-L pe El. Prefăcut-a râurile în pământ pustiu, izvoarele de apă în pământ însetat și pământul cel roditor în pământ sărat, din pricina celor ce locuiesc pe el. Prefăcut-a pustiul în iezer de ape, iar pământul cel fără de apă în izvoare de apă. Și a așezat acolo pe cei flămânzi; și ei au zidit cetăți de locuit. Și au semănat țarine și au sădit vii și au strâns belșug de roade. Și i-a binecuvântat pe ei și s-au înmulțit foarte și vitele lor nu le-a împuținat. Și iarăși au fost împuținați și chinuiți de apăsarea necazurilor și a durerii. Aruncat-a dispreț asupra căpeteniilor lor și i-a rătăcit pe ei în loc neumblat și fără de cale. Dar pe sărac l-a izbăvit de sărăcie și i-a pus pe ei ca pe niște oi de moștenire. Vedea-vor dreptii și se vor veseli și toată fără-delegea își va astupa gura ei. Cine este înțelept va păzi acestea și va pricepe milele Domnului.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 107

Gata este inima mea, Dumnezeu, gata este inima mea! Cânta-voi și voi lăuda întru slava mea! Deșteaptă-te, slava mea! Deșteap-tă-te, psaltire și alăută! Deștepta-mă-voi dimineata! Lăuda-Te-voi între popoare, Doamne, cânta-voi Ție

între neamuri, că mai mare decât cerurile este mila Ta și până la nori adevărul Tău. Înălță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul slava Ta, ca să se izbăvească cei iubiți ai Tăi. Mântuiește-mă cu dreapta Ta și mă auzi. Dumnezeu a grăit în locul cel sfânt al Său: «Înălța-Mă-voi și voi împărți Sichemul și Valea Sucot o voi măsură. Al Meu este Galaadul și al Meu este Manase, și Efraim, sprijinul capului Meu; Iuda, împăratul Meu; Moab, vasul nădejdi Mele. Spre Idumeea voi întinde încălțăminte Mea. Mie cei de alt neam Mi s-au supus». Cine mă va duce la cetate întărită? Cine mă va povățui până în Idu-meea? Oare nu Tu, Dumnezeule, Cel ce ne-ai lepădat pe noi? Oare nu vei ieși, Dumnezeule, cu oștirile noastre? Dă-ne nouă ajutor, ca să ne scoți din necaz, că deșartă este izbăvirea de la om. Cu Dumnezeu vom birui și El va nimici pe vrăjmașii noștri.

PSALMUL 108

Dumnezeule, lauda mea n-o ține sub tăcere. Că gura păcătosului și gura vicleanului asupra mea s-au deschis. Grăit-au împotriva mea cu limbă vicleană și cu cuvinte de ură m-au înconjurat și s-au luptat cu mine în zadar. În loc să mă iubească, mă cleveteau, iar eu mă rugam. Pus-au împotriva mea rele în loc de bune și ură în locul iubirii mele. «Pune peste dânsul pe cel păcătos și diavolul să stea de-a dreapta lui. Când se va judeca, să iasă osândit, iar rugăciunea lui să se prefacă în păcat. Să fie zilele lui puține și dregătoria lui să o ia altul. Să ajungă copiii lui orfani și femeia lui văduvă. Să fie strămutați copiii lui și să cerșească; să fie scoși din curțile caselor lor. Să smulgă cămătarul toată averea lui; să răpească străinii oste-nelile lui. Să nu aibă sprijinitor și nici orfanii lui miluitor. Să piară copiii lui și într-un neam să se stingă numele lui. Să se pomenească fărădelegea părinților lui înaintea Domnului și păcatul maicii lui să nu se șteargă. Să fie înaintea Domnului pururea și să piară de pe pământ pomenirea lui, pentru că nu și-a adus aminte să facă milă. Și a prigonit pe cel sărman, pe cel

sărac și pe cel smerit cu inima, ca să-l omoare. Și a iubit blestemul și va veni asupra lui; și n-a voit binecuvântarea și se va îndepărta de la el. Și s-a îmbrăcat cu blestemul ca și cu o haină, și a intrat ca apa în lăuntru lui și ca untdelemnul în oasele lui. Să-i fie lui ca o haină cu care se îmbracă și ca un brâu cu care pururea se încinge». Aceasta este lucrarea celor ce mă clevesc pe mine înaintea Domnului și grăiesc rele împotriva sufletului meu. Dar Tu, Doamne, fă cu mine milă, pentru numele Tău, că bună este mila Ta. Izbăvește-mă, că sărac și sărman sunt eu și inima mea s-a tulburat în lăuntru meu. Ca umbra ce se înclină m-am trecut; ca bătaia de aripi a lăcustelor tremur. Genunchii mei au slăbit de post și trupul meu s-a istovit de lipsa untdelemnului; Și eu am ajuns lor ocară. M-au văzut și au clătinat cu capetele lor. Ajută-mă, Doamne, Dumnezeu meu, mântuiește-mă, după mila Ta. Și să cunoască ei că mâna Ta este aceasta și Tu, Doamne, ai făcut-o pe ea. Ei vor blestema și Tu vei binecuvânta. Cei ce se scoală împotriva mea să se rușineze, iar robul Tău să se veselească. Să se îmbrace cei ce mă clevesc pe mine cu ocară și cu rușinea lor ca și cu un veșmânt să se învelească. Lăuda-voi pe Domnul foarte, cu gura mea, și în mijlocul multora Îl voi preamări pe El, că a stat de-a dreapta săracului, ca să izbăvească sufletul lui de cei ce-l prigonesc.

Apoi urmează Psalmul 50 (vezi pagina 24).

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (**de trei ori, cu trei închinăciuni**), Doamne, miluiește (**de trei ori**), Slavă..., Și acum...

CATISMA A ȘAISPREZECEA

PSALMUL 109

Zis-a Domnul Domnului Meu: «Șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale». Toiagul puterii Tale Ți-l va trimite Domnul din Sion zicând: «Stăpânește în mijlocul vrăjmașilor Tăi». «Cu Tine este poporul Tău în ziua puterii Tale, întru strălucirile sfinților Tăi.

Din pân-te-ce mai în-a-in-te de lu-ce-a-făr Te-am nă-sc-ut». Ju-ra-tu-S-a Do-m-nul, și nu-I va pă-re-a rău: «Tu ești preot în veac după rân-dui-a-lu-a lui Mel-chi-se-dec». Do-m-nul este de-a dreap-ta Ta; sfâr-ma-t-a în ziua mâ-niei Sale împă-ra-ți. Ju-de-ca-va în-tre nea-mu-ri; va um-ple to-tul de ru-i-ni, va z-dro-bi ca-pe-te-le mul-to-ra pe pămân-t. Din pâr-âu pe ca-le va be-a; pen-tu-ru a-ce-as-ta va în-ăl-ța ca-pul.

PSALMUL 110

Lău-da-Te-voi, Do-am-ne, din toa-tă in-i-ma mea, în sfat-ul cel-or dre-p-ți și în a-du-na-re. Ma-ri sunt lu-cr-u-ri-le Do-m-nu-lui și po-tri-vi-te tu-tu-ror vo-i-lo-ri Lui. Lau-dă și mă-re-ție este lu-cr-ul Lui și dre-pt-a-te-a Lui ră-mă-ne în ve-a-cul ve-a-cu-lui. Po-me-ni-re a fă-cu-t de mi-nu-ni-le Sale. Mi-lo-sti-v și în-du-rat este Do-m-nul. Hra-nă a dat cel-or ce se tem de Dâ-n-sul; a-du-ce-ți-vă a-mi-n-te în veac de legă-mân-tul Lui. Tă-ria lu-cr-u-ri-lo-ri Sale a ves-ti-t-o po-po-ru-lui Său, ca să le de-a lor moș-ten-i-re-a ne-a-mu-ri-lo-ri. Lu-cr-u-ri-le mâ-i-ni-lo-ri Lui, a-de-văr și ju-de-ca-tă. A-de-vă-ra-te sunt toa-te po-ru-n-ci-le Lui, în-tă-ri-te în ve-a-cul ve-a-cu-lui, fă-cu-te în a-de-văr și dre-pt-a-te. I-zbă-vi-re a trimi-s po-po-ru-lui Său, po-ru-n-ci-t-a în veac legă-mân-tul Său; sfânt și în-fri-co-șă-tor este nu-me-le Lui. Î-n-ce-put-ul în-țe-lep-ci-u-ni-i este fri-ca de Do-m-nul; în-țe-le-gere bu-nă este tu-tu-ror cel-or ce o fac pe ea. Lau-da Lui ră-mă-ne în ve-a-cul ve-a-cu-lui.

PSALMUL 111

Fer-i-ci-t bă-r-ba-tul care se teme de Do-m-nul; în-tru po-ru-n-ci-le Lui va voi fo-ar-te. Pu-ter-ni-că va fi pe pămân-t se-mi-n-ția Lui; ne-a-mul dre-p-ți-lo-ri se va bi-ne-cu-vân-ta. Sla-vă și bo-gă-ție în ca-sa lui și dre-pt-a-te-a lui ră-mă-ne în ve-a-cul ve-a-cu-lui. Ră-să-ri-t-a în în-tu-ne-ric lu-mi-nă dre-p-ți-lo-ri, Cel mi-lo-sti-v, în-du-rat și dre-pt. Bu-n este bă-r-ba-tul care se în-du-ră și îm-pru-mu-tă; î-și rân-du-i-ește vo-r-be-le sa-le cu ju-de-ca-tă, că în veac nu se va cli-n-ti; În-tru po-me-ni-re veș-ni-că va fi dre-ptul; de vo-r-bi-re de rău nu se va teme. Ga-ta este in-i-ma lui a nă-dă-j-du-i în Do-m-nul; în-tă-ri-tă este in-i-ma lui, nu se va teme, pân-ă ce va a-ju-nge să dis-pre-țu-i-a-s-că pe vră-j-ma-șii săi. Ri-si-pi-t-a, dat-a să-ra-ci-lo-ri; dre-pt-a-te-a lui ră-mă-ne în ve-a-cul ve-a-cu-lui.

Puterea lui se va înălța întru slavă. Păcătosul va vedea și se va mânia, va scrâșni din dinți și se va topi. Pofta păcătoșilor va pieri.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (**de trei ori, cu trei închinăciuni**), Doamne, miluiește (**de trei ori**), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 112

Lăudați, tineri, pe Domnul, lăudați numele Domnului. Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac. De la răsăritul soarelui până la apus, lădat este numele Domnului. Înalt este peste toate neamurile, Domnul, peste ceruri este slava Lui. Cine este ca Domnul Dumnezeul nostru, Cel ce locuiește întru cele înalte și spre cele smerite privește, în cer și pe pământ? Cel ce scoate din pulbere pe cel sărac și ridică din gunoi pe cel sărman. Ca să-l așeze cu cei mari, cu cei mari ai poporului Său. Cel ce face să locuiască cea stearpă în casă, ca o mamă ce se bucură de fii.

PSALMUL 113

La ieșirea lui Israel din Egipt, a casei lui Iacob dintr-un popor barbar, ajuns-a Iuda sfîntirea Lui, Israel stăpînirea Lui. Marea a văzut și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi. Munții au săltat ca berbecii și dealurile ca miei oilor. Ce-ți este ție, mare, că ai fugit? Și ție, Iordane, că te-ai întors înapoi? Munților, că ați săltat ca berbecii și dealurilor, ca miei oilor? De fața Domnului s-a cutremurat pământul, de fața Dumnezeului lui Iacob, care a prefăcut stânca în iezer, iar piatra în izvoare de apă. Nu nouă, Doamne, nu nouă, ci numelui Tău se cuvine slavă, pentru mila Ta și pentru adevărul Tău. Ca nu cumva să zică neamurile: «Unde este Dumnezeul lor?». Dar Dumnezeul nostru este în cer; în cer și pe pământ toate câte a voit a făcut. Idolii neamurilor sunt argint și aur, lucruri de mâini omenești: Gură au și nu vor grăi; ochi au și nu vor vedea; Urechile au și nu vor auzi; nări au și nu vor mirosi. Mâini au și nu vor pipăi; picioare au și nu vor umbla; nu vor glăsuia cu gâtul lor. Asemenea lor să fie cei ce-i fac pe ei și toți cei ce se

încred în ei. Casa lui Israel a nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este. Casa lui Aaron a nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este. Cei ce se tem de Domnul au nădăjduit în Domnul; ajutorul lor și apărătorul lor este. Domnul Și-a adus aminte de noi și ne-a binecuvântat pe noi; a binecuvântat casa lui Israel, a binecuvântat casa lui Aaron, a binecuvântat pe cei ce se tem de Domnul, pe cei mici împreună cu cei mari. Sporească-vă Domnul pe voi, pe voi și pe copiii voștri! Binecuvântați să fiți de Domnul, Cel ce a făcut cerul și pământul. Cerul cerului este al Domnului, iar pământul l-a dat fiilor oamenilor. Nu morții Te vor lăuda pe Tine, Doamne, nici toți cei ce se pogoară în iad. Ci noi, cei vii, vom binecuvânta pe Domnul de acum și până în veac.

PSALMUL 114

Iubit-am pe Domnul, că a auzit glasul rugăciunii mele, că a plecat urechea Lui spre mine și în zilele mele Îl voi chema. Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadului m-au găsit; necaz și durere am aflat și numele Domnului am chemat: «O, Doamne, izbăvește sufletul meu!». Milostiv și drept este Domnul și Dumnezeuul nostru miluiește. Cel ce păzește pe prunci este Domnul; umilit am fost și m-a izbăvit. Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, că Domnul ți-a făcut ție bine. Că a scos sufletul meu din moarte, ochii mei din lacrimi și picioarele mele de la cădere. Bine voi plăcea înaintea Domnului, în pământul celor vii.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori, cu trei închinăciuni), Doamne, miluiește (de trei ori), Slavă..., Și acum...

PSALMUL 115

Crezut-am, pentru aceea am grăit, iar eu m-am smerit foarte. Eu am zis întru uimirea mea: «Tot omul este mincinos!» Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie? Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema. Făgăduințele mele le voi împlini Domnului, înaintea întregu-

lui Său popor. Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui. O, Doamne, eu sunt robul Tău, eu sunt robul Tău și fiul roabei Tale; rupt-ai legăturile mele. Ție-Ți voi aduce jertfă de laudă și numele Domnului voi chema. Făgăduințele mele le voi împlini Domnului, înaintea întregului Său popor, în curțile casei Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime.

PSALMUL 116

Lăudați pe Domnul toate neamurile; lăudați-L pe El toate popoarele; că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămâne în veac.

PSALMUL 117

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila Lui. Să zică, dar, casa lui Israel, că este bun, că în veac este mila Lui. Să zică, dar, casa lui Aaron, că este bun, că în veac este mila Lui. Să zică, dar, toți cei ce se tem de Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui. În necaz am chemat pe Domnul și m-a auzit și m-a scos într-o desfătare. Domnul este ajutorul meu, nu mă voi teme de ce-mi va face mie omul. Domnul este ajutorul meu și eu voi privi cu bucurie pe vrăjmașii mei. Mai bine este a te încrede în Domnul, decât a te încrede în om. Mai bine este a nădăjdui în Domnul, decât a nădăjdui în căpetenii. Toate neamurile m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei. Înconjurând m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei. Înconjuratu-m-au ca albinele fagurele, dar s-au stins ca focul de spini și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei. Împingându-mă m-au împins să cad, dar Domnul m-a sprijinit. Tăria mea și lauda mea este Domnul și mi-a fost mie spre mântuire. Glas de bucurie și de mântuire în corturile dreptilor: «Dreapta Domnului a făcut putere. Dreapta Domnului m-a înălțat, dreapta Domnului a făcut putere!» Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului. Certând m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat. Deschideți-mi mie porțile dreptății, intrând în ele voi lăuda pe

Domnul. Aceasta este poarta Domnului; dreptii vor intra prin ea. Te voi lăuda, că m-ai auzit și ai fost mie spre mântuire. Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat întru ochii noștri. Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea. O, Doamne, mântuiește! O, Doamne, sporește! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului; v-am binecuvântat pe voi, din casa Domnului. Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă. Tocmiți sărbătoare cu ramuri umbroase până la coarnele altarului. Dumnezeul meu ești Tu și Te voi lăuda; Dumnezeul meu ești Tu și Te voi înălța. Te voi lăuda că m-ai auzit și ai fost mie spre mântuire. Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila Lui.

Slavă..., Și acum..., Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (**de trei ori, cu trei închinăciuni**), Doamne, miluiește (**de trei ori**), Slavă..., Și acum...

CUPRINS

Denia Canonului Mare	5
Denia Acatistului Bunei-Vestiri	72
Denia din seara Duminicii Floriilor	107
Denia de luni seara în Săptămâna Mare	123
Denia de marți seara în Săptămâna Mare	139
Denia de miercuri seara în Săptămâna Mare	158
Denia celor douăsprezece Evanghelii	178
Denia Prohodului Domnului	226
Anexe	272
La Denia Canonului Mare	272
La Denia Acatistului	303
La Denia din seara Duminicii Floriilor	326
La Denia de luni seara în Săptămâna Mare	345
La Denia de marți seara în Săptămâna Mare	365

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI
Intr. Miron Cristea nr. 6, sector 4, București, 040162
Telefon vânzări: 021.335.21.29
Telefon secretariat: 0727.320.602
E-mail: secretariat.tipografie@patriarhia.ro
tipografia@patriarhia.ro; cartibisericesti.ro